

POMLAD 2023 | EB 99.1

GD COMM | JUBLIC MNENJE MONITORING UNIT

EVROPSKI PARLAMENT

EUROB AROME TER

DEMOKRACIJA V AKCIJI

LETO DNI PRED EVROPSKIMI VOLITVAMI

Evropski parlament

Dokument, ki ga je pripravil Pierre Dieumegard for [Europe-Democracy-Esperanto](#)

Namen tega „začasnega“ dokumenta je omogočiti, da se več ljudi v Evropski uniji seznani z dokumenti, ki jih pripravlja Evropska unija (in se financirajo iz njihovih davkov). **Priprevodih so ljudje izključeni iz razprave.**

Ta dokument „Eurobarometer“ je bil [vpdf datoteki samo v angleščini](#). Iz te začetne datoteke smo izdelali odt-datoteko, ki jo je pripravila programska oprema Libre Office za strojno prevajanje v druge jezike. Rezultati so zdaj [na voljo v vseh uradnih jezikih](#).

Zaželeno je, da uprava EU prevzame prevajanje pomembnih dokumentov. „Pomembni dokumenti“ niso le zakoni in predpisi, temveč tudi pomembne informacije, potrebne za skupno sprejemanje informiranih odločitev.

Da bi skupaj razpravljali o naši skupni prihodnosti in omogočili zanesljive prevode, bi bil mednarodni jezik esperanto zelo koristen zaradi svoje preprostosti, pravilnosti in natančnosti.

Kontaktirajte nas:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:Kontakto@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

IMPRESSUM

Poročilo je za Evropski parlament pripravil Kantar Public.

ODGOVORNI

Philipp SCHULMEISTER, vodja enote

AVTORJI PRISPEVKOV

Gonzalo VELASCO MONASTERIO, vodja projekta

Monika ALPOEGGER

Yasser EL KOURA

Antoine MOUNIER

OLAF ZÜHLKE

PROIZVODNJA

Katarzyna Oniszk

GRAFIČNO OBLIKOVANJE

Ana-Maria ZAMBORI

Rokopis zaključen maja 2023

Bruselj, © Evropska unija, 2023

O ZALOŽNIKU

Ta dokument je objavila enota za spremljanje javnega mnenja v okviru Generalnega direktorata za komuniciranje (GD COMM) Evropskega parlamenta.

Če želite stopiti v stik z oddelkom za spremljanje javnega mnenja, pišite na naslov: dgcomm-pom@europarl.europa.eu

JEZIKOVNA RAZLIČICA

Izvirnik: EN

IZJAVA O OMEJITVI ODGOVORNOSTI

Ta dokument je pripravljen in naslovljen predvsem na poslance in uslužbence Evropskega parlamenta, da bi jim pomagali pri parlamentarnem delu. Za vsebino dokumenta so izključno odgovorni avtorji in vsa mnenja, izražena v tem dokumentu, ne smejo predstavljati uradnega stališča Parlamenta.

KAZALO VSEBINE

10 KLJUČNI ODMIK.....	5
POVZETEK.....	7
KONTEKST.....	11
METODOLOGIJA.....	16
1. ŽIVLJENJE V EU: DEMOKRACIJA IN ŽIVLJENJSKI STANDARD.....	17
1.1. Ruska agresija na Ukrajino.....	39
1.2. Inflacija in naraščajoči življenjski stroški.....	43
1.3. Življenje državljanov v času številnih kriz.....	48
1.4. Stanje demokracije v EU.....	72
2. PREGLED ZAKONODAJNEGA OBDOBJA EVROPSKEGA PARLAMENTA: ŠTIRI LETA V.....	95
3. ENO LETO PRED EVROPSKIMI VOLITVAMI 2024: DRŽAVLJANI PRED GLASOVANJEM...124	
3.1. Evropske volitve.....	124
3.2. Osredotočenost na mlade.....	154
3.3. Vedenje pri glasovanju.....	159
4. MNENJE DRŽAVLJANOV O EU IN EVROPSKEM PARLAMENTU.....	178
4.1. Dojemanje EU.....	178
4.2. Dojemanje Evropskega parlamenta in njegove vloge.....	212
ZAKLJUČEK.....	226
TEHNIČNE SPECIFIKACIJE.....	227
Komentarji v svobodi.....	233

10 KLJUČNI ODMIK

1 KORAK NAPREJ IZ „PERMAKRIZE“

Po letih permakrize v EU se bo morda končalo vse slabše dožemanje državljanov glede njihovih osebnih gospodarskih obetov in pričakovanj glede njihovih prihodnjih življenjskih razmer. Večina anketirancev (52 %) še vedno pričakuje, da se bodo gospodarske razmere v svoji državi v naslednjem letu poslabšale, vendar se je ta delež v zadnjih šestih mesecih zmanjšal za osem odstotnih točk.

2 UPANJA, PRAVZAPRAV

Upanje je čustvo, ki ga državljani EU (37 %) najpogosteje omenjajo v osmih državah članicah EU. Vendar pa je negotovost zaradi trenutnih kriz na drugem mestu na 34 % in je tudi na vrhu seznama v osmih državah članicah EU.

3 STROŠKI ŽIVLJENJA ŠE VEDNO VISOKI

Kriza stroškov življenja je še vedno zelo v mislih mnogih Evropejcev. 65 % jih ni zadovoljnih z ukrepi, ki jih je sprejela njihova nacionalna vlada, 57 % jih je nezadovoljnih z ukrepi, ki jih je sprejela EU.

4 PRIHODNOST SIJE SVETLO(BOLJ)

Kljub temu je večina v 25 državah članicah EU optimistična glede prihodnosti EU. Optimizem se je od jeseni 2022 povečal za sedem odstotnih točk in zdaj na ravni EU skupaj znaša 64 %.

5. ŠT. #STANDWITHUKRAINE

Več kot leto dni po ruski vojni proti Ukrajini državljani po vsej EU še naprej podpirajo podporo EU slednji: 76 % jih je odobrilo te ukrepe, kar pomeni povečanje za dve odstotni točki od jeseni 2022. Še več, podpora Ukrajini je prvi ukrep EU, ki ga državljani spominjajo: 74 % jih je za to slišalo, kar je 36 odstotnih točk več kot drugi najbolj odmevni ukrepi EU.

6 DEMOKRACIJA V AKCIJI: EU DOSEGA REZULTATE

71 % Evropejcev meni, da ukrepi EU vplivajo na njihovo vsakdanje življenje. Ukrepi EU, s katerimi so državljani najbolj zadovoljni#, so podpora Ukrajini (69 %), demokratičnim pravicam in spoštovanju pravne države (64 %) ter zunanji politiki (54 %).

7 SRCE ZADEVE

Demokracija je temeljna vrednota, za katero državljani želijo, da jo brani Evropski parlament. 37 % jih je omenilo to na splošno, zato je tudi vodilna vrednota v 14 državah članicah EU. Večina državljanov je tudi zadovoljna z načinom delovanja demokracije v Evropski uniji (54 %).

8 DEMOKRACIJA JE TISTO, KAR NAS DELA

Absolutna večina državljanov EU ima tudi sedem od desetih različnih vidikov demokracije. Najbolj zadovoljni so svobodne in poštene volitve (70 %), svoboda govora (70 %) in spoštovanje temeljnih pravic (66 %).

9 TO JE DATUM (IN VEČ DRŽAVLJANOV ŽE VE O TEM)

Zavedanje, da bodo evropske volitve potekale leta 2024, se je povečalo na 45 % državljanov, kar je devet odstotnih točk več kot pred šestimi meseci in precej večje kot v podobnem času pred zadnjimi evropskimi volitvami leta 2019, ko je bila ozaveščenost o datumu 32-odstotna.

10 2024 EVROPSKE VOLITVE: PRIHAJAJO GOR

Zanimanje za naslednje evropske volitve je med državljani 56 %, kar je šest odstotnih točk več kot leto pred zadnjimi evropskimi volitvami. Kaj je več: dve tretjini državljanov (67 %) pravi, da bodo volili, medtem ko jih je 58 % v letu 2018.

POVZETEK

Pomlad je čudovit čas po vsem svetu. Na Japonskem cvetijo milijoni češnjevih dreves, kar pomeni živahnost in nov začetek. Na Aljaski grizli nosijo mladiče, ki se zaspano zbudijo iz hibernacije do ocvirkov taljenja snega. In vsako leto v Evropi, tako kot jate ptic selivk, ki zapustijo svoje zimske habitate, anketiranci za spomladansko Eurobarometra Evropskega parlamenta odkrivajo, kaj se je spremenilo v hladni sezoni in kaj je ostalo enako. Kaj bi lahko pričakovali, da bodo tokrat našli okoli leta 2023?

Zadnja tri leta so bila vsekakor izziv. Beseda leta 2022 je bila „permakriza“, kar kaže na daljše obdobje nestabilnosti in negotovosti. Vendar pa odzivi 26,376 udeležencev naslikajo presenetljivo niansirano sliko odpornosti. Sedanje gospodarske težave nedvomno resno vplivajo na Evropejce. Vendar raziskava eno leto pred evropskimi volitvami kaže tudi, da je demokracija močno zakoreninjena v srcu državljanov. Evropejci priznavajo pomen EU in jo obravnavajo predvsem pozitivno. Njihov pogled na prihodnost postaja vse bolj vztrajen.

ŽIVLJENJE, DEMOKRACIJA IN EVROPA

Kljub temu je začetna točka diagnoze strmejoča. Le približno četrtina anketirancev (26 %, +2 odstotni točki od oktobra do novembra 2022) meni, da gre v njihovi državi v pravo smer, medtem ko velika večina 61 % (–1 odstotne točke) pravi, da gre splošno stanje v napačno smer. Na ravni EU je rezultat bolj pozitiven – skoraj tretjina anketirancev (32 %, +1 odstotno točko) meni, da gre v pravo smer v EU, 47 % (–4 odstotne točke) pa meni nasprotno. Ta občutek je najmočnejši v Franciji (61 %) in Grčiji (62 %).

Ta ocena temelji na dejstvu, da so to časi osebne stiske za državljane Evrope. Padec življenjskega standarda je očiten. Polovica anketirancev (50 %) vidi, da se njihov življenjski standard v zadnjem času zmanjšuje, in pričakuje, da se bo še dodatno zmanjšal. Zato državljani seveda želijo, da se njihovi voditelji odzovejo, in pričakujejo, da bo EU ukrepala. Vendar pa večina meni, da je treba storiti še več. Skoraj dve tretjini (65 %, +1 odstotno

točko) pravi, da niso zadovoljni z ukrepi, ki jih je sprejela njihova država za reševanje krize, 57 % (+1 odstotno točko) pa ni zadovoljnih s tem, kar je EU storila na tem področju.

Vendar pa ljudje niso izgubili vere v demokratični proces. Za demokracijo se je vredno boriti, javna navezanost na demokratične vrednote pa je visoka. Na zahtevo po vrednotah, ki bi jih moral Evropski parlament zagovarjati prednostno, je demokracija najpogostejše omenjena vrednota državljanov (37 %, +1 odstotno točko), sledijo pa jim varstvo človekovih pravic v EU in po svetu (28 %, –1 odstotne točke) ter svoboda govora in misli (27 %, –1 odstotne točke).

Še več, ljudje cenijo, kako se demokracija izvaja v Evropi. 56 % državljanov je zadovoljnih z delovanjem demokracije v njihovi državi, 54 % pa je zadovoljnih z delovanjem demokracije v EU. To velja tudi za številne njegove temeljne vidike: Državljeni EU so najbolj zadovoljni s svobodnimi in poštenimi volitvami (70 %), svobodo govora (70 %) in spoštovanjem temeljnih pravic (66 %).

PRIHAJA DOSTAVA – KAJ JE EVROPA NAREDILA ZA VAS

Demokracija ima velike zasluge od državljanov. Da bi ugotovili, v kolikšni meri so ljudje opazili evropsko demokracijo v praksi, je Eurobarometra državljanse vprašal o njihovi ravni ozaveščenosti in zadovoljstva s politikami EU in zlasti z rezultati Evropskega parlamenta. Ali je Evropski parlament dosegel rezultate, ki so jih ljudje pričakovali?

Stopnja ozaveščenosti o ukrepih Evropske unije v zadnjih letih je na splošno visoka. Velika večina se zaveda vpliva, ki ga ima EU na njihovo vsakdanje življenje: Približno sedem od desetih (71 %) jih deli to mnenje, vključno s skoraj petim (18 %), na katerega ukrepi EU „zelo veliko“ vplivajo. Priznana je tudi vloga Evropskega parlamenta v zvezi s tem, saj jih je 62 % nedavno prebralo, videlo ali slišalo o Evropskem parlamentu. Vendar so med državami velike razlike, pri čemer se vrednosti gibljejo od 85 % medijskega odpoklica na Finskem do le 39 % v Franciji.

V podrobnostih, eno leto po ruski invaziji, je podpora EU Ukrajini izstopala kot dosežek, ki ga državljani najbolj poznajo: 74 % jih je slišalo o tem, kako ukrepata EU in Evropski parlament, 69 % pa jih je zadovoljnih s sprejetimi ukrepi. Zadovoljstvo je največje na Švedskem (97 %), Finskem (96 %), Nizozemskem in Portugalskem (obe 95 %). Za anketirance na Slovaškem, v Grčiji (51 %) in Bolgariji (54 %) je najmanj verjetno, da jih bodo odobrili.

Druga področja politike so običajno manj vidna. Z določeno oddaljenostjo so migracije in azil (38 %) ter zeleni dogovor EU (37 %) uvrščeni med teme, za katere so državljani slišali. Te teme niso le manj znane, temveč imajo tudi manj odobravanja (43 % oziroma 47 % zadovoljstva). Zadovoljstvo je večje na področju demokratičnih pravic/spoštovanja pravne države (64 %) in zunanje politike (54 %).

VOLITVE – TEMELJ DEMOKRACIJE

Konec pomladi leta 2024 bodo državljani pozvani, naj naročijo novo dostavo: Evropske volitve. Raziskava Eurobarometra je ocenila pomen tega dogodka v očeh volivcev. Pomen, ki ga državljani namenjajo tem volitvam, je ostal nespremenjen, vendar sta se zanimanje za evropske volitve in verjetnost glasovanja znatno povečala, zlasti v primerjavi s pred petimi leti.

Delež vprašanih, ki se zanimajo za evropske volitve, je zdaj večji kot v podobnem času pred prejšnjo. V začetku leta 2018 jih je 50 % izjavilo, da jih zanima, 48 % pa jih je odgovorilo, da niso zainteresirani. Leta 2023 se velika večina anketirancev (56 %) zanima za naslednje evropske volitve (vključno s 15 % vprašanih, ki pravijo, da so „zelo zainteresirani“), 43 % pa jih ne zanima. Zanimanje je največje na Nizozemskem (75 %), medtem ko ljudje na Češkem (27 %) in na Slovaškem (26 %) niso tako zanimivi.

Povečala se je tudi ozaveščenost o datumu naslednjih evropskih volitev: 45 % državljanov ve, da se bo to zgodilo prihodnje leto. To je povečanje za 13 odstotnih točk v primerjavi s prejšnjimi volitvami (april 2018) in povečanje za devet točk od jeseni 2022.

Kar zadeva pomen prehoda na volilno skrinjico, je skoraj polovica državljanov (48 %, +2 odstotni točki od oktobra do novembra 2022) zelo pomembna za glasovanje na evropskih

volitvah, 38 % (–1 odstotne točke) pa meni, da je glasovanje v njih vsaj srednje pomembno. Samo 13 % (–1 odstotne točke) meni, da te volitve sploh niso pomembne.

Te številke so skladne s tistimi, ki so bile zabeležene v enakovrednem času pred zadnjimi evropskimi volitvami. Aprila 2018 (tj. približno trinajst mesecev pred volitvami) jih je 49 % zelo pomembno glasovalo na teh volitvah, 17 % pa jih je menilo, da so manj pomembne.

Velik pomen, ozaveščenost in zanimanje pomenijo veliko nagnjenost k glasovanju. Dve tretjini (67 %) državljanov trdi, da je zelo verjetno, da bodo na evropskih volitvah glasovali naslednji teden. Če povzamemo, so kazalniki, povezani z volitvami, že zdaj na višji ravni, kot so bili pred petimi leti.

KONTEKST JE POMEMBEN – KAJ DRŽAVLJANI MISLIJO O EVROPI

Volitve so del splošnega političnega okvira. Splošni odnos Evropejcev do Evropske unije in Evropskega parlamenta se je razvijal v daljšem obdobju. Pozitivni pogledi so se v zadnjem desetletju močno povečali in se v zadnjih šestih mesecih niso bistveno spremenili. Večina (45 %, –2 odstotne točke) pravi, da EU zanje priča pozitivno podobo, medtem ko jih ima 17 % (+3 odstotne točke) negativno sliko. Eno mnenje je od okoli leta 2018 izjemno stabilno na visoki ravni: velika večina (61 %, –1 odstotne točke) meni, da je članstvo njihove države v EU dobro, medtem ko samo približno eden od desetih (11 %, +1 odstotno točko) meni, da je negativno. Malo več kot četrtina (27 %, brez sprememb) meni, da to ni niti dobra niti slaba stvar.

Kar zadeva Evropski parlament, ima več kot tretjina anketirancev (37 %, +1 odstotno točko) pozitivno podobo Evropskega parlamenta, medtem ko ima manj kot petina (19 %, +2 odstotne točke) negativno podobo. Večina anketirancev (43 %, –2 odstotne točke) izraža nevtralno mnenje.

Na vprašanje o temah, ki bi jih EP želel obravnavati kot prednostno nalogo, je boj proti revščini in socialni izključenosti še naprej na vrhu lestvice (38 %, +1 odstotno točko). Temu sledijo javno zdravje (33 %, –1 odstotne točke), ukrepi proti podnebnim spremembam (31 %, brez sprememb) ter podpora gospodarstvu in

ustvarjanje novih delovnih mest (31 %, brez sprememb).

OSREDOTOČENOST NA MLADE

Mladi anketiranci (stari od 15 do 24 let) so še posebej zanimivi za Eurobarometra, saj njihova stališča in mnenja napovedujejo prihodnje trende in razvoj. Nekaj ključnih ugotovitev:

- Razvrstitev vrednot, ki bi jih moral Evropski parlament zagovarjati prednostno, je podobna razvrstitvi vseh anketirancev. Demokracija je na vrhu seznama vrednot za obe skupini (32 %; vsi anketiranci: 37 %), vendar je za mlade enako pomembna svoboda govora in misli (32 %; vsi anketiranci: 27 %).
- Prednostne naloge, ki bi jih mladi želeli obravnavati v Evropskem parlamentu, se nekoliko razlikujejo od prednostnih nalog splošnega prebivalstva. Boj proti revščini in socialni izključenosti je še vedno na vrhu (40 %; vsi anketiranci: 38 %) se ji pridružujejo ukrepi proti podnebnim spremembam, za katere je precej verjetneje, da jih omenjajo osebe, stare od 15 do 24 let, kot pa splošno prebivalstvo (40 % v primerjavi z 31 %).
- 42 % anketirancev, starih od 15 do 24 let, meni, da je zanje zelo pomembno, da osebno volijo na evropskih volitvah – to je nekoliko manj verjetno kot povprečje (48 %).
- Sprememba je pomembna za mlade. Zaprošil za razloge za glasovanje, saj gre za državljansko dolžnost (35 %; vsi anketiranci: 38 %) in želja po podpori politični stranki (35 % v primerjavi s 36 %) sta glavna razloga tako za mlade kot za povprečje. Vendar pa želja po spremembi stvari (33 % v primerjavi z 29 %) sledi na tretjem mestu za mlade anketirance.

PRIHODNOST JE PRED NAMI – PRVI VIHAR POMLADI

Spomladanska raziskava Eurobarometra 2023 kaže, da imajo državljani ambivalentno sliko o

stanju v Uniji. Ocenjujejo rezultate EU in Evropskega parlamenta v času kriz s kritičnim očesom, hkrati pa priznavajo uspeh. Imajo različne podobe EU in Evropskega parlamenta, vendar imajo visoko stopnjo zaupanja v demokratične procese v Evropi. Kljub krizi in zimi zlonamerne vsebine so ta mnenja večinoma doživela velike spremembe v zadnjih šestih mesecih. Vendar pa obstaja izjemna izjema od tega vzorca. Ko so bili ljudje posebej vprašani o prihodnjem razvoju, so bili odgovori običajno precej svetlejši kot pred pol leta:

- Kar zadeva prihodnost EU, skoraj dve tretjini (64 %) pravi, da so optimistični glede prihodnosti EU, le 32 % pa jih meni, da so pesimistični. Delež optimističnih se je od prejšnje ankete jeseni 2022 povečal za sedem odstotnih točk.
- Kar zadeva njihov življenjski standard, velika večina anketirancev še vedno pričakuje znižanje v naslednjem letu (79 %), vendar je ta številka pred pol leta izrazito nižja – zmanjšala se je za šest odstotnih točk. Državljeni bodo tudi pogostejše navedli, da sploh ne pričakujejo spremembe življenjskega standarda (19 %, +5 odstotnih točk).
- Kar zadeva prihodnji gospodarski razvoj, večina vprašanih še vedno pričakuje poslabšanje v naslednjem letu (52 %), vendar je ta številka precej nižja kot pred pol leta – zmanjšala se je za osem odstotnih točk.

Torej, kljub težkim okoliščinam, lahko trendi kažejo prve znake preobrata – attitudinsko okrevanje, ki se počasi, a vztrajno spreminja v bolj pozitiven pogled na prihodnje stvari.

V vprašalniku je bila še ena točka, ki je bila pomembna. Ne gre za mnenja ali stališča, temveč za čustva. Anketirancem je bilo predstavljenih 14 občutkov – pozitivnih in negativnih – in vprašali so jih, kateri od njih najbolje opisuje njihov trenutni čustveni status. Seveda njihove izbire odražajo dvournost časa, vendar je bil glavni odgovor: upanja (37 %).

Evropejci trenutno preživljajo obdobje težav. zagotovo pomagalo pri skupnih prizadevanjih,
Toda njihovo upanje za prihodnost jim bo da bi „permakriza“ postala beseda preteklosti.

KONTEKST

Kantar je med 2. in 26. marcem v vseh 27 državah članicah EU opravil terensko delo za raziskavo Eurobarometra iz pomladi 2023, ki jo je opravil Evropski parlament. Za pravilno razlago rezultatov raziskave je bistveno upoštevati politični in družbeni kontekst v času terenskega dela. Vse nacionalne rezultate za vprašanja, zastavljena v tej raziskavi – in v nadaljevanju tudi evropske povprečne rezultate – je treba obravnavati v luči razmer in javne razprave v času terenskega dela.

RUSKA VOJNA PROTI UKRAJINI

Leto dni po ruski invaziji v Ukrajini je imela vojna na evropskih tleh še naprej osrednjo vlogo v javni razpravi, zlasti ker je svet 24. februarja 2023 obeležil prvo obletnico nezakonite agresije. Tik pred začetkom konflikta je Generalna skupščina ZN z veliko večino glasovala za resolucijo, v kateri je Rusijo pozvala, naj „nepogojno in nemudoma izstopi iz Ukrajine“ in doseže „globalni, pravičen in trajen mir“. 141 držav članic je glasovalo za to resolucijo, samo sedem pa proti – Belorusija, Demokratična ljudska republika Koreja, Eritreja, Mali, Nikaragva, Rusija in Sirija. Med 32 vzdržanimi glasovi so bile Kitajska, Indija in Pakistan.¹

Od začetka ruske vojne proti Ukrajini je EU Ukrajini zagotavljala humanitarno, politično, finančno in vojaško podporo. EU se je zelo hitro dogovorila o vrsti sankcij proti Rusiji kot odziv na invazijo, od takrat pa je ostala odločna in enotna pri svojih ukrepih.² Voditelji in voditeljice EU so se 25. februarja 2023 dogovorili o desetem svežnju sankcij v odziv na rusko invazijo na Ukrajino, vključno s prepovedjo izvoza kritične tehnologije in industrijskega blaga ter uvedbo dodatnih sankcij proti posameznikom in subjektom, vključno s ključnimi nosilci odločanja, vojaškimi voditelji, vojaškimi poveljniki skupine Wagner in proizvajalci brezpilotnih letal.³

Ker so številna ukrajinska mesta še naprej prenašala ruske raketne napade in s posebej intenzivnimi spopadi nad mestom Bakhmut, je Ukrajina poudarila, da je nujno treba prejeti več orožja. Dobava orožja in streliva Ukrajini je bila glavna tema v številnih državah članicah EU v obdobju terenskega dela. EU si prizadeva za prenos streliva iz obstoječih nacionalnih zalog, skupna evropska javna naročila za kritje vojaških potreb in znatno povečanje proizvodnih zmogljivosti za pomoč Ukrajini pri dobavi orožja ter ponovno vzpostavitev evropskih rezerv.

Rusija se je 13. marca dogovorila o podaljšanju sporazuma o izvozu žit iz Ukrajine prek Črnega morja za 60 dni po pogajanjih z ZN. Hkrati je Evropska komisija razmišljala o vzpostavitvi krizne rezerve za tri države, ki mejijo na Ukrajino: Poljska, Bolgarija in Romunija so utrpeli pritisk, ki ga je na trge teh držav izvajal uvoz žit iz Ukrajine.

Mednarodno kazensko sodišče je 17. marca izdalo nalog za prijetje Vladimirja Putina zaradi „nezakonite odstranitve“ ukrajinskih otrok v Rusijo.⁴ 20. marca je kitajski predsednik Xi Jinping prispel v Moskvo na tridnevni državni obisk, kjer se je srečal s predsednikom Putinom in postal prvi tuji voditelj, ki se je srečal s predsednikom Putinom, odkar ga je Mednarodno kazensko sodišče obtožilo vojnih zločinov.

EU jemarca 2022 aktivirala direktivo o začasni zaščiti, ki je⁵ pomagala ljudem, ki bežijo pred vojno. Od takrat so ukrajinski begunci upravičeni do dovoljenja za prebivanje ter dostopa do

1 <https://news.un.org/en/story/2023/02/1133847>

2 https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/sanctions-restrictive-measures/sanctions-adopted-following-russias-military-aggression-against-ukraine_en

3 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/02/25/one-year-of-russia-s-full-scale-invasion-and-war-of-aggression-against-ukraine-eu-adopts-its-10th-package-of-economic-and-individual-sanctions/>

4 <https://www.icc-cpi.int/news/situation-ukraine-icc-judges-issue-arrest-warrants-against-vladimir-vladimirovich-putin-and>

izobraževanja in trga dela. EU je zdaj dom približno 4 milijonom Ukrajincev, ki so pobegnili pred invazijo in našli zatočišče v državah članicah.

Po ruski agresiji sta Finska in Švedska opustili več desetletne politike vojaške neusklajenosti in maja 2022 zaprosili za članstvo v Natu. Medtem ko se je Finska približala svojemu cilju, da hitro vstopi v transatlantski obrambni pakt, pri čemer je njen parlament v času terenskega dela v veliki meri odobril potrebno zakonodajo, sta Švedsko še naprej blokirala Turkiye in Madžarska.

GOSPODARSKI OKVIR

Gospodarstvo EU se je leta 2022 ozko izognilo recesiji. Od jeseni 2022 je bilo v gospodarstvu EU zabeleženih več pozitivnih sprememb. EU je s skupnimi prizadevanji in načrtom REPowerEU uspela zapolniti skladišča plina na zgodovinsko visoki ravni in diverzificiran uvoz energije, kar je prispevalo k zmanjšanju odvisnosti od ruskih fosilnih goriv. Kljub energetskega šoku in rekordno visoki inflaciji se je upočasnitev v tretjem četrtletju 2022 izkazala za milejšo, kot je bilo predhodno ocenjeno, gospodarstvo EU pa je v zadnjem četrtletju 2022 doseglo splošno stagnacijo, namesto 0,5-odstotnega krčenja, ki se pričakuje jeseni. Zimska gospodarska napoved Evropske komisije za leto 2023 odpravlja obete za rast in rahlo znižuje projekcije inflacije. Rast za leto 2022 je zdaj ocenjena na 3,5 % tako v EU kot v euroobmočju. BDP v EU naj bi se v letu 2023 povečal za 0,8 %, v letu 2024 pa za 1,6 %.⁶

Po podatkih Eurostata, statističnem uradu EU, je letna inflacija v Evropski uniji marca 2023 znašala 8,3 %, potem ko je februarja znašala 9,9 %. Leto prej je bila stopnja 7,8 %. Medletna stopnja inflacije v euroobmočju je marca 2023 znašala 6,9 %, potem ko je februarja znašala 8,5 %. Leto prej je bila stopnja 7,4 %. Najnižje letne stopnje so bile zabeležene v Luksemburgu (2,9 %), Španiji (3,1 %) in na Nizozemskem (4,5 %). Najvišje medletne stopnje so bile zabeležene na Madžarskem (25,6 %), v Latviji (17,2 %) in na Češkem (16,5 %).⁷

Več mesecev padajoče stopnje inflacije potrjujejo, da je inflacija dosegla najvišjo vrednost, vendar ostaja visoka, šibka potrošnja pa naj bi se v bližnji prihodnosti nadaljevala, saj inflacija še naprej presega nominalno rast plač. Denarno zaostrovanje se bo predvidoma nadaljevalo, kar bo zaviralo naložbe. Evropska centralna banka (ECB) je 17. marca sklenila še eno zvišanje obrestnih mer za 0,50 %⁸ kljub paniki, ki jo je na finančnih trgih izbruhnila kriza v Silicijski dolini.

Tudi trgi dela so še naprej močno delovali, pri čemer je stopnja brezposelnosti v EU februarja 2023 ostala na najnižji ravni doslej, in sicer 6,0 %.⁹

Evropska komisija je v smernicah za fiskalno politiko za leto 2024 odpravila splošno odstopno klavzulo, ki je od začetka pandemije COVID-19 deaktivirala Pakt za stabilnost in rast, in države članice pozvala, naj začnejo postopno odpravljati ogromne subvencije za energijo, saj je napovedala, da bo spomladi 2024 začela izvajati postopke v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Potekajo razprave o tem, kako reformirati Pakt za stabilnost in rast.¹⁰

5 <https://www.schengenvisainfo.com/news/eu-countries-start-implementing-temporary-protection-directive-for-ukrainians/>

6 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/winter-2023-economic-forecast-eu-economy-set-avoid-recession-headwinds-persist_en

7 <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/16324910/2-19042023-AP-EN.pdf/ff3d6b28-9c8f-41cd-714f-d1fd38af0b15>

8 <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2023/html/ecb.mp230316~aad5249f30.en.html>

9 <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/16324762/3-31032023-BP-EN.pdf/4cb7a93a-bb55-923d-ec95-5fcb8073271c>

10 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1410

INSTITUCIJE EU IN ZAKONODAJNI OKVIR NA RAVNI EU

Belgijska zvezna policija je 9. decembra 2022 aretirala več oseb zaradi obtožb v zvezi s pranjem denarja in korupcijo, vključno z enim od podpredsednikov Evropskega parlamenta in nekdanjimi poslanci Evropskega parlamenta. Škandal so poimenovali „Katargate“ v zvezi z obtožbami, da so tretje države prejele gotovino, da bi vplivale na oblikovalce politik EU. Predsednik Evropskega parlamenta Metsola je januarja 2023 začel proces reforme v 14 točkah, katerega cilj je okrepiti orodja Evropskega parlamenta za preglednost, etiko in ravnanje, da bi ohranili zaupanje javnosti v institucijo. V času terenskega dela je Komisija napovedala, da namerava poostriti pravila o plačanih potovanjih evropskih uradnikov po razkritjih, da je Katar plačal del potnih stroškov generalnega direktorja, medtem ko se je Komisija pogajala o sporazumu o zračnem prevozu s Katarjem.

Švedska je na začetku leta prevzela predsedovanje Svetu Evropske unije po načelu rotacije, pri čemer je za prednostne naloge napovedala varnost, konkurenčnost, zeleni in energetski prehod, demokratične vrednote in pravno državo.¹¹

Nekaj dni pred začetkom terenskega dela je Evropska komisija uradnikom prepovedala uporabo aplikacije TikTok na poslovnih napravah zaradi strahu pred morebitnimi vprašanji varnosti in varstva podatkov. Evropski parlament in Svet Evropske unije sta nato napovedala podobne omejitve TikTok.

Mednarodni dan žena 8. marca so zaznamovali številni dogodki v državah članicah. EU je sprejela zgodovinsko odločitev o pravicah žensk in uvedla sankcije proti devetim posameznikom in trem organizacijam, za katere meni, da so odgovorne za spolno nasilje in obsežne kršitve pravic žensk. Sankcije prepovedujejo vstop v EU ter dostop do sredstev in njihov pretok znotraj EU.¹²

Evropska unija si je še naprej prizadevala za svoj splošni cilj, da bi EU do leta 2050 postala podnebno nevtralna. Obdobje terenskega dela zaznamuje vse večje nasprotovanje prepovedi motorjev z notranjim zgorevanjem v Evropi. Pogajalci Sveta EU in Evropskega parlamenta so oktobra 2022 dosegli načelni dogovor o uredbi o obvezni uporabi brezemisijske stopnje za nove avtomobile in kombinirana vozila iz leta 2035. Vendar je v začetku marca v zadnjem trenutku U-turn več držav članic, vključno z Nemčijo, umaknilo svojo podporo prepovedi in zahtevalo izjemo za avtomobile, ki uporabljajo e-goriva.

Tudi v okviru zakonodaje, povezane s podnebjem, so se Francija in več drugih držav članic EU zavzemale za vključitev jedrske energije v politiko EU na področju obnovljivih virov energije. Nenazadnje je Evropski parlament 14. marca glasoval o besedilu, katerega cilj je znatno zmanjšati ogljični odtis stavb do leta 2030. To besedilo na evropski ravni prvič obravnava zaloge obstoječih stanovanj in stavb s časovnim razporedom za obvezno prenovo. Nove stavbe naj bi bile od leta 2028 brezemisijske.¹³

DRUGI POMEBNI DOGODKI NA NACIONALNI IN MEDNARODNI RAVNI

EU in Združeno kraljestvo sta se 27. februarja, tik pred delom na terenu, dogovorila o novih trgovinskih pravilih za Severno Irsko. Sporazum, imenovan „Windsor Framework“, je sledil večmesečnim pogovorom za olajšanje trgovine med Severno Irsko in preostalim delom Združenega kraljestva po izstopu Združenega kraljestva iz EU.

28. februarja je prišlo do trčenja med dvema vlakoma južno od doline Tempe v Grčiji in ubilo vsaj 58 ljudi, med katerimi je bilo veliko študentov. Ta tragedija je pretresla Grčijo in sprožila nacionalni

11 <https://swedish-presidency.consilium.europa.eu/en/programme/priorities/>

12 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1487

13 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20230310IPR77228/meps-back-plans-for-a-climate-neutral-building-sector-by-2050>

izbruh žalosti in ogorčenja, ki je bil večinoma usmerjen proti vladi in uradnikom države. Čeprav je bil neposredni vzrok za to katastrofo človeška napaka, je železniško omrežje utrpelo več let premajhnih naložb in zanemarjanja.

Od 7. marca so se gruzijski protestniki odpravili na ulice proti zakonu, ki bi medije in nevladne organizacije, ki prejemajo več kot 20 odstotkov svojega financiranja iz tujine, razglasili za „agente tujega vpliva“. Protesterji so se bali, da bo zakon posnemal podobno rusko zakonodajo, ki je bila uporabljena za omejevanje civilne družbe in zatiranje nasprotnikov vlade, kar označuje avtoritarni premik. Protesti so prisilili gruzijsko vlado, da umakne zakon.

Mediterranske obale so bile prizorišče več brodolomov, ki so prevažali migrante in povzročili človeške izgube. Umrlo je vsaj 62 ljudi, med njimi 12 otrok, ko je 26. februarja na kalabrijski obali strmoglavila lesena jadrnica iz Turčije, ki je prevažala migrante iz Afganistana, Irana in nekaterih drugih držav v Evropo. Približno 30 migrantov je bilo pogrešanih in domnevno utonjenih po prenatrpanem čolnu med poskusom reševanja tovarne ladje ob libijski obali 12. marca.

20. marca je francoski predsednik Macron ozko preživel glasovanje o nezaupnici v parlamentu, potem ko je potisnil globoko ne priljubljeno in zelo sporno pokojninsko reformo brez glasovanja v parlamentu, pri čemer se je skliceval na sporno ustavno orodje – člen 49.3. To je privedlo do nadaljnjih ogorčenj in stavk ter vse bolj nasilnih protestov po vsej državi.

VOLITVE

Nikos Christodoulides, neodvisni kandidat, ki ga podpirajo socialni demokrati in liberalne stranke, je 12. februarja z 51,9 % glasov zmagal na ciprskih predsedniških volitvah. Udeležba je znašala 72,45 %.¹⁴ Ena od njegovih tem kampanje je bila nadaljevanje pogajanj za ponovno združitev otoka. Zato se je Christodoulides obrnil na evropske partnerje, da bi v proces reševanja vključil nov zagon, in sicer se je marca 2023 sestal s predsednico Evropskega parlamenta Roberto Metsola, predsednico Evropske komisije Ursulo von der Leyen in predsednikom Evropskega sveta Charlesom Michelom.

Estonija je 5. marca izvolila nov nacionalni parlament, ki je potrdil Kajo Kallas, znano po svoji neomajni podpori Ukrajini kot predsednica vlade. Njena stranka, liberalna reformna stranka, ki sedi v skupini Renew Europe v Evropskem parlamentu, je osvojila 31,2 % (+3,3), kar je najboljši rezultat v zgodovini stranke, Kallas pa je prejel najvišje število prednostnih glasov vseh politikov na nacionalnih parlamentarnih volitvah. Desničarska stranka EKRE, ki je članica skupine ID v Evropskem parlamentu, je bila na drugem mestu, vendar se je s 17,8 % leta 2019 zmanjšala na samo 16,1 % glasov. Zavzemala se je proti estonski proukrajinski naravnosti in ciljala na Kallas za naraščajočo inflacijo v državi. Več kot polovica glasovnic je bila oddana elektronsko, kar je verjetno pripomoglo k rekordni udeležbi 63 odstotkov.¹⁵

15. marca so na Nizozemskem potekale regionalne volitve, ki so privedle do zgodovinskega uspeha kmetijske interesne stranke BoerBurgerBeweging (BBB),¹⁶ relativno mlade stranke, ustanovljene leta 2019, ki je sprva pridobila oprijem s shodom proti zakonom o zmanjšanju dušika. Rezultati volitev so pomenili nazadovanje za sedanjega predsednika vlade Marka Rutteja, saj naj bi predstavniki nizozemskih provinc izvolili člane senata. Senat ne more spreminjati zakonodaje, ima pa pooblastila, da sprejme ali zavrne zakone. Medtem ko je imela vlada premierja Rutte v senatu le manjšino, se je ta manjšina še dodatno zmanjšala.

Finska in Bolgarija sta bili predvideni za izvedbo parlamentarnih volitev 2. aprila, volilne kampanje pa so bile v času terenskega dela v polnem zamahu. Za Bolgare je bilo to petič v dveh letih, ko so

14 https://live.elections.moi.gov.cy/English/PRESIDENTIAL__EPANALIPTIKI_EKLOGI_ELECTIONS_2023/Islandwide

15 <https://www.valimised.ee/en>

16 <https://www.kiesraad.nl/verkiezingen/provinciale-staten/uitslagen/uitslagen-per-gemeente>

bili poklicani, da glasujejo na parlamentarnih volitvah, saj se država pogloblja v politično krizo in nestabilnost.

METODOLOGIJA

Metodologija, uporabljena v tej spomladanski raziskavi Eurobarometra 2023, ki je bila izvedena v valu 99.1, je raziskava Eurobarometra, ki je bila izvedena za Generalni direktorat Evropskega parlamenta za komuniciranje (oddelek za spremljanje javnega mnenja). Raziskavo je med 2. in 26. marcem 2023 izvedel Kantar Public v vseh 27 državah članicah EU. Skupaj je bilo opravljenih 26376 intervjujev. Rezultati EU so bili ponderirani glede na število prebivalcev v posamezni državi.

Raziskave Eurobarometra se izvajajo osebno na domu ljudi ali na njihovem pragu v nacionalnem jeziku. V vseh državah je bil uporabljen CAPI (Computer Assisted Personal Interviewing).

Na Danskem, Češkem, Malti in Finskem so bili nekateri intervjuji opravljeni s tehniko računalniško podprtega video intervjuja (CAVI). Anketiranec vprašalnik posreduje anketirancu na daljavo prek videokonference, na kateri se lahko oba dela vidita: pogoji intervjujev so zelo podobni pogojem iz oči v oči.

V skladu s Splošno uredbo EU o varstvu podatkov so bili anketiranci vprašani, ali bi se strinjali, da se jim zastavijo vprašanja o vprašanih, ki bi se lahko štela za „občutljiva“.

Bralec se mora zavedati, da se v tem poročilu razvoj enega posameznega kazalnika na splošno šteje za stabilnega, če se spreminja za ± 2 odstotni točki ali manj. Več informacij je na voljo v tabeli, navedeni na strani XX, glede na število razgovorov.

Opomba: V tem poročilu se države EU sklicujejo na uradno okrajšavo.

Okrajšave, uporabljene v tem poročilu, ustrezajo:

Belgija	BODI	Francija	FR	Nizozemska	NL
			KADR		
Bolgarija	BG	Hrvaška	OVSK	Avstrija	PRI
			A		
Češka	CZ	Italija	TO JE	Poljska	PL
Danska	DK	Republika Ciper	CY*	Portugalska	PT
Nemčija	DE	Latvija	LV	Romunija	RO
Estonija	EE	Litva	LT	Slovenija	SI
Irska	IE	Luksemburg	LU	Slovaška	SK
Grčija	EL	Madžarska	HU	Finska	FI
Španija	ES	Malta	MT	Švedska	SE

Evropska unija – tehtano povprečje za 27 držav članic

BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, TJ, NL, FI, EL, EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT

BG, CZ, DK, HR, HU, PL, RO, SE

EU-27

euroobmočje

zunaj euroobmočja

*Ciper kot celota je ena od 27 držav članic Evropske unije. Vendar je bil pravni red Skupnosti začasno ustavljen v delu države, ki ni pod nadzorom vlade Republike Ciper. Iz praktičnih razlogov so v kategorijo „CY“ in povprečje EU-27 vključeni samo razgovori, opravljeni v delu države, ki ga nadzoruje vlada Republike Ciper.

1. ŽIVLJENJE V EU: DEMOKRACIJA IN ŽIVLJENJSKI STANDARD

Kakšen je odnos Evropejcev do stanja demokracije v Evropski uniji, do sprememb v njihovem življenjskem standardu v kontekstu naraščanja inflacije ter do njihovih pričakovanj glede gospodarskih razmer in lastnih življenjskih razmer? Raziskava kaže nadaljnjo zavezanost demokratičnim vrednotam in splošno zadovoljstvo z demokracijo EU ob nenehnih osebnih in gospodarskih težavah. Poleg tega se zdi, da se je slabšanje dojemanja osebnih gospodarskih obetov državljanov in pričakovanj glede njihovih prihodnjih življenjskih razmer, kot je bilo ugotovljeno v anketi Parlamenta iz jeseni 2022, ustavilo.

To mešano sliko morda najbolje ponazarja dejstvo, da Evropejci svoj čustveni status opisujejo kot upanje, samozavestno in mirno, pa tudi kot negotovo in zaskrbljeno. Kar zadeva odnos do demokracije, državljani demokracijo cenijo kot vrednoto, ki jo mora Evropski parlament prednostno zagovarjati. Prav tako so še naprej zadovoljni z načinom delovanja demokracije v EU in v njihovi državi ter z različnimi posebnimi vidiki demokracije EU. Vendar pa so Evropejci manj zadovoljni z ukrepi, ki so jih sprejele EU in njihove nacionalne vlade za reševanje krize stroškov življenja. To ni presenetljivo, saj je večina od njih doživela ali pričakovala znižanje življenjskega standarda in da ima velik delež državljanov težave pri plačevanju računov vsaj občasno. Kljub vplivu vojne v Ukrajini na življenja državljanov še vedno obstaja široko odobravanje podpore EU Ukrajini. Nazadnje, zaradi upočasnjevanja stopnje inflacije med koncem leta 2022 in začetkom leta 2023 je poslabšanje pričakovanj Evropejcev¹⁷ v zvezi z življenjskimi razmerami in nacionalnim gospodarstvom, zabeleženo v oktobru in novembru 2022, omogočilo stabilizacijo teh kazalnikov.

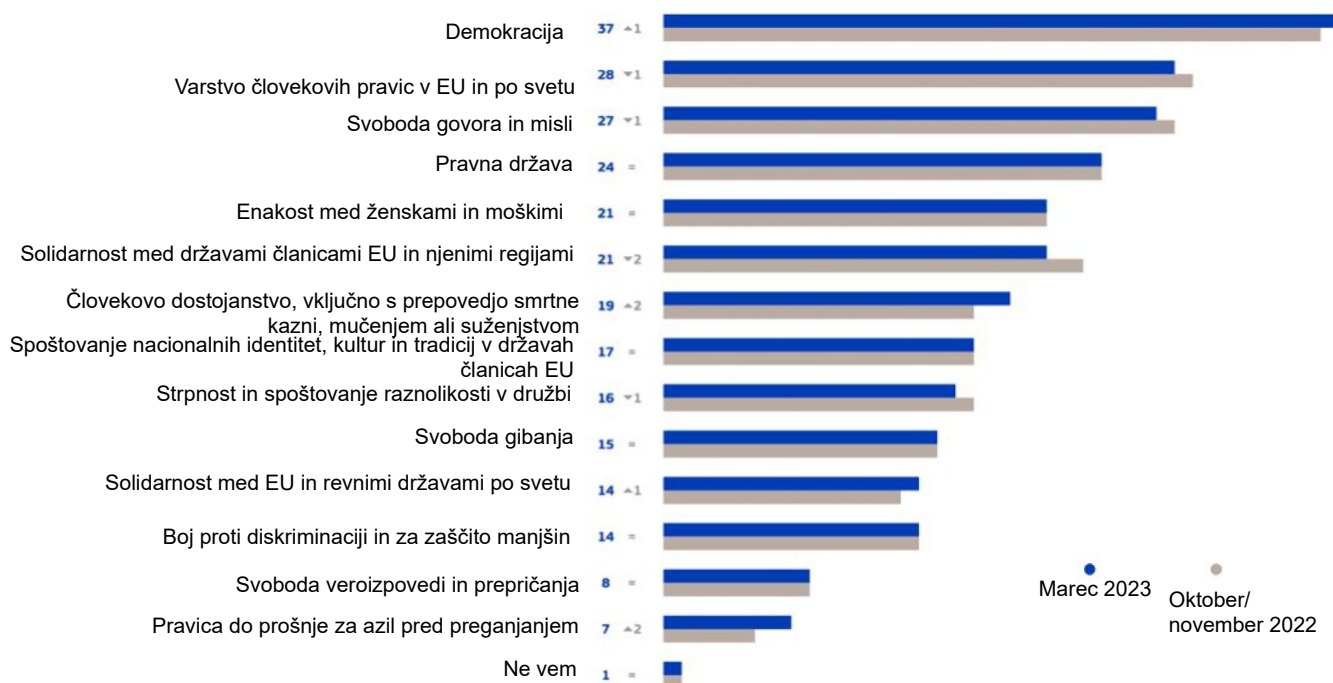
Vrednote, ki bi jih moral Evropski parlament zagovarjati prednostno

Demokracija je na vrhu seznama vrednot, ki bi jih moral Evropski parlament prednostno zagovarjati. Tako kot v prejšnjih raziskavah je demokracija najpogostejše omenjena vrednost državljanov (37 %, +1 odstotno točko od oktobra do novembra 2022), sledijo pa jim varstvo človekovih pravic v EU in po svetu (28 %, –1 odstotne točke) ter svoboda govora in misli (27 %, –1 odstotne točke). Več kot petina vprašanih meni, da bi moral Evropski parlament dati prednost pravni državi (24 %, brez sprememb), enakosti med ženskami in moškimi (21 %, brez sprememb) ter solidarnosti med državami članicami EU in med njenimi regijami (21 %, –2 odstotne točke). Vse druge vrednosti navaja manj kot eden od petih anketirancev.

Rezultati so ostali večinoma nespremenjeni, odkar je bilo to vprašanje nazadnje zastavljeno oktobra in novembra 2022.

¹⁷ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-17032023-ap#:~:text=The%20euro%20area%20annual%20inflation,down%20from%2010.0%25%20in%20January>

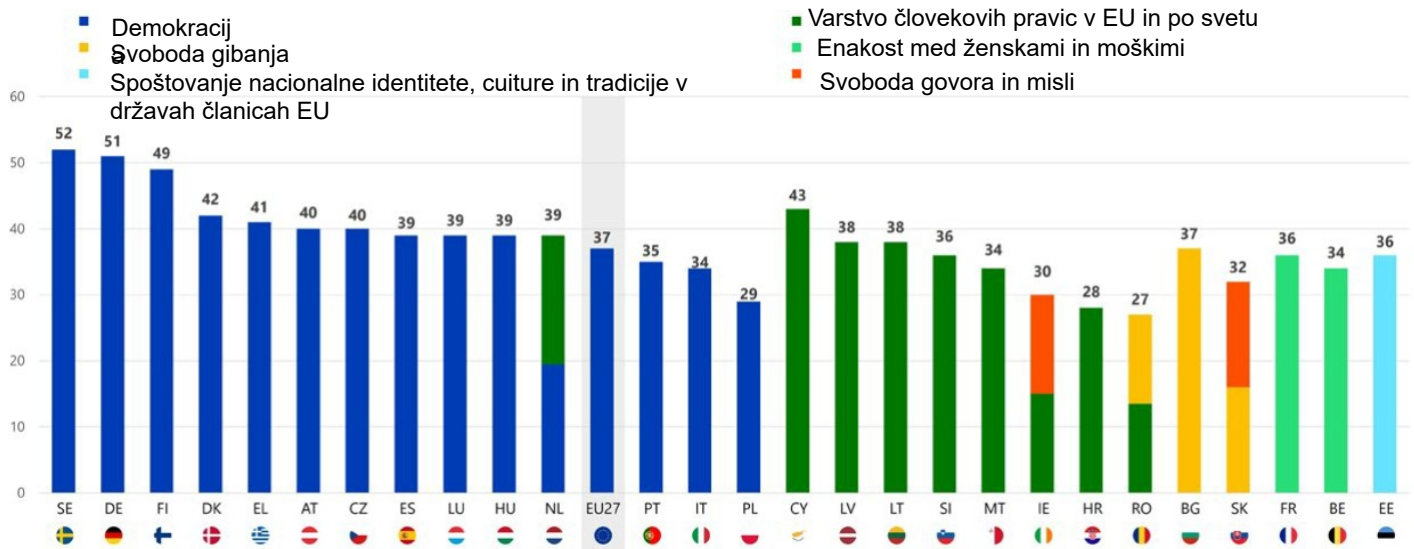
QA6ab Po vašem mnenju katere od naslednjih vrednot bi moral Evropski parlament prednostno zagovarjati? Najprej? In potem? (%)

V 14 državah je demokracija najbolj omenjena (ali najbolj omenjena) vrednota, ki bi jo moral Evropski parlament prednostno zagovarjati. Varstvo človekovih pravic je za anketirance v devetih državah glavna prednostna naloga (ali skupna prednostna naloga).

Enakost med ženskami in moškimi je najpogosteje navedena vrednota v Belgiji in Franciji. Svoboda gibanja je na vrhu seznama prednostnih nalog v Bolgariji in je skupno najvišja na Slovaškem in v Romuniji, svoboda govora in misli pa je skupna najbolj omenjena vrednota na Irskem in Slovaškem. Estonija je edina država, v kateri anketiranci menijo, da je spoštovanje nacionalnih identitet, kultur in tradicij v državah članicah EU glavna prednostna naloga.

QA6ab Po vašem mnenju katere od naslednjih vrednot bi moral Evropski parlament prednostno zagovarjati? Najprej? In potem? (Največ 4 PREDLOGI) (% – najbolj omenjeni odgovor po državah)

Demokracija je med tremi najpogostejše omenjenimi vrednotami v 21 državah, pri čemer se deleži gibljejo od 52 % na Švedskem, 51 % v Nemčiji in 49 % na Finskem do 24 % na Hrvaškem, v Sloveniji in Romuniji.

Varstvo človekovih pravic v EU in po svetu se uvršča med tri najvišje vrednote v 20 državah. To najpogostejše omenjajo anketiranci na Švedskem (46 %), Cipru (43 %) in Nizozemskem (39 %). Nasprotno pa 22 % v Italiji in na Poljskem meni, da bi to moralo biti prednostna naloga.

Svoboda govora in misli je med tremi najvišjimi vrednotami, ki jih je treba braniti v 16 državah. Več kot tretjina jih omenja v Latviji, na Nizozemskem in Švedskem (vseh 34 %), manj kot petina pa na Portugalskem (14 %) in na Madžarskem (19 %).

Pravna država se uvršča med tri najuspešnejše države v desetih državah. Ta vrednost je najpogostejše omenjena na Finskem (38 %), sledijo ji Bolgarija, Nemčija in Grčija (vseh 34 %), najmanj pa je verjetno, da bo navedena na Portugalskem (12 %), Franciji in Litvi (obe 14 %).

Enakost med ženskami in moškimi velja za najvišjo vrednost v Franciji (36 %) in Belgiji (34 %) in je druga najvišja vrednost v Luksemburgu (30 %). Na nasprotni strani lestvice je to navedeno za 9 % v Estoniji ter 11 % v Grčiji in Litvi.

V šestih državah je solidarnost med državami članicami EU in med njenimi regijami med tremi najvišjimi vrednotami. Deleži se gibljejo od 38 % v Grčiji, 32 % na Portugalskem in 28 % v Bolgariji do 11 % na Irskem, 12 % na Danskem in 14 % v Avstriji.

QA6ab Po vašem mnenju katere od naslednjih vrednot bi moral Evropski parlament prednostno zagovarjati? Najprej? In potem? (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
																												
Demokracija	37	30	25	40	42	51	26	28	41	39	32	24	34	33	29	30	39	39	33	39	40	29	35	24	24	25	49	52
Varstvo človekovih pravic v EU in povsod po svetu	28	25	23	30	35	31	29	30	29	29	25	28	22	43	38	38	23	34	34	39	23	22	31	27	36	30	33	46
Svoboda govora in misli	27	31	21	30	29	28	32	30	26	22	33	25	28	23	34	29	29	19	21	34	31	20	14	23	25	32	27	34
Pravna država	24	15	34	22	23	34	19	19	34	27	14	21	17	29	23	14	20	25	27	25	26	26	12	23	28	23	38	21
Enakost med ženskami in moškimi	21	34	12	12	19	18	9	27	11	27	36	13	18	25	13	11	30	13	18	21	29	15	23	14	17	13	18	22
Solidarnost med državami članicami EU in njenimi regijami	21	21	28	24	12	19	16	11	38	17	15	25	26	25	19	23	18	21	15	24	14	22	32	26	20	21	16	15
Človekovo dostojanstvo, vključno s prepovedjo smrtne kazni, mučenja ali suženjstva	19	19	13	14	24	19	12	15	18	18	18	22	22	18	14	11	16	15	14	18	19	18	23	12	15	15	21	29
Spoštovanje nacionalnih identitet, kultur in tradicij v državah članicah EU	17	14	30	28	17	13	36	16	29	8	15	21	20	24	21	21	9	23	17	20	19	19	17	23	17	19	15	9
Strpnost in spoštovanje raznolikosti v družbi	16	19	13	9	17	16	16	15	11	15	20	17	16	9	9	17	11	19	15	19	15	17	14	11	23	12	15	15
Svoboda gibanja	15	10	37	22	18	9	29	28	7	14	9	23	20	9	18	19	14	19	13	10	13	22	8	27	16	32	16	10
Boj proti diskriminaciji in varstvo manjšin	14	19	7	7	11	10	11	15	14	18	15	13	17	11	11	13	17	19	22	15	16	14	22	14	9	11	13	10
Solidarnost med EU in revnimi državami po svetu	14	14	11	9	12	12	7	11	21	14	11	21	17	20	16	14	15	12	22	9	12	14	21	20	15	11	5	10
Svoboda veroizpovedi in prepričanja	8	9	9	3	7	5	14	14	6	4	10	11	8	8	5	5	6	8	9	7	8	11	5	16	6	16	8	4
Pravica do prošnje za azil pred preganjanjem	7	7	6	3	8	5	3	11	3	7	5	4	9	5	7	7	7	8	6	6	10	9	6	8	3	3	3	9
Drugo (spontano)	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	2	0	1	1	1	1	1	0	1	0	2	0	1	1	1	0	0	1
Jih ni (spontano)	1	0	0	2	1	1	1	0	1	1	2	0	1	0	1	4	1	0	2	0	1	0	0	0	2	1	0	1
Ne vem	1	0	2	2	2	1	1	1	0	1	2	0	1	0	2	1	1	1	2	0	2	1	3	1	1	1	0	0
Zavrnitev (spontano)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1. Najpogostejše omenjena točka

2. Najpogostejše omenjena točka

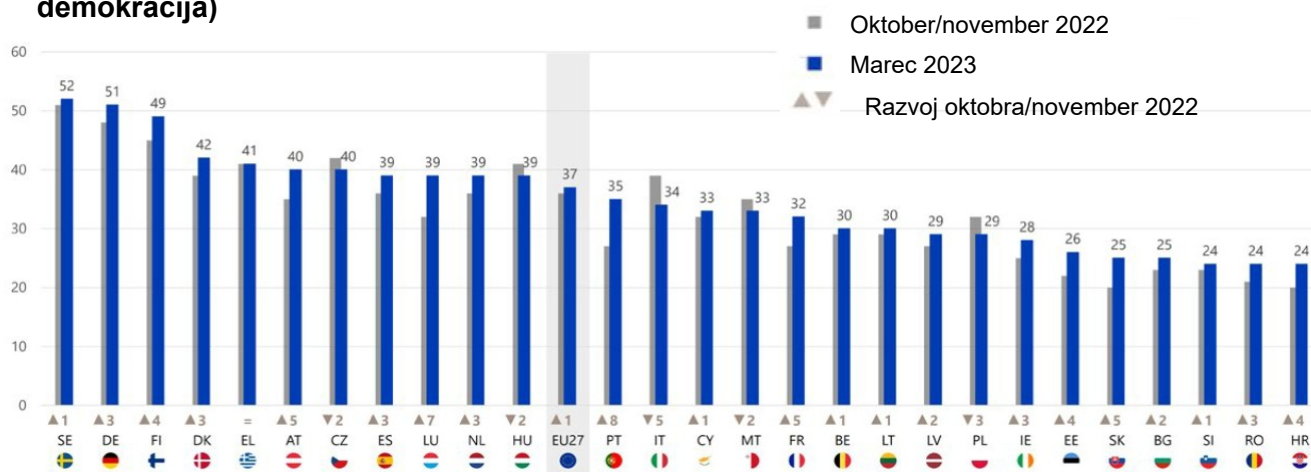
3. Najpogostejše omenjena točka

Marec
2023

Delež, ki meni, da je svoboda gibanja vrednota, ki bi jo moral Evropski parlament zagovarjati prednostno, je še posebej visok v Bolgariji (37 %), spoštovanje nacionalnih identitet, kultur in tradicij v državah članicah EU pa je verjetneje omenjeno v Estoniji (36 %) kot v drugih državah.

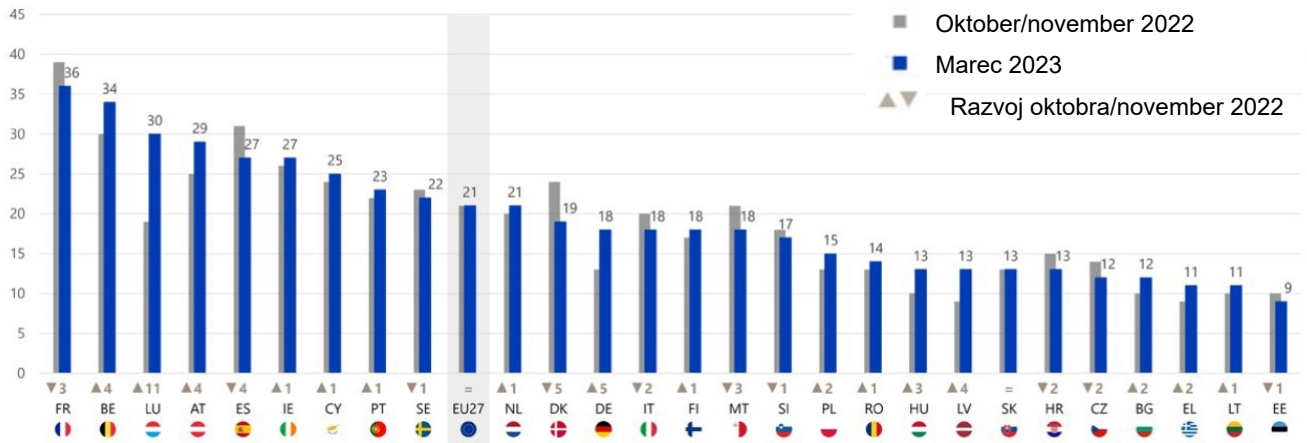
Od oktobra do novembra 2022 je demokracija postala pomembnejša kot vrednota za obrambo anketirancev v 14 državah, zlasti na Portugalskem (35 %, +8 odstotnih točk), Luksemburgu (39 %, +7 odstotnih točk), Avstriji (40 %, +5 odstotnih točk), Franciji (32 %, +5 odstotnih točk) in Slovaškem (25 %, +5 odstotnih točk). Nasprotno pa vse manjši delež anketirancev omenja demokracijo v Italiji (34 %, –5 odstotne točke) in na Poljskem (29 %, –3 odstotne točke). Ta številka je ostala nespremenjena ali stabilna v 17 državah.

QA6ab Po vašem mnenju katere od naslednjih vrednot bi moral Evropski parlament obramba kot prednostna naloga? Najprej? In potem? (Največ 3 ANSWERS) (% – demokracija)

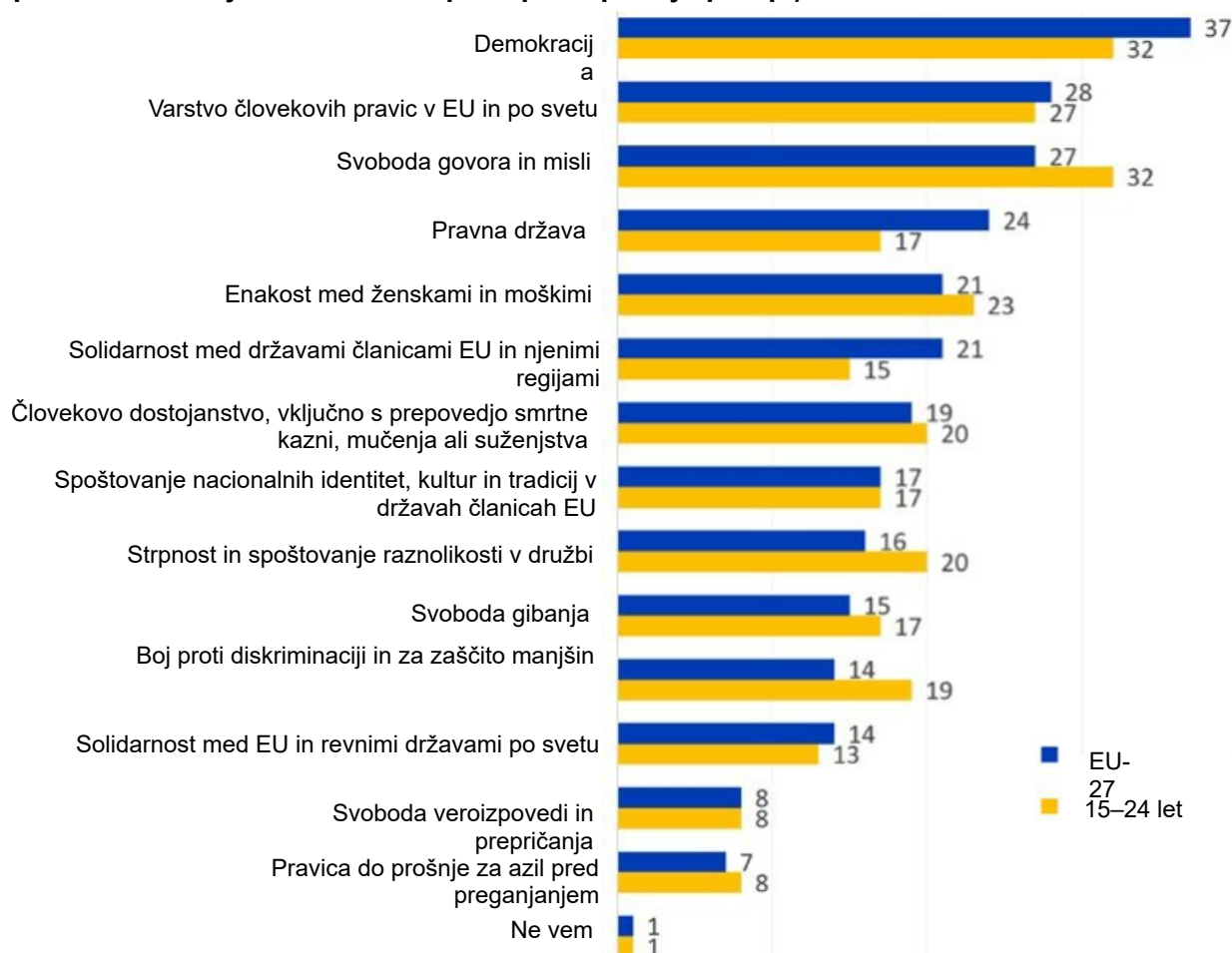
Enakost med ženskami in moškimi se je v šestih državah v primerjavi z oktobrom in novembrom 2022 povečala. Luksemburg je daleč država, v kateri je bilo povečanje največje (30 %, +11 odstotnih točk), sledijo ji Nemčija (18 %, +5 odstotne točke), Belgija (34 %, +4 odstotne točke), Avstrija (29 %, +4 odstotne točke) in Latvija (13 %, +4 odstotne točke). Na nasprotni strani lestvice je enakost žensk in moških manj pogosto omenjena na Danskem (19 %, –5 odstotne točke), Španiji (27 %, –4 odstotne točke), Malti (18 %, –3 odstotne točke) in Franciji (36 %, –3 odstotne točke). Ta delež je ostal nespremenjen ali stabilen v 17 državah.

QA6ab Po vašem mnenju katere od naslednjih vrednot bi moral Evropski parlament prednostno zagovarjati? Najprej? In potem? (Največ 3 ANSWERS) (%) – Enakost žensk in moških)

Če se osredotočimo na rezultate med najmlajšimi anketiranci (tj. tistimi, starimi od 15 do 24 let), je razvrstitev vrednosti na splošno skladna z razvrstitvijo med vsemi anketiranci z nekaj manjšimi razlikami. Demokracija je na vrhu seznama vrednot, ki jih je treba braniti tudi v tej starostni skupini, vendar se ji pridružujeta svoboda govora in misli (oboje 32 %), tretja pa je varstvo človekovih pravic v EU in po svetu (27 %). Pri najmlajših anketirancih je manj verjetno, da bodo omenili demokracijo (32 % v primerjavi s 37 %), pravno državo (17 % v primerjavi s 24 %) in solidarnost med državami članicami EU in med njenimi regijami (15 % v primerjavi z 21 %). Vendar je bolj verjetno, da izberejo svobodo govora in misli (32 % v primerjavi s 27 %), strpnost in spoštovanje raznolikosti v družbi (20 % v primerjavi s 16 %) ter boj proti diskriminaciji in zaščito manjšin (19 % v primerjavi s 14 %).

QA6ab Po vašem mnenju katere od naslednjih vrednot bi moral Evropski parlament prednostno zagovarjati? Najprej? In potem? (Največ 3 ANSWERS) (% – Enakost žensk in moških)
(opomba: te zadnje besede so napaka pri kopiranju/prilepi)

Socialno-demografska analiza se osredotoča na šest najpomembnejših vrednot, za katere državljani menijo, da bi jih moral Evropski parlament prednostno zagovarjati. Moški pogosteje kot ženske pravijo, da je treba dati prednost demokraciji (41 % v primerjavi s 34 %) in pravni državi (28 % v primerjavi z 20 %), medtem ko obratno velja za enakost med moškimi in ženskami (16 % v primerjavi s 27 %).

Tisti, ki so zaključili polno izobraževanje, stari 20 let ali več, se bodo bolj verjetno sklicevali na varstvo človekovih pravic v EU in po svetu (31 %). Anketiranci, ki so končali izobraževanje, stari 15 let ali manj, bodo najmanj verjetno rekli, da bi moral Evropski parlament dati prednost svobodi govora in misli (21 %) ter pravni državi (20 %).

Anketiranci, ki menijo, da so del višjega ali višjega srednjega sloja družbe, so bolj verjetno kot tisti, ki se vidijo kot delavski razred, da omenjajo obrambo pravne države (29–32 % v primerjavi z 22 %), medtem ko obratno velja za enakost med ženskami in moškimi (17–18 % v primerjavi s 24 %).

Anketiranci, ki menijo, da je članstvo njihove države v EU dobro, so bolj verjetni kot tisti, ki menijo, da je slabo, če demokracijo (40 % proti 33 %), zaščito človekovih pravic v EU in svetovno solidarnost (32 % v primerjavi z 19 %) ter solidarnost med državami članicami EU in med njenimi regijami (24 % v primerjavi s 13 %) obravnavajo kot vrednote, ki jih je treba braniti.

Nazadnje, anketiranci, ki imajo pozitivno mnenje o Evropskem parlamentu, so bolj verjetno kot tisti, ki imajo negativno mnenje, da je treba dati prednost varstvu človekovih pravic v EU in po svetu (31 % v primerjavi s 24 %) ter solidarnosti med državami članicami EU in med njenimi regijami (26 % v primerjavi s 16 %). Nasprotno pa je bolj verjetno, da bodo tisti, ki imajo negativno podobo, omenili svobodo govora in misli (33 % v primerjavi s 23 %).

QA6ab Po vašem mnenju katere od naslednjih vrednot bi moral Evropski parlament prednostno zagovarjati? Najprej? In potem?

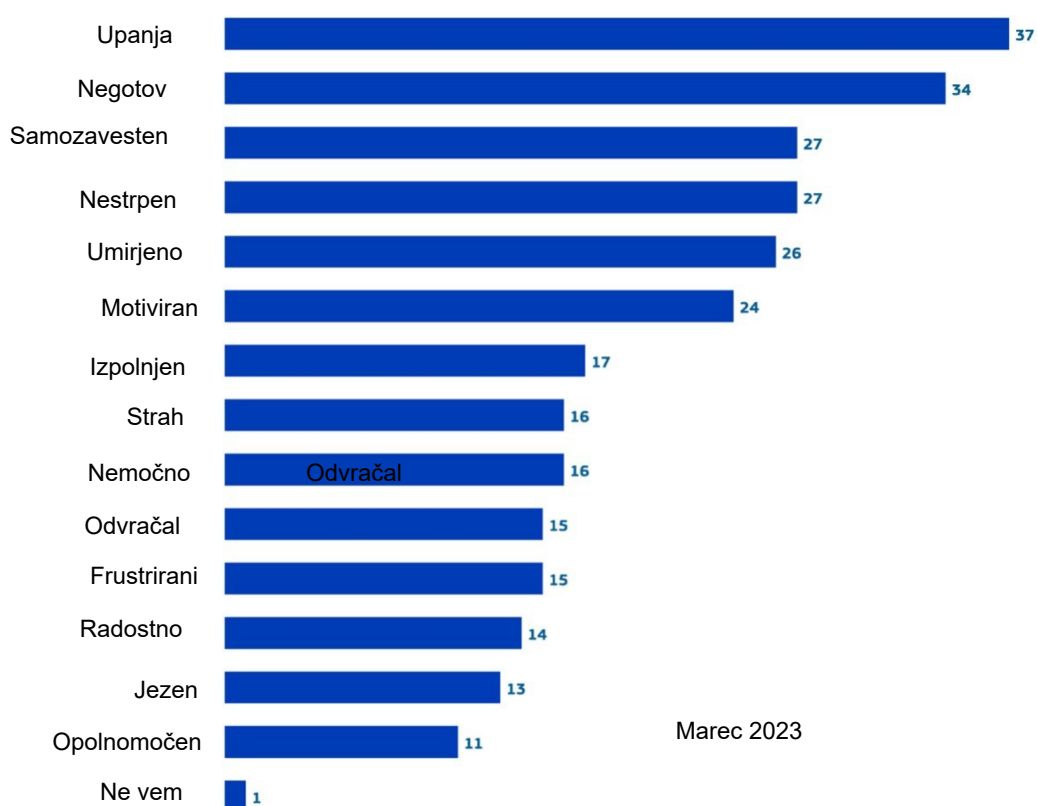
	Enakost med ženskami moškimi	Solidarnost med državami in članicami EU in njenimi regijami	Varstvo človekovih pravic v EU in po svetu	Svoboda govora misli	in Demokracija	Pravna država
EU-27	21	21	28	27	37	24
Spol						
Človek	16	22	27	28	41	28
Žensko	27	19	30	26	34	20
Starost						
15–24	23	15	27	32	32	17
25–39	22	21	30	27	37	22
40–54	21	21	28	28	38	25
55+	21	22	28	25	39	26
Izobraževanje (konec)						
15—	23	21	27	21	39	20
16–19	21	21	27	28	37	25
20+	20	23	31	28	38	25
Še vedno študiram	24	14	29	31	35	18
Razmislite o pripadnosti						
Delavski razred	24	18	25	27	35	22
Nižji srednji razred	20	20	28	26	40	23
Srednji razred	21	22	30	27	37	24
Zgornji srednji razred	18	23	30	29	40	29
Zgornji razred	17	27	32	23	52	32
Podoba Evropskega parlamenta						
Pozitiven	20	26	31	23	40	26
Nevtralen	23	19	28	28	36	23
Negativen	21	16	24	33	36	24
Mnenje o članstvu države v EU						
Dobra stvar	21	24	32	25	40	25
Nekaj slabega	21	13	19	31	33	22
Niti dobra niti slaba stvar	22	17	25	30	33	22

Trenutni čustveni status državljanov

Vprašani so bili vprašani, kako bi najbolje opisali svoje trenutno čustveno stanje, ko razmišljajo o življenju, ki ga vodijo. Med šestimi najboljšimi odgovori je opazna mešanica pozitivnih in negativnih čustev, čeprav le malo prevladujejo pozitivni. Več kot tretjina jih pravi, da upajo (37 %), medtem ko približno četrtna ali več svojega čustvenega stanja opisuje kot samozavesten (27 %), miren (26 %) in motiviran (24 %). Na negativni strani približno tretjina pravi, da so negotovi (34 %), več kot četrtna pa je zaskrbljena (27 %).

Vsa druga čustva so omenjena z manj kot petino: izpolnjeni (17 %), prestrašeni, nemočni (obe 16 %), odvrnjeni, razočarani (obe 15 %), radostni (14 %), jezni (13 %) in opolnomočeni (11 %).

QA10ab Katere od naslednjih tem bi rad prednostno obravnaval Evropski parlament? Najprej? In potem? (EU27) (%)

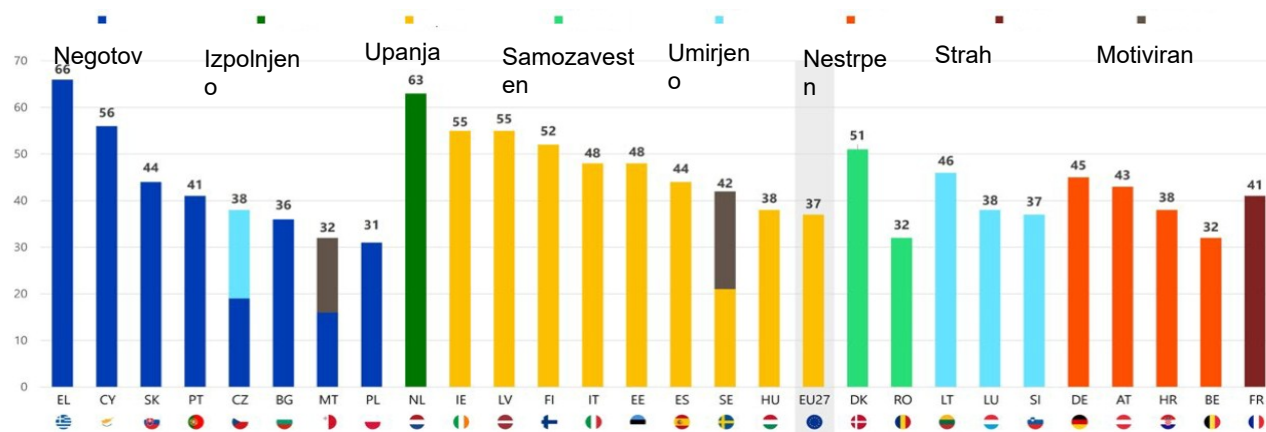

Marec 2023

V osmih državah je upanje najbolj citirano (ali najbolj citirano) čustveno stanje, medtem ko je občutek mirnosti najvišji odgovor (ali skupni najvišji odgovor) v nadaljnjih štirih državah. Večina anketirancev je prepričana na Danskem in v Romuniji ter izpolnjena na Nizozemskem.

Med negativnimi čustvi je občutek negotovosti najpogostejše omenjena (ali skupno omenjena) med anketiranci v osmih državah, pri čemer je večina anketirancev zaskrbljena v nadaljnjih štirih državah. Samo v Franciji je „strah“ odgovor, ki ga anketiranci najpogostejše navajajo za opis njihovega čustvenega statusa.

QA10ab Ko razmišljate o življenju, ki ga vodite, kako bi najbolje opisali svoje trenutno čustveno stanje? Najprej? In potem? (Največ 4 PREDLOGI) (% – najbolj omenjeni odgovor po državah)

V 21 državah je upanje med tremi najpogostejše omenjenimi občutki anketirancev pri razmišljanju o življenju, ki ga vodijo, pri čemer se deleži gibljejo od več kot polovice na Irskem, v Latviji (obe 55 %) in na Finskem (52 %), do 15 % na Cipru, 22 % v Bolgariji in 23 % na Češkem.

Občutek negotovosti je med tremi najboljšimi odgovori v 14 državah, pri čemer je najbolj verjetno, da bodo to omenili v Grčiji (66 %), Cipru (56 %) in na Slovaškem (44 %). Nasprotno pa je ta čustveni status manj razširjen na Danskem (13 %), Nizozemskem (18 %) in Finskem (21 %).

V desetih državah je samozavest eden od treh najbolj citiranih odgovorov. Ta občutek je najbolj razpršen na Danskem (51 %), Finskem (47 %) in Irskem (42 %), 6 % pa na Cipru in v Grčiji ter 12 % na Slovaškem.

Občutek tesnobe je med tremi najboljšimi v desetih državah, pri čemer se deleži gibljejo od 45 % v Nemčiji, 43 % v Avstriji in 42 % v Grčiji, 7 % v Španiji, 9 % na Češkem in 11 % v Romuniji.

Mir je med tremi najpogostejše omenjenimi čustvi, ki jih anketiranci opisujejo kot čustveno stanje v 11 državah. Navaja jih štiri od desetih ali več v Litvi (46 %), Latviji (41 %) in na Švedskem (40 %). Na nasprotni strani lestvice je ta odgovor izbralo 13 % v Grčiji ter 15 % na Hrvaškem in Slovaškem.

Deleži, ki pravijo, da so motivirani, so še posebej visoki na Nizozemskem (45 %) in na Švedskem (42 %). Nizozemska (63 %) je tudi država z največjim deležem anketirancev, ki pravijo, da so izpolnjeni, medtem ko se v Franciji (41 %) najpogosteje opisujejo kot prestrašene.

QA10ab Ko razmišljate o življenju, ki ga vodite, kako bi najbolje opisali svoje trenutno čustveno stanje? Najprej? In potem? (NAJVEČ 4 ODGOVORI) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Upanja	37	28	22	23	45	40	48	55	26	44	24	31	48	15	55	33	34	38	28	40	35	30	40	30	31	34	52	42
Negotov	34	27	36	38	13	33	22	27	66	40	29	30	42	56	24	30	26	34	32	18	33	31	41	29	22	44	21	22
Confident	27	17	24	15	51	41	24	42	6	20	21	22	26	6	30	38	35	24	30	26	36	19	31	32	30	12	47	20
Nestrpen	27	32	31	9	27	45	18	15	42	7	21	38	20	35	26	22	13	34	29	40	43	28	20	11	30	39	30	18
Umirjeno	26	27	26	38	36	27	39	35	13	27	24	15	20	17	41	46	38	25	31	32	23	21	20	24	37	15	30	40
Motiviran	24	30	23	21	32	22	24	31	4	25	21	30	25	5	31	32	27	29	32	45	24	17	24	25	33	16	27	42
Poln	17	30	15	23	50	9	27	17	6	23	11	24	15	4	15	18	10	10	31	63	12	15	12	19	12	11	45	33
Strah	16	19	12	8	6	12	6	9	27	8	41	12	14	21	6	5	26	14	6	4	15	14	28	12	5	16	2	5
Nemočno	16	12	14	20	4	13	7	6	10	7	28	18	26	23	13	9	13	18	19	3	14	16	8	21	17	21	2	7
Odvračal	15	15	25	9	2	10	5	7	28	16	17	13	21	19	5	18	6	13	13	7	11	16	21	24	6	28	2	9
Frustrirani	15	20	9	12	12	17	16	13	57	16	11	15	11	54	16	11	7	8	20	12	20	13	11	16	4	13	19	30
Radostno	14	13	10	19	36	10	18	18	3	22	10	16	7	9	17	8	14	17	21	29	15	18	15	18	27	11	19	37
Jezen	13	11	16	18	2	11	7	4	48	3	22	14	13	28	9	7	4	8	13	2	19	12	5	14	9	15	4	7
Opolnomočen	11	12	2	11	18	7	13	10	6	5	16	14	17	6	19	4	13	18	3	6	9	9	4	22	8	11	5	18
Drugo(spontano)	1	2	1	1	0	0	3	0	1	3	1	0	0	1	1	3	2	0	1	0	5	0	1	0	2	1	0	1
Ne vem	1	0	1	2	1	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3	0	0	0	0	0

1. Najpogosteje omenjena točka

2. Najpogosteje omenjena točka

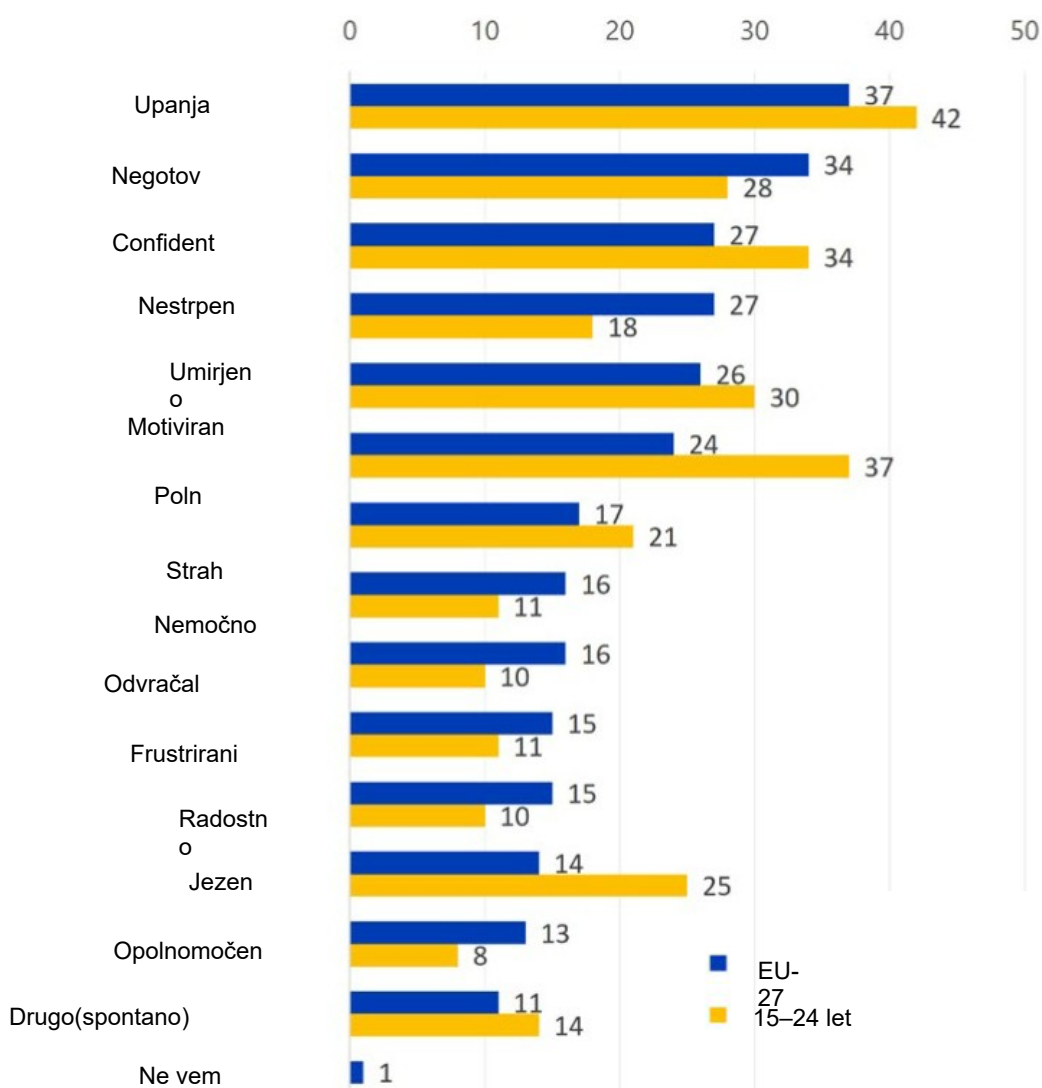
3. Najpogosteje omenjena točka

Marec 2022

Pozitivni občutki prevladujejo bolj izrazito med najmlajšimi anketiranci, tj. tistimi, starimi od 15 do 24 let, kot med splošno populacijo. Še posebej, medtem ko upanje na vrhu seznama odgovorov med 15 in 24 let, kot tudi med splošno populacijo (42 % v primerjavi s 37 %), je drugi najpogosteje omenjeni izraz najmlajši za opis njihovega čustvenega stanja motivirani (37 % v primerjavi s 24 %), sledi samozavest (34 % v primerjavi s 27 %). Poleg tega, da se počutijo bolj upanja, motivirane in mirne od povprečja, so tudi anketiranci, stari 15–24 let, veliko bolj verjetno, da se počutijo vesele (25 % v primerjavi s 14 %) in nekoliko bolj verjetno, da se počutijo mirne (30 % v primerjavi s 26 %) in izpolnjene (21 % v primerjavi s 17 %).

Vendar pa je manj verjetno od povprečja, da izberejo negativne izraze za opis njihovega čustvenega stanja. Zlasti občutki tesnobe (18 % v primerjavi s 27 %), negotovost (28 % v primerjavi s 34 %), nemoč (10 % v primerjavi s 16 %), strah (11 % v primerjavi s 16 %), frustracije (10 % v primerjavi s 15 %) in jeza (8 % v primerjavi s 13 %) so manj razširjeni med najmlajšimi.

QA10ab Ko razmišljate o življenju, ki ga vodite, kako bi najbolje opisali svoje trenutno čustveno stanje? Najprej? In potem? (EU27) (%)

Če pogledamo socialno-demografske podatke za šest najpogostejše omenjenih čustev, se zdi jasno, da se moški pogosteje počutijo mirni (29 % v primerjavi z 22 % žensk), samozavestni (29 % v primerjavi s 25 %) in motivirani (26 % v primerjavi z 22 %), medtem ko ženske pogosteje čutijo tesnobo (30 % v primerjavi s 24 % moških) in negotove (36 % v primerjavi z 32 %).

Bolj verjetno je, da bodo anketiranci, ki so več časa preživeli v izobraževanju, omenili pozitivne občutke. Na primer, 29 % tistih, ki so končali izobraževanje, starih 20 let ali več, meni, da so motivirani, v primerjavi s 13 % tistih, ki so zapustili 15 let ali manj. Obratno velja za negativne občutke, pri čemer je bolj verjetno, da bodo tisti, ki so končali izobraževanje v starosti 15 let ali manj, rekli, da so negotovi (43 % v primerjavi z 29 % tistih, ki so končali izobraževanje, stari 20 let ali več) ali zaskrbljeni (33 % v primerjavi s 25 %).

Anketiranci, ki imajo najmanj težav pri plačevanju računov, najverjetneje opisujejo svoj čustveni status s pozitivnimi izrazi. Na primer, 31 % ljudi, ki nikoli ali skoraj nikoli nimajo težav, pravi, da so samozavestni, v primerjavi s 15 % tistih, ki imajo večino časa težave. Ti anketiranci so prav tako najmanj negotovi (29 % v primerjavi z 41–42 % tistih, ki imajo težave vsaj občasno) ali zaskrbljeni (25 % v primerjavi z 32 % tistih, ki imajo težave večino časa).

Za tiste, ki imajo pozitivno podobo o EU, je bolj verjetno, da bodo imeli pozitivne občutke kot tisti, ki imajo negativno podobo. Na primer, 47 % tistih, ki imajo pozitivno podobo EU, čuti upanje, v primerjavi z 18 % tistih, ki imajo negativno podobo. Obratno velja za občutke negotovosti (40 % tistih, ki imajo negativno sliko v primerjavi z 28 % tistih, ki imajo pozitivno sliko) in tesnobe (34 % v primerjavi z 22 %).

Anketiranci, ki mislijo, da gredo stvari v svojem življenju v pravo smer, bodo bolj verjetno opisali svoj čustveni status s pozitivnimi izrazi in manj verjetno bodo izbrali negativne izraze. Na primer, 43 % vprašanih meni, da upajo (v primerjavi s 23 % tistih, ki pravijo, da gredo stvari v napačno smer), 30 % pa jih je negotovih (v primerjavi z 41 %). Enako velja za tiste, ki menijo, da gredo stvari v pravo smer v EU ali v njihovi državi.

Tisti, ki pričakujejo, da bodo njihove življenjske razmere in razmere v nacionalnem gospodarstvu v enem letu boljše, bodo pogosteje omenili pozitivne občutke. Na primer, 36 % tistih, ki mislijo, da bodo stvari boljše za njihove življenjske razmere, se počutijo motivirane, v primerjavi s 16 % tistih, ki mislijo, da bodo stvari slabše. Nasprotno pa so anketiranci, ki pričakujejo, da se bo položaj poslabšal, bolj verjetno, da se počutijo negotove ali zaskrbljene. Na primer, 38 % tistih, ki mislijo, da bodo stvari slabše za nacionalno gospodarstvo, ima občutek negotovosti, v primerjavi s 25 % tistih, ki mislijo, da bodo stvari boljše.

Podobno je bolj verjetno, da imajo anketiranci, ki so zadovoljni z ukrepi EU ali nacionalnimi ukrepi za spopadanje z naraščajočimi življenjskimi stroški, pozitivne občutke, medtem ko je obratno, ko gre za negativna čustva. Na primer, 36 % tistih, ki so zadovoljni z ukrepi EU, se počuti samozavestno (v primerjavi z 22 % tistih, ki niso zadovoljni), 39 % tistih, ki niso zadovoljni, pa se počuti negotovo (v primerjavi s 25 % tistih, ki so zadovoljni).

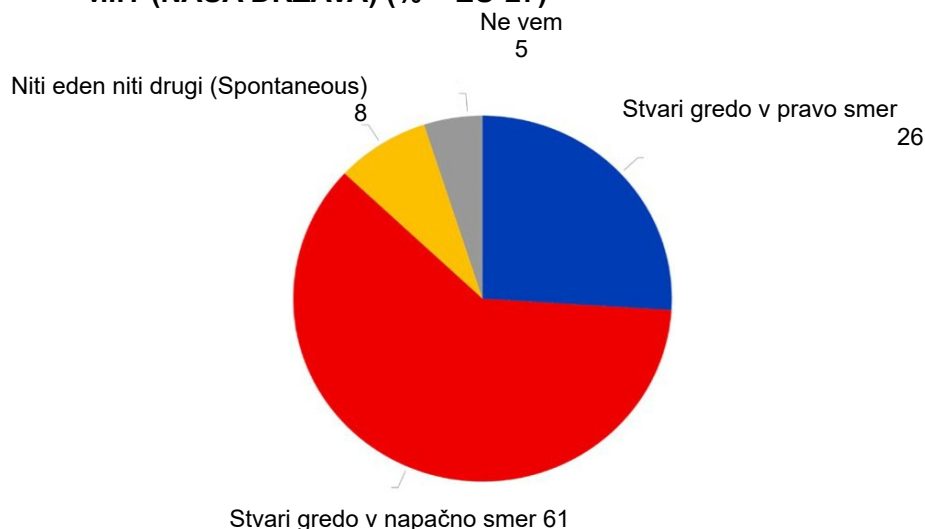
QA10ab Ko razmišljate o življenju, ki ga vodite, kako bi najbolje opisali svoje trenutno čustveno stanje? Najprej? In potem? (V % – EU-27)

	Upanja	Samozavest n	Negotov	Umirjeno	Nestrpen	Motiviran
EU-27	36	26	34	26	26	24
Spol						
Človek	37	29	32	29	24	26
Žensko	36	25	36	22	30	22
Starost						
15–24	42	34	28	30	18	37
25–39	37	26	33	25	24	29
40–54	36	27	34	24	26	25
55+	35	25	36	26	31	16
Izobraževanje (konec)						
15—	34	19	43	22	33	13
16–19	35	26	36	24	28	20
20+	38	29	29	28	25	29
Še vedno študiram	44	36	28	31	20	37
Težave pri plačevanju računov						
Večino časa	26	15	42	15	32	16
Od časa do časa	33	21	41	20	28	19
Skoraj nikoli/Nikoli	39	31	29	29	25	27
Podoba EU						
Pozitiven	47	36	28	30	22	31
Nevtralen	33	23	38	25	28	20
Negativen	18	13	40	17	34	15
Stvari v vašem življenju se dogajajo v						
Pravo smer	43	33	30	29	24	29
Napačna smer	23	14	41	17	32	13
Niti	33	20	44	22	33	18
Stanje pričakovanj nacionalnega gospodarstva						
Boljše	46	36	25	29	21	33
Huje	31	22	38	23	30	21
Enako	42	32	31	29	24	27
Pričakovano stanje življenjskih razmer						
Boljše	44	33	25	26	19	36
Huje	27	18	41	20	33	16
Enako	43	33	30	30	23	28
Zadovoljstvo z nacionalnimi ukrepi, sprejetimi za reševanje življenjskih stroškov						
Zadovoljen	43	36	27	30	25	28
Nezadovoljen	34	22	38	23	28	22
Zadovoljstvo z ukrepi EU za reševanje življenjskih stroškov						
Zadovoljen	45	36	25	30	23	30
Nezadovoljen	32	22	39	22	29	21

Kako se dogajajo v EU in državah članicah

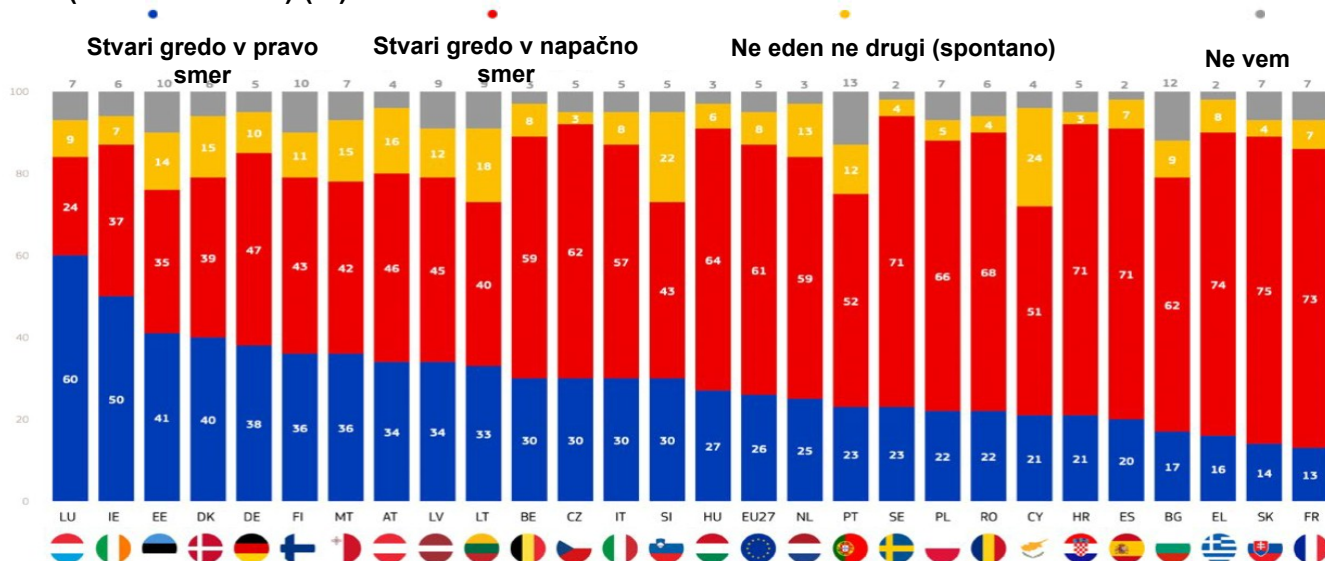
Približno četrтина vprašanih (26 %, +2 odstotni točki od oktobra do novembra 2022) vidi, da gredo stvari v pravo smer v njihovi državi, medtem ko velika večina (61 %, –1 odstotne točke) meni, da gre stvari v napačno smer. Po velikem zmanjšanju pozitivnih občutkov glede smeri, v katero se bo njihova država gibala med aprilom in majem ter oktobrom in novembrom 2022, so rezultati v sedanjí anketi ostali na splošno stabilni.

D73.1 Ali bi zdaj rekli, da gre na splošno stvari v pravo smer ali v napačno smer, v...? (NAŠA DRŽAVA) (% – EU-27)

Ko gre za to, kako se stvari odvijajo v njihovi državi, v štirih državah članicah večina meni, da gre to v pravo smer: Luksemburg (60 %), Irska (50 %), Estonija (41 %) in Danska (40 %). V preostalih 23 državah članicah večina meni, da gre stvari v napačno smer, pri čemer je to stališče še posebej razširjeno na Slovaškem (75 %), Grčiji (74 %) in Franciji (73 %).

D73.1 Ali bi zdaj rekli, da gre na splošno stvari v pravo smer ali v napačno smer, v...? (NAŠA DRŽAVA) (%)

Anketiranci v desetih državah članicah so bolj verjetno, kot so bili v oktobru in novembru 2022, da bodo pozitivni glede usmeritve njihove države. To velja zlasti za Estonijo (41 %, +12 odstotnih točk), Dansko (40 %, +11 odstotnih točk) in Nemčijo (38 %, +9 odstotnih točk). Kljub temu je zdaj manj verjetno, da bodo anketiranci menili, da gre njihova država v pravo smer v nadaljnjih desetih državah članicah, pri čemer Malta (36 %, –29 odstotnih točk) izstopa za posebno veliko zmanjšanje tega deleža, sledita ji Portugalska (23 %, –7 odstotne točke) in Luksemburg (60 %, –5 odstotne točke). Ta delež anketirancev je v sedmih državah ostal nespremenjen ali nespremenjen.

D73.1 Ali bi zdaj rekli, da gre na splošno stvari v pravo smer ali v napačno smer, v...? (NAŠA DRŽAVA) (%)

	EU27	EE	DK	DE	FI	BE	IT	CY	LT	IE	PL	BG	ES	HU	NL	HR	CZ	RO	LV	AT	SE	EL	FR	SI	SK	LU	PT	MT
Stvari gredo v pravo smer	26	41	40	38	36	30	30	21	33	50	22	17	20	27	25	21	30	22	34	34	23	16	13	30	14	60	23	36
Δ Oktobar/Nov 2022	▲2	▲12	▲11	▲9	▲9	▲6	▲5	▲5	▲5	▲4	▲3	▲2	▲2	▲1	▲1	=	▼2	▼2	▼3	▼3	▼3	▼4	▼4	▼4	▼4	▼5	▼7	▼29
Stvari gredo v napačno smer	61	35	39	47	43	59	57	51	40	37	66	62	71	64	59	71	62	68	45	46	71	74	73	43	75	24	52	42
Δ Oktobar/Nov 2022	▼1	▼11	▼9	▼6	▼16	▼6	▼5	▼13	▼10	▲1	▼4	▼3	▼1	▼4	▼6	=	▲1	=	▲4	▲3	▲8	▲6	▲3	▲4	▲3	▲5	▲9	▲29
Ne eden ne drugi (spontano)	8	14	15	10	11	8	8	24	18	7	5	9	7	6	13	3	3	4	12	16	4	8	7	22	4	9	12	15
Δ Oktobar/Nov 2022	=	▲2	▼3	▼2	▲4	▲2	▲3	▲8	▲2	▼2	▲1	▲1	=	▲2	▲3	=	▼1	▲1	▼1	=	▼3	▼1	=	▲2	=	▼3	▲1	▼3
Ne vem	5	10	6	5	10	3	5	4	9	6	7	12	2	3	3	5	5	6	9	4	2	2	7	5	7	7	13	7
Δ Oktobar/Nov 2022	▼1	▼3	▲1	▼1	▲3	▼2	▼3	=	▲3	▼3	=	=	▼1	▲1	▲2	=	▲2	▲1	=	=	▼2	▼1	▲1	▼2	▲1	▲3	▼3	▲3
Marec 2023																												
Δ Oktobar/Nov 2022																												
Marec 2023																												
Δ Oktobar/Nov 2022																												

Podrobnejši pregled družbeno-demografske razčlenitve potrjuje, da večina v vseh kategorijah vidi svojo državo v napačno smer.

Čeprav so ugotovitve podobne v vseh starostnih skupinah, se stopnja izobrazbe anketirancev nekoliko razlikuje, pri čemer je bolj verjetno, da bodo tisti, ki zaključijo izobraževanje s polnim delovnim časom, stari 20 let ali več, mislili, da bo njihova država šla v pravo smer v primerjavi s tistimi, ki so zapustili 19 let ali manj (29 % v primerjavi s 24 %).

Vodstveni delavci (35 %) so najbolj verjetno pozitivni glede usmeritve njihove države, zlasti v primerjavi z brezposelnimi (16 %) in hišnimi osebami (18 %).

Za tiste, ki so v boljših finančnih pogojih, je bolj verjetno, da bodo pozitivni. Zlasti anketiranci, ki redko ali nikoli nimajo težav pri plačevanju računov (31 %), so bolj verjetno kot tisti, ki imajo večino časa težave (13 %), da menijo, da njihova država gre v pravo smer.

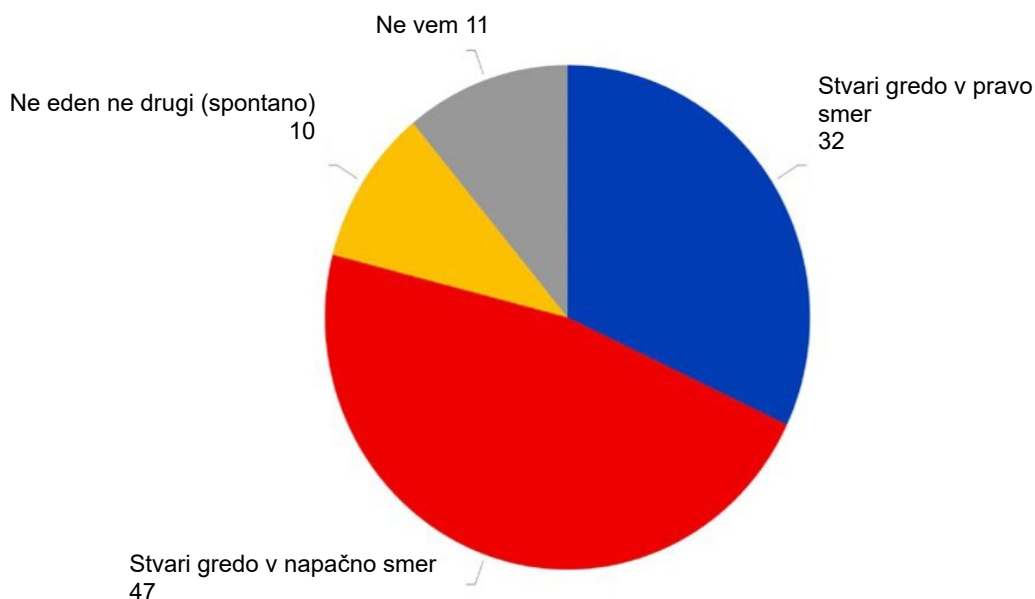
Anketiranci, ki so zadovoljni z demokracijo v svoji državi (42 % v primerjavi s 6 % tistih, ki niso zadovoljni), tisti, ki se strinjajo z njihovim glasom, štejejo v svoji državi (37 % v primerjavi z 11 % tistih, ki se ne strinjajo) in tisti, ki so glasovali na zadnjih nacionalnih volitvah (28 % v primerjavi z 19 % tistih, ki niso volili), so bolj verjetno, da mislijo, da gredo stvari v pravo smer. To velja tudi za tiste, ki pričakujejo, da se bo stanje njihovega nacionalnega gospodarstva izboljšalo (53 % v primerjavi s 14 % tistih, ki menijo, da bo slabše).

D73.1 Ali bi zdaj rekli, da gre na splošno stvari v pravo smer ali v napačno smer, v...? (NAŠA DRŽAVA) (% – EU-27)

	Stvari gredo v pravo smer	Stvari gredo v napačno smer	Ne vem
EU-27	26	61	5
Spol			
Človek	28	59	5
Žensko	24	61	6
Starost			
15–24	28	54	9
25–39	26	62	4
40–54	25	64	4
55+	26	59	6
Izobraževanje (konec)			
15—	24	61	8
16–19	24	64	4
20+	29	58	4
Še vedno študiram	31	50	10
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlene osebe	28	60	4
Upravitelji	35	52	4
Drugi beli ovratniki	27	62	4
Ročni delavci	20	68	4
Hišne osebe	18	69	6
Brezposeln	16	72	5
Upokojen	27	57	7
Študenti	31	50	10
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	13	76	4
Od časa do časa	20	69	5
Skoraj nikoli/Nikoli	31	54	6
Moj glas šteje (naša država)			
Se strinjam	37	49	5
Nestrinjanje	11	79	4
Zadovoljstvo z demokracijo v državi			
Zadovoljen	42	42	6
Nezadovoljen	6	86	3
Stanje pričakovanj nacionalnega gospodarstva			
Boljše	53	35	4
Huje	14	76	4
Enako	35	49	6
Volili na zadnjih nacionalnih volitvah			
Da	28	59	5
Brez	19	66	6

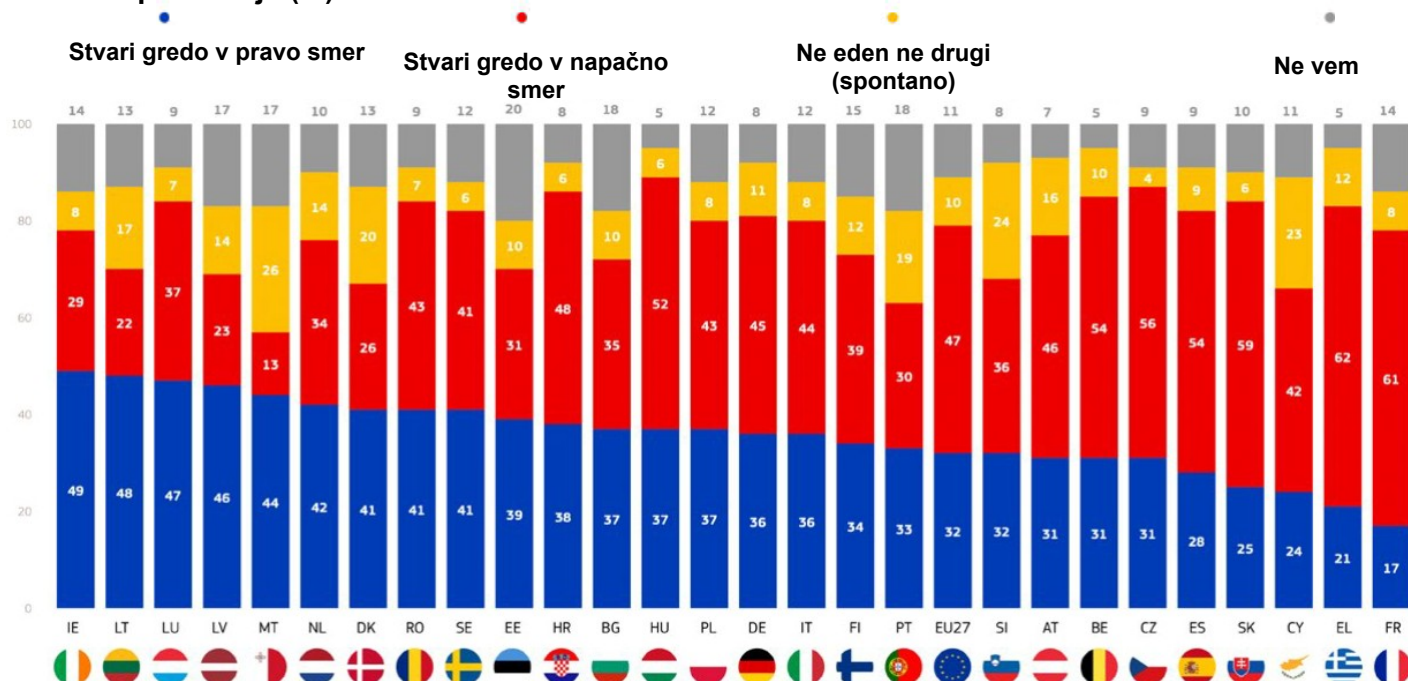
Državljeni EU so ponavadi nekoliko bolj pozitivni, ko gre za smer, v katero gre Evropska unija. Delež anketirancev, ki vidijo, da se stvari v EU premikajo v pravo smer, ostaja nespremenjen, saj je le tretjina anketirancev (32 %, +1 odstotno točko od oktobra do novembra 2022) po velikem zmanjšanju med aprilom in majem ter oktobrom in novembrom 2022. Nasprotno pa se je delež anketirancev, ki menijo, da gre stvari v EU v napačno smer, zmanjšal za štiri odstotne točke na 47 %.

D73.2 Ali bi zdaj rekli, da gre na splošno stvari v pravo smer ali v napačno smer, v...? Evropska unija (% – EU-27)

V devetih državah večina meni, da gredo stvari v pravo smer v EU. To mnenje je najbolj razširjeno na Irskem (49 %), v Litvi (48 %) in Luksemburgu (47 %). Mnenja so razdeljena na Švedskem (41 % „desna smer“ v primerjavi z 41 % „napačna smer“). V preostalih 17 državah so anketiranci, ki mislijo, da gredo stvari v napačno smer, v večini. To velja zlasti za Grčijo (62 %), Francijo (61 %) in Slovaško (59 %).

D73.2 Ali bi zdaj rekli, da gre na splošno stvari v pravo smer ali v napačno smer, v...? Evropska unija (%)

V 14 državah je pozitiven odnos do usmeritve EU postal bolj razširjen kot v oktobru in novembru 2022. Največje povečanje deleža, ki meni, da gre stvari v pravo smer, je mogoče opaziti na Danskem (41 %, +10 odstotnih točk), Estoniji (39 %, +10 odstotnih točk) in na Finskem (34 %, +9 odstotnih točk). Ta delež anketirancev se je zmanjšal v šestih državah in, tako kot v primeru razmer na nacionalni ravni, Malta (44 %, –21 odstotnih točk) izstopa pri največjem zmanjšanju. Ta delež je v preostalih sedmih državah ostal večinoma stabilen.

D73.2 Ali bi zdaj rekli, da gre na splošno stvari v pravo smer ali v napačno smer, v...? Evropska unija (%)

	 EU27	 DK	 EE	 FI	 HR	 LT	 BE	 SE	 DE	 IT	 CY	 NL	 HU	 ES	 RO	 BG	 IE	 LV	 LU	 SK	 PT	 SI	 EL	 PL	 CZ	 AT	 FR	 MT	
Stvari gredo v pravo smer	Marec 2023	32	41	39	34	38	48	31	41	36	36	24	42	37	28	41	37	49	46	47	25	33	32	21	37	31	31	17	44
	Δ Oktobar/Nov 2022	▲1	▲10	▲10	▲9	▲8	▲8	▲6	▲6	▲5	▲5	▲5	▲5	▲4	▲3	▲3	▲1	▲1	▼1	▼1	▼1	▼2	▼2	▼3	▼3	▼5	▼5	▼6	▼21
Stvari gredo v napačno smer	Marec 2023	47	26	31	39	48	22	54	41	45	44	42	34	52	54	43	35	29	23	37	59	30	36	62	43	56	46	61	13
	Δ Oktobar/Nov 2022	▼4	▼14	▼6	▼16	▼7	▼8	▼8	▼2	▼3	▼11	▼14	▼10	▼6	▼6	▼7	▼3	▼2	▼3	▲5	▲4	▼5	▲1	=	▲1	▲1	▲1	▲2	▲4
Ne eden ne drugi (spontano)	Marec 2023	10	20	10	12	6	17	10	6	11	8	23	14	6	9	7	10	8	14	7	6	19	24	12	8	4	16	8	26
	Δ Oktobar/Nov 2022	▲1	▼1	▼1	▲5	=	▼2	▲4	▼4	▼2	▲3	▲4	▲1	▲1	=	▲3	▲2	▼1	▲4	▼8	=	▲7	▲3	▲2	▲1	▼1	▲2	▲2	▲12
Ne vem	Marec 2023	11	13	20	15	8	13	5	12	8	12	11	10	5	9	9	18	14	17	9	10	18	8	5	12	9	7	14	17
	Δ Oktobar/Nov 2022	▲2	▲5	▼3	▲2	▼1	▲2	▼2	=	=	▲3	▲5	▲4	▲1	▲3	▲1	=	▲2	=	▲4	▼3	=	▼2	▲1	▲1	▲5	▲2	▲2	▲5

Socialno-demografski vzorci v mnenjih o usmeritvi na ravni EU so na splošno podobni tistim, ki so bili opaženi v zvezi z nacionalno ravno. Tokrat je mogoče opaziti jasnejše razlike v mnenjih med starostnimi skupinami: Mlajši kot so anketiranci, večja je verjetnost, da bodo mislili, da gredo stvari

v pravo smer v EU (37 % oseb, starih od 15 do 24 let, v primerjavi z 29 % tistih, starih 55 let ali več).

Na odnos vpliva tudi stopnja izobrazbe anketirancev, pri čemer je bolj verjetno, da bodo tisti, ki so končali izobraževanje s polnim delovnim časom, stari 20 let ali več, rekli, da gredo stvari v pravo smer kot tisti, ki so zapustili 19 let ali manj (39 % v primerjavi z 22–29 %).

Vodstveni delavci (46 %) najverjetneje pravijo, da gredo stvari v pravo smer v EU, zlasti v primerjavi z brezposelnimi (22 %) ali hišnimi osebami (23 %). Pomembni so tudi finančni pogoji, pri čemer so anketiranci, ki redko ali nikoli nimajo težav pri plačevanju računov, bolj verjetno, da bodo pozitivni glede smeri (38 % v primerjavi s 15 % tistih, ki imajo večino časa težave).

Tisti, ki imajo pozitivno podobo o EU, so bolj verjetno kot tisti, ki imajo negativno podobo, da mislijo, da gredo stvari v pravo smer (53 % v primerjavi s 6 %). Podobno imajo tisti, ki se strinjajo, da njihov glas šteje v EU (50 % v primerjavi s 17 % tistih, ki se ne strinjajo), tisti, ki so zadovoljni z demokracijo v EU (51 % v primerjavi z 11 % tistih, ki niso zadovoljni), in tisti, ki so glasovali na zadnjih evropskih volitvah (39 % v primerjavi s 23 % tistih, ki niso glasovali), bolj verjetno, da stvari gredo v pravo smer. Poleg tega je bolj verjetno, da bodo to mnenje delili tisti, ki sledijo evropski politiki, v primerjavi s tistimi, ki tega ne počnejo (40 % v primerjavi s 23 %).

Nazadnje, odnos do razmer na nacionalni ravni in na ravni EU je povezan. Tri četrtine tistih, ki mislijo, da gredo stvari v svojo državo v pravo smer, prav tako misli, da se stvari v EU dobro odvijajo, 70 % tistih, ki mislijo, da gre stvari v napačno smer na nacionalni ravni, pa je tudi negativno glede usmeritve, ki se dogaja v EU.

D73.2 Ali bi zdaj rekli, da gre na splošno stvari v pravo smer ali v napačno smer, v...? Evropska unija (% – EU-27)

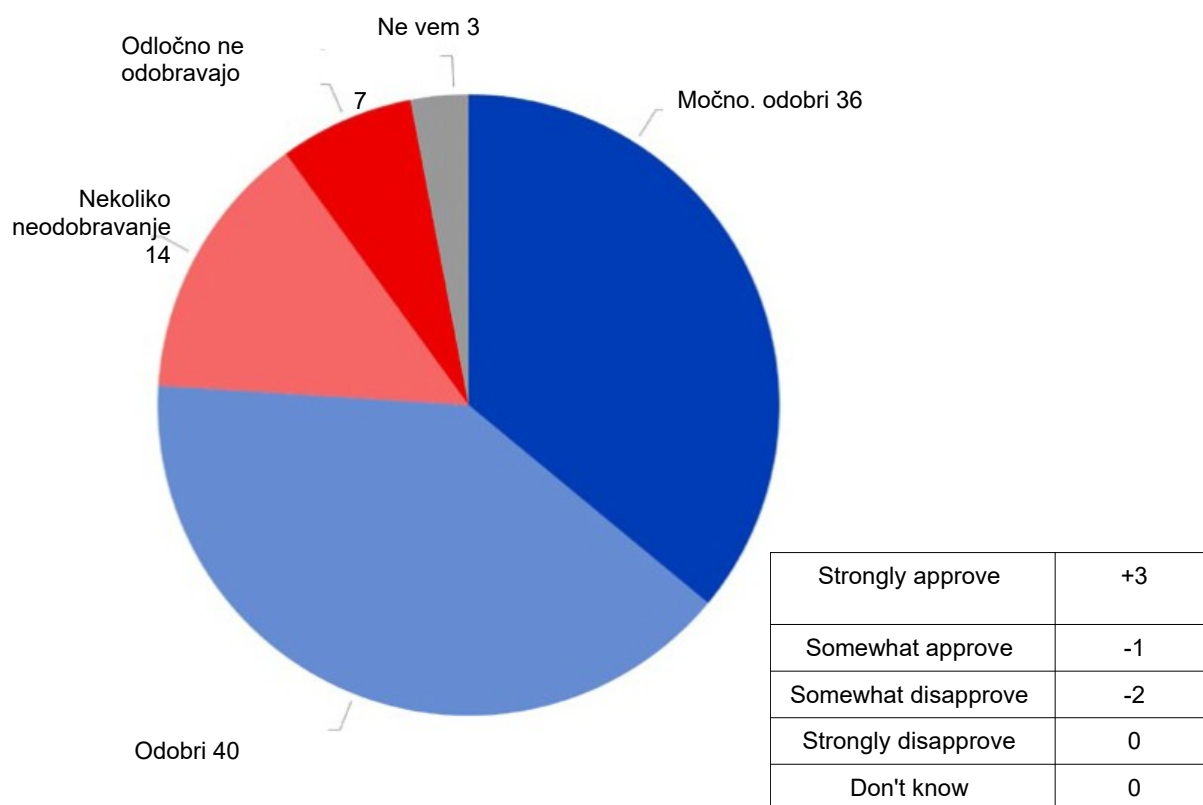
	Stvari gredo v pravo smer	Stvari gredo v napačno smer	Ne vem
EU-27	32	47	11
Spol			
Človek	34	48	9
Žensko	31	47	12
Starost			
15–24	37	38	15
25–39	36	46	9
40–54	32	51	8
55+	29	49	12
Izobraževanje (konec)			
—15	22	52	16
16–19	29	53	9
20+	39	43	8
Še vedno študiram	39	34	16
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	34	47	8
Upravitelji	46	39	6
Drugi beli ovrtniki	37	48	8
Ročni delavci	27	55	8
Hišne osebe	23	53	14
Brezposeln	22	56	13
Upokojen	28	48	13
Študenti	39	34	16
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	15	65	9
Od časa do časa	26	57	9
Skoraj nikoli/Nikoli	38	41	11
Podoba EU			
Pozitiven	53	27	10
Nevtralen	20	56	13
Negativen	6	85	4
Stvari v državi se dogajajo v...			
Pravo smer	75	16	5
Napačna smer	18	70	7
Niti	14	7	6
Moj glas šteje v EU			
Se strinjam	50	32	8
Nestrinjanje	17	64	10
Zadovoljstvo z demokracijo v EU			
Zadovoljen	51	29	10
Nezadovoljen	11	74	6
Glasovanje na zadnjih volitvah v Evropski parlament			
Da	39	42	8
Brez	23	56	13
Spremljajte evropsko politiko			
Sledi	40	43	7
Ne sledi	23	53	15

1.1. Ruska agresija na Ukrajino

Podpora Evropske unije Ukrajini ostaja močna eno leto po začetku vojne s strani Rusije. Več kot tri četrtine držav članic je odobrilo podporo EU Ukrajini, kar je stabilen razvoj v primerjavi z oktobrom in novembrom 2022 (76 %, +2 odstotni točki). 36 % „močno“ podpira podporo EU, kar pomeni povečanje za tri odstotne točke. Približno petina (21 %, –2 odstotne točke) zavrača podporo EU Ukrajini, vključno s 7 % (brez sprememb), ki „močno zavračajo“.

Te ugotovitve so skladne s podatki iz standardne raziskave Eurobarometra, ki jo je Evropska komisija izvedla januarja in februarja 2023 in ki kaže, da se velika večina državljanov EU (v deležih od 65 % do 91 %) strinja z vrsto ukrepov, ki jih je EU sprejela kot odziv na rusko invazijo na Ukrajino¹⁸.

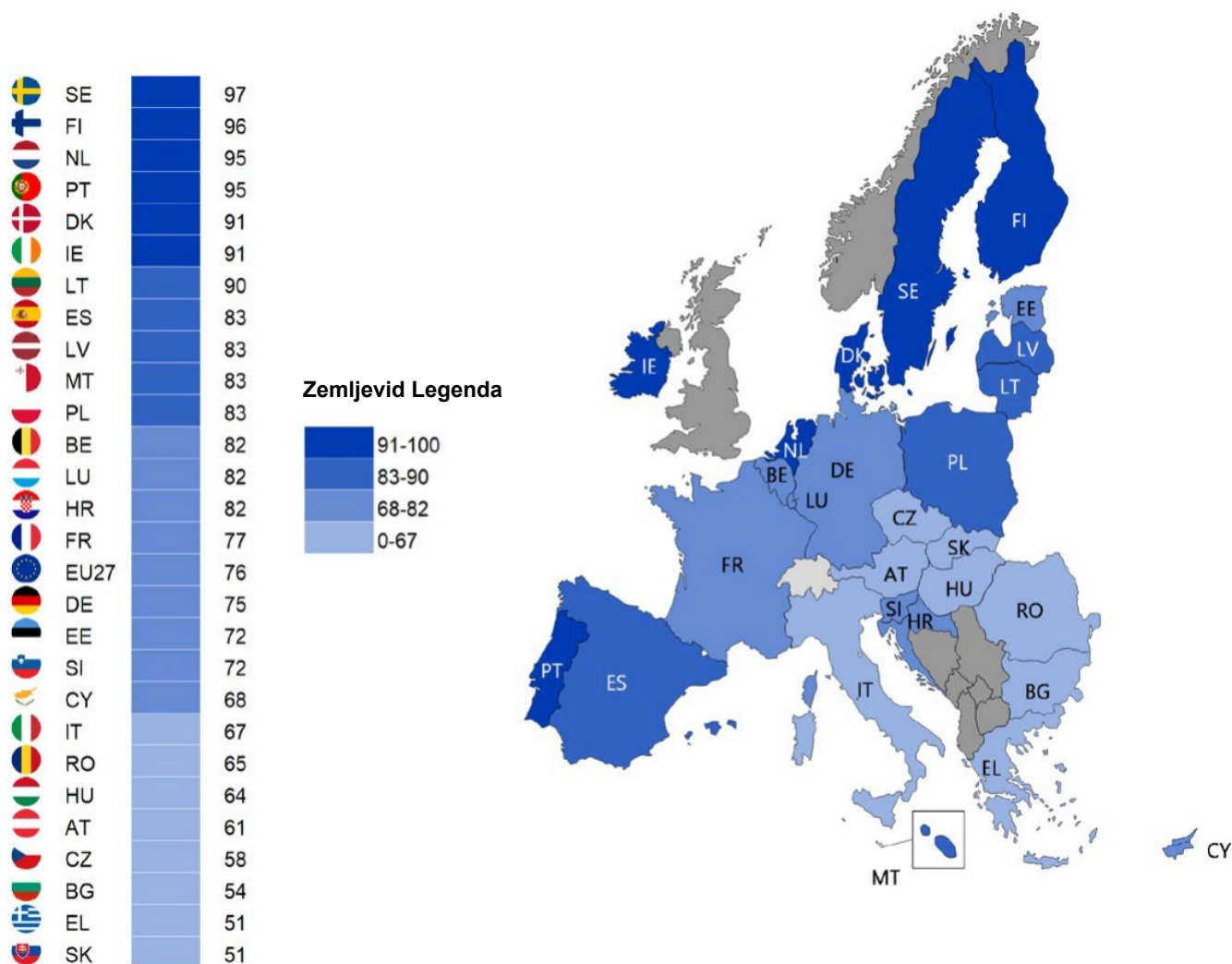
QA23 Na splošno, ali odobravate ali ne odobravate podpore Evropske unije Ukrajini po ruski invaziji na Ukrajino? (EU27) (%)

V vseh državah absolutna večina odobrava podporo EU Ukrajini po ruski invaziji. Ta delež je najvišji na Švedskem (97 %), Finskem (96 %), na Nizozemskem in Portugalskem (obe 95 %). Najmanj verjetno je, da jih bodo odobrili anketiranci na Slovaškem, v Grčiji (51 %) in Bolgariji (54 %). Grčija (46 %), Slovaška (44 %) in Bolgarija (39 %) so tudi države z najvišjimi stopnjami neodobravanja, skupaj s Češko (39 %). Kot v prejšnji raziskavi je nestrinjanje s podporo EU Ukrajini bolj razširjeno na jugovzhodnih območjih Evrope.

¹⁸ Evropska komisija, Standard Eurobarometer 98 – zima 2022–2023 (EB 98.2), na voljo na: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

QA23 Na splošno, ali odobravate ali ne odobravate podpore Evropske unije Ukrajini po ruski invaziji na Ukrajino? Skupaj „Potrditev“ (v %)

Raven odobritve podpore EU Ukrajini se je povečala v 14 državah, odkar je bilo to vprašanje nazadnje zastavljeno oktobra in novembra 2022. Zlasti Ciper (68 %, +15 odstotnih točk) izstopa pri največjem povečanju tega deleža, sledita ji Belgija in Hrvaška (obe 82 %, +7 odstotnih točk). Kljub temu so se ravni odobritve znižale na Češkem (58 %, –10 odstotnih točk) in Estoniji (72 %, –4 odstotne točke). Ta številka je na Švedskem ostala nespremenjena ali nespremenjena.

QA23 Na splošno, ali odobravate ali ne odobravate podpore Evropske unije Ukrajini po ruski invaziji na Ukrajino? (%)

	Močno odobravajo		Delno odobri		Nekoliko neodobranje		Odločno ne odobravajo		Ne vem		Skupaj „Dogovor“		Skupaj „Odobritev“	
	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022
EU-27	36	3	40	-1	14	-2	7	0	3	0	76	2	21	-2
BODI	33	7	49	0	12	-4	5	-3	1	0	82	7	17	-7
BG	16	2	38	4	22	-7	17	2	7	-1	54	6	39	-5
CZ	28	-8	30	-2	24	6	15	3	3	1	58	-10	39	9
DK	61	0	30	-1	4	-1	3	1	2	1	91	-1	7	0
DE	42	6	33	-4	15	-1	7	-1	3	0	75	2	22	-2
EE	40	0	32	-4	15	3	6	-1	7	2	72	-4	21	2
IE	57	7	34	-5	5	-1	3	1	1	-2	91	2	8	0
EL	14	1	37	2	26	0	20	-2	3	-1	51	3	46	-2
ES	32	-4	51	7	10	-2	4	0	3	-1	83	3	14	-2
FR	38	2	39	-3	11	2	6	-1	6	0	77	-1	17	1
KADR OVSK A	38	11	44	-4	12	-5	5	-2	1	0	82	7	17	-7
TO JE	15	3	52	1	23	-3	8	-1	2	0	67	4	31	-4
CY	19	2	49	13	17	-5	12	-8	3	-2	68	15	29	-13
LV	49	-10	34	13	9	2	4	-4	4	-1	83	3	13	-2
LT	63	4	27	-1	5	-1	4	-1	1	-1	90	3	9	-2
LU	43	11	39	-8	12	0	5	1	1	-4	82	3	17	1
HU	17	3	47	2	21	-5	13	1	2	-1	64	5	34	-4
MT	53	-8	30	6	8	1	7	2	2	-1	83	-2	15	3
NL	69	3	26	-1	3	0	2	-1	0	-1	95	2	5	-1
PRI	26	1	35	0	19	-1	16	-1	4	1	61	1	35	-2
PL	37	2	46	-4	14	3	2	0	1	-1	83	-2	16	3
PT	65	17	30	-14	3	0	1	-1	1	-2	95	3	4	-1
RO	13	-2	52	7	25	-4	8	0	2	-1	65	5	33	-4
SI	36	9	36	-6	17	-2	9	-1	2	0	72	3	26	-3
SK	15	2	36	0	28	1	16	-3	5	0	51	2	44	-2
FI	80	-3	16	4	2	-1	2	0	0	0	96	1	4	-1
SE	85	4	12	-4	1	-1	1	0	1	1	97	0	2	-1

Bolj izobraženi anketiranci so bolj verjetno, da bodo odobrili podporo EU Ukrajini po ruski invaziji (81 % tistih, ki so končali izobraževanje v starosti 20 let ali več, v primerjavi z 72–73 % tistih, ki so zapustili prej). Stopnje odobritve so višje tudi med tistimi, ki so v boljšem socialno-ekonomskem položaju. To velja zlasti za menedžerje (83 % v primerjavi z 68 % hišnih oseb), tiste, ki nikoli ali skoraj nikoli nimajo težav pri plačevanju računov (82 % v primerjavi z 62 % tistih, ki imajo večino časa težave), in tiste, ki menijo, da pripadajo višjemu ali višjemu srednjemu razredu družbe (86–94 % v primerjavi z 72 % tistih, ki se štejejo za delavski razred ali nižji srednji razred).

Večja je tudi odobritev podpore EU Ukrajini med tistimi, katerih podoba EU je pozitivna (91 % v primerjavi s 46 % tistih, katerih podoba EU je negativna).

Anketiranci, ki pričakujejo, da se bodo njihove življenjske razmere in razmere v nacionalnem gospodarstvu izboljšale v enem letu, bodo bolj verjetno odobrili podporo EU Ukrajini (80–83 % v primerjavi s 67–71 % tistih, ki pričakujejo, da se bodo poslabšali). Podobno so tisti, ki so zadovoljni z ukrepi EU in nacionalnimi ukrepi za spopadanje z naraščajočimi življenjskimi stroški, bolj naklonjeni odobritvi te podpore (88–89 % v primerjavi z 68–70 % tistih, ki niso zadovoljni).

QA23 Na splošno, ali odobravate ali ne odobravate podpore Evropske unije Ukrajini po ruski invaziji na Ukrajino? (%)

	Skupaj „Dogovor“	Skupaj „Odobritev“
EU-27	76	21
Spol		
Človek	76	22
Žensko	76	21
Starost		
15–24	79	18
25–39	75	23
40–54	74	23
55+	77	20
Izobraževanje (konec)		
—15	72	24
16–19	73	25
20+	81	16
Še vedno študiram	81	15
Socialno-poklicna kategorija		
Samozaposlena oseba	78	20
Upravitelji	83	15
Drugi beli ovratniki	79	19
Ročni delavci	70	28
Hišne osebe	68	29
Brezposeln	70	27
Upokojen	77	20
Študenti	81	15
Težave pri plačevanju računov		
Večino časa	62	34
Od časa do časa	69	28
Skoraj nikoli/Nikoli	82	16
Razmislite o pripadnosti		
Delavski razred	72	25
Nižji srednji razred	72	25
Srednji razred	78	20
Zgornji srednji razred	86	13
Zgornji razred	94	5
Podoba EU		
Pozitiven	91	8
Nevtralen	73	23
Negativen	46	51
Pričakovano stanje nacionalnega gospodarstva		
Boljše	83	15
Huje	71	26
Enako	81	16
Pričakovano stanje življenjskih razmer		
Boljše	80	19
Huje	67	30
Enako	83	14
Zadovoljstvo z nacionalnimi ukrepi, sprejetimi za reševanje življenjskih stroškov		
Zadovoljen	88	11
Nezadovoljen	70	27
Zadovoljstvo z ukrepi EU za reševanje življenjskih stroškov		
Zadovoljen	89	10
Nezadovoljen	68	29

1.2. Inflacija in naraščajoči življenjski stroški

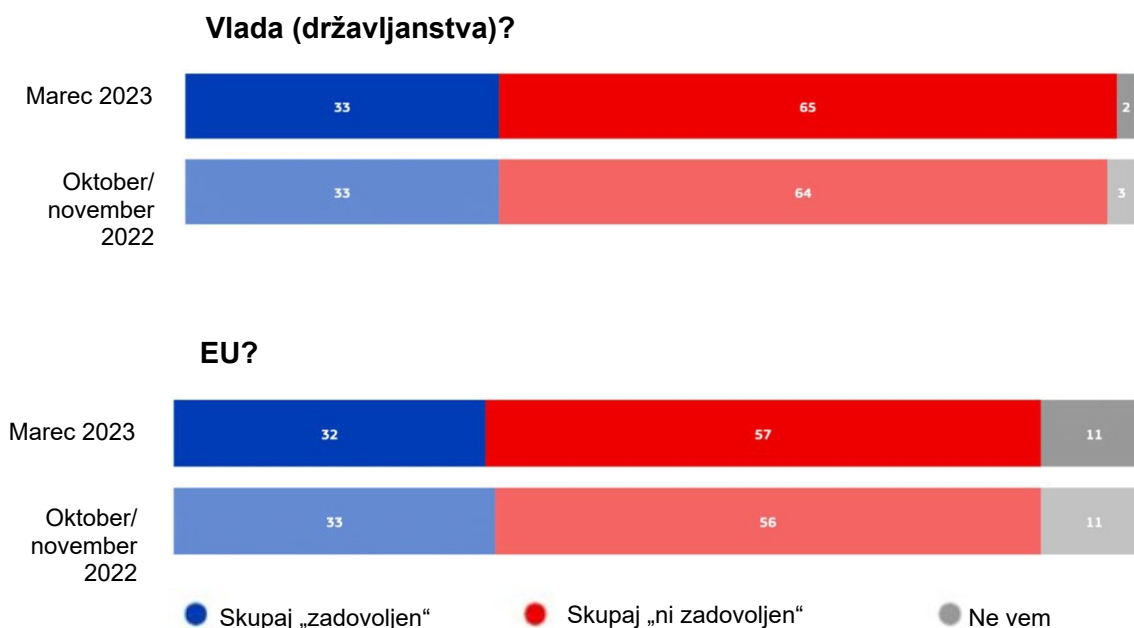
Zaradi vse višjih stopenj inflacije in krize stroškov življenja, ki vpliva na kupno moč gospodinjstev, večina državljanov EU ni zadovoljna z ukrepi, ki so jih EU in nacionalne vlade sprejele za reševanje tega vprašanja, saj deleži ostajajo stabilni od oktobra do novembra 2022.

Zlasti so več kot trije od desetih (33 %, brez sprememb od oktobra do novembra 2022) zadovoljni z ukrepi, ki so jih sprejele nacionalne vlade za odpravo naraščajočih življenjskih stroškov. Skoraj dve tretjini (65 %, +1 odstotno točko) pravi, da niso zadovoljni, vključno z 28 % (+1 odstotno točko), ki „niso zadovoljni“.

Podoben delež (32 %, –1 odstotne točke od oktobra do novembra 2022) kaže, da so zadovoljni z ukrepi, ki jih je sprejela EU, 57 % (+1 odstotne točke) pa ni zadovoljnih, vključno s skoraj četrtino (23 %, +1 odstotno točko), ki pravijo, da „niso zadovoljni“.

Kot v prejšnji raziskavi so anketiranci običajno bolj kritični do ukrepov, ki so jih sprejele njihove nacionalne vlade, kot do ukrepov, ki jih je sprejela EU (65 % v primerjavi s 57 % „nezadovoljen“, čeprav je bolj verjetno, da bodo odgovori „ne vem“ v zvezi z EU kot v primerjavi z nacionalnimi vladami (11 % v primerjavi z 2 %).

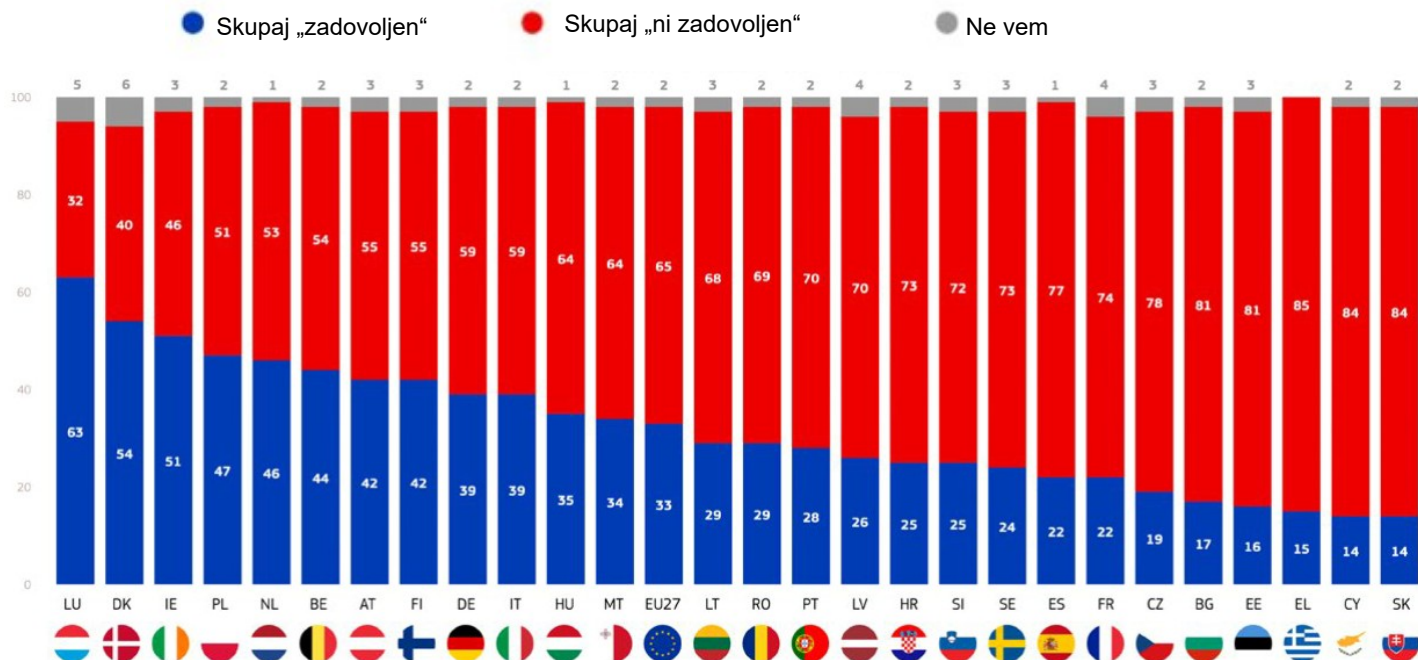
QA24 Kako ste zadovoljni z dosedanjimi ukrepi za odpravo naraščajočih življenjskih stroškov (na primer naraščajočih cen hrane ali energije) do (EU-27) ali ne (EU27) (%)

Marec 2023 – oktober 2022

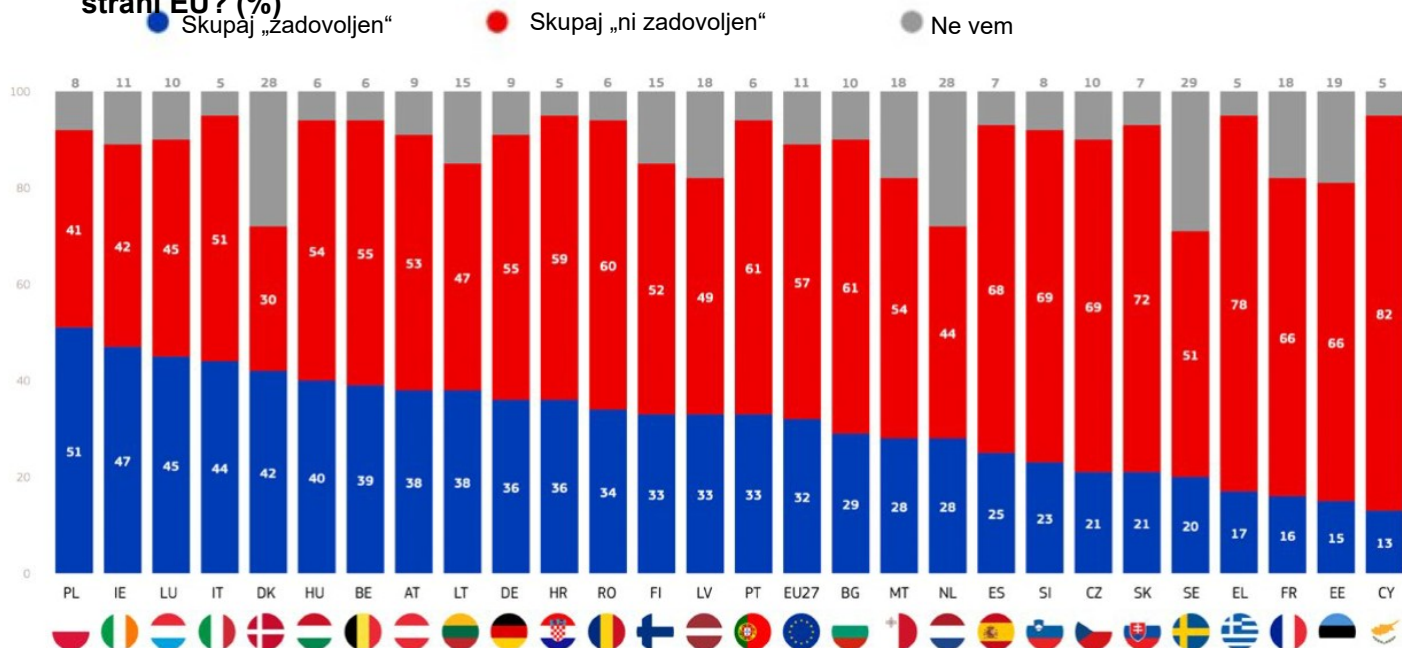
Večina je zadovoljna z ukrepi, ki so jih doslej sprejele nacionalne vlade, da bi odpravile naraščajoče življenjske stroške v treh državah, tj. v Luksemburgu (63 %), na Danskem (54 %) in na Irskem (51 %). Vendar pa v preostalih 24 državah večina ni zadovoljna z ukrepi svojih nacionalnih vlad. To velja zlasti za Grčijo (85 %), Ciper in Slovaško (obe 84 %).

QA24.1 Kako ste zadovoljni z ukrepi, ki ste jih doslej sprejeli, da bi se spopadli z naraščajočimi življenjskimi stroški (na primer naraščajočimi cenami hrane ali energije) s strani vlade (NATIONALITY)? (%)

V treh državah članicah je večina vprašanih dejala, da so zadovoljni z ukrepi, ki jih je EU sprejela za odpravo naraščajočih življenjskih stroškov: Poljska (51 %), Irska (47 %) in Danska (42 %). V 23 državah večina ni zadovoljna, pri čemer so bili največji deleži zabeleženi na Cipru (82 %), v Grčiji (78 %) in na Slovaškem (72 %). Mnenja so razdeljena v Luksemburgu (45 % „zadovoljnih“ v primerjavi s 45 % „nezadovoljnih“).

QA24.2 Kako zadovoljni ali ne ste z ukrepi, ki ste jih doslej sprejeli za spopadanje z naraščajočimi življenjskimi stroški (na primer naraščajočimi cenami hrane ali energije) s strani EU? (%)

V primerjavi z oktobrom in novembrom 2022 se je zadovoljstvo z ukrepi, ki so jih nacionalne vlade sprejele za odpravo naraščajočih življenjskih stroškov, v 14 državah zmanjšalo. Malta (34 %, –32 odstotnih točk) izstopa iz posebej velikega upada zadovoljstva, sledita ji Portugalska (28 %, –11 odstotnih točk) in Slovenija (25 %, –10 odstotnih točk). Nasprotno pa se je stopnja zadovoljstva v šestih državah povečala: Poljska (47 %, +9 odstotnih točk), Danska (54 %, +8 odstotnih točk), Belgija (44 %, +8 odstotnih točk), Nemčija (39 %, +8 odstotnih točk), Litva (29 %, +8 odstotne točke) in Latvija (26 %, +4 odstotne točke).

Stopnja zadovoljstva z ukrepi, ki jih je sprejela EU, se je od oktobra do novembra 2022 zmanjšala v 13 državah, pri čemer se je ponovno zmanjšala za več kot 10 odstotnih točk na Malti (28 %, –24 odstotnih točk), na Portugalskem (33 %, –12 o.t.) in v Sloveniji (23 %, –11 odstotnih točk). Nasprotno se je ta delež povečal v osmih državah, zlasti v Nemčiji (36 %, +9 odstotnih točk), Latviji (33 %, +9 odstotnih točk) in Belgiji (39 %, +8 odstotnih točk). Rezultati so stabilni v nadaljnjih šestih državah.

QA24.2 Kako zadovoljni ali ne ste z ukrepi, ki ste jih doslej sprejeli za spopadanje z naraščajočimi življenjskimi stroški (na primer naraščajočimi cenami hrane ali energije) s strani EU? (%)

	Skupaj „zadovoljen“		Skupaj "nezadovoljen"			
	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022
EU-27	32	-1	57	1	11	0
BODI	39	8	55	-9	6	1
BG	29	-3	61	6	10	-3
CZ	21	-10	69	7	10	3
DK	42	3	30	-6	28	3
DE	36	9	55	-6	9	-3
EE	15	2	66	1	19	-3
IE	47	-8	42	7	11	1
EL	17	-2	78	1	5	1
ES	25	-7	68	9	7	-2
FR	16	-6	66	5	18	1
KADROVSKA	36	3	59	-3	5	0
TO JE	44	6	51	-5	5	-1
CY	13	-8	82	6	5	2
LV	33	9	49	-11	18	2
LT	38	4	47	-1	15	-3
LU	45	-2	45	5	10	-3
HU	40	1	54	-3	6	2
MT	28	-24	54	17	18	7
NL	28	-4	44	0	28	4
PRI	38	-1	53	0	9	1
PL	51	4	41	-3	8	-1
PT	33	-12	61	14	6	-2
RO	34	-2	60	4	6	-2
SI	23	-11	69	10	8	1
SK	21	-3	72	8	7	-5
FI	33	-5	52	2	15	3
SE	20	-8	51	9	29	-1

Globoko v socialno-demografskih plasteh se kaže dosleden vzorec odnosa do ukrepov, ki so jih sprejele nacionalne vlade in EU za spopadanje z naraščajočimi življenjskimi stroški. Stopnje zadovoljstva se razlikujejo glede na stopnjo izobrazbe in socialno-ekonomske razmere anketirancev. Tisti, ki so zaključili izobraževanje s polnim delovnim časom, stari 20 let ali več (36 % za nacionalne vlade in 35 % za EU), so bolj verjetno zadovoljni kot tisti, ki so ostali stari 15 let ali manj (31 % in 27 %). Kar zadeva socialno-ekonomske dejavnike, so stopnje zadovoljstva najvišje med vodstvenimi delavci (40 % za vlade in, skupaj z drugimi belimi ovrtniki, 40 % za EU) in tistimi, ki redko ali nikoli nimajo težav pri plačevanju računov (37 % in 35 %), medtem ko so najnižji med brezposelnimi (20 % in 21 %) in tistimi, ki imajo težave pri plačevanju računov večino časa (21 % in 20 %).

Anketiranci, ki imajo pozitivno mnenje o EU, so bolj verjetno zadovoljni z ukrepi, ki jih je sprejela EU, kot tisti, ki imajo negativno podobo (48 % v primerjavi z 10 %). Poleg tega je bolj verjetno, da bodo zadovoljni z ukrepi nacionalnih vlad (44 % v primerjavi s 17 %).

Tisti, ki pričakujejo, da se bodo razmere v nacionalnem gospodarstvu in življenjskih razmerah v enem letu izboljšale, bodo bolj verjetno zadovoljni s sprejetimi ukrepi. 47 % tistih, ki pričakujejo, da se bodo njihove življenjske razmere izboljšale, je na primer zadovoljnih z ukrepi, ki so jih sprejele njihove nacionalne vlade in EU, v primerjavi z 22 % tistih, ki predvidevajo poslabšanje življenjskih razmer.

Podobno je manj verjetno, da bodo tisti, ki pravijo, da se je njihov življenjski standard znižal, rekli, da so zadovoljni z ukrepi, ki so jih sprejele nacionalne vlade in EU (23 % za obe), v primerjavi s tistimi, ki pravijo, da so doživeli povečanje ali ne pričakujejo nobene spremembe (49 % za nacionalne vlade in 45 % za EU).

QA24 Kako zadovoljni ali ne ste z ukrepi, ki ste jih doslej sprejeli, da bi se spopadli z naraščajočimi življenjskimi stroški (na primer naraščajočimi cenami hrane ali energije) z... (V % – EU-27)

	(Nacionalna) vlada	EU
EU-27	33	32
Spol		
Človek	34	33
Žensko	32	31
Starost		
15–24	32	34
25–39	32	34
40–54	33	33
55+	34	30
Izobraževanje (konec)		
—15	31	27
16–19	32	32
20+	36	35
Še vedno študiram	34	34
Socialno-poklicna kategorija		
Samozaposlena oseba	36	33
Upravitelji	40	40
Drugi beli ovratniki	35	40
Ročni delavci	29	29
Hišne osebe	25	26
Brezposeln	20	21
Upokojen	34	29
Študenti	34	34
Težave pri plačevanju računov		
Večino časa	21	20
Od časa do časa	27	30
Skoraj nikoli/Nikoli	37	35
Podoba EU		
Pozitiven	44	48
Nevtralen	27	24
Negativen	17	10
Stanje pričakovanj nacionalnega gospodarstva		
Boljše	58	54
Huje	22	24
Enako	41	40
Pričakovano stanje življenjskih razmer		
Boljše	47	47
Huje	22	22
Enako	40	38
Vaš življenjski standard ima...		
Že zmanjšana	23	23
Še ni bil zmanjšán, vendar bo	40	40
Nespremenjen/ povečan	49	45

1.3. Življenje državljanov v času številnih kriz

Spremembe življenjskega standarda Evropejcev

Skoraj osem od desetih jih je že doživelo zmanjšanje ali predvidevajo znižanje življenjskega standarda v naslednjem letu, čeprav se ta delež zmanjšuje.

Anketiranci so bili pozvani, naj razmislijo o svojem osebnem življenjskem standardu in razmišljajo o vprašanih, kot so posledice pandemije COVID-19, vojna v Ukrajini ter naraščajoča inflacija in cene. Polovica vprašanih pravi, da se je njihov življenjski standard že zmanjšal in pričakujejo, da se bo to zgodilo tudi v naslednjem letu. Skoraj trije od desetih (29 %) kažejo, da se njihov življenjski standard še ni zmanjšal, vendar menijo, da se bo to zgodilo v naslednjem letu. Skoraj petina (19 %) ne pričakuje nobene spremembe ali vpliva na njihov življenjski standard, medtem ko 1 % pravi, da se je njihov življenjski standard povečal.

QA25 Mnogi elementi, kot so posledice pandemije COVID-19, vojna v Ukrajini ter naraščajoča inflacija in cene, vplivajo na svetovno gospodarstvo, vključno z državami članicami Evropske unije. Če razmišljate o vašem osebnem življenjskem standardu (npr. o blagu in storitvah, ki si jih lahko privoščite), katera od teh izjav je najbližje vašemu osebnemu položaju? (%)

Ti rezultati so tudi v skladu z ugotovitvami standardne raziskave Eurobarometra iz januarja in februarja 2023, ki se je osredotočila zlasti na vpliv vojne v Ukrajini na osebne finance, pri čemer je velika večina državljanov EU (63 %) izjavila, da ima vojna v Ukrajini resne finančne posledice zanje osebno¹⁹.

¹⁹ Evropska komisija, Standard Eurobarometer 98 – zima 2022–2023 (EB 98.2), na voljo na: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

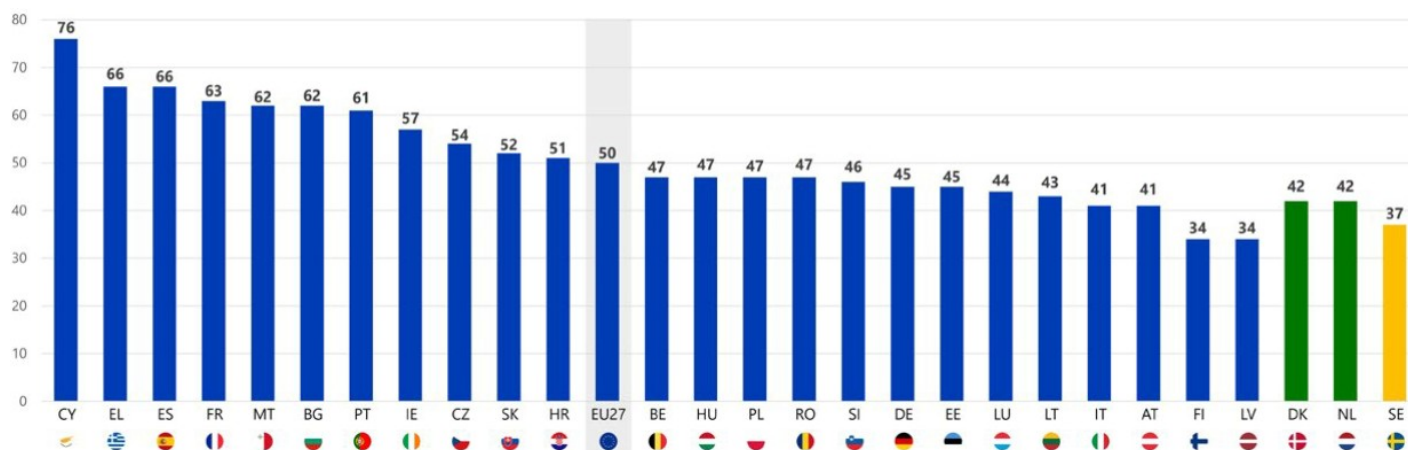
Primerjava teh rezultatov s tistimi iz oktobra in novembra 2022 kaže mešano sliko o spremembah življenjskega standarda državljanov EU. Po eni strani se je delež tistih, ki so doživeli poslabšanje življenjskega standarda, nekoliko povečal (+4 odstotne točke). Po drugi strani pa je trenutno veliko manj verjetno, da bodo anketiranci povedali, da njihov življenjski standard še ni bil znižan, vendar v naslednjem letu še vedno pričakujejo poslabšanje (–10 odstotnih točk), poleg tega pa je bolj verjetno, da kažejo, da ne pričakujejo nobene spremembe (+5 odstotnih točk).

V 24 državah (v primerjavi s 14 od oktobra do novembra 2022) so anketiranci najpogosteje odgovorili, da se je njihov življenjski standard že zmanjšal in pričakujejo, da se bo to zgodilo tudi v naslednjem letu. Deleži, pri katerih se je življenjski standard poslabšal, so še posebej visoki na Cipru (76 %), v Grčiji in Španiji (obe 66 %).

Na Danskem in Nizozemskem (obe 42 %) večina anketirancev pravi, da ne pričakujejo nobene spremembe ali vpliva na vaš življenjski standard, medtem ko bodo tisti na Švedskem (37 %) najverjetneje navedli, da njihov življenjski standard še ni bil znižan, vendar menijo, da se bo to zgodilo v naslednjem letu.

QA25 Mnogi elementi, kot so posledice pandemije COVID-19, vojna v Ukrajini ter naraščajoča inflacija in cene, vplivajo na svetovno gospodarstvo, vključno z državami članicami Evropske unije. Če razmišljate o vašem osebnem življenjskem standardu (npr. o blagu in storitvah, ki si jih lahko privoščite), katera od teh izjav je najbližje vašemu osebnemu položaju? (% – najpogosteje omenjeni odgovor po državah)

- Vaš življenjski standard se je že zmanjšal in pričakujete, da bo v naslednjem letu še vedno tako.
- Ne pričakujete sprememb ali vpliva na vaš življenjski standard.
- Vaš življenjski standard še ni bil zmanjšan, vendar menite, da se bo to zgodilo v naslednjem letu.

V 17 državah je bolj verjetno, da bodo anketiranci, kot so bili oktobra in novembra 2022, povedali, da se je njihov življenjski standard že zmanjšal, in pričakujejo, da bo to v naslednjem letu še vedno tako. Povečanje za vsaj 10 odstotnih točk je bilo opaženo v Španiji (66 %, +12 odstotnih točk), Bolgariji (62 %, +11 odstotnih točk), Slovaškem (52 %, +11 odstotnih točk), na Irskem (57 %, +10 odstotnih točk) in na Poljskem (47 %, +10 odstotnih točk). Ta delež anketirancev se je zmanjšal na Danskem (34 %, –5 odstotne točke), Latviji (34 %, –4 odstotne točke), Belgiji (47 %, –3 odstotne točke) in Malti (62 %, –3 odstotne točke).

Deleži, katerih življenjski standard se še ni zmanjšal, vendar pričakujejo, da se bo to zgodilo v naslednjem letu, se znižujejo v vseh državah, zlasti v Luksemburgu (31 %, –18 odstotnih točk), na Danskem (22 %, –16 odstotnih točk), na Češkem (26 %, –16 odstotnih točk), na Finskem (30 %, –16 o.t.) in na Slovaškem (34 %, –16 odstotnih točk). Nasprotno pa je trenutno bolj verjetno, da

anketiranci v 17 državah ne pričakujejo spremembe ali vpliva na njihov življenjski standard. To velja zlasti za Dansko (42 %, +20 odstotnih točk), Belgijo (23 %, +12 odstotnih točk) in Nizozemsko (42 %, +12 odstotnih točk).

QA25 Mnogi elementi, kot so posledice pandemije COVID-19, vojna v Ukrajini ter naraščajoča inflacija in cene, vplivajo na svetovno gospodarstvo, vključno z državami članicami Evropske unije. Če razmišljate o vašem osebnem življenjskem standardu (npr. o blagu in storitvah, ki si jih lahko privoščite), katera od teh izjav je najbližje vašemu osebnemu položaju? (%)

	Vaš življenjski standard se je že zmanjšal in pričakujete, da se bo to zgodilo tudi v naslednjem letu.		Vaš življenjski standard še ni bil zmanjšal, vendar menite, da se bo to zgodilo v naslednjem letu.		Ne pričakujete sprememb ali vpliva na vaš življenjski standard.		Vaš življenjski standard se je povečal		Ne vem		„Mislite, da se bo vaš življenjski standard v naslednjem letu zmanjšal“	
	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022
EU-27	50	4	29	-10	19	5	1	0	1	1	79	-6
BODI	47	-3	27	-10	23	12	2	1	1	0	74	-13
BG	62	11	20	-8	15	-2	1	0	2	-1	82	3
CZ	54	6	26	-16	17	7	1	1	2	2	80	-10
DK	34	-5	22	-16	42	20	2	2	0	-1	56	-21
DE	45	5	33	-13	21	8	1	0	0	0	78	-8
EE	45	-1	31	-6	20	6	2	1	2	0	76	-7
IE	57	10	26	-12	14	1	1	1	2	0	83	-2
EL	66	0	25	-4	9	4	0	0	0	0	91	-4
ES	66	12	24	-12	9	-1	0	0	1	1	90	0
FR	63	1	21	-5	12	0	2	2	2	2	84	-4
KADRO VSKA	51	5	36	-4	11	-2	2	1	0	0	87	1
TO JE	41	0	30	-10	26	9	2	1	1	0	71	-10
CY	76	6	13	-5	8	-3	2	1	1	1	89	1
LV	34	-4	29	-11	30	11	6	4	1	0	63	-15
LT	43	3	26	-15	25	10	4	2	2	0	69	-12
LU	44	8	31	-18	22	9	2	1	1	0	75	-10
HU	47	3	40	-7	13	5	0	-1	0	0	87	-4
MT	62	-3	21	-9	14	11	3	3	0	-2	83	-12
NL	31	-2	21	-14	42	12	6	4	0	0	52	-16
PRI	41	8	36	-9	20	1	2	1	1	-1	77	-1
PL	47	10	35	-10	15	-1	1	0	2	1	82	0
PT	61	4	28	-6	8	1	1	1	2	0	89	-2
RO	47	7	37	-5	13	-3	2	1	1	0	84	2
SI	46	7	28	-11	23	4	2	0	1	0	74	-4
SK	52	11	34	-16	13	5	0	0	1	0	86	-5
FI	34	7	30	-16	31	6	4	3	1	0	64	-9
SE	24	0	37	-10	36	9	3	1	0	0	61	-10

Državljeni iz večine socialno-demografskih kategorij so doživeli poslabšanje življenjskega standarda in pričakujejo, da se bo to zgodilo tudi v naslednjem letu.

Pri anketirancih, starih od 15 do 24 let, je manj verjetno, da bodo povedali, da so že doživeli znižanje življenjskega standarda (43 % v primerjavi z 49 %–52 % starejših) in nekoliko bolj verjetno, da bodo rekli, da ne pričakujejo spremembe ali vpliva na njihov življenjski standard (22 % v primerjavi s 17 %–19 %). Anketiranci, ki so opustili izobraževanje s polnim delovnim časom, stari 15 let ali manj, bodo bolj verjetno rekli, da se je njihov življenjski standard že poslabšal (61 % v primerjavi z 41 % tistih, ki so končali izobraževanje v starosti 20 let ali več), medtem ko je najbolj verjetno, da bodo rekli, da ne pričakujejo sprememb (23 % v primerjavi s 14–15 % tistih, ki so končali izobraževanje v starosti 19 let ali manj).

Anketiranci v slabšem socialno-ekonomskem položaju bodo pogosteje rekli, da so doživeli poslabšanje življenjskega standarda in manj verjetno, da bodo rekli, da ne pričakujejo nobenih sprememb. Na primer, več kot dve tretjini (67 %) brezposelnih trdi, da se je življenjski standard poslabšal, v primerjavi z 38 % vodstvenih delavcev. Podobno več kot tri četrtine (78 %) tistih, ki imajo težave pri plačevanju računov večino časa, pravi, da so doživeli poslabšanje življenjskega standarda, v primerjavi z 41 % tistih, ki nikoli ali redko nimajo težav.

Višji anketiranci se postavijo na socialno lestev, manj verjetno je, da se je njihov življenjski standard poslabšal: 26–28 % tistih, ki menijo, da so del zgornjega ali zgornjega srednjega razreda družbe, to pravi, v primerjavi s 67 % tistih, ki se vidijo kot delavski razred.

QA25 Mnogi elementi, kot so posledice pandemije COVID-19, vojna v Ukrajini ter naraščajoča inflacija in cene, vplivajo na svetovno gospodarstvo, vključno z državami članicami Evropske unije. Če razmišljate o vašem osebnem življenjskem standardu (npr. o blagu in storitvah, ki si jih lahko privoščite), katera od teh izjav je najbližje vašemu osebnemu položaju? (%)

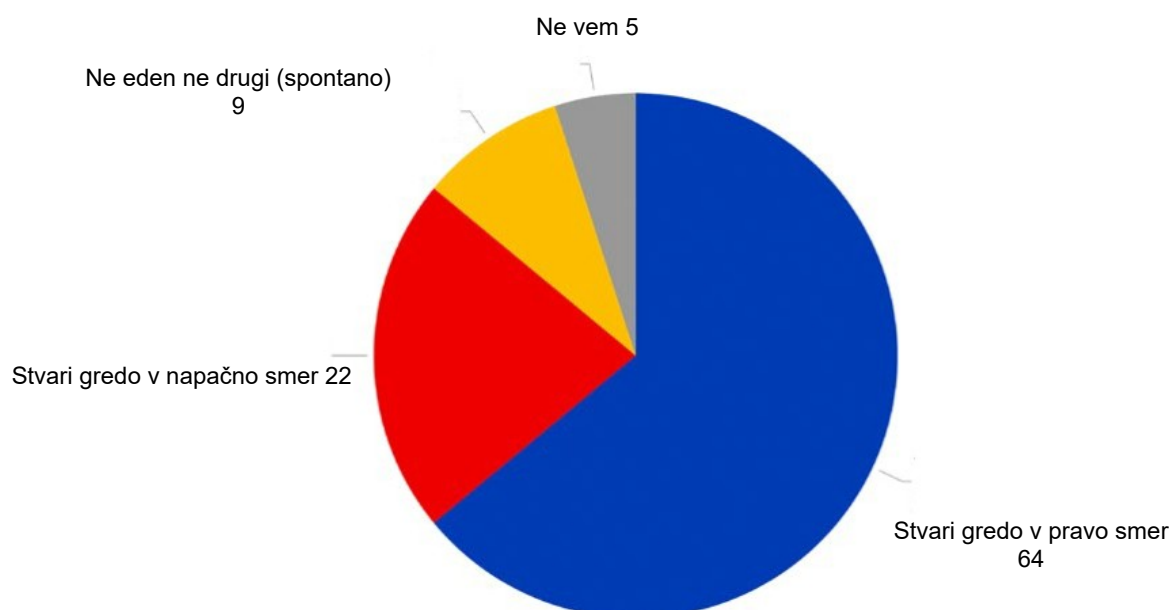
	Vaš življenjski standard se je že zmanjšal in pričakujete, da se bo to zgodilo tudi v naslednjem letu.	Vaš življenjski standard še ni bil zmanjšán, vendar menite, da se bo to zgodilo v naslednjem letu.	Ne pričakujete sprememb ali vpliva na vaš življenjski standard.	Vaš življenjski standard se je povečal
EU-27	50	29	19	1
Spol				
Človek	48	29	20	2
Žensko	52	29	17	1
Starost				
15–24	43	29	22	3
25–39	49	31	17	2
40–54	51	29	17	2
55+	52	27	19	1
Izobraževanje (konec)				
—15	61	23	14	1
16–19	55	28	15	1
20+	42	32	23	2
Še vedno študiram	41	30	25	1
Socialno-poklicna kategorija				
Samozaposlena oseba	45	30	23	2
Upravitelji	38	33	26	2
Drugi beli ovratniki	45	34	18	2
Ročni delavci	56	28	13	2
Hišne osebe	61	23	14	2
Brezposeln	67	18	12	1
Upokojen	53	26	19	1
Študenti	41	30	25	1
Težave pri plačevanju računov				
Večino časa	78	13	7	1
Od časa do časa	62	26	10	1
Skoraj nikoli/Nikoli	41	32	24	2
Podoba Evropskega parlamenta				
Pozitiven	41	34	23	2
Nevtralen	51	29	17	1
Negativen	65	20	13	1

Kako se dogajajo v osebnem življenju državljanov?

Skoraj dve tretjini (64 %, +1 odstotno točko od oktobra do novembra 2022) meni, da gre stvari v pravo smer v njihovem življenju osebno, medtem ko malo več kot petina (22 %, –2 odstotne točke) pravi, da gre stvari v napačno smer.

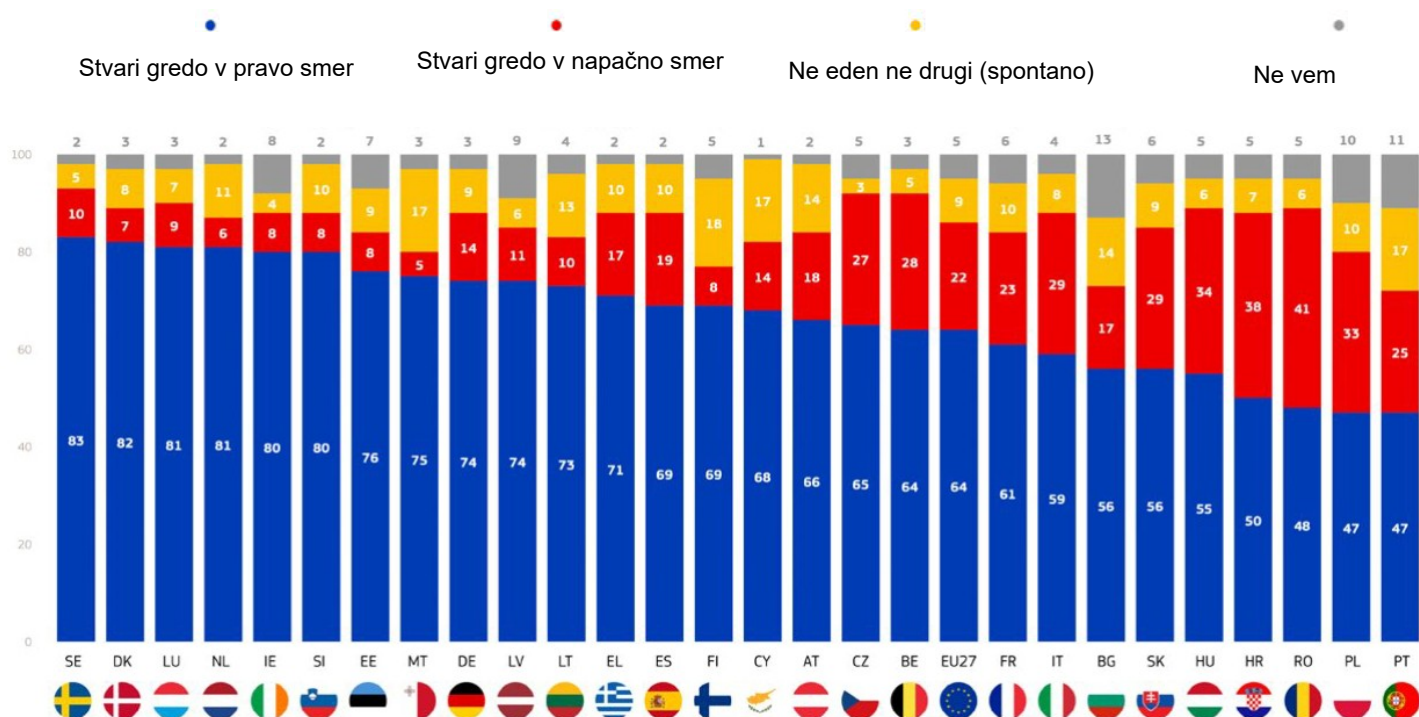
Glede na rahlo zmanjšanje skupnega deleža tistih, ki so že doživeli znižanje življenjskega standarda ali ga predvidevajo v naslednjem letu, ni presenetljivo, da se je delež, ki pravi, da gredo stvari v pravo smer, v sedanji raziskavi stabiliziral po poslabšanju med aprilom in majem ter oktobrom in novembrom 2022.

D73.4 Ali bi zdaj rekli, da gre na splošno stvari v pravo smer ali v napačno smer, v...? Vaše osebno življenje (EU27) (%)

V vseh državah članicah večina meni, da gredo stvari v pravo smer zanje osebno, saj jih ima več kot osem od desetih enak občutek na Švedskem (83 %), Danskem (82 %), Nizozemskem in v Luksemburgu (obe 81 %). Na drugi strani spektra je manj kot polovica na Poljskem, Portugalskem (obe 47 %) in Romuniji (48 %) pozitivno povezana z osebnim življenjem.

D73.4 Ali bi zdaj rekli, da gre na splošno stvari v pravo smer ali v napačno smer, v...? Vaše osebno življenje (%)

Optimizem, da gredo stvari v njihovo osebno življenje v pravo smer, je pogostejši kot v oktobru in novembru 2022 v devetih državah, zlasti v Belgiji (64 %, +10 odstotnih točk), Italiji (59 %, +9 odstotnih točk), na Danskem (82 %, +7 odstotnih točk) in na Finskem (69 %, +7 odstotnih točk). To se je namesto tega zmanjšalo na Češkem (65 %, –6 odstotne točke), Avstriji (66 %, –5 odstotne točke) in Slovaškem (56 %, –4 odstotne točke). Delež, ki čuti, da gre stvari v pravo smer, je v 15 državah ostal stabilen ali nespremenjen.

D73.4 Ali bi zdaj rekli, da gre na splošno stvari v pravo smer ali v napačno smer, v...? Vaše osebno življenje (%)

	Stvari gredo v pravo smer		Stvari gredo v napačno smer		Ne eden ne drugi (spontano)		Ne vem	
	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022
EU-27	64	1	22	-2	9	1	5	0
BODI	64	10	28	-7	5	0	3	-3
BG	56	3	17	0	14	1	13	-4
CZ	65	-6	27	5	3	0	5	1
DK	82	7	7	-5	8	-3	3	1
DE	74	-2	14	1	9	0	3	1
EE	76	5	8	-3	9	1	7	-3
IE	80	0	8	-1	4	-2	8	3
EL	71	1	17	1	10	-1	2	-1
ES	69	2	19	-4	10	2	2	0
FR	61	0	23	-3	10	2	6	1
KADROVSKA	50	-2	38	4	7	-1	5	-1
TO JE	59	9	29	-7	8	0	4	-2
CY	68	0	14	1	17	1	1	-2
LV	74	1	11	-1	6	-2	9	2
LT	73	1	10	-1	13	0	4	0
LU	81	-1	9	2	7	-2	3	1
HU	55	5	34	-7	6	0	5	2
MT	75	-1	5	0	17	1	3	0
NL	81	4	6	-5	11	1	2	0
PRI	66	-5	18	5	14	0	2	0
PL	47	0	33	-3	10	3	10	0
PT	47	1	25	-3	17	5	11	-3
RO	48	-1	41	1	6	1	5	-1
SI	80	1	8	-1	10	1	2	-1
SK	56	-4	29	6	9	-2	6	0
FI	69	7	8	-7	18	4	5	-4
SE	83	3	10	0	5	-3	2	0

Mlajši kot so anketiranci, večja je verjetnost, da bodo optimistični glede smeri, ki se dogaja v njihovem osebnem življenju (74 % oseb, starih od 15 do 24 let, v primerjavi s 60 % tistih, starih 55 let ali več). Prav tako igra pomembno vlogo raven izobrazbe, saj 72 % tistih, ki so končali izobraževanje s polnim delovnim časom, starih 20 let ali več, meni, da gre stvari v pravo smer, v primerjavi z 52 % tistih, ki se tako počutijo med tistimi, ki so opustili izobraževanje, starim 15 let ali manj.

Vodstveni delavci (79 %) so najverjetneje pozitivni (v primerjavi z 42 % brezposelnih), prav tako tisti, ki imajo najmanj finančnih težav (75 % tistih, ki redko ali nikoli nimajo težav pri plačevanju računov, v primerjavi s 34 % tistih, ki imajo večino časa težave). Poleg tega občutek, da gre stvari v napačno smer v njihovem življenju, deli večina med tistimi, ki imajo največ težav pri plačevanju računov (49 %).

Tisti, ki se postavijo višje na družabno lestvico, so bolj verjetno, da se počutijo pozitivno glede smeri njihovega življenja (83 % tistih, ki se imajo za del zgornjega ali zgornjega srednjega razreda, v primerjavi z 51 % tistih, ki se vidijo kot delavski razred).

Končno, tisti, ki so videli poslabšanje njihovega življenjskega standarda, veliko manj verjetno čutijo, da gredo stvari v pravo smer v svojem življenju osebno, kot tisti, ki (še) niso doživeli upada (55 % v primerjavi z 72–78 %).

D73.4 Ali bi zdaj rekli, da gre na splošno stvari v pravo smer ali v napačno smer, v...? Vaše osebno življenje (% – EU-27)

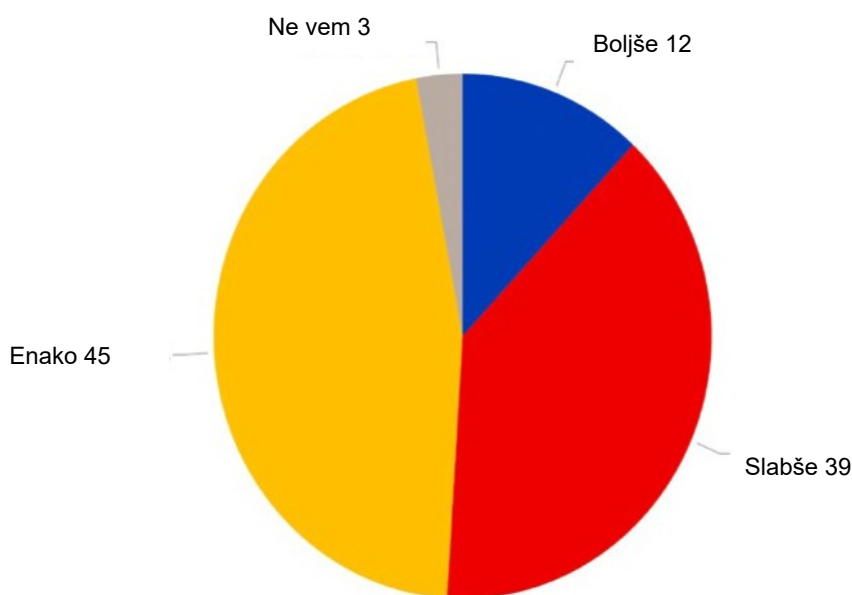
	Stvari gredo v pravo smer	Stvari gredo v napačno smer	Ne vem
EU-27	64	22	5
Spol			
Človek	66	21	4
Žensko	63	23	5
Starost			
15–24	74	16	3
25–39	68	20	4
40–54	63	24	4
55+	60	23	6
Izobraževanje (konec)			
—15	52	29	7
16–19	60	26	4
20+	72	16	4
Še vedno študiram	77	13	4
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	69	18	5
Upravitelji	79	11	3
Drugi beli ovratniki	67	22	4
Ročni delavci	59	27	4
Hišne osebe	52	31	7
Brezposeln	42	41	4
Upokojen	61	22	6
Študenti	77	13	4
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	34	49	5
Od časa do časa	50	35	5
Skoraj nikoli/Nikoli	75	13	4
Razmislite o pripadnosti			
Delavski razred	51	31	6
Nižji srednji razred	55	30	4
Srednji razred	71	17	4
Zgornji srednji razred	83	10	2
Zgornji razred	83	11	3
Vaš življenjski standard je			
Že zmanjšana	55	28	5
Še ni bil zmanjšan, vendar bo	72	17	4
Se ne spremeni/poveča	78	13	3

Pričakovanja državljanov glede njihovih življenjskih razmer v enem letu

Približno štiri od desetih (39 %, –1 odstotne točke od oktobra do novembra 2022) pričakujejo, da se bodo njihove življenjske razmere v enem letu poslabšale, medtem ko jih nekaj več kot desetina (12 %, –1 odstotne točke) meni, da bodo boljše. Večina (46 %, +4 odstotne točke) pričakuje, da bodo ostali enaki.

Kot z optimizmom v zvezi s prihodnjo smerjo njihovega osebnega življenja so se ustalila tudi pričakovanja, da se bodo življenjske razmere poslabšale, in sicer po velikem povečanju med novembrom in decembrom 2021 ter oktobrom in novembrom 2022.

SD21.1 Ali menite, da bo v enem letu vsaka od naslednjih stvari boljša, slabša ali enaka kot danes? Vaše življenjske razmere (EU27) (%)

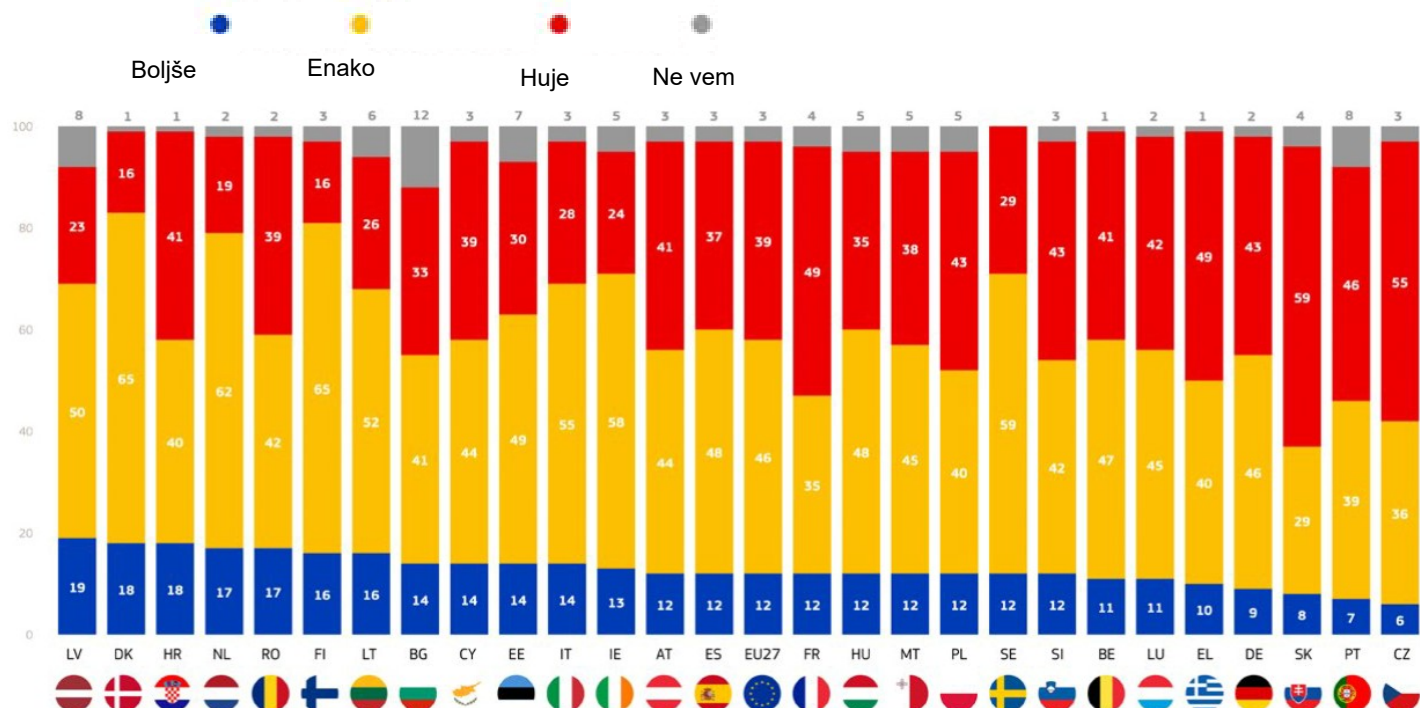

V osmih državah je večinsko mnenje, da se bodo življenjske razmere v naslednjem letu poslabšale, pri čemer so največji deleži zabeleženi na Slovaškem (59 %), na Češkem (55 %), v Franciji in Grčiji (obe 49 %). V preostalih 19 državah večina pričakuje, da bodo življenjske razmere ostale enake. To velja zlasti za Dansko, Finsko (65 %) in Nizozemsko (62 %).

V vseh državah manj kot petina meni, da bodo njihove življenjske razmere v enem letu boljše. Anketiranci se bodo s tem stališčem najverjetneje strinjali v Latviji (19 %), na Hrvaškem in Danskem (obe 18 %).

V osmih državah je manj verjetno, da bodo anketiranci pričakovali boljše življenjske razmere v enem letu, kot so bili oktobra in novembra 2022, pri čemer je bilo največje zmanjšanje zabeleženo na Švedskem (12 %, –7 odstotne točke), Luksemburgu (11 %, –6 odstotne točke) in Romuniji (17 %, –6 odstotne točke).

SD21.1 Ali menite, da bo v enem letu vsaka od naslednjih stvari boljša, slabša ali enaka kot danes? Vaše življenjske razmere (%)

Španija (37 %, +8 odstotnih točk), Luksemburg (42 %, +7 odstotnih točk), Francija (49 %, +4 odstotne točke) in Slovenija (43 %, +4 odstotne točke) so edine države, v katerih so se deleži, ki pričakujejo poslabšanje življenjskih razmer v naslednjem letu, povečali. Na flip strani se je ta delež anketirancev zmanjšal v 11 državah, najbolj izrazito na Malti (38 %, –9 odstotne točke), Latviji (23 %, –9 odstotne točke), na Madžarskem (35 %, –8 odstotnih točk) in Litvi (26 %, –8 odstotnih točk).

SD21.1 Ali menite, da bo v enem letu vsaka od naslednjih stvari boljša, slabša ali enaka kot danes? Vaše življenjske razmere (%)

	Boljše		Huje		Enako		Ne vem	
	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022
EU-27	12	-1	39	-1	46	4	3	-2
BODI	11	-2	41	-6	47	9	1	-1
BG	14	0	33	-2	41	3	12	-1
CZ	6	-2	55	2	36	0	3	0
DK	18	0	16	-6	65	7	1	-1
DE	9	1	43	-6	46	7	2	-2
EE	14	1	30	-3	49	3	7	-1
IE	13	-4	24	1	58	4	5	-1
EL	10	1	49	-4	40	4	1	-1
ES	12	-4	37	8	48	-3	3	-1
FR	12	0	49	4	35	-3	4	-1
KADROVSKA	18	-4	41	2	40	2	1	0
TO JE	14	-4	28	-6	55	13	3	-3
CY	14	2	39	-4	44	6	3	-4
LV	19	1	23	-9	50	10	8	-2
LT	16	2	26	-8	52	5	6	1
LU	11	-6	42	7	45	2	2	-3
HU	12	2	35	-8	48	4	5	2
MT	12	-1	38	-9	45	10	5	0
NL	17	-4	19	-1	62	4	2	1
PRI	12	0	41	2	44	0	3	-2
PL	12	0	43	0	40	1	5	-1
PT	7	-2	46	-3	39	7	8	-2
RO	17	-6	39	-4	42	12	2	-2
SI	12	-2	43	4	42	-1	3	-1
SK	8	-2	59	2	29	3	4	-3
FI	16	-1	16	0	65	1	3	0
SE	12	-7	29	-1	59	9	0	-1

Anketiranci v večini socialno-demografskih skupin bolj verjetno mislijo, da bodo njihove življenjske razmere v enem letu slabše, kot da bi mislili, da bodo boljši.

Za anketirance, stare 25 let ali več, je bolj verjetno, da bodo pričakovali, da se bodo njihove življenjske razmere poslabšale (37–41 % v primerjavi s 30 %). Občutek, da bodo življenjske razmere slabše, je tudi pogostejši med anketiranci, ki so zaključili izobraževanje s polnim delovnim časom pred 20. letom starosti (43–46 % v primerjavi s 35 % tistih, ki so zaključili izobraževanje, stari 20 let ali več).

Za brezposelne (48 %), hišne osebe (46 %) in fizične delavce (45 %) je najbolj verjetno, da bodo njihove življenjske razmere v enem letu slabše, zlasti v primerjavi z vodstvenimi delavci (31 %). Enako velja za tiste, ki imajo največ težav pri plačevanju računov (61 % v primerjavi z 32 % tistih, ki nikoli ali redko nimajo težav).

Anketiranci, ki se štejejo za del višjega družbenega razreda, so edini, med katerimi prevladuje občutek, da bodo življenjske razmere boljše (26 % „boljše“ v primerjavi z 20 % „slabši“), in skupaj s tistimi, ki se vidijo kot višji srednji razred (22 %), najmanj verjetno pričakuje, da se bodo razmere poslabšale (v primerjavi s 50 % tistih, ki se štejejo za delavski razred).

Anketiranci, ki živijo v podeželskih vaseh ali majhnih/srednjih mestih, so bolj verjetno kot tisti, ki živijo v večjih mestih, pričakovali, da se bo stanje poslabšalo (40–41 % v primerjavi s 35 %).

Delež anketirancev, ki pričakujejo, da se bodo njihove življenjske razmere v naslednjem letu izboljšale, je največji med 15 in 24 let (20 %), brezposelnimi (19 %) in tistimi, ki se vidijo kot višji razred (26 %).

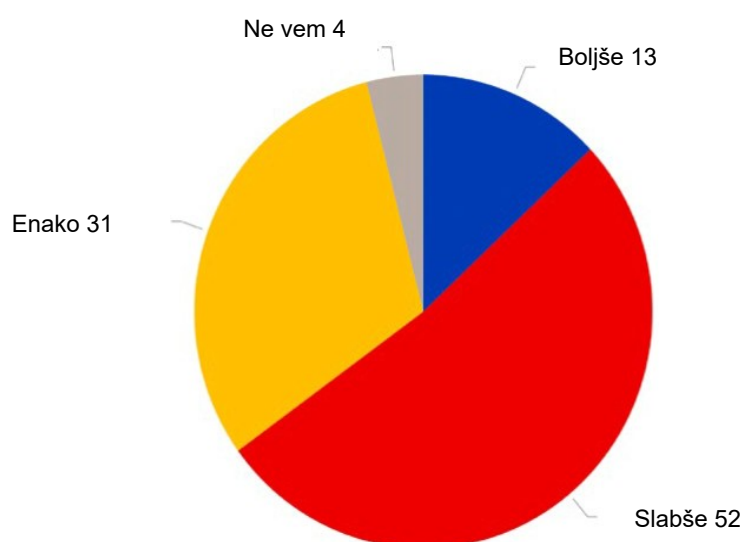
SD21.1 Ali menite, da bo v enem letu vsaka od naslednjih stvari boljša, slabša ali enaka kot danes? Vaše življenjske razmere (EU27) (%)

	Boljše	Huje	Enako	Ne vem
EU-27	12	39	46	3
Spol				
Človek	14	37	46	3
Žensko	10	41	46	3
Starost				
15–24	20	30	45	5
25–39	18	37	42	3
40–54	12	41	44	3
55+	7	41	49	3
Izobraževanje (konec)				
—15	7	46	43	4
16–19	12	43	42	3
20+	13	35	50	2
Še vedno študiram	18	28	48	6
Socialno-poklicna kategorija				
Samozaposlena oseba	15	34	48	3
Upravitelji	14	31	53	2
Drugi beli ovratniki	13	36	48	3
Ročni delavci	14	45	38	3
Hišne osebe	9	46	42	3
Brezposeln	19	48	29	4
Upokojen	5	42	50	3
Študenti	18	28	48	6
Težave pri plačevanju računov				
Večino časa	11	61	26	2
Od časa do časa	11	49	37	3
Skoraj nikoli/Nikoli	13	32	52	3
Razmislite o pripadnosti				
Delavski razred	9	50	38	3
Nižji srednji razred	9	48	40	3
Srednji razred	14	34	49	3
Zgornji srednji razred	16	22	60	2
Zgornji razred	26	20	53	1
Subjektivna urbanizacija				
Podeželsko naselje	10	41	46	3
Majhno/srednjeveliko mesto	13	40	44	3
Veliko mesto	13	35	48	4

Pričakovanja državljanov glede njihovega nacionalnega gospodarstva

Državljan EU so postali manj pesimistični glede razmer v njihovem nacionalnem gospodarstvu, čeprav to neposredno ne pomeni močnejšega pozitivnega obeta. Večina anketirancev (52 %) pričakuje, da se bodo nacionalne gospodarske razmere v enem letu poslabšale. Ta delež se je od oktobra do novembra 2022 zmanjšal za osem odstotnih točk, potem ko se je delež anketirancev med novembrom in decembrom 2021 ter oktobrom in novembrom 2022 močno povečal (+23 odstotnih točk). Približno trije od desetih (31 %) menijo, da bodo razmere ostale enake – povečanje za sedem odstotnih točk. Poleg tega več kot eden od desetih (13 %, +2 odstotni točki) pričakuje, da se bo stanje v naslednjem letu izboljšalo.

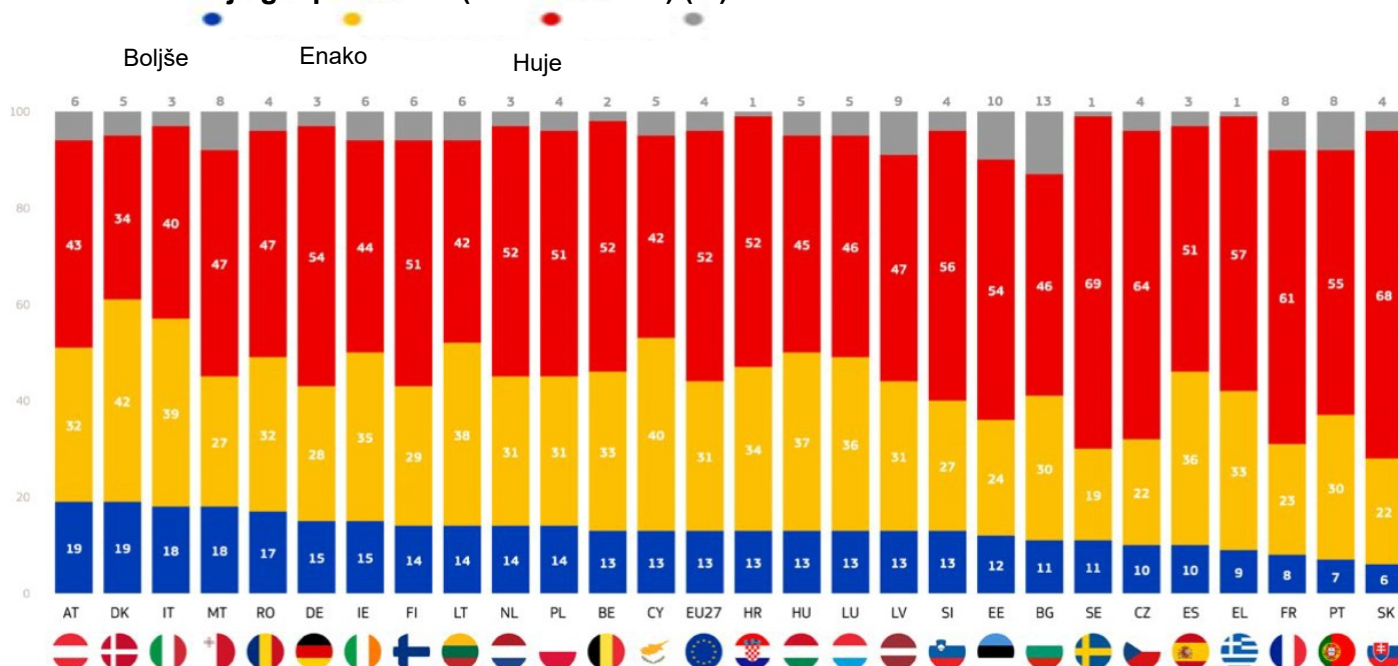
SD21.2 Ali menite, da bo v enem letu vsaka od naslednjih stvari boljša, slabša ali enaka kot danes? Stanje gospodarstva (državljanstva) (EU27) (%)

V vseh državah članicah razen ene večina pričakuje, da se bo stanje njihovega nacionalnega gospodarstva v enem letu poslabšalo, in sicer od 69 % na Švedskem, 68 % na Slovaškem in 64 % na Češkem do 40 % v Italiji ter 42 % v Litvi in na Cipru. Danska (34 %) je edina država, v kateri so anketiranci, ki pričakujejo, da se bodo razmere poslabšale, v manjšini.

Skupaj z Dansko (42 %), razmeroma visokim deležem anketirancev na Cipru (40 %), Italiji (39 %) in Litvi (38 %) menijo, da bodo razmere z nacionalnim gospodarstvom ostale enake. Manj kot petina v vsaki državi pričakuje, da se bo stanje izboljšalo. Anketiranci na Danskem, v Avstriji (obe 19 %), v Italiji in na Malti (18 %) so najbolj optimistični.

SD21.2 Ali menite, da bo v enem letu vsaka od naslednjih stvari boljša, slabša ali enaka kot danes? Stanje gospodarstva (NATIONALITY) (%)

V 21 državah so se zmanjšali deleži, ki pričakujejo, da se bo stanje nacionalnega gospodarstva v enem letu poslabšalo. Zmanjšanje za vsaj 10 odstotnih točk je opaziti v devetih državah, zlasti v Nemčiji (54 %, -20 odstotnih točk), na Nizozemskem (52 %, -17 odstotnih točk) in Litvi (42 %, -16 odstotnih točk).

Optimizem glede razmer v nacionalnem gospodarstvu se je v naslednjem letu povečal v osmih državah, zlasti v Nemčiji (15 %, +9 odstotnih točk), Avstriji (19 %, +5 odstotnih točk), na Madžarskem (13 %, +5 odstotnih točk) in na Finskem (14 %, +5 odstotnih točk).

SD21.2 In leto dni, ali mislite, da bo vsako od naslednjih boljše, slabše, ali enako kot danes? Stanje gospodarstva (državljanstva) (%)

	Boljše		Huje		Enako		Ne vem	
	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022
EU-27	13	2	52	-8	31	7	4	-1
BODI	13	3	52	-12	33	9	2	0
BG	11	-1	46	-3	30	1	13	3
CZ	10	2	64	-8	22	6	4	0
DK	19	2	34	-11	42	8	5	1
DE	15	9	54	-20	28	12	3	-1
EE	12	4	54	-13	24	6	10	3
IE	15	1	44	-2	35	5	6	-4
EL	9	1	57	-6	33	6	1	-1
ES	10	-1	51	1	36	2	3	-2
FR	8	1	61	-1	23	-2	8	2
KADROVSKA	13	-2	52	-3	34	6	1	-1
TO JE	18	0	40	-9	39	10	3	-1
CY	13	1	42	-10	40	10	5	-1
LV	13	-1	47	-4	31	8	9	-3
LT	14	2	42	-16	38	13	6	1
LU	13	-1	46	0	36	5	5	-4
HU	13	5	45	-10	37	4	5	1
MT	18	-1	47	-7	27	8	8	0
NL	14	3	52	-17	31	13	3	1
PRI	19	5	43	-9	32	4	6	0
PL	14	1	51	-7	31	7	4	-1
PT	7	0	55	-6	30	8	8	-2
RO	17	-2	47	-3	32	6	4	-1
SI	13	3	56	-2	27	0	4	-1
SK	6	-1	68	-4	22	7	4	-2
FI	14	5	51	-12	29	6	6	1
SE	11	-1	69	-1	19	3	1	-1

Socialno-demografske ugotovitve so podobne tistim, ki so jih opazili pri pričakovanjih glede življenjskih razmer. Anketiranci, starejši od 24 let, so bolj nagnjeni k temu, da pričakujejo, da se bo stanje njihovega nacionalnega gospodarstva v enem letu poslabšalo (52–55 % v primerjavi s 45 %).

Gospodinjstva (60 %), brezposelni in fizični delavci (obe 57 %) najverjetneje mislijo, da bodo nacionalne gospodarske razmere slabše v primerjavi z vodstvenimi delavci (51 %), samozaposlenimi in drugimi belimi ovratniki (obe 50 %).

Anketiranci, ki imajo večino časa težave pri plačevanju računov, so veliko bolj verjetni kot tisti, ki redko ali nikoli nimajo težav pričakovati, da se bo stanje poslabšalo (67 % v primerjavi z 48 %). Podobno je manj verjetno, da bodo tisti, ki se štejejo za del višjega družbenega razreda, kot tisti, ki menijo, da so delavski ali nižji srednji razred, mislili, da se bodo nacionalne gospodarske razmere poslabšale (43 % v primerjavi s 57–58 %).

Pričakovanja glede nacionalnih gospodarskih razmer so povezana tudi s pričakovanji glede življenjskih razmer. Več kot osem od desetih (86 %) tistih, ki pričakujejo, da se bodo njihove življenjske razmere poslabšale, to pričakuje tudi za svoje nacionalno gospodarstvo.

Optimizem glede obetov za njihovo nacionalno gospodarstvo v enem letu je najbolj razširjen med 15 in 24 let (15 %), menedžerji (16 %), tistimi, ki nikoli ali redko nimajo težav s plačevanjem računov (15 %) in tistimi, ki se vidijo kot pripadniki zgornjega ali višjega srednjega razreda (19–20 %).

SD21.2 Ali menite, da bo v enem letu vsaka od naslednjih stvari boljša, slabša ali enaka kot danes? Stanje gospodarstva (NATIONALITY) (% – EU-27)

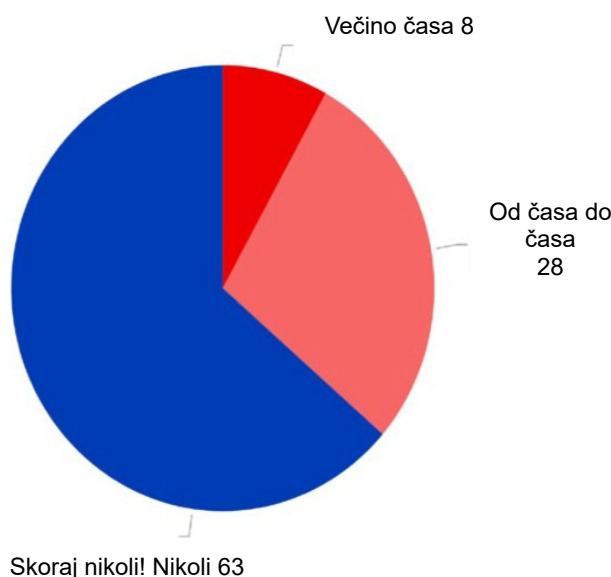
	Boljše	Huje	Enako	Ne vem
EU-27	13	52	31	4
Spol				
Človek	14	50	31	5
Žensko	12	54	30	4
Starost				
15–24	15	45	33	7
25–39	14	54	29	3
40–54	13	55	29	3
55+	11	52	32	5
Socialno-poklicna kategorija				
Samozaposlena oseba	15	50	31	4
Upravitelji	16	51	31	2
Drugi beli ovratniki	15	50	32	3
Ročni delavci	12	57	27	4
Hišne osebe	9	60	28	3
Brezposeln	11	57	27	5
Upokojen	11	51	32	6
Študenti	15	43	35	7
Težave pri plačevanju računov				
Večino časa	8	67	21	4
Od časa do časa	10	57	29	4
Skoraj nikoli/Nikoli	15	48	33	4
Razmislite o pripadnosti				
Delavski razred	8	58	29	5
Nižji srednji razred	10	57	29	4
Srednji razred	15	48	33	4
Zgornji srednji razred	19	49	29	3
Zgornji razred	20	43	36	1
Pričakovano stanje življenjskih razmer				
Boljše	56	28	14	2
Huje	4	86	8	2
Enako	9	31	57	3

Težave pri plačevanju računov

Večina anketirancev (63 %) nikoli ali skoraj nikoli nima težav pri plačevanju računov, kar pomeni povečanje za tri odstotne točke od oktobra do novembra 2022. Skoraj trije od desetih (28 %, –2 odstotne točke) imajo občasno težave, manj kot eden od desetih (8 %, –1 odstotne točke) pa ima večino časa težave.

V vseh državah članicah razen ene večina pričakuje, da se bo stanje njihovega nacionalnega gospodarstva v enem letu poslabšalo, in sicer od 69 % na Švedskem, 68 % na Slovaškem in 64 % na Češkem do 40 % v Italiji ter 42 % v Litvi in na Cipru. Danska (34 %) je edina država, v kateri so anketiranci, ki pričakujejo, da se bodo razmere poslabšale, v manjšini.

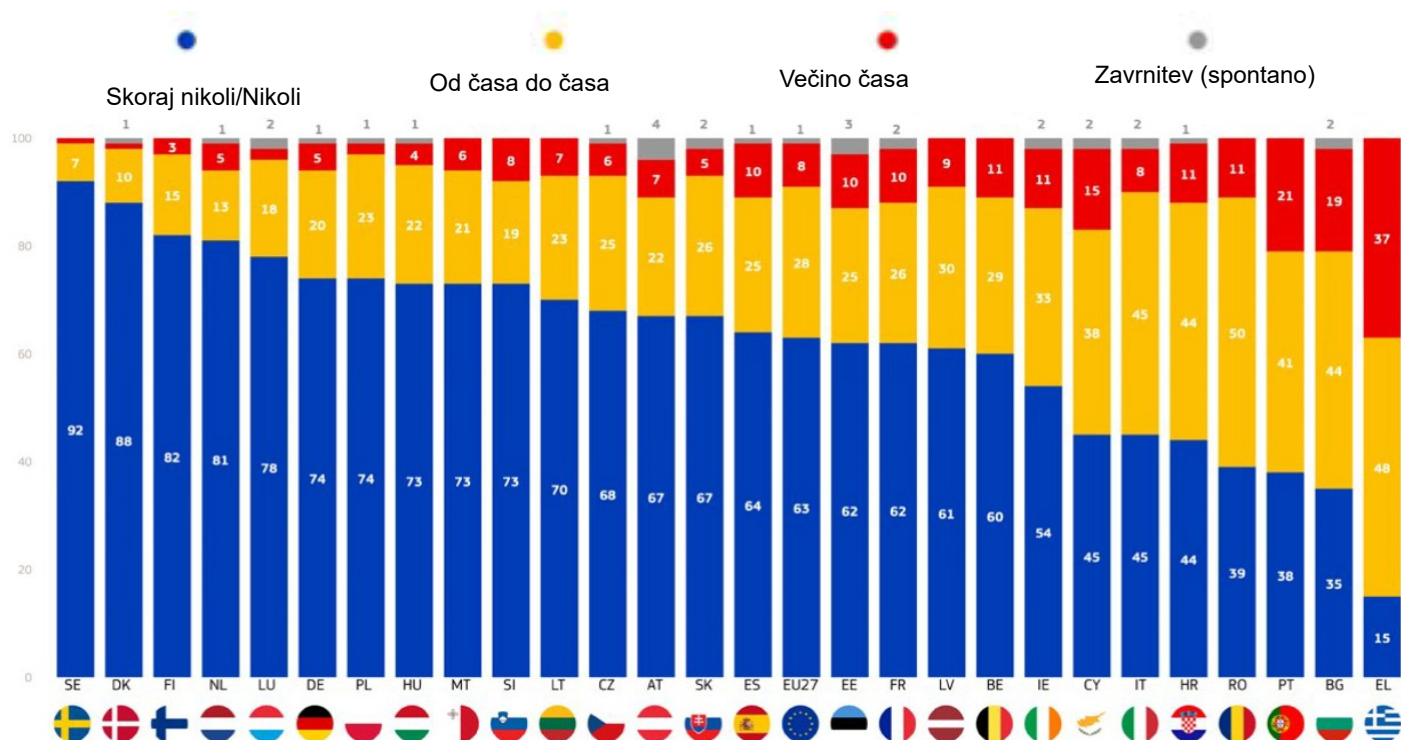
D60 V zadnjih dvanajstih mesecih, bi rekli, da ste imeli težave s plačevanjem računov ob koncu meseca...? (EU27) (%)

V 20 državah večina pravi, da nikoli ali redko nimajo težav pri plačevanju računov, pri čemer so največji deleži zabeleženi na Švedskem (92 %), Danskem (88 %) in Finskem (82 %).

Anketiranci v Grčiji (37 %) so daleč najbolj verjetno, da imajo težave pri plačevanju računov večino časa, sledita jima Portugalska (21 %) in Bolgarija (19 %). Grčija je tudi edina država, v kateri je delež anketirancev, ki imajo večino časa težave, večji od tiste, ki nikoli ali skoraj nikoli nima težav (15 %).

D60 V zadnjih dvanajstih mesecih, bi rekli, da ste imeli težave s plačevanjem računov ob koncu meseca...? (%)

V primerjavi z oktobrom in novembrom 2022 so anketiranci na Malti (73 %, +23 odstotnih točk) veliko bolj verjetno rekli, da nikoli ali skoraj nikoli nimajo težav pri plačevanju računov, sledijo jim Italija (45 %, +11 odstotnih točk), Slovenija (73 %, +6 odstotnih točk) in Ciper (45 %, +5 odstotnih točk). Malta (6 %, –6 odstotne točke) in Italija (8 %, –5 odstotne točke) sta tudi državi, v kateri se je delež anketirancev, ki pravijo, da imajo težave večino časa, znatno zmanjšal.

D60 V zadnjih dvanajstih mesecih, bi rekli, da ste imeli težave s plačevanjem računov ob koncu meseca...? (%)

	Večino časa		Od časa do časa		Skoraj nikoli/Nikoli		Zavrnitev (spontano)	
	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022
EU-27	8	-1	28	-2	63	3	1	0
BODI	11	0	29	-2	60	3	0	-1
BG	19	1	44	-2	35	1	2	0
CZ	6	-1	25	3	68	-2	1	0
DK	1	0	10	2	88	-3	1	1
DE	5	0	20	-2	74	2	1	0
EE	10	2	25	-5	62	1	3	2
IE	11	2	33	-2	54	0	2	0
EL	37	2	48	-3	15	1	0	0
ES	10	1	25	-1	64	-1	1	1
FR	10	-1	26	-2	62	1	2	2
KADROVSKA	11	2	44	-6	44	3	1	1
TO JE	8	-5	45	-6	45	11	2	0
CY	15	-3	38	-3	45	5	2	1
LV	9	1	30	4	61	-4	0	-1
LT	7	-3	23	1	70	3	0	-1
LU	2	-1	18	4	78	-4	2	1
HU	4	0	22	-2	73	2	1	0
MT	6	-6	21	-17	73	23	0	0
NL	5	0	13	2	81	-2	1	0
PRI	7	1	22	-1	67	0	4	0
PL	2	-1	23	-4	74	4	1	1
PT	21	4	41	-7	38	4	0	-1
RO	11	1	50	-3	39	2	0	0
SI	8	-3	19	-3	73	6	0	0
SK	5	2	26	-2	67	-1	2	1
FI	3	-1	15	-1	82	2	0	0
SE	1	-1	7	0	92	1	0	0

Socialno-demografska analiza kaže, da so najstarejši anketiranci (stari 55 let ali več) najverjetneje rekli, da nikoli ali redko nimajo težav pri plačevanju računov (66 % v primerjavi z 59–61 % tistih, starih od 15 do 54 let). Enako velja za tiste z najvišjo stopnjo izobrazbe (75 % tistih, ki so zaključili polno izobraževanje, starih 20 let ali več, v primerjavi z 51–57 % tistih, ki so zapustili starost 19 let ali manj).

Vodstveni delavci (81 %) bodo najverjetneje rekli, da nikoli ali skoraj nikoli nimajo težav, zlasti v primerjavi z brezposelnimi (33 %). Višji anketiranci se postavijo na socialno lestev, bolj verjetno je, da nikoli ali redko doživijo finančne težave (87–91 % tistih, ki se vidijo kot del višjega ali višjega srednjega razreda družbe, v primerjavi s 45 % tistih, ki se štejejo za delavski razred).

Tisti, ki so doživeli znižanje življenjskega standarda, bodo najmanj verjetno rekli, da nikoli ali skoraj nikoli nimajo težav pri plačevanju računov (51 % v primerjavi s 70–79 % tistih, ki pravijo, da njihov življenjski standard še ni bil znižan, vendar pričakujejo, da bo, in tisti, ki niso doživeli nobenih sprememb).

Deleži, ki imajo večino časa težave s plačevanjem računov, so največji med tistimi, ki so končali izobraževanje, starim 15 let ali manj (15 %), brezposelnim (28 %) in tistim, ki menijo, da so del delavskega razreda (18 %).

D60 V zadnjih dvanajstih mesecih, bi rekli, da ste imeli težave s plačevanjem računov ob koncu meseca...?

	Večino časa	Od časa do časa	Skoraj nikoli/Nikoli
EU-27	8	28	63
Spol			
Človek	8	26	64
Žensko	8	30	61
Starost			
15–24	8	29	59
25–39	9	30	61
40–54	9	30	60
55+	8	25	66
Izobraževanje (konec)			
—15	15	33	51
16–19	9	33	57
20+	5	19	75
Še vedno študiram	6	26	63
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	8	24	67
Upravitelji	2	16	81
Drugi beli ovratniki	6	29	64
Ročni delavci	10	36	53
Hišne osebe	15	37	48
Brezposeln	28	39	33
Upokojen	7	24	68
Študenti	6	26	63
Razmislite o pripadnosti			
Delavski razred	18	36	45
Nižji srednji razred	12	37	50
Srednji razred	4	25	70
Zgornji srednji razred	2	10	87
Zgornji razred	0	8	91
Vaš življenjski standard je			
Že zmanjšana	13	35	51
Še ni bil zmanjšán, vendar bo	4	25	70
Se ne spremeni/poveča	4	16	79

1.4. Stanje demokracije v EU

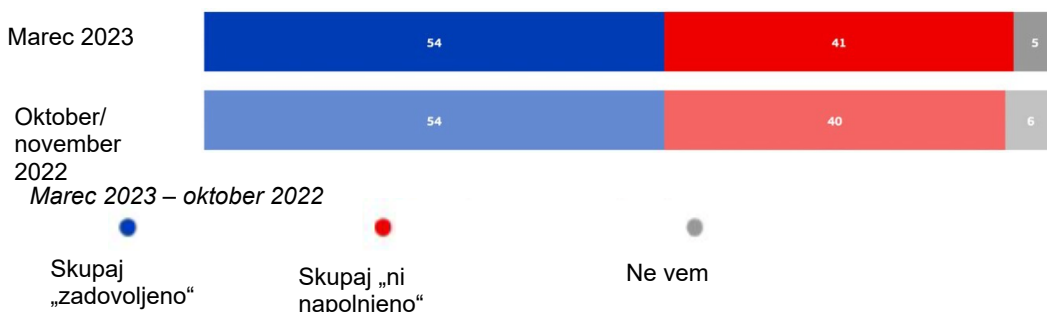
Večina Evropejcev je zadovoljna z delovanjem demokracije v EU in v njihovi državi. Več kot polovica (54 %) je zadovoljnih z načinom delovanja demokracije v EU, vključno z enim od dvajsetih, ki so „zelo zadovoljni“. Ti podatki so od oktobra do novembra 2022 ostali nespremenjeni. Približno štirje od desetih (41 %, +1 odstotno točko) pravijo, da niso zadovoljni, z enim od desetih (brez sprememb), ki „niso zadovoljni“.

Podobno jih je skoraj šest od desetih (56 %) zadovoljnih z delovanjem demokracije v svoji državi, pri čemer jih 7 % pravi, da so „zelo zadovoljni“. Tudi v tem primeru so podatki od oktobra do novembra 2022 ostali nespremenjeni. Približno štirje od desetih (42 %, brez sprememb) niso zadovoljni, vključno z 11 % (–1 odstotne točke), ki „niso zadovoljni“.

SD18a Ali ste na splošno zelo zadovoljni, dokaj zadovoljni, niste zelo zadovoljni ali sploh niste zadovoljni z načinom delovanja demokracije v (naši državi)?

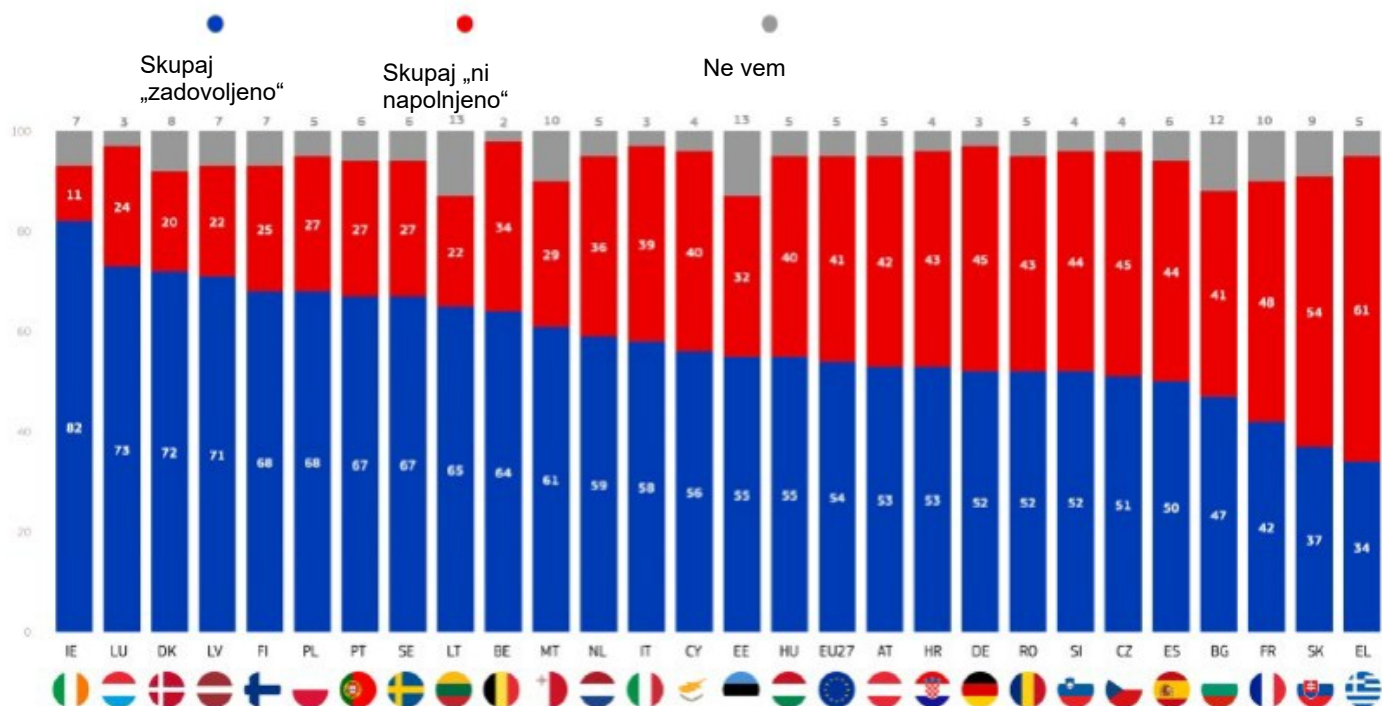

SD18b Kaj pa način delovanja demokracije v EU?

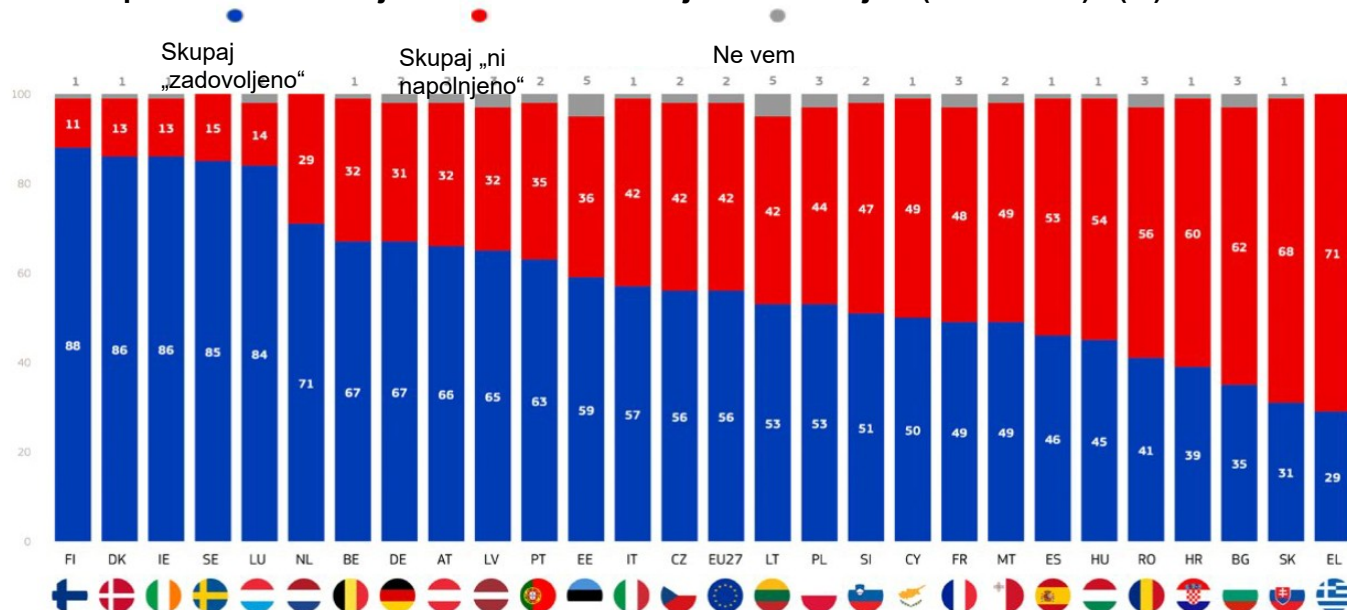
V 24 državah je večina zadovoljnih z delovanjem demokracije na ravni EU, pri čemer so največji deleži zabeleženi na Irskem (82 %), v Luksemburgu (73 %) in na Danskem (72 %). Grčija (34 % „zadovoljen“ v primerjavi z 61 % „nezadovoljen“), Slovaška (37 % v primerjavi s 54 %) in Francija (42 % v primerjavi z 48 %) so edine države, v katerih je zadovoljna le manjšina. Razmeroma visoki deleži, ki so „zelo zadovoljni“ z načinom delovanja demokracije v EU, so na Irskem (21 %) in na Danskem (14 %).

SD18b Kaj pa način delovanja demokracije v EU? (%)

Večina v 19 državah je zadovoljna z načinom delovanja demokracije v njihovi državi, najbolj zadovoljni pa so tisti na Finskem (88 %), na Danskem in Irskem (86 %). Stopnje zadovoljstva so najnižje v Grčiji (29 %), na Slovaškem (31 %) in v Bolgariji (35 %). V teh državah, pa tudi v drugih štirih, je nezadovoljstvo večinsko, mnenja na Malti pa so razdeljena (49 % „zadovoljnih“ v primerjavi z 49 % nezadovoljnih). Več kot petina anketirancev na Danskem (40 %), Finskem (28 %), Irskem (25 %) in Švedskem (24 %) je „zelo zadovoljna“ z delovanjem demokracije na nacionalni ravni.

SD18a Ali ste na splošno zelo zadovoljni, dokaj zadovoljni, niste zelo zadovoljni ali sploh niste zadovoljni z načinom delovanja demokracije v (naši državi)? (%)

Stopnja zadovoljstva z delovanjem demokracije na nacionalni ravni se je od oktobra do novembra 2022 povečala v 12 državah članicah, najbolj pa na Nizozemskem (71 %, +12 odstotnih točk), Cipru (50 %, +10 odstotnih točk) in Litvi (53 %, +8 odstotnih točk). Zadovoljstvo se je zmanjšalo v sedmih državah, pri čemer se je na Malti (49 %, –21 odstotnih točk) zelo zmanjšalo, sledili sta ji Romunija (41 %, –6 odstotne točke) in Portugalska (63 %, –5 odstotne točke).

SD18a Ali ste na splošno zelo zadovoljni, dokaj zadovoljni, niste zelo zadovoljni ali sploh niste zadovoljni z načinom delovanja demokracije v (naši državi)? (%)

	Zelo zadovoljen		Dokaj zadovoljen		Ne preveč zadovoljen		Sploh ni zadovoljen		Ne vem		Ne vem		Skupaj „nezadovoljen“	
	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022
EU-27	7	0	49	0	31	1	11	-1	2	0	56	0	42	0
BODI	7	0	60	4	26	-1	6	-3	1	0	67	4	32	-4
BG	4	1	31	0	36	0	26	-1	3	0	35	1	62	-1
CZ	7	1	49	-5	30	4	12	-1	2	1	56	-4	42	3
DK	40	-3	46	0	9	2	4	1	1	0	86	-3	13	3
DE	8	1	59	-2	25	2	6	-1	2	0	67	-1	31	1
EE	8	4	51	0	25	-2	11	-1	5	-1	59	4	36	-3
IE	25	2	61	0	11	0	2	0	1	-2	86	2	13	0
EL	2	-1	27	-4	40	1	31	5	0	-1	29	-5	71	6
ES	6	-1	40	-3	40	3	13	3	1	-2	46	-4	53	6
FR	4	-1	45	0	31	2	17	-1	3	0	49	-1	48	1
KADR														
OVSK	2	0	37	0	46	1	14	-1	1	0	39	0	60	0
A														
TO JE	5	0	52	5	34	-1	8	-4	1	0	57	5	42	-5
CY	4	-1	46	11	39	-1	10	-9	1	0	50	10	49	-10
LV	7	0	58	4	23	0	9	-4	3	0	65	4	32	-4
LT	3	-1	50	9	36	-3	6	-6	5	1	53	8	42	-9
LU	19	-3	65	2	12	2	2	-1	2	0	84	-1	14	1
HU	3	0	42	1	38	2	16	-3	1	0	45	1	54	-1
MT	4	-34	45	13	35	12	14	10	2	-1	49	-21	49	22
NL	12	4	59	8	23	-9	6	-2	0	-1	71	12	29	-11
PRI	16	3	50	1	22	-4	10	0	2	0	66	4	32	-4
PL	5	0	48	6	29	-1	15	-4	3	-1	53	6	44	-5
PT	1	0	62	-5	31	5	4	0	2	0	63	-5	35	5
RO	3	1	38	-7	45	7	11	-1	3	0	41	-6	56	6
SI	2	0	49	3	38	-5	9	1	2	1	51	3	47	-4
SK	1	-1	30	1	50	2	18	-2	1	0	31	0	68	0
FI	28	7	60	-2	10	-2	1	-1	1	-2	88	5	11	-3
SE	24	-3	61	6	12	-4	3	1	0	0	85	3	15	-3

Zadovoljstvo z delovanjem demokracije v EU se je v desetih državah v primerjavi z oktobrom in novembrom 2022 povečalo. Ciper (56 %, +13 odstotnih točk) izstopa po velikem povečanju deleža, ki je zadovoljen, sledita ji Latvija (71 %, +8 odstotnih točk) in Belgija (64 %, +8 odstotnih točk). Ta delež anketirancev se je zmanjšal v šestih državah, zlasti na Malti (61 %, -11 odstotnih točk), na Češkem (51 %, -7 odstotne točke) in na Danskem (72 %, -6 odstotne točke).

SD18b Kaj pa način delovanja demokracije v EU? (%)

	Zelo zadovoljen		Dokaj zadovoljen		Ne preveč zadovoljen		Sploh ni zadovoljen		Ne vem		Ne vem		Skupaj „nezadovoljen“	
	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022
EU-27	5	0	49	0	31	1	10	0	5	-1	54	0	41	1
BODI	6	2	58	6	27	-3	7	-4	2	-1	64	8	34	-7
BG	8	-1	39	0	26	0	15	1	12	0	47	-1	41	1
CZ	4	0	47	-7	32	6	13	0	4	1	51	-7	45	6
DK	14	-3	58	-3	16	3	4	0	8	3	72	-6	20	3
DE	4	0	48	-1	37	2	8	-1	3	0	52	-1	45	1
EE	5	2	50	4	23	-2	9	0	13	-4	55	6	32	-2
IE	21	2	61	2	9	-3	2	-1	7	0	82	4	11	-4
EL	2	0	32	-1	37	2	24	-2	5	1	34	-1	61	0
ES	6	-1	44	-1	35	2	9	1	6	-1	50	-2	44	3
FR	0	-2	42	-1	30	2	18	1	10	0	42	-3	48	3
KADR OVSK A	3	1	50	-1	38	-1	5	0	4	1	53	0	43	-1
TO JE	5	0	53	5	33	1	6	-6	3	0	58	5	39	-5
CY	3	-2	53	15	32	-7	8	-5	4	-1	56	13	40	-12
LV	7	0	64	8	18	-1	4	-4	7	-3	71	8	22	-5
LT	6	0	59	6	18	-7	4	-1	13	2	65	6	22	-8
LU	11	2	62	-5	16	0	8	3	3	0	73	-3	24	3
HU	2	-2	53	3	31	-1	9	1	5	-1	55	1	40	0
MT	3	-35	58	24	25	5	4	3	10	3	61	-11	29	8
NL	3	0	56	2	29	-1	7	0	5	-1	59	2	36	-1
PRI	11	1	42	2	29	-1	13	-3	5	1	53	3	42	-4
PL	11	-1	57	2	22	-1	5	1	5	-1	68	1	27	0
PT	2	0	65	-3	24	4	3	0	6	-1	67	-3	27	4
RO	6	2	46	-4	33	-1	10	3	5	0	52	-2	43	2
SI	3	2	49	1	35	-4	9	1	4	0	52	3	44	-3
SK	2	-1	35	2	39	0	15	2	9	-3	37	1	54	2
FI	7	3	61	2	22	-4	3	-1	7	0	68	5	25	-5
SE	5	-3	62	4	23	0	4	1	6	-2	67	1	27	1

V socialno-demografski analizi so poudarjeni podobni vzorci, ko gre za zadovoljstvo z načinom delovanja demokracije tako na ravni EU kot na nacionalni ravni, pri čemer je večja verjetnost, da bodo zadovoljni mlajši in bolj izobraženi anketiranci ter tisti v boljšem socialno-ekonomskem položaju.

Anketiranci, stari od 15 do 24 let, so najbolj zadovoljni z načinom delovanja demokracije na ravni EU (61 % v primerjavi z 51–56 % oseb, starih 25 let ali več) in na nacionalni ravni (62 % v primerjavi s 55–56 %). Bolj verjetno je, da bodo zadovoljni tudi anketiranci, ki so zaključili izobraževanje s polnim delovnim časom, stari 20 let ali več, kot tisti, ki so končali izobraževanje v starosti 19 let ali manj (61 % v primerjavi s 43–51 % na ravni EU, 63 % v primerjavi z 49–52 % na nacionalni ravni).

Vodstveni delavci (66 % na ravni EU, 69 % na nacionalni ravni) so najbolj zadovoljni z delovanjem demokracije, zlasti v primerjavi z brezposelnimi (40 % in 41 %). Anketiranci, ki nikoli ali redko

nimajo težav pri plačevanju računov, so bolj verjetno zadovoljni kot tisti, ki imajo težave pogostejše (60 % v primerjavi z 32–48 % na ravni EU, 64 % v primerjavi z 32–47 % na nacionalni ravni).

Poleg tega je bolj verjetno, da bodo tisti, ki imajo pozitivno podobo o EU, zadovoljni z delovanjem demokracije v EU (78 % v primerjavi s 16 %). Enako velja za podobo Evropskega parlamenta (81 % v primerjavi z 19 %).

SD18 Na splošno ste zelo zadovoljni, dokaj zadovoljni, niste zelo zadovoljni ali sploh niste zadovoljni z načinom delovanja demokracije v... (V % – EU-27)

	(Naša država)	EU
EU-27	56	54
Spol		
Človek	58	56
Žensko	56	53
Starost		
15–24	62	61
25–39	56	56
40–54	55	54
55+	56	51
Izobraževanje (konec)		
—15	49	43
16–19	52	51
20+	63	61
Še vedno študiram	65	65
Socialno-poklicna kategorija		
Samozaposlena oseba	58	55
Upravitelji	69	66
Drugi beli ovratniki	60	61
Ročni delavci	50	48
Hišne osebe	47	47
Brezposeln	41	40
Upokojen	56	51
Študenti	65	65
Težave pri plačevanju računov		
Večino časa	32	32
Od časa do časa	47	48
Skoraj nikoli/Nikoli	64	60
Podoba EU		
Pozitiven	73	78
Nevtralen	51	43
Negativen	27	16
Podoba Evropskega parlamenta		
Pozitiven	74	81
Nevtralen	56	48

Negativen

28

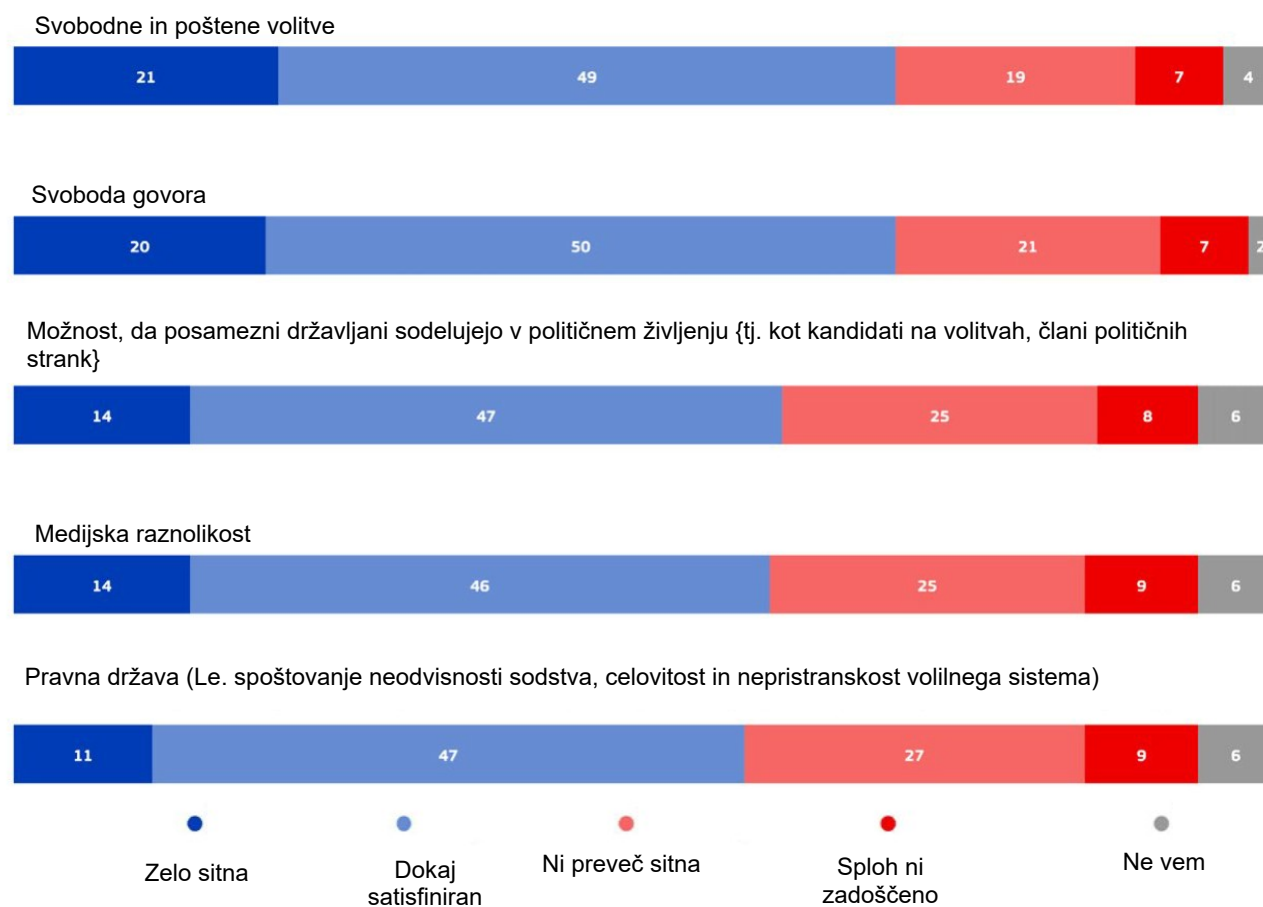
19

Zadovoljstvo z različnimi vidiki demokracije v EU

V tej raziskavi je ocenjena tudi stopnja zadovoljstva z desetimi različnimi vidiki demokracije EU in ugotovljeno je bilo, da je večina državljanov EU zadovoljna s sedmimi od teh desetih vidikov.

Državljeni EU so najbolj zadovoljni s svobodnimi in poštenimi volitvami (70 %) in svobodo govora (70 %), sledijo jim spoštovanje temeljnih pravic (66 %), možnost udeležbe posameznih državljanov v političnem življenju (61 %) in medijska raznolikost (60 %). Večina je zadovoljna tudi s priložnostmi civilne družbe (tj. državljanov, združenj, nevladnih organizacij) za zaščito demokracije (59 %) in s pravno državo (58 %).

QA11 Kako zadovoljni ali ne ste z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji? (EU27) (%)

Kljub temu je zadovoljstvo političnih strank precej manjše, saj se upoštevajo interesi ljudi, kot so ti (43 %), boj proti dezinformacijam v medijih (41 %) in boj proti korupciji (35 %). To so tudi edini vidiki, pri katerih prevladuje nezadovoljstvo (52 %, 52 % oziroma 60 %).

QA11 Kako zadovoljni ali ne ste z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji? (EU27) (%)

Spoštovanje temeljnih pravic

Priložnosti civilne družbe (Le. državljani, združenja, N605) za zaščito demokracije

Politične stranke, ki upoštevajo interese ljudi, kot ste vi

Boj proti dezinformacijam v medijih (Le. false. pretiravajo ali napačno predstavljajo novice)

Boj proti korupciji

Zelo sitna

Dokaj
satisfiniran

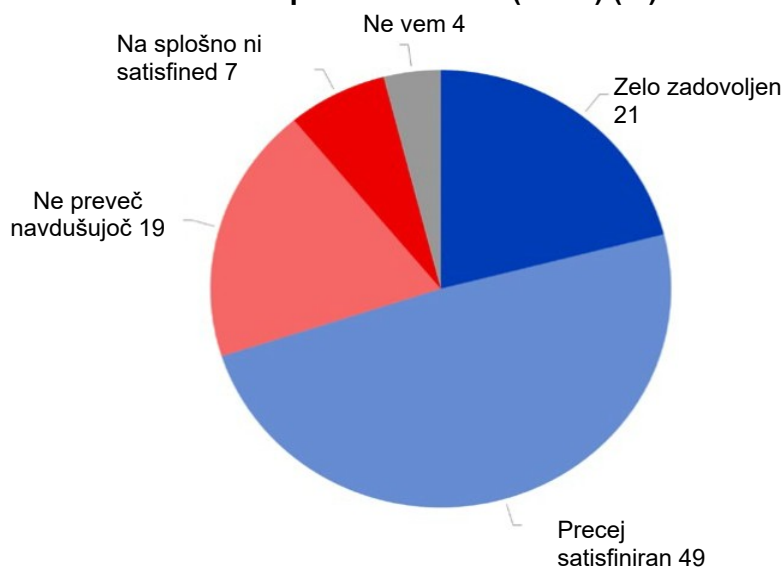
Ni preveč sitna

Sploh ni
zadoščeno

Ne vem

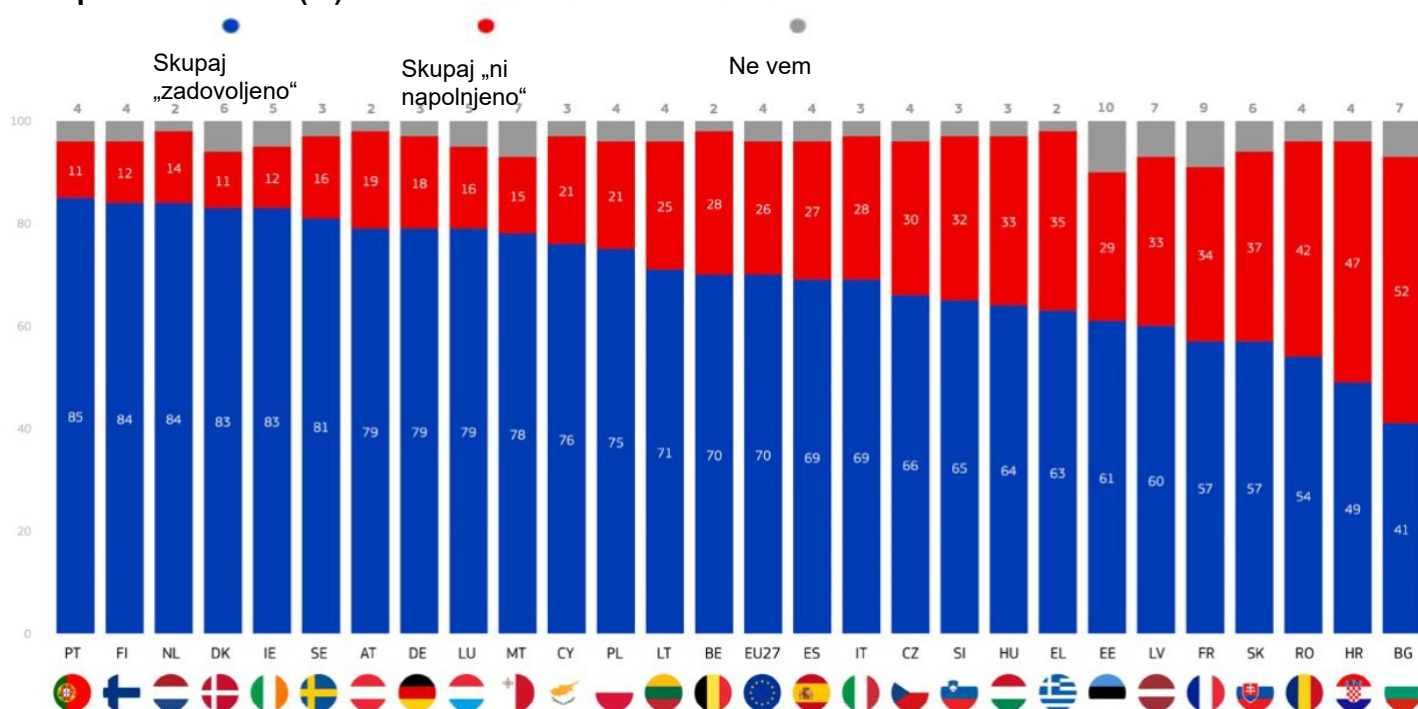
Sedem od desetih jih je zadovoljnih s svobodnimi in poštenimi volitvami v EU, vključno s približno petino (21 %), ki so „zelo zadovoljni“. Nasprotno pa približno četrtina (26 %) meni, da s tem vidikom niso zadovoljni.

QA11.1 Kako ste zadovoljni z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji ali ne? Svobodne in poštene volitve (EU27) (%)

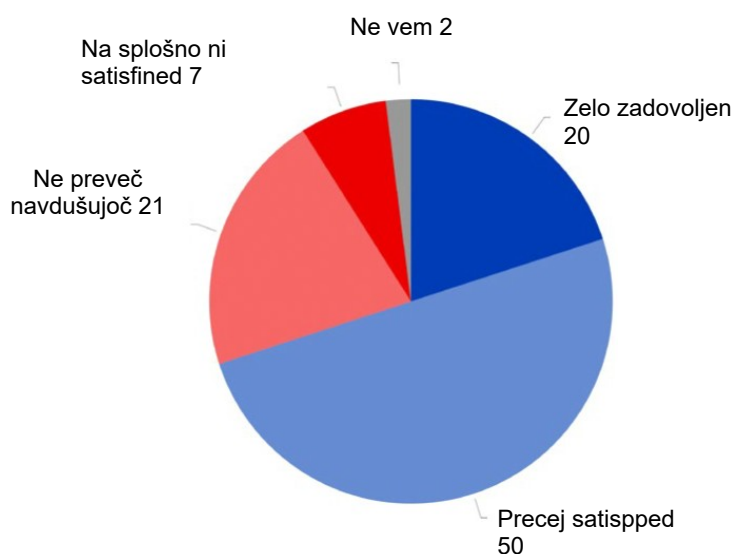
V vseh državah razen ene je večina anketirancev zadovoljna s svobodnimi in poštenimi volitvami v EU, največji delež pa je bil zabeležen na Portugalskem (85 %), Nizozemskem in Finskem (obe 84 %). Edina izjema je Bolgarija, kjer jih je 41 % zadovoljnih, 52 % pa nezadovoljnih. Poleg Bolgarije so stopnje zadovoljstva najnižje na Hrvaškem (49 %) in v Romuniji (54 %).

QA11.1 Kako ste zadovoljni z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji ali ne? Svobodne in poštene volitve (%)

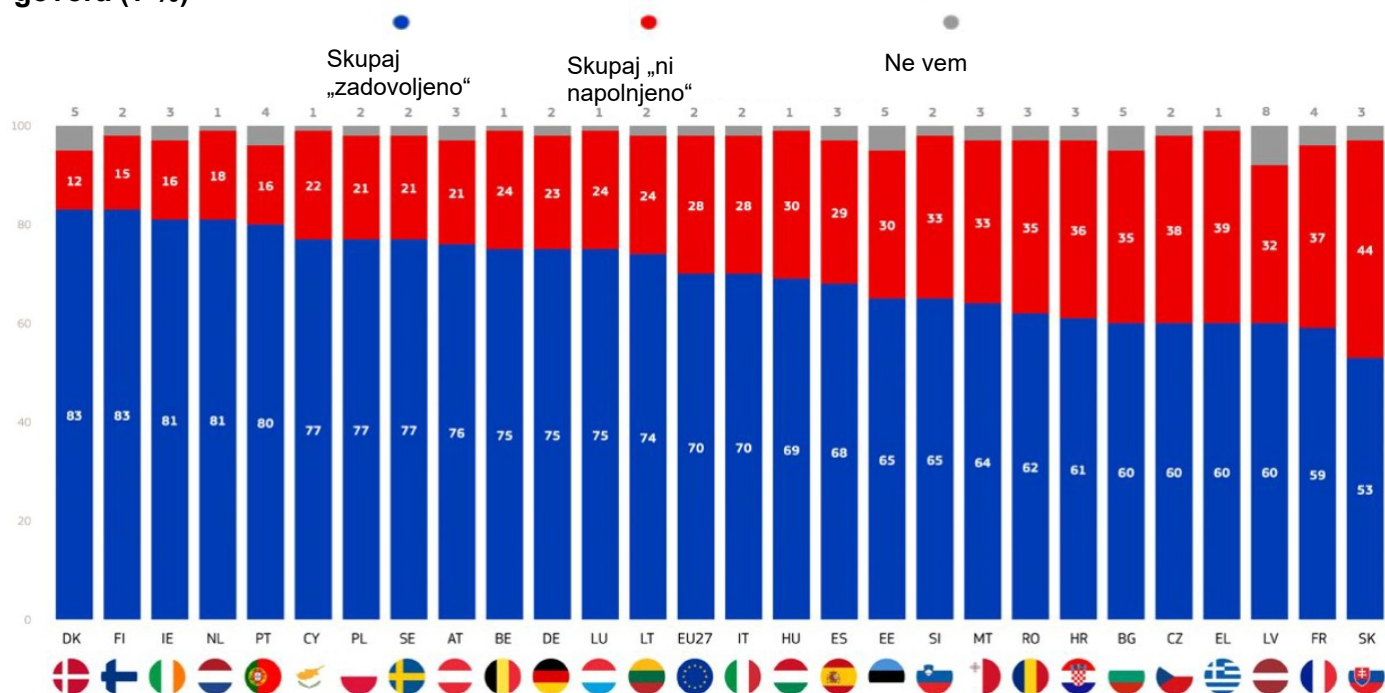
Sedem od desetih jih je zadovoljnih tudi s svobodo govora, s petim pregovorom so „zelo zadovoljni“. Skoraj trije od desetih (28 %) niso zadovoljni s tem vidikom.

QA11.2 Kako zadovoljni ali ne ste z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji? Svoboda govora (EU27) (%)

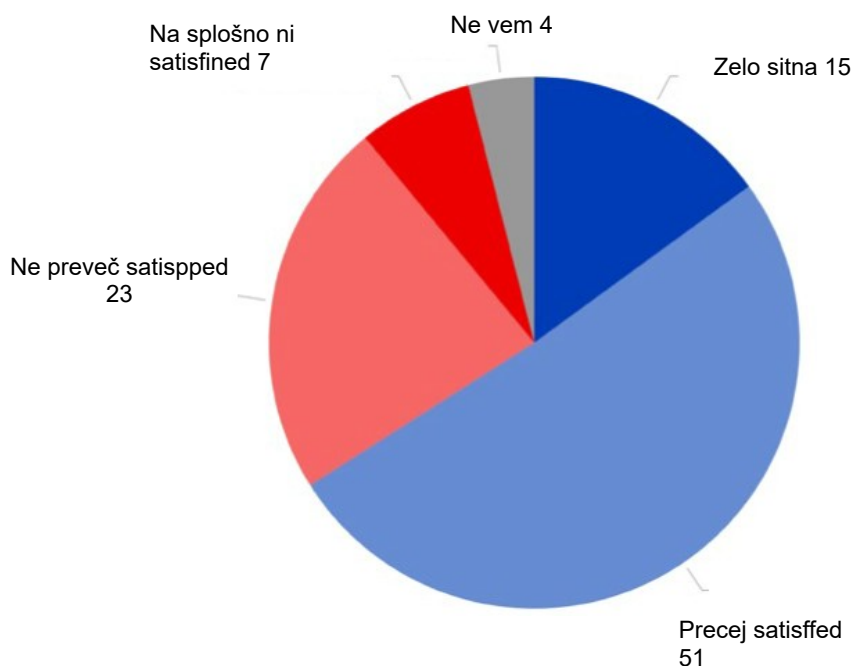
Anketiranci, ki so zadovoljni s svobodo govora, so večinoma v vseh državah. Deleži se gibljejo od več kot osem od desetih na Danskem, Finskem (v obeh 83 %), na Irskem in Nizozemskem (obe 81 %) do šestih od desetih ali manj na Slovaškem (53 %), v Franciji (59 %), Bolgariji, na Češkem, v Grčiji in Latviji (vseh 60 %).

QA11.2 Kako zadovoljni ali ne ste z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji? Svoboda govora (v %)

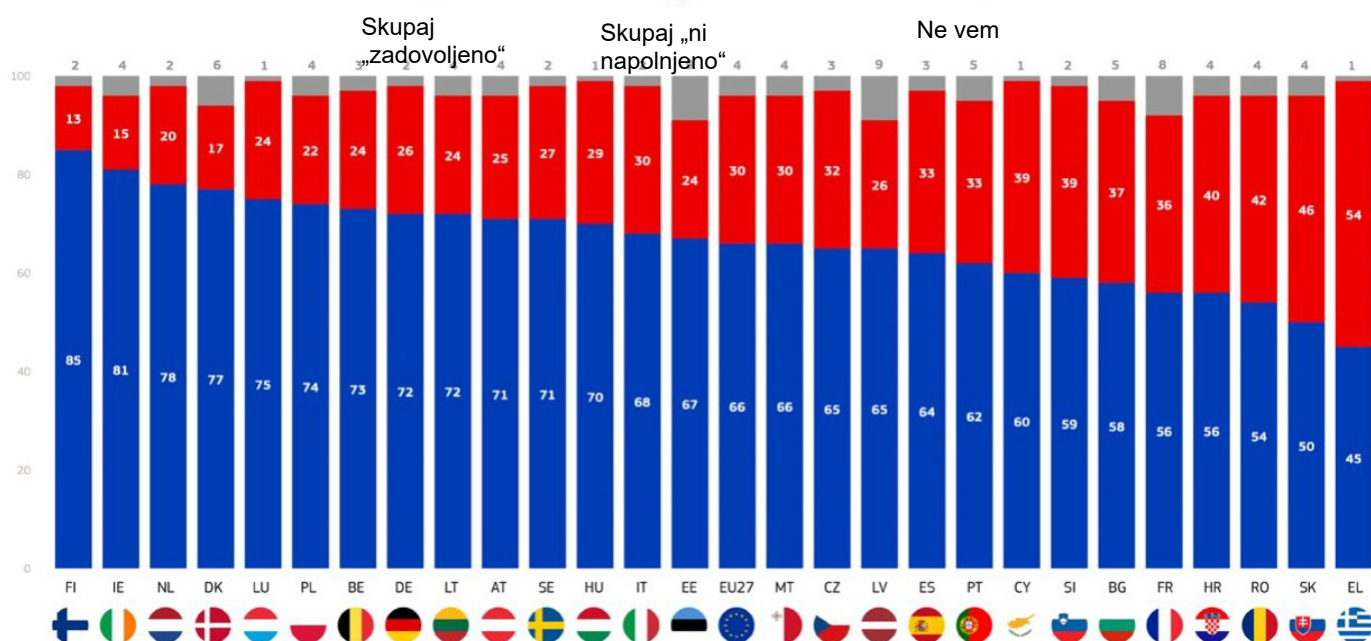
Dve tretjini vprašanih (66 %) je zadovoljnih s spoštovanjem temeljnih pravic, od tega 15 %, ki so „zelo zadovoljni“, tri od desetih pa jih ni zadovoljnih.

QA11.6 Kako ste zadovoljni z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji ali ne?
Spoštovanje temeljnih pravic (EU27) (%)

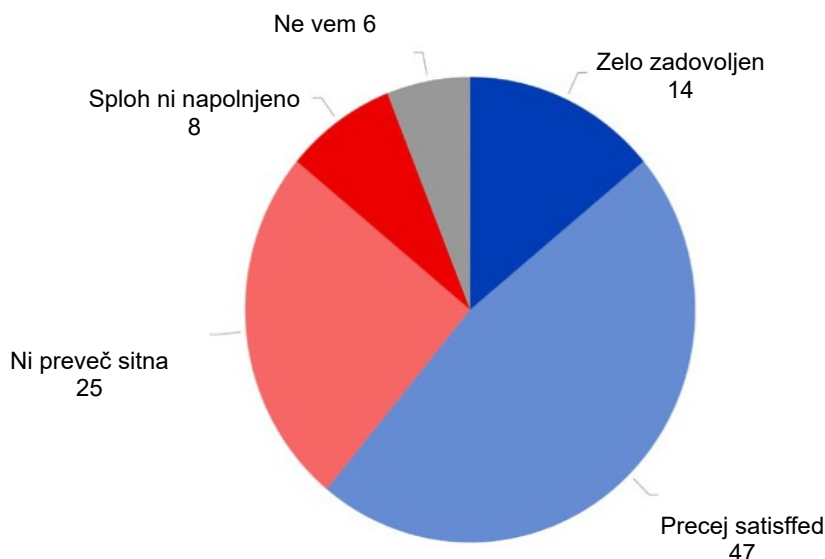
Večina je zadovoljna s spoštovanjem temeljnih pravic v 26 državah članicah EU. Anketiranci so s tem vidikom najverjetneje zadovoljni na Finskem (85 %), Irskem (81 %) in na Nizozemskem (78 %). Na nasprotnem koncu lestvice je Grčija edina država, v kateri so zadovoljni tisti, ki so v manjšini (45 % „zadovoljnih“ v primerjavi s 54 % „nezadovoljnih“). Stopnje zadovoljstva so tudi razmeroma nižje na Slovaškem (50 %) in v Romuniji (54 %).

QA11.6 Kako ste zadovoljni z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji ali ne?
Spoštovanje temeljnih pravic (%)

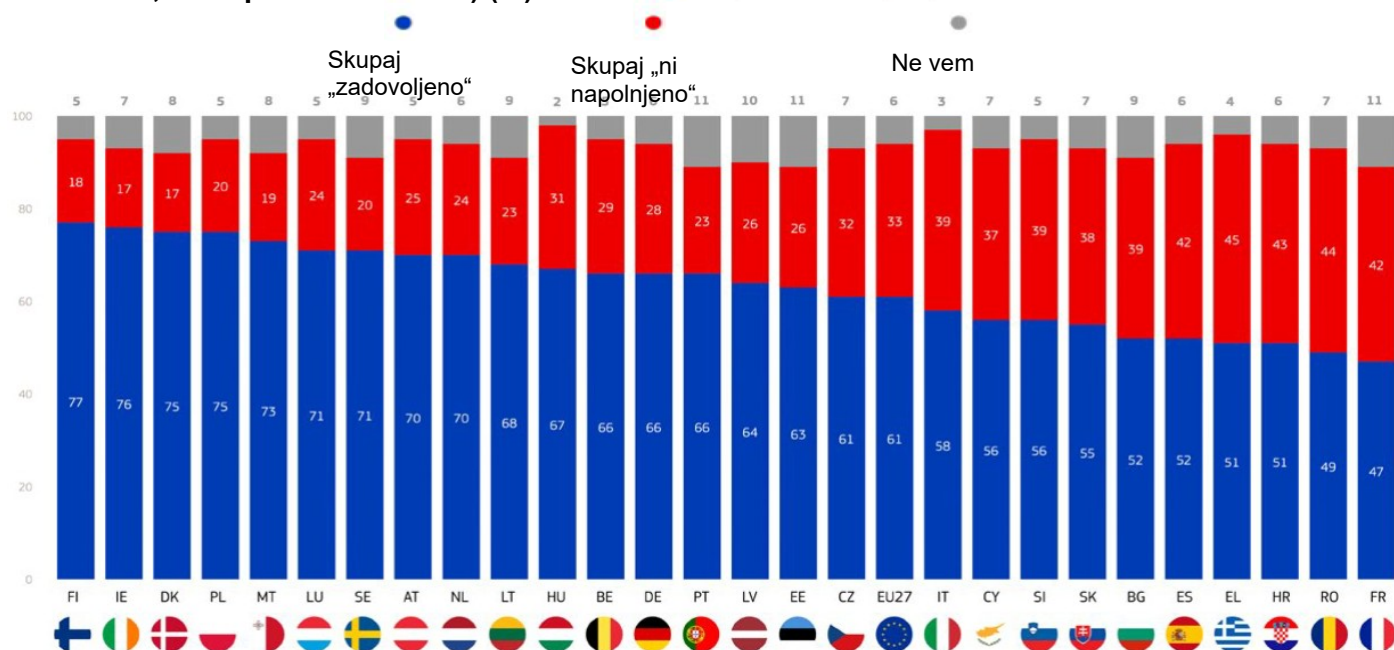
Približno šest od desetih (61 %) je izrazilo zadovoljstvo z možnostjo udeležbe posameznih državljanov v političnem življenju, 14 % pa jih je navedlo, da so „zelo zadovoljni“. Tretjina vprašanih (33 %) ni zadovoljna s tem vidikom demokracije v EU.

QA11.4 Kako ste zadovoljni z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji ali ne?
Možnost udeležbe posameznih državljanov v političnem življenju (tj. kot kandidati na volitvah, člani političnih strank) (EU27) (%)

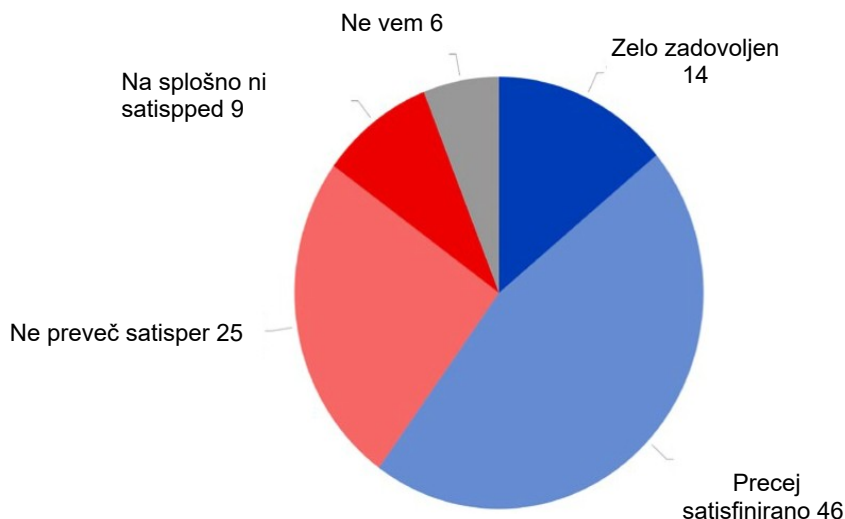
Večina v vseh državah je zadovoljna z možnostjo udeležbe posameznih državljanov v političnem življenju, pri čemer se deleži gibljejo od vsaj treh četrtin na Finskem (77 %), na Irskem (76 %), Danskem in Poljskem (obe 75 %) do manj kot polovice v Franciji (47 %) in Romuniji (49 %).

QA11.4 Kako ste zadovoljni z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji ali ne?
Možnost udeležbe posameznih državljanov v političnem življenju (tj. kot kandidati na volitvah, člani političnih strank) (%)

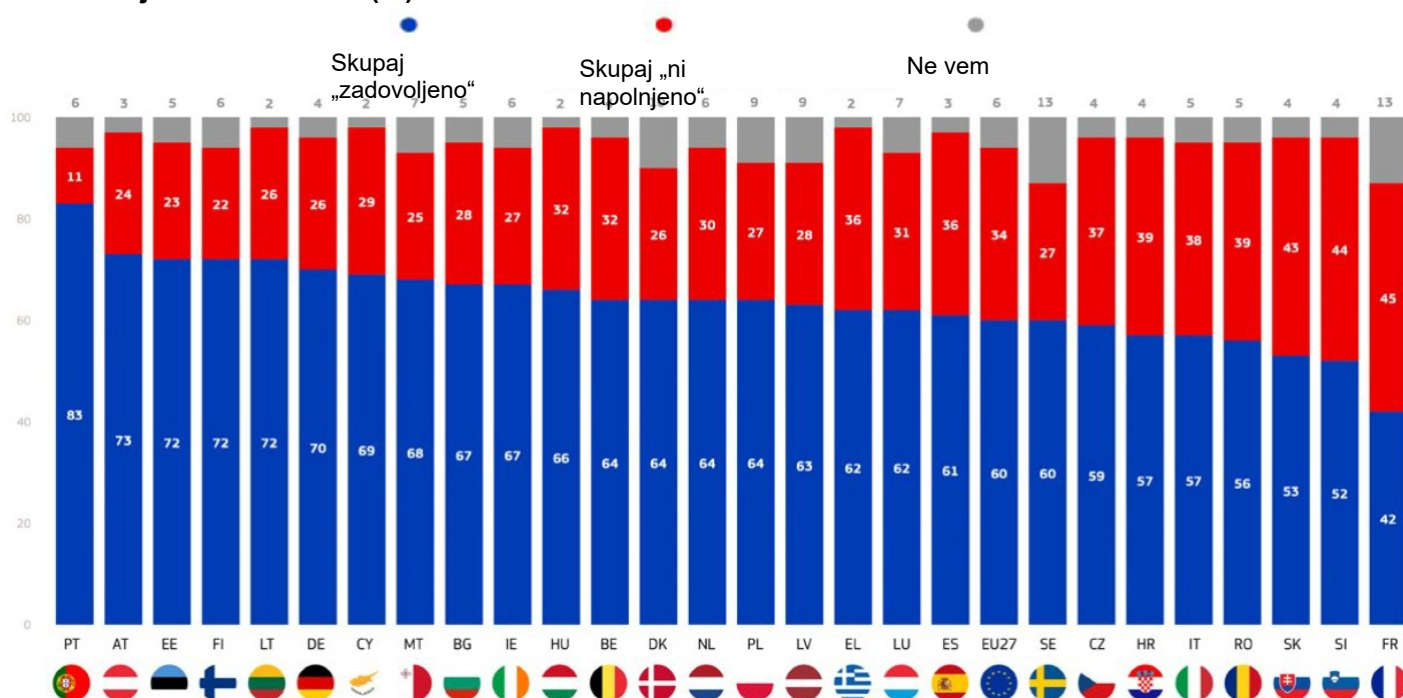
Šest od desetih jih meni, da so zadovoljni z medijsko raznolikostjo v EU, vključno s 14 %, ki so „zelo zadovoljni“. Malo več kot tretjina (34 %) pravi, da niso zadovoljni s tem vidikom.

QA11.3 Kako ste zadovoljni z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji ali ne? Medijska raznolikost (EU27) (%)

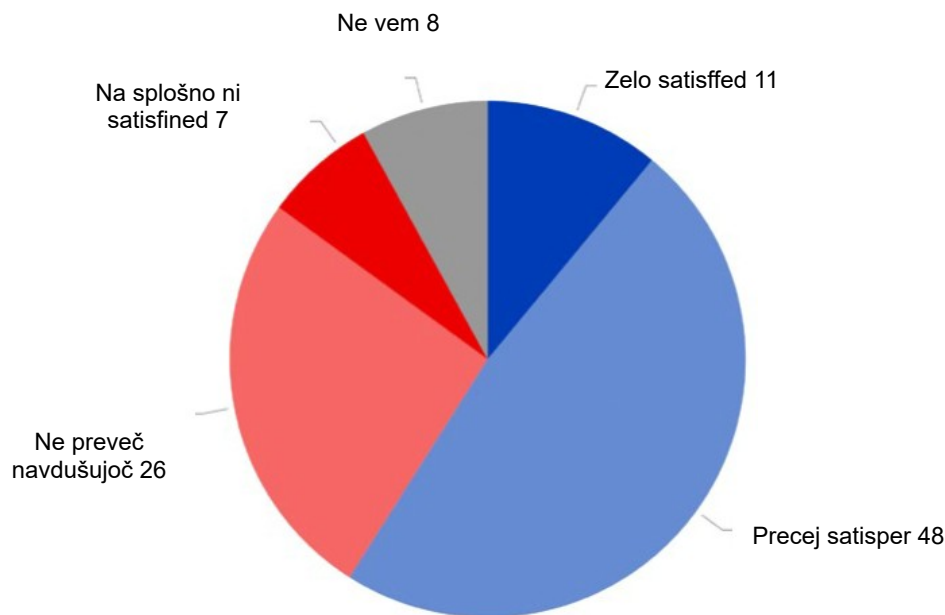
Zadovoljstvo z medijsko raznolikostjo prevlada nad nezadovoljstvom v vseh državah članicah EU razen ene. Več kot sedem od desetih na Portugalskem (83 %), Avstriji (73 %), Estoniji, Finski in Litvi (vseh 72 %) je zadovoljnih s tem vidikom, Francija pa je edina država, v kateri je zadovoljna manjšina (42 % „zadovoljnih“ v primerjavi s 45 % „nezadovoljnih“). Stopnja zadovoljstva je skupaj s Francijo najnižja v Sloveniji (52 %) in na Slovaškem (53 %).

QA11.3 Kako ste zadovoljni z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji ali ne? Medijska raznolikost (%)

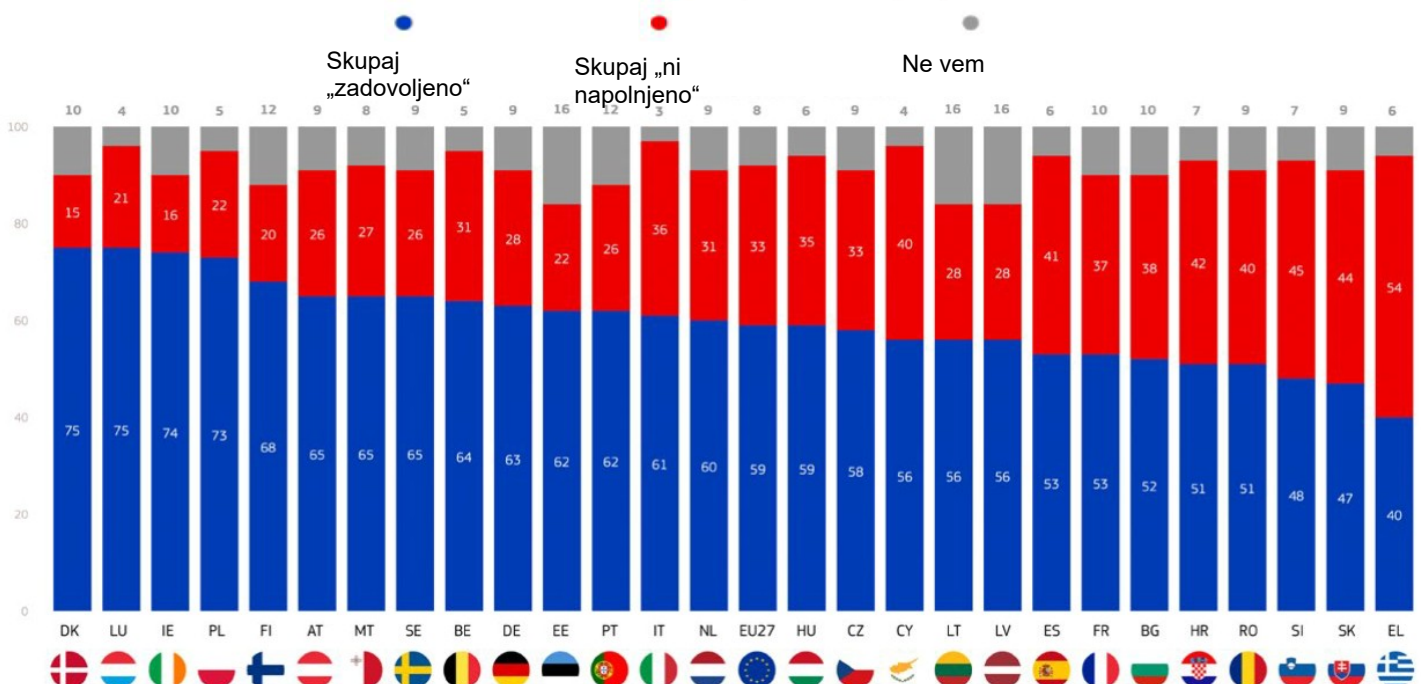
Večina anketirancev (59 %) je zadovoljna s priložnostmi civilne družbe (tj. državljanov, združenj, nevladnih organizacij) za zaščito demokracije, 11 % pa jih je „zelo zadovoljnih“. Tretjina vprašanih (33 %) je izrazila nezadovoljstvo s tem vidikom demokracije v EU.

QA11.7 Kako zadovoljni ali ne ste z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji?
Priložnosti za civilno družbo (tj. državljanov, združenja, nevladne organizacije) za
zaščito demokracije (EU27) (%)

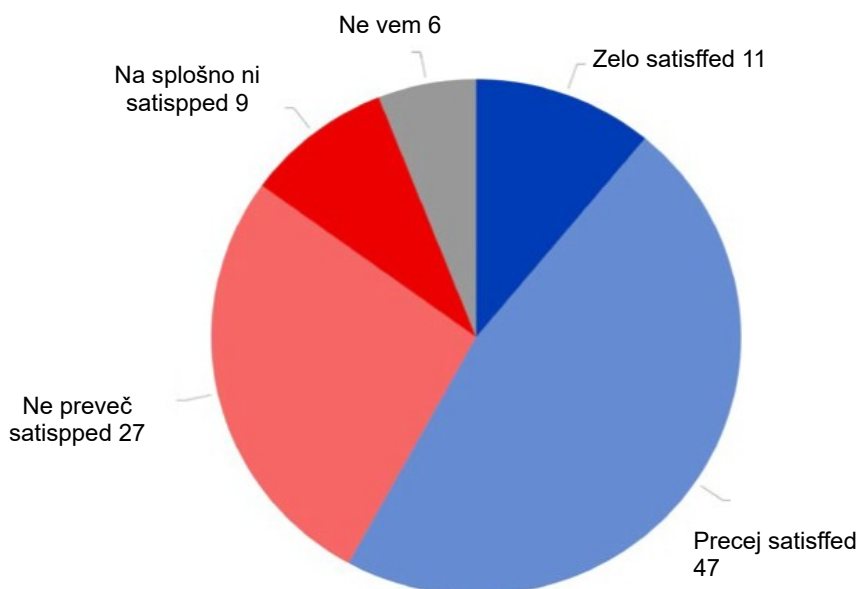
Anketiranci, ki so zadovoljni s priložnostmi civilne družbe (tj. državljanov, združenj, nevladnih organizacij) za zaščito demokracije, so v večini v 26 državah. Stopnje zadovoljstva so zlasti visoke na Danskem, v Luksemburgu (obe 75 %) in na Irskem (74 %). Grčija je edina država, v kateri je zadovoljna manjšina anketirancev (40 % „zadovoljnih“ v primerjavi s 54 % „nezadovoljnih“), manj kot polovica pa je zadovoljna tudi na Slovaškem (47 %) in v Sloveniji (48 %).

QA11.7 Kako zadovoljni ali ne ste z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji? Možnosti
civilne družbe (tj. državljanov, združenj, nevladnih organizacij) za zaščito demokracije (%)

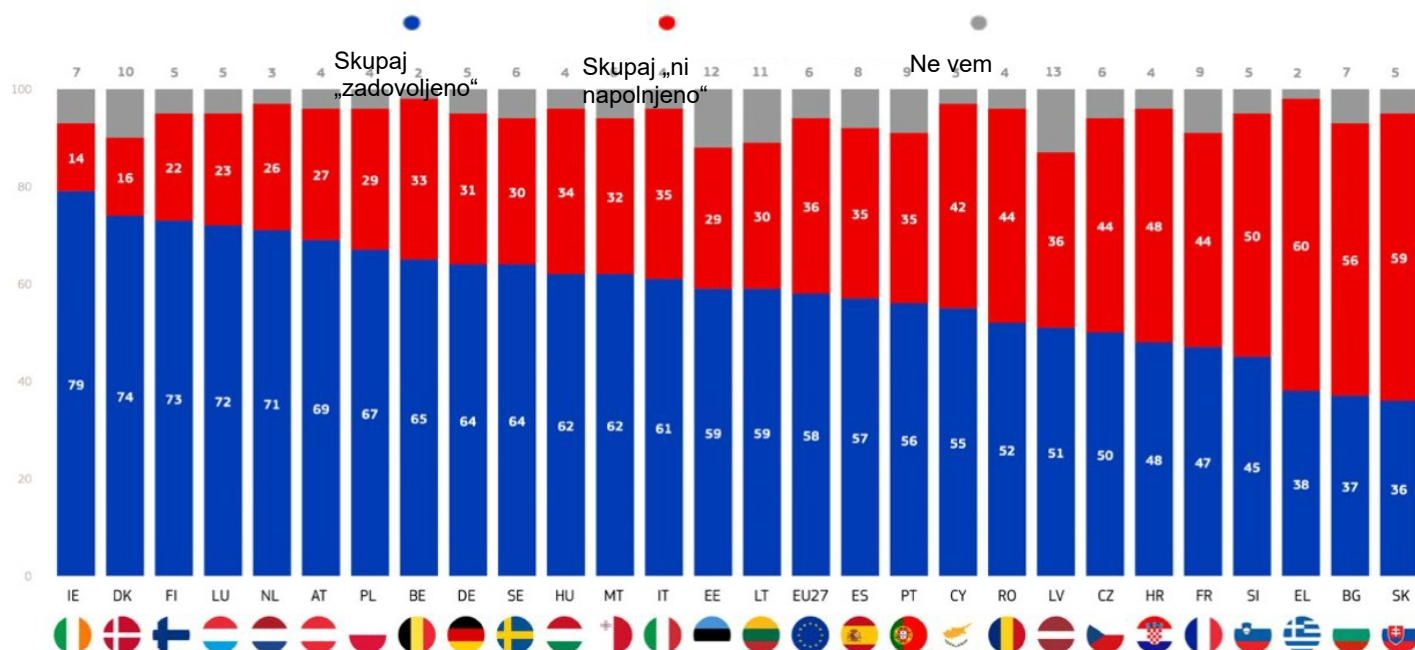
Skoraj šest od desetih (58 %) jih je izjavilo, da so zadovoljni s pravno državo v Evropski uniji, vključno s približno enim od desetih (11 %) ki pravijo, da so „zelo zadovoljni“. Več kot tretjina (36 %) izraža nezadovoljstvo.

**QA11.5 Kako ste zadovoljni z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji ali ne?
Pravna država (tj. spoštovanje neodvisnosti sodstva, integritete in nepristranskosti
volilnega sistema) (EU27) (%)**

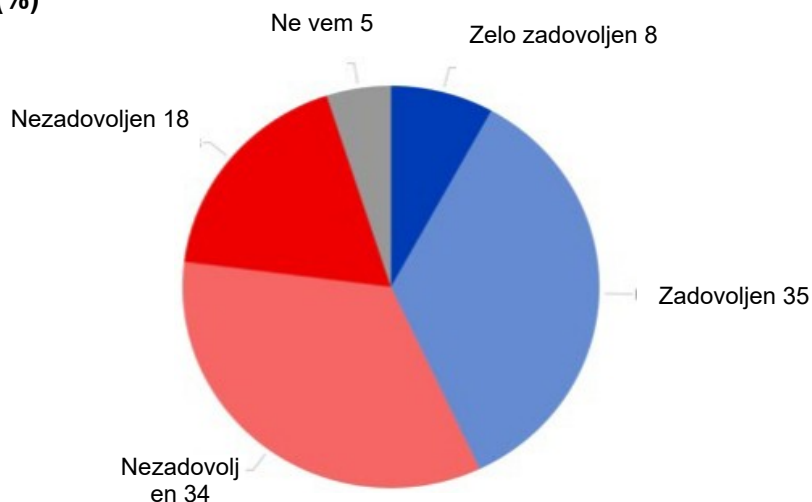
V 22 državah je večina zadovoljna s pravno državo v Evropski uniji, pri čemer so anketiranci na Irskem (79 %), Danskem (74 %) in na Finskem (73 %) najbolj zadovoljni s tem vidikom. Nasprotno pa nezadovoljstvo prevlada nad zadovoljstvom v štirih državah: Slovaška (36 % „zadovoljen“ v primerjavi z 59 % „nezadovoljen“), Bolgarija (37 % v primerjavi s 56 %), Grčija (38 % v primerjavi s 60 %) in Slovenija (45 % v primerjavi s 50 %). Mnenja so razdeljena na Hrvaškem (48 % „zadovoljnih“ v 48 % „nezadovoljnih“).

QA11.5 Kako ste zadovoljni z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji ali ne? Pravna država (tj. spoštovanje neodvisnosti sodstva, integritete in nepristranskosti volilnega sistema) (%)

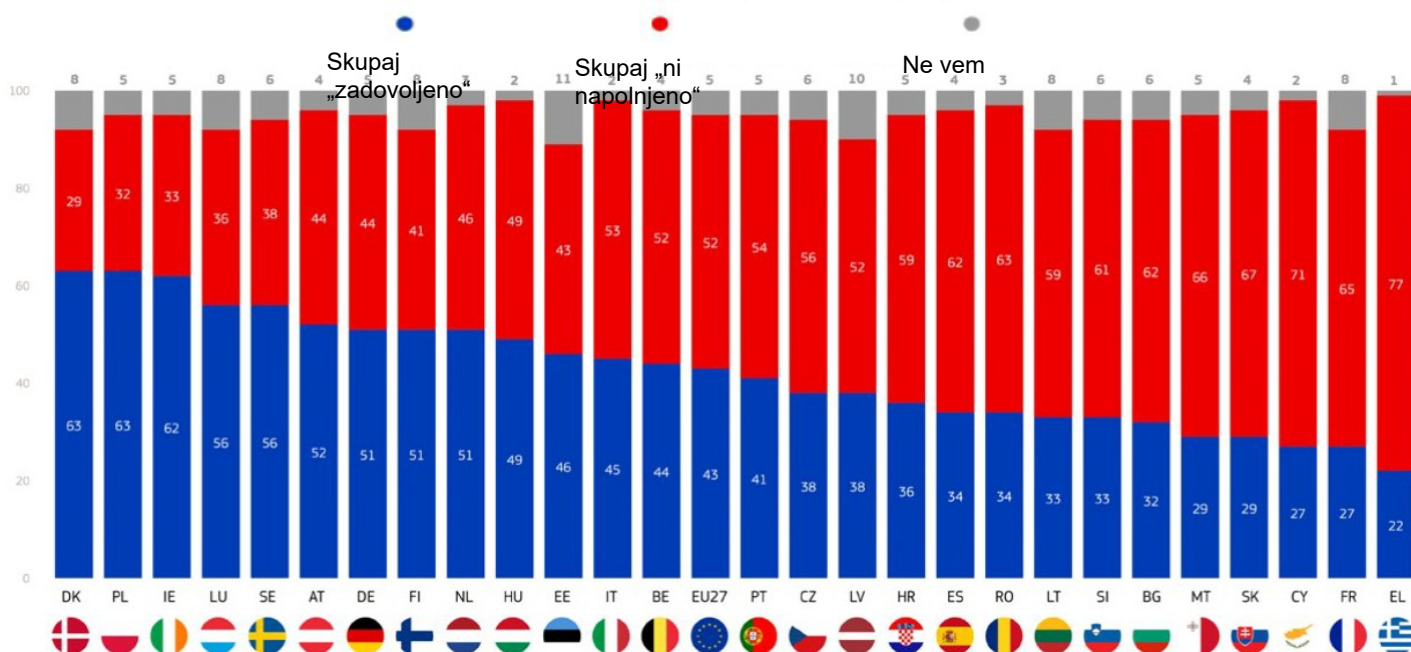
Mrude kot štirje od desetih (43 %) so zadovoljni s političnimi strankami ob upoštevanju interesov ljudi, kot so ti, pri čemer manj kot desetina (8 %) pravi, da so „zelo zadovoljni“. Nasprotno pa je večina (52 %) nezadovoljna s tem vidikom, vključno s skoraj petino (18 %), ki pravi, da „niso zadovoljni“.

QA11.8 Kako ste zadovoljni z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji ali ne? Politične stranke ob upoštevanju interesov ljudi, kot ste vi (EU27) (%)

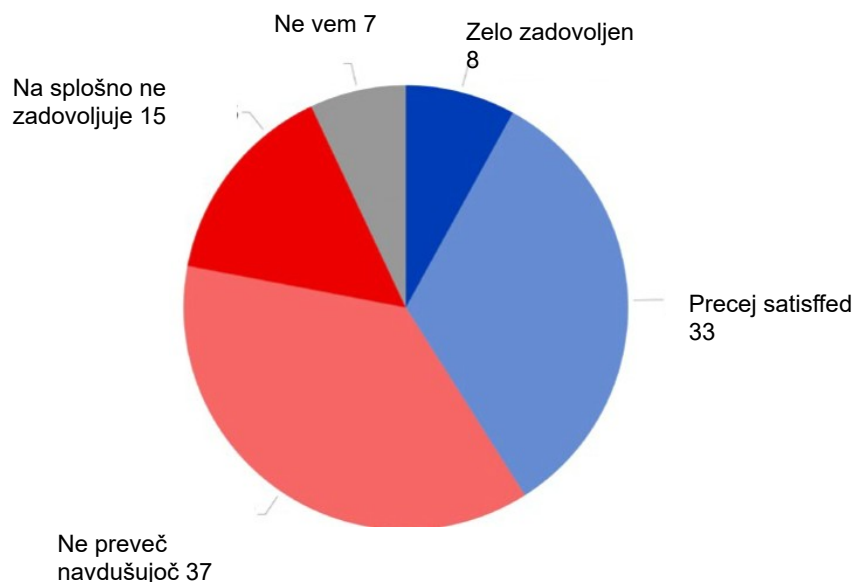
V desetih državah je bolj verjetno, da bodo anketiranci zadovoljni kot nezadovoljni s političnimi strankami ob upoštevanju interesov ljudi, kot so ti, pri čemer se deleži gibljejo od več kot šest od desetih na Danskem, Poljskem (v obeh 63 %) in na Irskem (62 %), 22 % v Grčiji ter 27 % na Cipru in v Franciji.

QA11.8 Kako ste zadovoljni z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji ali ne? Politične stranke ob upoštevanju interesov ljudi, kot ste vi (%)

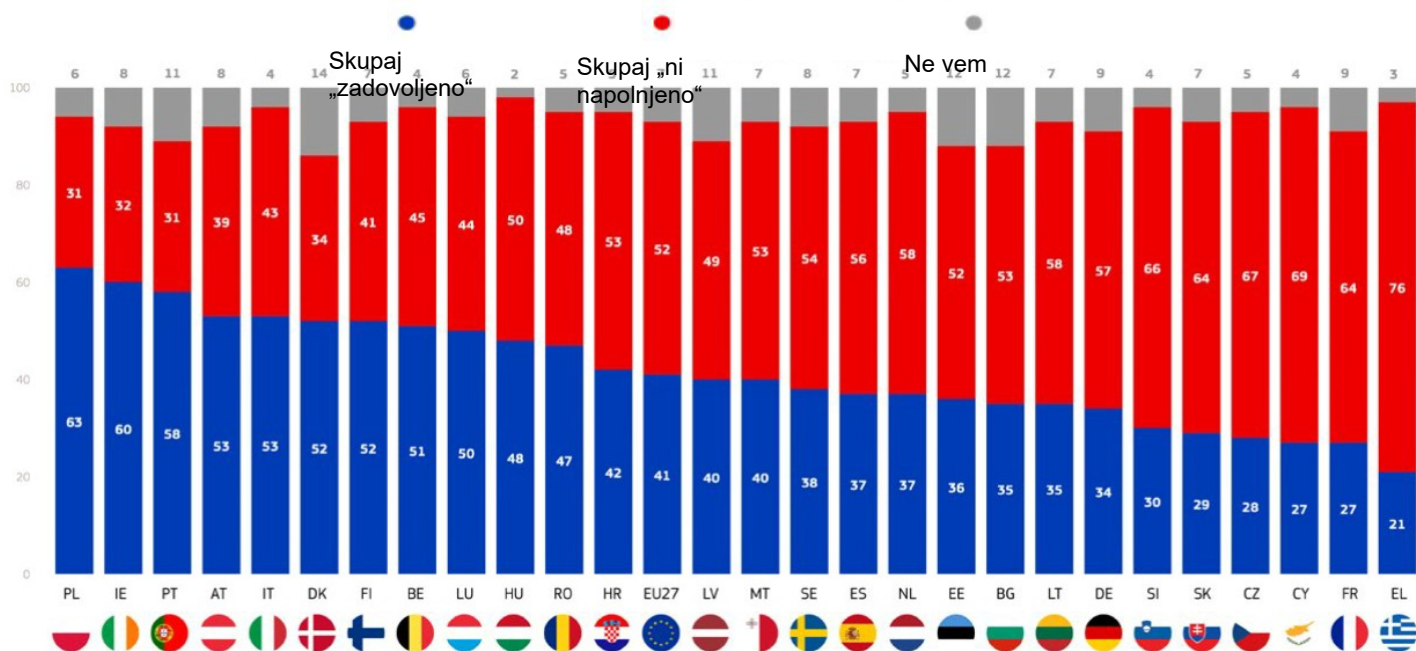
Manjšina anketirancev (41 %) je zadovoljna z bojem proti dezinformacijam v medijih, vključno z manj kot desetimi (8 %) anketiranci, ki so „zelo zadovoljni“. Več kot polovica (52 %) pa s tem vidikom ni zadovoljna. Ta delež vključuje 15 %, ki pravijo, da „niso zadovoljni“.

QA11.9 Kako ste zadovoljni z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji ali ne? Boj proti dezinformacijam v medijih (tj. lažnim, pretiranim ali napačno predstavljenim novicam) (EU27) (%)

Zadovoljstvo z bojem proti dezinformacijam v medijih prevlada nad nezadovoljstvom v devetih državah. Poljska (63 %), Irska (60 %) in Portugalska (58 %) so države, v katerih so anketiranci najbolj zadovoljni s tem vidikom. Kar 21 % v Grčiji in 27 % na Cipru in v Franciji pravi, da so zadovoljni.

QA11.9 Kako ste zadovoljni z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji ali ne? Boj proti dezinformacijam v medijih (tj. lažnim, pretiranim ali napačno predstavljenim novicam) (%)

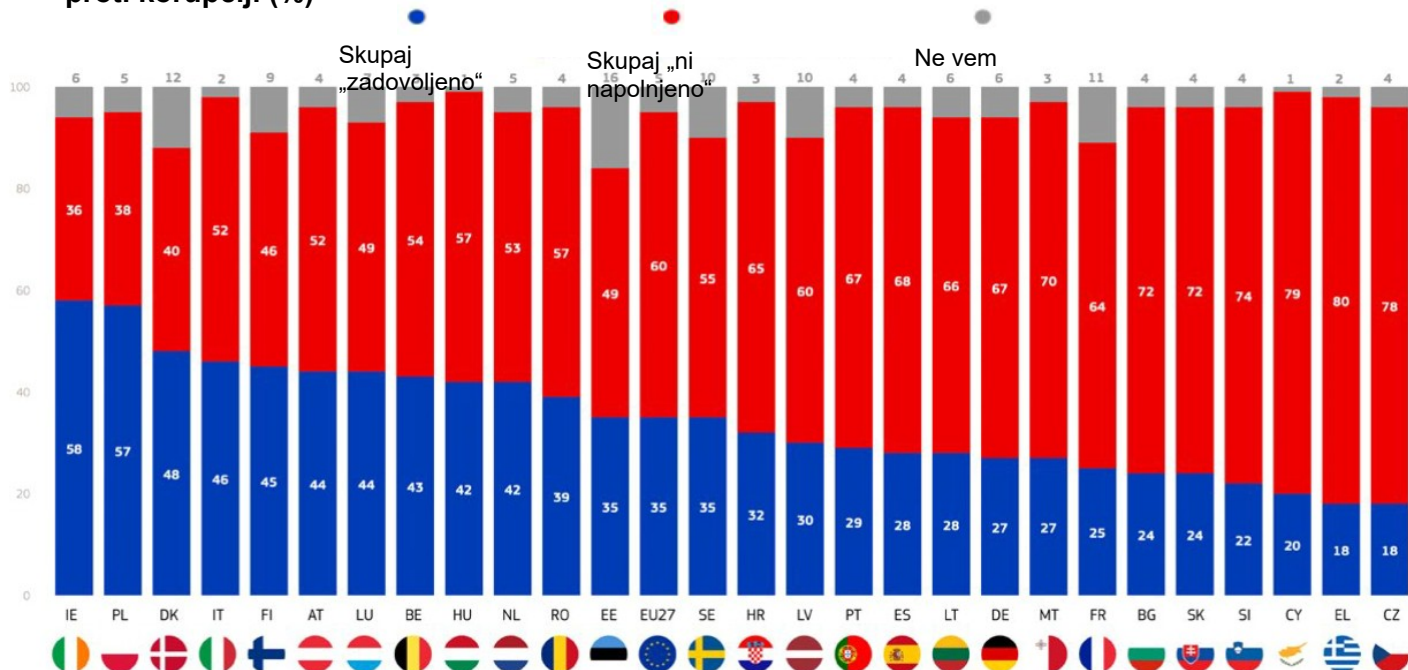
Nekoliko nad tretjino (35 %) so zadovoljni z bojem proti korupciji, pri čemer jih 8 % pravi, da so „zelo zadovoljni“. Vendar velika večina anketirancev (60 %) izraža nezadovoljstvo s tem vidikom, vključno z več kot petino (22 %), ki „niso zadovoljni“.

QA11.10 Kako ste zadovoljni z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji ali ne? Boj proti korupciji (EU27) (%)

Na Irskem (58 %), Poljskem (57 %) in na Danskem (48 %) je večina zadovoljna z bojem proti korupciji, medtem ko je to mnenje v manjšini v preostalih 24 državah. Najnižja stopnja zadovoljstva je zabeležena na Češkem, v Grčiji (obe 18 %) in na Cipru (20 %).

QA11.10 Kako ste zadovoljni z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji ali ne? Boj proti korupciji (%)

Pri analizi rezultatov s socialno-demografskimi značilnostmi anketirancev je mogoče opaziti dosledne vzorce ravni zadovoljstva za vse vidike demokracije v Evropski uniji. Stopnje zadovoljstva se običajno razlikujejo glede na starost, stopnjo izobrazbe, socialno-ekonomski status in odnos do EU.

Najmlajši anketiranci (stari od 15 do 24 let) so običajno bolj zadovoljni z večino vidikov demokracije v EU. Ta vzorec je najbolj opazen pri boju proti korupciji (40 % v primerjavi z 31 % oseb, starih 55 let ali več) in političnih strank ob upoštevanju interesov ljudi, kot so ti (48 % v primerjavi s 40 %).

Bolj izobraženi anketiranci so bolj verjetno zadovoljni z vsakim od posebnih vidikov. Na primer, tisti, ki so končali izobraževanje s polnim delovnim časom, stari 20 let ali več, so bolj verjetno zadovoljni s spoštovanjem temeljnih pravic (72 % v primerjavi z 59 % tistih, ki so končali izobraževanje v starosti 15 let ali manj) in z možnostmi civilne družbe, da zaščiti demokracijo (64 % v primerjavi z 51 %).

Menedžerji so najbolj zadovoljni z večino vidikov. Na primer, skoraj sedem od desetih vodstvenih delavcev (68 %) je zadovoljnih s priložnostmi civilne družbe za zaščito demokracije v primerjavi z 49 % hišnih oseb.

Anketiranci, ki nikoli ali redko nimajo težav pri plačevanju računov, so veliko bolj nagnjeni kot tisti, ki imajo večino časa težave, da bi bili zadovoljni z vsakim vidikom demokracije. To zlasti velja za spoštovanje temeljnih pravic (72 % v primerjavi z 49 %) in za pravno državo (63 % v primerjavi s 40 %). Ta vzorec je podoben za tiste, ki se imajo za del zgornjega ali zgornjega srednjega razreda družbe v primerjavi s tistimi, ki se vidijo kot delavski razred, in za tiste, ki pravijo, da se njihov življenjski standard ni spremenil v primerjavi s tistimi, ki so doživeli poslabšanje. Ta ugotovitev kaže, da se raven zadovoljstva z vsakim vidikom demokracije povečuje z (zaznam) socialno-ekonomskim statusom anketirancev.

Anketiranci s pozitivno podobo EU so bolj verjetno zadovoljni z vsakim vidikom kot tisti, ki imajo negativno podobo. To velja zlasti za spoštovanje temeljnih pravic (83 % v primerjavi s 36 %) in za pravno državo (75 % v primerjavi z 28 %). Podobno, če se anketiranci strinjajo, da njihov glas šteje v EU in v svoji državi, bodo bolj verjetno izrazili zadovoljstvo z vsakim vidikom. 76 % tistih, ki se strinjajo, da njihov glas šteje v EU (v primerjavi s 46 % tistih, ki se ne strinjajo), in 72 % tistih, ki se strinjajo, da njihov glas šteje v svoji državi (v primerjavi z 42 % tistih, ki se ne strinjajo), je zadovoljnih z možnostjo, da posamezni državljani sodelujejo v političnem življenju.

Nazadnje, stopnja zadovoljstva je višja med tistimi, ki so glasovali na zadnjih evropskih volitvah, zlasti ko gre za svobodne in poštene volitve (76 % v primerjavi z 61 % tistih, ki niso volili).

QA11 Kako zadovoljni ali ne ste z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji? (V % – EU-27)

	Svobodne in poštene volitve	Svoboda govora	Možnost udeležbe posameznih državljanov v političnem življenju (tj. kot kandidati na volitvah, člani političnih strank)	Medijska raznolikost	Pravna država (tj. spoštovanje neodvisnosti sodstva, integritete in nepristranskosti electoralnega sistema)
EU-27	70	70	61	60	56
Spol					
Človek	72	71	61	61	66
Žensko	68	69	60	66	57
Starost					
15–24	73	73	64	64	63
25–39	71	69	62	61	60
40–54	67	69	59	60	59
55+	71	70	59	60	56
Izobraževanje (konec)					
—15	66	66	53	57	53
16–19	67	67	58	59	56
20+	75	75	65	64	64
Še vedno študiram	75	75	66	65	64
Socialno-poklicna kategorija					
Samozaposlena oseba	72	70	58	61	61
Upravitelji	78	77	68	65	67
Drugi beli ovratniki	72	72	65	65	63
Ročni delavci	65	66	56	59	53
Hišne osebe	62	65	50	53	53
Brezposeln	63	62	53	54	49
Upokojen	70	70	60	60	56
Študenti	75	75	66	65	64
Težave pri plačevanju računov					
Večino časa	56	56	43	51	46
Od časa do časa	63	64	55	56	54
Skoraj nikoli/Nikoli	76	75	65	65	63
Razmislite o pripadnosti					
Delavski razred	63	61	51	55	50
Nižji srednji razred	67	67	56	59	54
Srednji razred	73	73	64	62	61
Zgornji srednji razred	81	81	72	68	71
Zgornji razred	81	83	72	67	77
Podoba EU					
Pozitiven	84	85	75	74	75
Nevtralen	66	66	55	57	53
Negativen	42	39	35	38	26
Moj glas šteje v EU					
Se strinjam	83	83	76	74	74
Nestrinjanje	58	58	46	49	45
Moj glas šteje (naša država)					
Se strinjam	81	60	72	71	70
Nestrinjanje	54	54	42	45	41
Glasovanje na zadnjih volitvah v Evropski parlament					
Da	76	75	65	65	64
Brez	61	62	52	53	51
Vaš življenjski standard je...					
Že zmanjšana	64	64	54	55	51
Še ni bil zmanjšan, vendar bo	76	76	67	67	67
Nespremenjen/povečan	77	77	68	67	67

QA11 Kako zadovoljni ali ne ste z naslednjimi vidiki demokracije v Evropski uniji? (V % – EU-27)

	Spoštovanje temeljnih pravic	Možnosti civilne družbe (tj. državljanov, združenj, nevladnih organizacij) za zaščito demokracije	Politične stranke, ki upoštevajo interese ljudi, kot ste vi	Boj proti dezinformacijam v medijih (tj. lažnim, pretiranim ali napačno predstavljenim novicam)	Boj proti korupciji
EU-27	66	59	43	41	35
Spol					
Človek	68	61	43	41	35
Žensko	65	59	42	40	35
Starost					
15–24	70	63	48	45	40
25–39	68	63	45	43	38
40–54	66	58	43	42	35
55+	65	57	40	38	31
Izobraževanje (konec)					
—15	59	51	35	35	29
16–19	64	57	42	41	34
20+	72	64	46	42	35
Še vedno študiram	71	67	50	45	41
Socialno-poklicna kategorija					
Samozaposlena oseba	68	58	42	40	35
Upravitelji	74	68	50	43	39
Drugi beli ovrtniki	72	63	49	49	39
Ročni delavci	62	57	41	41	35
Hišne osebe	58	49	38	36	36
Brezposeln	59	50	29	34	27
Upokojen	64	57	39	36	29
Študenti	71	67	50	45	41
Težave pri plačevanju računov					
Večino časa	49	43	25	31	24
Od časa do časa	60	52	38	41	35
Skoraj nikoli/Nikoli	72	64	47	43	36
Razmislite o pripadnosti					
Delavski razred	57	50	33	35	29
Nižji srednji razred	62	54	38	40	30
Srednji razred	70	64	46	44	38
Zgornji srednji razred	78	70	57	45	41
Zgornji razred	86	78	63	42	53
Podoba EU					
Pozitiven	83	75	58	53	46
Nevtralen	60	54	36	37	29
Negativen	35	30	18	21	17
Moj glas šteje v EU					
Se strinjam	80	75	59	51	46
Nestrinjanje	53	46	28	32	26
Moj glas šteje (naša država)					
Se strinjam	77	71	54	48	42
Nestrinjanje	49	42	26	30	25
Glasovanje na zadnjih volitvah v Evropski parlament					
Da	71	65	48	44	37
Brez	58	52	37	37	32
Vaš življenjski standard je...					
Že zmanjšana	59	53	34	35	28
Še ni bil zmanjšana, vendar bo	73	66	52	49	42
Nespremenjen/povečan	75	68	54	45	42

2. PREGLED ZAKONODAJNEGA OBDOBJA EVROPSKEGA PARLAMENTA: ŠTIRI LETA V

Drugo poglavje se osredotoča na ozaveščenost in odnos Evropejcev do ukrepov Evropske unije in Evropskega parlamenta v zadnjih letih. Najprej je treba preučiti, ali so državljani v medijih prebrali, videli ali slišali kaj o Evropskem parlamentu in vtisu, ki ga te informacije puščajo. Nato analizira splošni odnos do učinka ukrepov EU ter ozaveščenost in stopnjo zadovoljstva z nedavnimi ukrepi, ki sta jih EU in Evropski parlament sprejela na številnih področjih politike.

Rezultati kažejo, da so informacije o Evropskem parlamentu, ki jih posredujejo mediji, državljanom EU pustile ugoden vtis in da se velika večina zaveda vpliva, ki ga ima EU na njihovo vsakdanje življenje. Poleg tega sta v razmerah, ki jih zaznamujejo hitre velike spremembe v politikah EU za reševanje več kriz, na splošno visoka raven ozaveščenosti in zadovoljstva z ukrepi EU v zadnjih letih. Eno leto po ruski invaziji na Ukrajino je podpora EU Ukrajini daleč od ukrepov, s katerimi se državljani najbolj zavedajo in so z njimi najbolj zadovoljni.

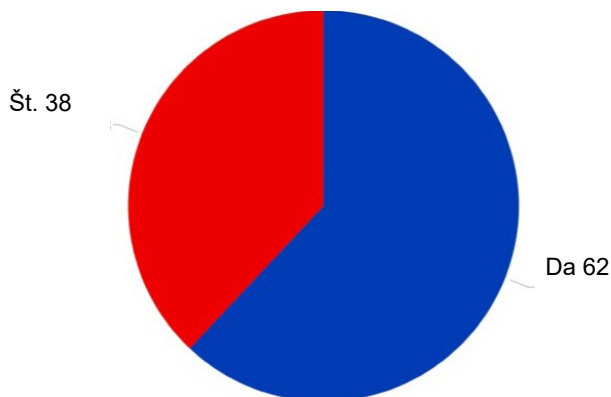
Medijska prepoznavnost Evropskega parlamenta

Ozaveščenost državljanov EU o Evropskem parlamentu je na splošno zelo visoka. Standardne raziskave Eurobarometra so pokazale, da je Evropski parlament od leta 2006 vedno na vrhu seznama institucij EU v smislu ozaveščenosti. Rezultati zadnje standardne raziskave Eurobarometra, izvedene med januarjem in februarjem 2023, niso izjema, saj je skoraj devet od desetih dejalo, da so slišali za Evropski parlament²⁰.

Zato ni presenetljivo, da je v sedanji raziskavi jasna večina državljanov (62 %, –2 odstotni točki od oktobra do novembra 2022) nedavno brala v medijih, jih videla na internetu ali televiziji ali na radiu slišala nekaj o Evropskem parlamentu. Nasprotno pa manj kot štiri od desetih (38 %, +2 odstotne točke) na to vprašanje odgovorijo negativno. Ti podatki so v primerjavi z oktobrom in novembrom 2022 ostali na splošno nespremenjeni.

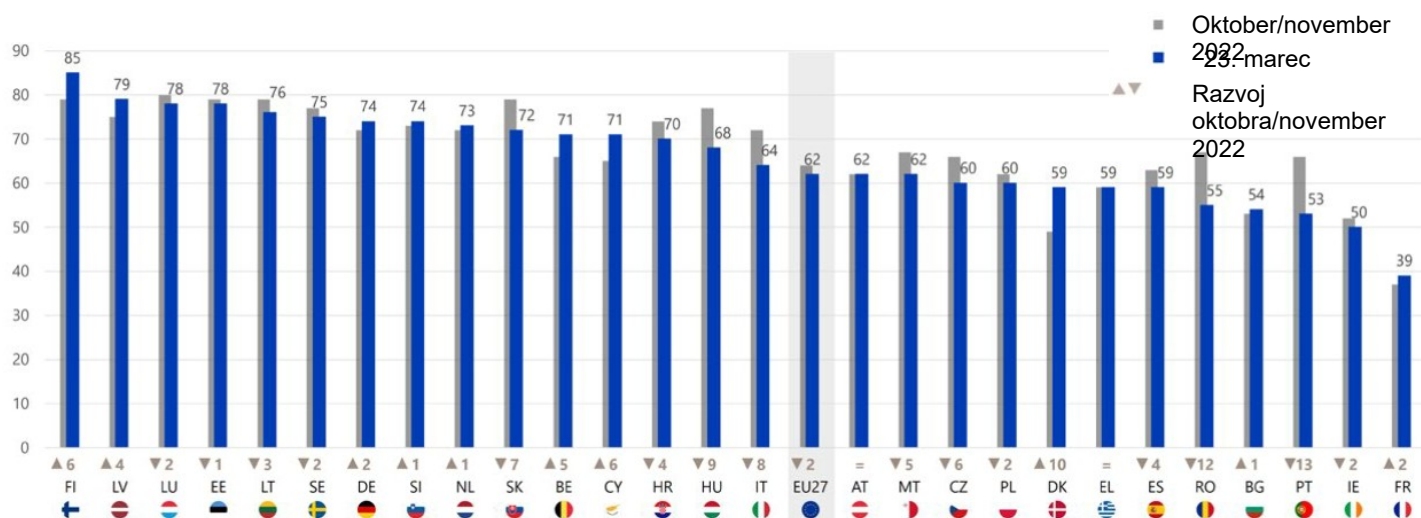
20 Evropska komisija, Standard Eurobarometer 98 – zima 2022–2023 (EB 98.2), na voljo na: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

QA1 Ali ste pred kratkim prebrali v medijih, videli na internetu ali televiziji ali slišali na radiu nekaj o Evropskem parlamentu? (EU27) (%)

Vsaj tri četrtine anketirancev iz šestih držav je pred kratkim prebralo, videlo ali slišalo nekaj o Evropskem parlamentu, bodisi prek interneta, televizije ali radia: Finska (85 %), Latvija (79 %), Estonija, Luksemburg (obe 78 %), Litva (76 %) in Švedska (75 %). To je v nasprotju z 39 % v Franciji, 50 % na Irskem in 53 % na Portugalskem, ki podajo ta odgovor.

QA1 Ali ste pred kratkim prebrali v medijih, videli na internetu ali televiziji ali slišali na radiu nekaj o Evropskem parlamentu? (% – da)

V primerjavi z oktobrom in novembrom 2022 se je delež anketirancev, ki so pred kratkim prebrali, videli ali slišali nekaj o Evropskem parlamentu, zmanjšal v desetih državah. Največje zmanjšanje je bilo zabeleženo na Portugalskem (53 %, –13 odstotnih točk), Romuniji (55 %, –12 o.t.) in na Madžarskem (68 %, –9 odstotne točke). Hkrati se ta delež anketirancev povečuje v petih državah: Danska (59 %, +10 odstotnih točk), Finska (85 %, +6 odstotnih točk), Ciper (71 %, +6 odstotne točke), Belgija (71 %, +5 odstotnih točk) in Latvija (79 %, +4 odstotne točke). Ta številka je v preostalih 12 državah ostala nespremenjena ali nespremenjena.

Moški so bolj verjetno kot ženske rekli, da so pred kratkim prebrali, videli ali slišali nekaj o Evropskem parlamentu, bodisi prek interneta, televizije ali radia (66 % v primerjavi s 57 %). Poleg tega se ta delež povečuje s starostjo, pri čemer dve tretjini oseb, starih 55 let ali več (66 %), pravi, da so pred kratkim prebrali, videli ali slišali nekaj o Evropskem parlamentu, v primerjavi z manj kot polovico tistih, starih od 15 do 24 let (49 %).

Dlje ko so anketiranci ostali v rednem izobraževanju, bolj verjetno je, da so pred kratkim prebrali, videli ali slišali nekaj o Evropskem parlamentu. To velja za 69 % tistih, ki so končali izobraževanje, stari 20 let ali več, v primerjavi s 55 % tistih, ki so ostali stari 15 let ali manj. Vodstveni delavci (72 %) bodo najverjetneje pozitivno odgovorili na to vprašanje, zlasti v primerjavi z brezposelnimi (45 %) in hišnimi osebami (46 %). Večji delež anketirancev, ki so prebrali, videli ali slišali nekaj o Evropskem parlamentu, je mogoče najti tudi med tistimi, ki nikoli ali redko nimajo težav pri plačevanju računov (66 % v primerjavi z 49 % tistih, ki imajo večino časa težave).

Anketiranci, ki imajo pozitivno podobo o EU, so bolj verjetno kot tisti, ki imajo negativno podobo, pravijo, da so pred kratkim prebrali, videli ali slišali nekaj o Evropskem parlamentu (69 % v primerjavi z 61 %), podobno razliko pa je mogoče opaziti med tistimi, ki imajo pozitivno podobo Evropskega parlamenta, in tistimi, ki imajo negativno podobo (73 % v primerjavi s 60 %).

Večji delež tistih, ki so nedavno prebrali, videli ali slišali nekaj o Evropskem parlamentu, je mogoče najti med tistimi, ki menijo, da njihov glas šteje v EU (70 % v primerjavi s 56 % tistih, ki menijo, da njihov glas ne šteje), in tistimi, ki so glasovali na zadnjih evropskih volitvah (71 % v primerjavi z 48 % tistih, ki niso glasovali).

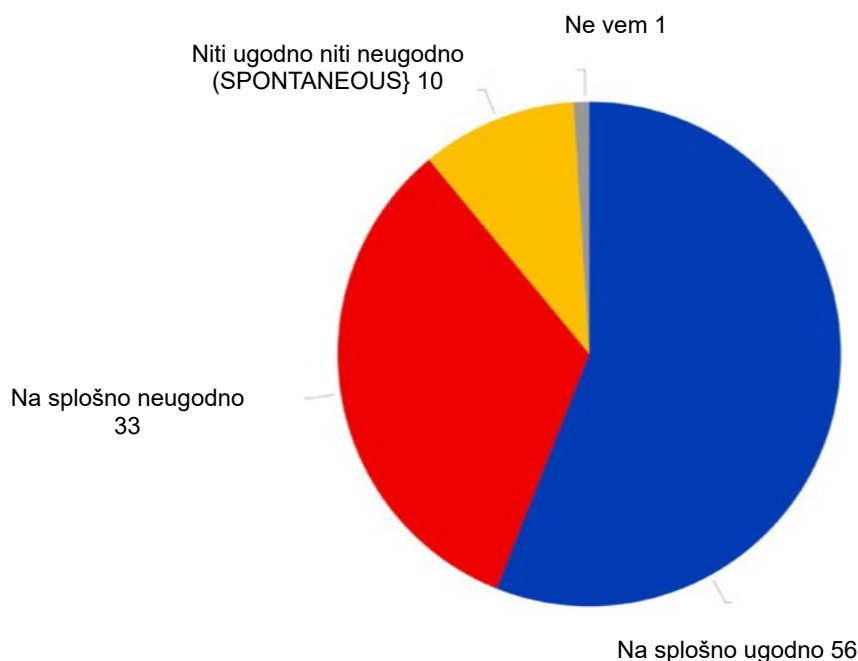
QA1 Ali ste pred kratkim prebrali v medijih, videli na internetu ali televiziji ali slišali na radiu nekaj o Evropskem parlamentu? (% – EU)

EU-27	62	38	0
Spol			
Človek	66	33	1
Žensko	57	43	0
Starost			
15–24	49	51	0
25–39	58	42	0
40–54	63	36	1
55+	66	33	1
Izobraževanje (konec)			
—15	55	44	1
16–19	61	39	0
20+	69	31	0
Še vedno študiram	53	47	0
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	67	32	1
Upravitelji	72	28	0
Drugi beli ovratniki	65	35	0
Ročni delavci	57	43	0
Hišne osebe	46	54	0
Brezposeln	45	55	0
Upokojen	67	32	1
Študenti	53	47	0
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	49	50	1
Od časa do časa	56	44	0
Skoraj nikoli/Nikoli	66	34	0
Podoba tghe EU			
Pozitiven	69	31	0
Nevtralen	54	46	0
Negativen	61	39	0
Moj glas šteje v EU			
Se strinjam	70	30	0
Nestrinjanje	56	44	0
Glasovanje na zadnjih volitvah v Evropski parlament			
Da	71	29	0
Brez	48	51	1
Podoba Evropskega parlamenta			
Pozitiven	73	27	0
Nevtralen	53	46	1
Negativen	60	39	1

Vtis, ki ga pušča medijsko poročanje o Evropskem parlamentu

Anketiranci, ki so dejali, da so pred kratkim prebrali, videli ali slišali nekaj, so bili vprašani tudi, ali jim je to dalo na splošno ugoden ali neugoden vtis o Evropskem parlamentu. Večina (56 %) pravi, da jim je ostal na splošno ugoden vtis, tretjina (33 %) pa spontano pravi, da je bil vtis neugoden, eden od desetih pa pravi, da to ni niti ugodno niti neugodno.

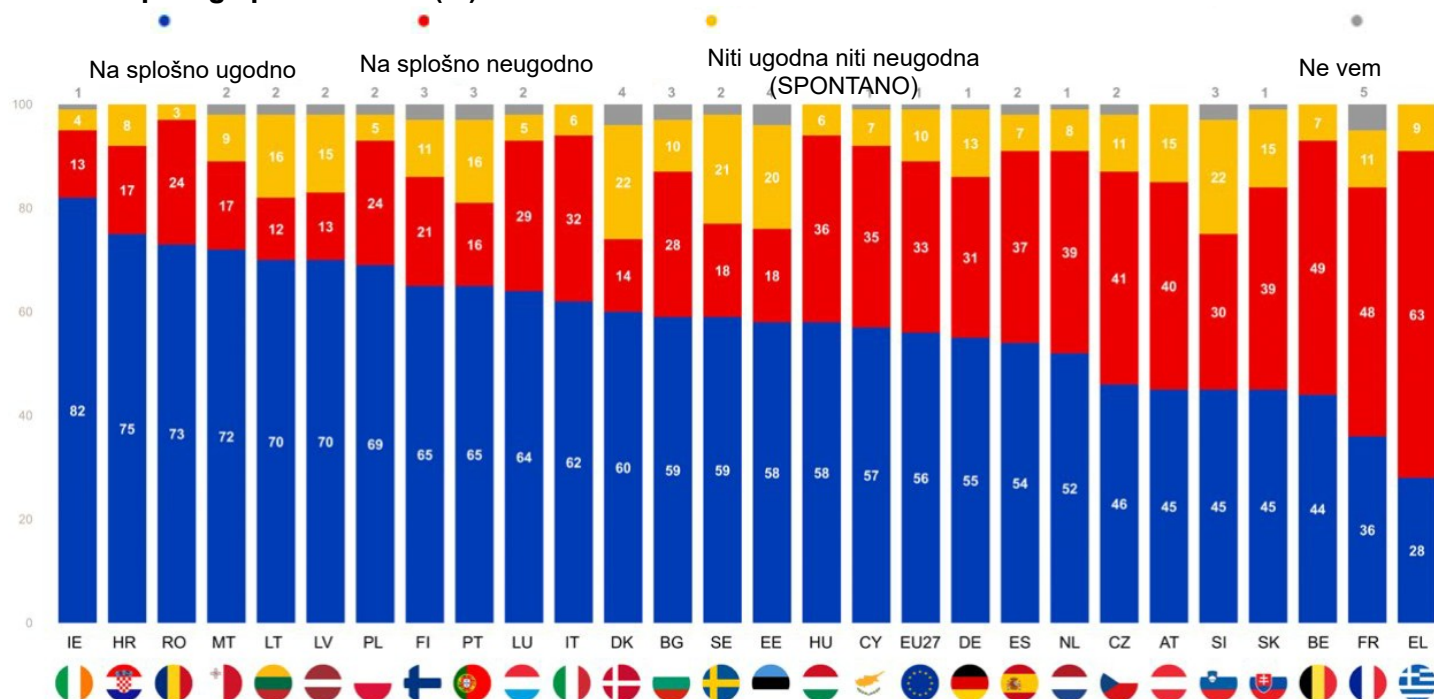
QA1b Ali ste to, kar ste prebrali, videli ali slišali, dali na splošno ugoden ali neugoden vtis Evropskega parlamenta? (EU27) (%)

Glede na to, da je bilo to vprašanje nazadnje zastavljeno septembra 2015, je mogoče opaziti znatne spremembe. Zlasti delež tistih, ki govorijo to, kar so prebrali, videli ali slišali, jim je dal pozitiven vtis, se je povečal za 26 odstotnih točk – povečanje, ki je skoraj v celoti posledica upada deleža, ki pravi, da vtis, da jim je ostal, ni bil niti ugoden niti neugoden (–23 odstotnih točk)²¹. Nasprotno, delež tistih, ki pravijo, da so novice, ki so jih porabili, pustil negativen vtis, je ostal stabilen (–2 odstotne točke).

²¹ Opozoriti je treba, da smo bili septembra 2015 sredi migrantske krize in večina intervjuvancev je imela v mislih smrt Aylana, ki je ta majhen otrok utonil na turški obali. Ta kontekst vsekakor igra vlogo v veliki evoluciji v primerjavi s prejšnjim valom. Poleg tega je treba omeniti, da so bile spontane kode za anketirance bolj vidne: zato je v tem obdobju te spontane kode omenil večji delež anketirancev.

QA1B Ali ste to, kar ste prebrali, videli ali slišali, dali na splošno ugoden ali neugoden vtis Evropskega parlamenta? (%)

Deleži anketirancev, ki pravijo, da so informacije, ki so jih prejeli, dali na splošno pozitiven vtis o Evropskem parlamentu, se zelo razlikujejo. Najvišji deleži pozitivnega odgovora so bili zabeleženi na Irskem (82 %), na Hrvaškem (75 %) in v Romuniji (73 %). V primerjavi z 28 % v Grčiji, 36 % v Franciji in 44 % v Belgiji, ki pravijo, da jim je ostal pozitiven vtis.

Zaradi velikega pozitivnega razvoja na ravni EU od septembra 2015 se je delež anketirancev, ki so imeli na splošno pozitiven vtis o Evropskem parlamentu, v vseh državah povečal, v 12 državah pa je povečanje znašalo vsaj 30 odstotnih točk. To velja zlasti za Latvijo (70 %, +53 odstotnih točk), Malto (72 %, +42 odstotnih točk) in Irsko (82 %, +37 odstotnih točk).

Mlajši in bolj izobraženi anketiranci so bolj verjetno izjavili, da jim je novica, ki so jo porabili o Evropskem parlamentu, pustila ugoden vtis. Pozitiven odgovor daje zlasti 64 % oseb, starih od 15 do 24 let (v primerjavi s 53 % tistih, starih 55 let ali več), in 58 % tistih, ki so zaključili izobraževanje s polnim delovnim časom, starimi 20 ali več let (v primerjavi z 48 % tistih, ki so ostali stari 15 let ali več).

Delavci z belim ovratnikom (61 %) in vodstveni delavci (60 %) najverjetneje pravijo, da je bil vtis, s katerim so ostali, pozitiven, zlasti v primerjavi z brezposelnimi (48 %) in hišnimi osebami (49 %). Podobno so tisti, ki nikoli ali redko nimajo težav pri plačevanju računov, bolj verjetno, da bodo dali ta odgovor v primerjavi s tistimi, ki imajo večino časa težave (57 % v primerjavi s 43 %).

Tisti, ki imajo pozitivno podobo o EU, bodo veliko bolj verjetno povedali, kar so nedavno prebrali, videli ali slišali, da jim je dal pozitiven vtis o Evropskem parlamentu (77 % v primerjavi z 12 % tistih, ki imajo negativno podobo). To velja tudi za tiste, ki se strinjajo, da njihov glas šteje v EU (69 % v primerjavi s 40 % tistih, ki se ne strinjajo), tisti, ki so zadovoljni z demokracijo v EU (72 % v primerjavi s 33 % tistih, ki niso zadovoljni) in tisti, ki so glasovali na zadnjih evropskih volitvah (59 % v primerjavi s 47 % tistih, ki niso volili).

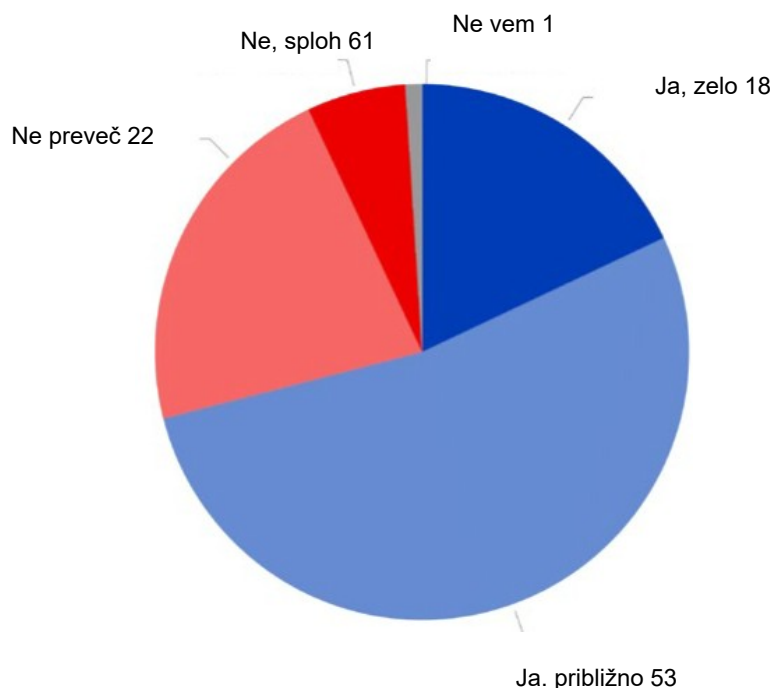
QA1b Ali ste to, kar ste prebrali, videli ali slišali, dali na splošno ugoden ali neugoden vtis Evropskega parlamenta? (% – EU)

	Na splošno ugodno	Na splošno neugodno	Niti ugodno niti neugodno (SPONTANEOUS)	Ne vem
EU-27	56	33	10	1
Spol				
Človek	55	34	10	1
Žensko	56	32	10	2
Starost				
15–24	64	26	8	2
25–39	58	31	10	1
40–54	55	35	9	1
55+	53	35	10	2
Izobraževanje (konec)				
—15	48	39	11	2
16–19	54	35	10	1
20+	58	30	10	2
Še vedno študiram	61	27	10	2
Socialno-poklicna kategorija				
Samozaposlena oseba	54	34	10	2
Upravitelji	60	30	9	1
Drugi beli ovratniki	61	29	9	1
Ročni delavci	55	35	9	1
Hišne osebe	49	36	12	3
Brezposeln	48	42	9	1
Upokojen	52	35	11	2
Študenti	61	27	10	2
Težave pri plačevanju računov				
Večino časa	43	46	9	2
Od časa do časa	54	38	7	1
Skoraj nikoli/Nikoli	57	30	11	2
Podoba EU				
Pozitiven	77	14	8	1
Nevtralen	44	39	15	2
Negativen	12	83	4	1
Moj glas šteje v EU				
Se strinjam	69	21	9	1
Nestrinjanje	40	49	10	1
Zadovoljstvo z demokracijo v EU				
Zadovoljen	72	18	9	1
Nezadovoljen	33	56	10	1
Glasovanje na zadnjih volitvah v Evropski parlament				
Da	59	30	10	1
Nezadovoljen	47	41	10	2

Zaznani vpliv EU na vsakdanje življenje državljanov

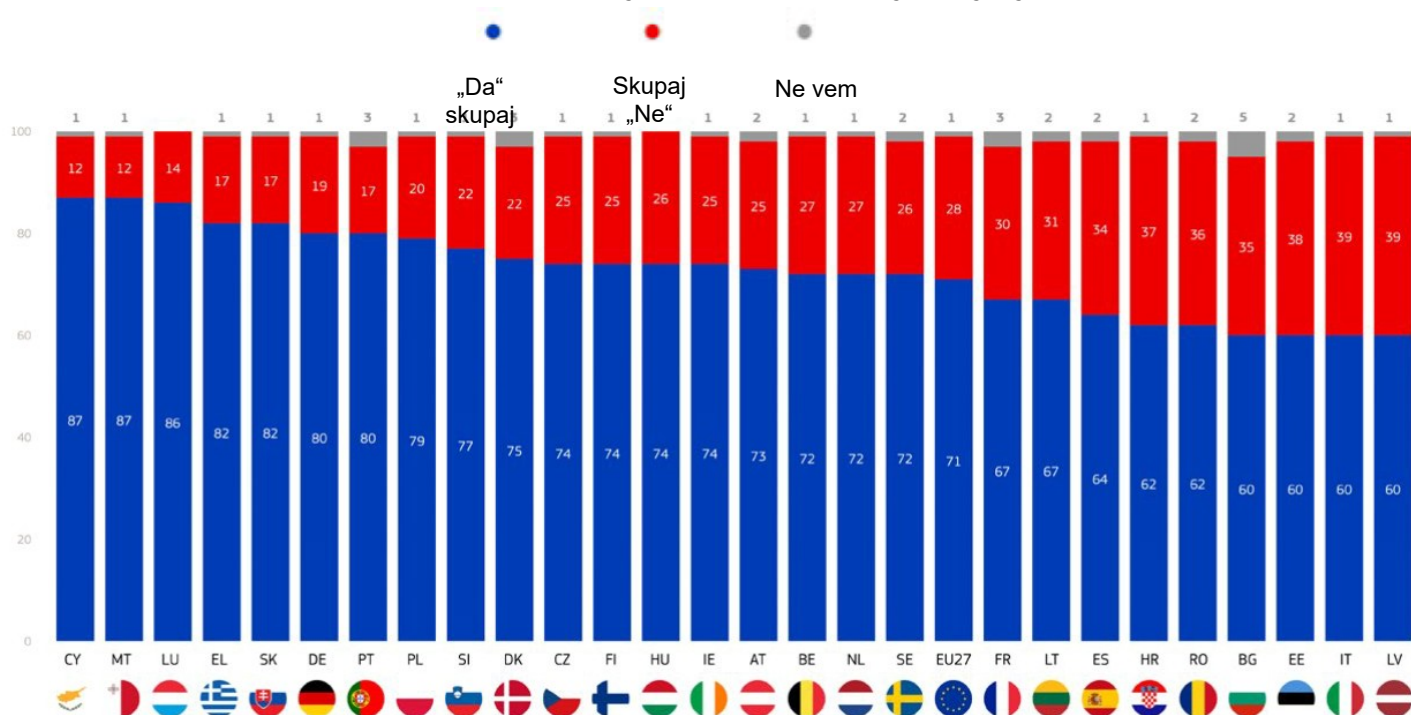
Velika večina meni, da ukrepi EU vplivajo na njihovo vsakdanje življenje. Približno sedem od desetih (71 %) jih deli to mnenje, vključno s skoraj petim (18 %), na katerega ukrepi EU „zelo veliko“ vplivajo. Nasprotno pa skoraj trije od desetih (28 %) menijo, da to ni tako, 6 % pa jih meni, da EU „v celoti“ ne vpliva na njihovo vsakdanje življenje.

QA12 Ali menite, da ukrepi EU vplivajo na vaše vsakdanje življenje? (EU27) (%)

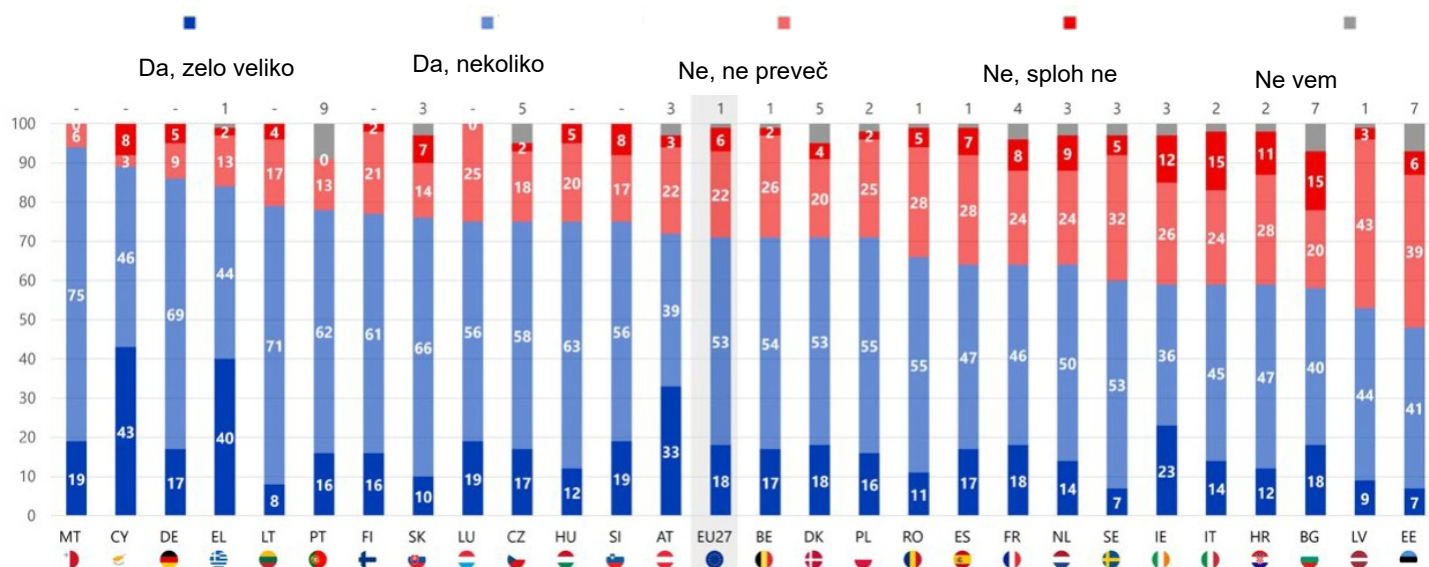
Večina v vseh državah meni, da ukrepi EU vplivajo na njihovo vsakdanje življenje, in sicer od 87 % na Cipru in Malti do 86 % v Luksemburgu do 60 % v Bolgariji, Estoniji, Italiji in Latviji. Italija, Latvija (39 %) in Estonija (38 %) so tudi države, v katerih so deleži, ki pravijo, da EU ne vpliva na njihovo življenje, največji.

QA12 Ali menite, da ukrepi EU vplivajo na vaše vsakdanje življenje? (%)

Osredotočenost na rezultate med najmlajšimi anketiranci kaže, da ni bistvenih razlik med odnosom med 15. in 24. letom in odnosom splošne populacije do tega vprašanja. Sedem od desetih oseb, starih od 15 do 24 let, meni, da ukrepi EU vplivajo na njihovo vsakdanje življenje (v primerjavi s povprečjem 71 %), 17 % (v primerjavi z 18 %) pa meni, da ti ukrepi „zelo veliko“ vplivajo. Nasprotno pa 28 % (enako kot povprečje EU) meni, da EU ne vpliva na njihovo vsakdanje življenje.

QA12 Ali menite, da ukrepi EU vplivajo na vaše vsakdanje življenje? (% – 15–24 let)

Anketiranci v srednjih starostnih skupinah (tj. stari 25–54 let) se pogosteje kot mlajši ali starejši anketiranci strinjajo, da ukrepi EU vplivajo na njihovo vsakdanje življenje (74 % v primerjavi z 68 % oseb, starih 55 let ali več, in 70 % tistih, starih od 15 do 24 let). Poleg tega je bolj verjetno, da bodo ukrepi EU vplivali tudi na tiste, ki imajo višjo stopnjo izobrazbe. Na to vprašanje je pozitivno odgovorilo več kot tri četrtine (77 %) tistih, ki so zaključili redno izobraževanje, stari 20 let ali več, v primerjavi z manj kot šestimi (58 %) tistimi, ki so končali izobraževanje, starim 15 let ali manj.

Menedžerji (82 %) najverjetneje menijo, da imajo ukrepi EU učinek, zlasti v primerjavi s hišnimi osebami (65 %), tisti, ki redko ali nikoli nimajo težav pri plačevanju računov, pa so nekoliko bolj verjetni kot tisti, ki imajo pogostejše težave pri tem odgovoru (73 % v primerjavi z 68 %).

Poleg tega je bolj verjetno, da bodo anketiranci, ki imajo pozitivno podobo EU, rekli, da ukrepi EU vplivajo na njihovo vsakdanje življenje (79 % v primerjavi z 69 % tistih, ki imajo negativno podobo). Enako velja za tiste, ki sledijo evropski politiki (81 % proti 58 %, ki ne) in tiste, ki so glasovali na zadnjih evropskih volitvah (76 % v primerjavi s 63 % tistih, ki niso volili).

QA12 Ali menite, da ukrepi EU vplivajo na vaše vsakdanje življenje? (V % – EU-27)

	„Da“ skupaj	Skupaj „Ne“
EU-27	71	28
Spol		
Človek	73	26
Žensko	69	29
Starost		
15–24	70	28
25–39	74	25
40–54	74	25
55+	68	30
Izobraževanje (konec)		
—15	58	39
16–19	70	29
20+	77	22
Še vedno študiram	72	26
Socialno-poklicna kategorija		
Samozaposlena oseba	77	22
Upravitelji	82	18
Drugi beli ovratniki	76	23
Ročni delavci	68	31
Hišne osebe	65	33
Brezposeln	66	32
Upokojen	66	31
Študenti	72	26
Težave pri plačevanju računov		
Večino časa	68	29
Od časa do časa	68	30
Skoraj nikoli/Nikoli	73	26
Podoba EU		
Pozitiven	79	20
Nevtralen	63	35
Negativen	69	30
Glasovanje na zadnjih volitvah v Evropski parlament		
Da	76	23
Brez	63	35
Spremljajte evropsko politiko		
Sledi	81	19
Ne sledi	58	39

Ozaveščenost o ukrepih Evropskega parlamenta na posebnih področjih politike

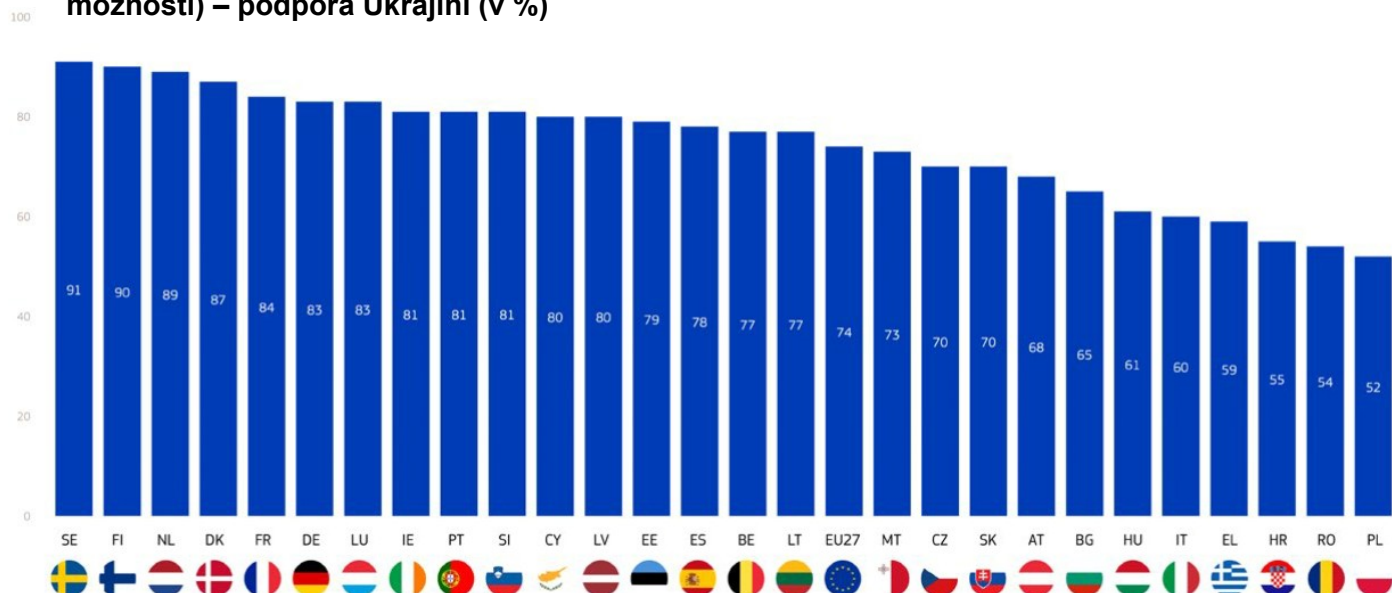
Pri razmišljanju o temah, na katere se je v zadnjih štirih letih odzvala EU, zlasti Evropski parlament, je podpora Ukrajini (74 %) daleč tista, ki jo državljani EU največ berejo, vidijo ali slišijo. Temu sledijo teme, povezane z migracijami in azilom (38 %), ter zeleni dogovor EU (37 %). Zunanja politika (29 %) ter gospodarsko in socialno okrevanje (28 %) sta omenjena skoraj tri od desetih, manj kot četrtina pa, ko je prebrala, videla ali slišala o zdravju in varstvu potrošnikov (24 %), demokratičnih pravicah in spoštovanju pravne države (23 %) ter digitalni agendi (17 %).

QA2 Evropska unija in zlasti Evropski parlament sta v zadnjih štirih letih ukrepala v zvezi z več temami. Katere od naslednjih tem, če sploh, ste prebrali, videli ali slišali? (MOŽNIH JE VEČ ODGOVOROV) (EU27) (%)

V vseh državah članicah je podpora Ukrajini na vrhu seznama tem, ki so jih anketiranci prebrali, videli ali slišali o njih, ki so jih v zadnjih štirih letih obravnavali EU, zlasti Evropski parlament. Deleži, ki navajajo to temo, se gibljejo od 91 % na Švedskem, 90 % na Finskem in 89 % na Nizozemskem do 52 % na Poljskem, 54 % v Romuniji in 55 % na Hrvaškem. Ta tema je običajno bolj omenjena v nordijskih in zahodnih državah kot v vzhodnih.

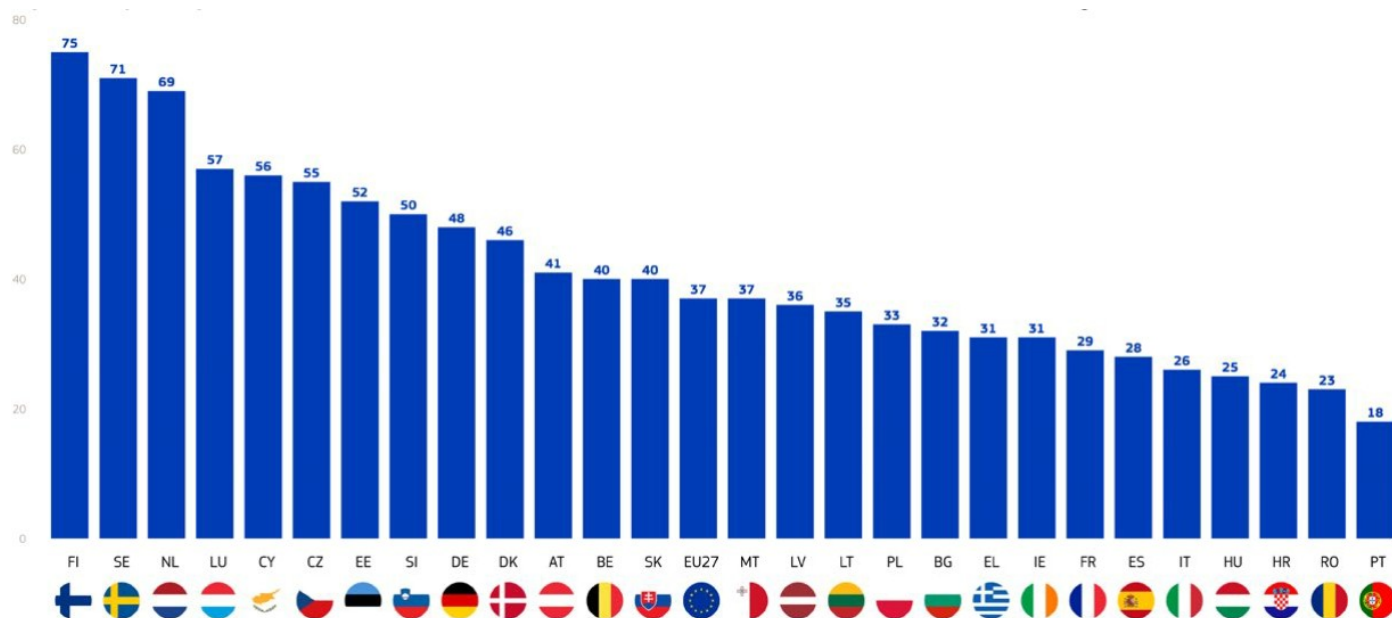
QA2 Evropska unija in zlasti Evropski parlament sta v zadnjih štirih letih ukrepala v zvezi z več temami. Katero od naslednjih tem, če sploh, ste prebrali, videli ali slišali? (Več možnosti) – podpora Ukrajini (v %)

V 24 državah so vprašanja, povezana z migracijami in azilom, uvrščena med tri najpomembnejše teme, o katerih so anketiranci največ brali, videli ali slišali. Te teme omenja več kot dve tretjini na Nizozemskem (77 %), Švedskem (71 %) in Finskem (68 %), manj kot četrtina pa na Hrvaškem (17 %), Poljskem (19 %) in Portugalskem (22 %).

Zeleni dogovor EU je med tremi najbolj uvrščenimi temami v 20 državah, pri čemer je najbolj verjetno, da bodo to omenili na Finskem (75 %), Švedskem (71 %) in na Nizozemskem (69 %). Na drugi strani spektra so anketiranci na Portugalskem (18 %), Romuniji (23 %) in na Hrvaškem (24 %) najmanj verjetno prebrali, videli ali slišali za zeleni dogovor EU.

QA2 Evropska unija in zlasti Evropski parlament sta v zadnjih štirih letih ukrepala v zvezi z več temami. Katero od naslednjih tem, če sploh, ste prebrali, videli ali slišali? (Več možnosti) – zeleni dogovor EU (tj. cilj ničelnih emisij ogljika) (v %)

Švedska (60 %), Finska (54 %), Danska in Nizozemska (obe 48 %) so tudi najbolj verjetno, da so brali, videli ali slišali o zunanjepolitičnih vprašanjih. V nasprotju s tem je manj kot petina teh tem omenila na Portugalskem (12 %), Hrvaškem, Poljskem (obe 18 %) in Romuniji (19 %).

Ciper (59 %) je daleč država z največjim deležem anketirancev, ki pravijo, da so brali, videli ali slišali o temah, povezanih z gospodarskim in socialnim okrevanjem, sledijo jima Švedska (44 %) in Nizozemska (43 %). Nasprotno pa dve od desetih ali manj navajata te teme na Portugalskem (17 %), Češkem (18 %), Bolgariji, Estoniji in na Poljskem (vseh 20 %).

Ciper (54 %) ponovno izstopa po posebej visokem deležu, ki omenja zdravje in varstvo potrošnikov, sledita ji Slovenija (38 %) in Finska (35 %). Velik delež anketirancev pravi, da so na Finskem (50 %), Švedskem (47 %) in na Cipru (42 %) prebrali, videli ali slišali o temah, povezanih z demokratičnimi pravicami in spoštovanjem pravne države. Švedska (37 %) je tudi država, v kateri je digitalna agenda najbolj omenjena, skupaj z Dansko (35 %) in Ciprom (33 %).

QA2 Evropska unija in zlasti Evropski parlament sta v zadnjih štirih letih ukrepala v zvezi z več temami. Katero od naslednjih tem, če sploh, ste prebrali, videli ali slišali? (MOŽNIH JE VEČ ODGOVOROV) (%)

	Demokracije in spoštovanje pravne države	Gospodarsko in socialno okrevanje (tj. izvajanje zakona o minimalni plači)	Zeleni dogovor EU (tj. cilj ničelnih emisij ogljika)	Digitalna agenda (tj. zagotavljanje varnih, pravičnih in preglednih spletnih storitev in platform)	Zunanja politika (tj. Evropa kot globalni akter)	Migracije in azil (tj. pravična obravnava državljanov tretjih držav ali zaščita zunanjih meja)	Zdravje in varstvo potrošnikov (tj. oblikovanje zdravstvene unije ali spodbujanje trajnostne potrošnje)	Podpora Ukrajini	Drugo (SPONTAN EOUS)	Jih ni (SPONTAN EOUS)	Ne vem
EU-27	23	28	37	17	29	38	24	74	0		
BODI	19	29	40	14	28	44	24	77	1		
BG	14	20	32	10	22	26	12	65	0		
CZ	20	18	55	17	27	45	19	70	0		
DK	33	40	46	35	48	52	25	87	0	4	2
DE	30	31	48	21	42	49	25	83	0	2	0
EE	19	20	52	19	35	45	18	79	1	7	4
IE	17	26	31	13	23	39	17	81	0	2	3
EL	10	28	31	7	24	27	17	59	4	2	1
ES	18	37	28	15	24	28	21	78	1	3	0
FR	17	21	29	16	23	33	28	84	0	1	2
KADROVSKA	20	28	24	12	18	17	21	55	0	4	1
TOJE	16	30	26	14	22	33	23	60	0	17	2
CY	42	59	56	33	33	63	54	80	0	6	2
LV	24	36	36	16	36	39	27	80	0	6	2
LT	19	30	35	16	41	43	30	77	0	2	1
LU	32	34	57	22	35	51	35	83	0	2	1
HU	30	26	25	13	20	46	21	61	0	5	2
MT	23	29	37	23	27	43	22	73	0	3	1
NL	36	43	69	31	48	77	33	89	0	5	3
PRI	23	24	41	16	30	43	21	68	0	1	0
PL	29	20	33	12	18	19	20	52	0	2	1
PT	15	17	18	9	12	22	19	81	0	2	7
RO	21	25	23	19	19	27	26	54	0	2	0
SI	35	38	50	29	35	48	38	81	0	4	2
SK	24	26	40	20	32	39	25	70	0	2	3
FI	50	36	75	32	54	68	35	90	0	4	5
SE	47	44	71	37	60	71	28	91	0	2	2

Podrobnejši pregled rezultatov socialno-demografskih značilnosti anketirancev kaže, da je med temami, ki so jih EU in zlasti Evropski parlament obravnavali v zadnjih štirih letih, moški bolj verjetno kot ženske, da so brali, videli ali slišali o migracijah in azilu (41 % v primerjavi s 36 %), zunanjo politiko (33 % v primerjavi s 25 %), demokratičnimi pravicami in spoštovanjem pravne države (26 % v primerjavi z 20 %) ter digitalno agendo (20 % v primerjavi s 15 %).

Anketiranci, stari 55 let ali več, pogosteje omenjajo migracije in azil (41 % v primerjavi s 34 % med osebami, starimi od 15 do 24 let), zunanjo politiko (31 % v primerjavi s 24 %), zdravje in varstvo potrošnikov (26 % v primerjavi z 21 %) ter demokratične pravice in spoštovanje pravne države (25 % v primerjavi z 19 %). Najmlajši se najmanj zavedajo ukrepov v zvezi z zelenim dogovorom EU (33 % v primerjavi s 37–38 % starejših) ter gospodarskega in socialnega okrevanja (22 % v primerjavi z 29–30 %).

Menedžerji najverjetneje pravijo, da so pridobili informacije o vsaki temi. To zlasti velja za zeleni dogovor EU, ki ga omenja 51 % vodstvenih delavcev, v primerjavi s 25 %, ki to storijo med hišnimi osebami. Tudi tisti, ki so v boljšem finančnem položaju, bodo bolj verjetno omenili vsako temo. Na primer, 43 % tistih, ki redko ali nikoli nimajo težav pri plačevanju računov, pravi, da so prebrali, videli ali slišali o vprašanih migracij in azila, v primerjavi z 29 % tistih, ki imajo večino časa težave.

Redni uporabniki interneta so bolj verjetno seznanjeni z ukrepi, sprejetimi za vsako od teh tem. Na primer, tisti, ki internet uporabljajo vsak dan, pogosteje omenjajo zeleni dogovor EU kot tisti, ki ga uporabljajo manj pogosto (39 % v primerjavi z 22–25 %).

Pri tistih, ki sledijo evropski politiki, je veliko bolj verjetno, da ne bodo dobili informacij o vsaki temi, pri čemer je ta vrzel še posebej velika, ko gre za migracije in azil (48 % v primerjavi s 25 %), zeleni dogovor EU (47 % v primerjavi s 24 %) in zunanjo politiko (39 % v primerjavi s 16 %).

QA2 Evropska unija in zlasti Evropski parlament sta v zadnjih štirih letih ukrepala v zvezi z več temami. Katero od naslednjih tem, če sploh, ste prebrali, videli ali slišali? (MOŽNIH JE VEČ ODGOVOROV) (% – EU-27)

	Demokratske pravice in spoštovanje pravne države	Gospodarsko in socialno okrevanje (tj. izvajanje zakona o minimalni plači)	Zeleni dogovor EU (tj. cilj ničelnih emisij ogljika)	Digitalna agenda (tj. zagotavljanje varnih, pravičnih in preglednih spletnih storitev in platform)	Zunanja politika (tj. Evropa kot globalni akter)	Migracije in azil (tj. pravična obravnava državljanov tretjih držav ali zaščita zunanjih meja)	Zdravje in varstvo potrošnikov (tj. oblikovanje zdravstvene unije ali spodbujanje trajnostne potrošnje)	Podpora Ukrajini
EU-27	23	28	37	17	29	38	24	74
Spol								
Človek	26	29	39	20	33	41	25	74
Žensko	20	28	35	15	25	36	23	73
Starost								
15–24	19	22	33	15	24	34	21	76
25–39	22	29	37	18	28	36	23	72
40–54	23	30	38	18	28	38	23	72
55+	25	29	37	17	31	41	26	74
Izobraževanje (konec)								
—15	16	25	21	8	19	29	20	69
16–19	21	28	33	15	25	36	23	72
20+	30	33	48	25	39	47	28	78
Še vedno študiram	19	22	37	17	28	36	23	76
Socialno-poklicna kategorija								
Samozaposlena oseba	27	30	40	21	31	41	23	71
Upravitelji	30	31	51	26	40	49	29	80
Drugi beli ovratniki	24	29	38	18	29	37	22	71
Ročni delavci	21	29	32	15	24	34	23	70
Hišne osebe	15	27	25	11	19	29	18	69
Brezposeln	16	25	32	15	24	31	22	74
Upokojen	25	29	36	15	30	42	25	76
Študenti	19	22	37	17	28	36	23	76
Težave pri plačevanju računov								
Večino časa	16	25	25	12	20	29	20	70
Od časa do časa	18	26	28	14	22	31	22	67
Skoraj nikoli/Nikoli	27	30	42	20	33	43	25	77
Uporaba interneta								
Vsakodnevno	24	30	39	19	31	40	25	75
Pogosto/včasih	18	25	25	11	22	33	22	69
Nikoli	16	20	22	7	17	27	19	66
Brez dostopa do interneta	19	18	22	9	23	25	6	66
Spremljajte evropsko politiko								
Sledi	32	37	47	24	39	48	31	77
Ne sledi	13	18	24	9	16	25	16	69

Zadovoljstvo z ukrepi EU na različnih področjih politike

Zgoraj navedene ugotovitve kažejo, da je podpora Ukrajini daleč tema, ki jo državljani EU največ berejo, vidijo ali slišijo med tistimi, ki so jih EU, zlasti Evropski parlament, obravnavali v zadnjih štirih letih. Podpora Ukrajini je tudi področje, na katerem je stopnja zadovoljstva z ukrepi EU najvišja, saj jih je skoraj sedem od desetih (69 %) navedlo, da so „zelo“ ali „dobro“ zadovoljni s tem, kar je EU storila. Stopnja zadovoljstva je visoka tudi z ukrepi EU na področju demokratičnih pravic in spoštovanja pravne države (64 %), več kot polovica pa jih je zadovoljna s tem, kar je EU storila na področju zunanje politike (54 %), zdravja in varstva potrošnikov (53 %), digitalne agende ter gospodarskega in socialnega okrevanja (obe 51 %).

Manj kot polovica jih pravi, da so zadovoljni z zelenim dogovorom EU (47 %), medtem ko so migracije in azil edino področje, na katerem je manjšina anketirancev zadovoljna z ukrepanjem EU (43 % „zadovoljnih“ v primerjavi s 50 % „nezadovoljnih“).

QA13 Evropska unija se je v zadnjih nekaj letih osredotočila na več ključnih področij politike. Kako zadovoljni ali ne ste zadovoljni s tem, kar je EU počela na vsakem od naslednjih področij? (EU27) (%)

Podpora Ukrajini

Demokratične pravice in spoštovanje pravne države

Zunanja politika (tj. Evropa kot globalni akter)

Zdravje in varstvo potrošnikov (tj. oblikovanje zdravstvene unije ali spodbujanje trajnostne potrošnje)

Gospodarsko in socialno okrevanje (tj. izvajanje zakona o minimalni plači)

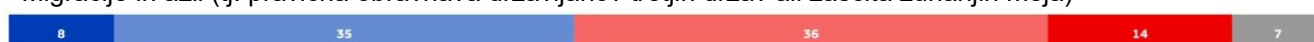
Digitalna agenda (tj. zagotavljanje varnih, pravičnih in preglednih spletnih storitev in platform)

Zeleni dogovor EU (tj. cilj ničelnih emisij ogljika)

Migracije in azil (tj. pravična obravnava državljanov tretjih držav ali zaščita zunanjih meja)

Zelo zadovoljen

Dokaj zadovoljen

Ne preveč zadovoljen

Sploh ni zadovoljen

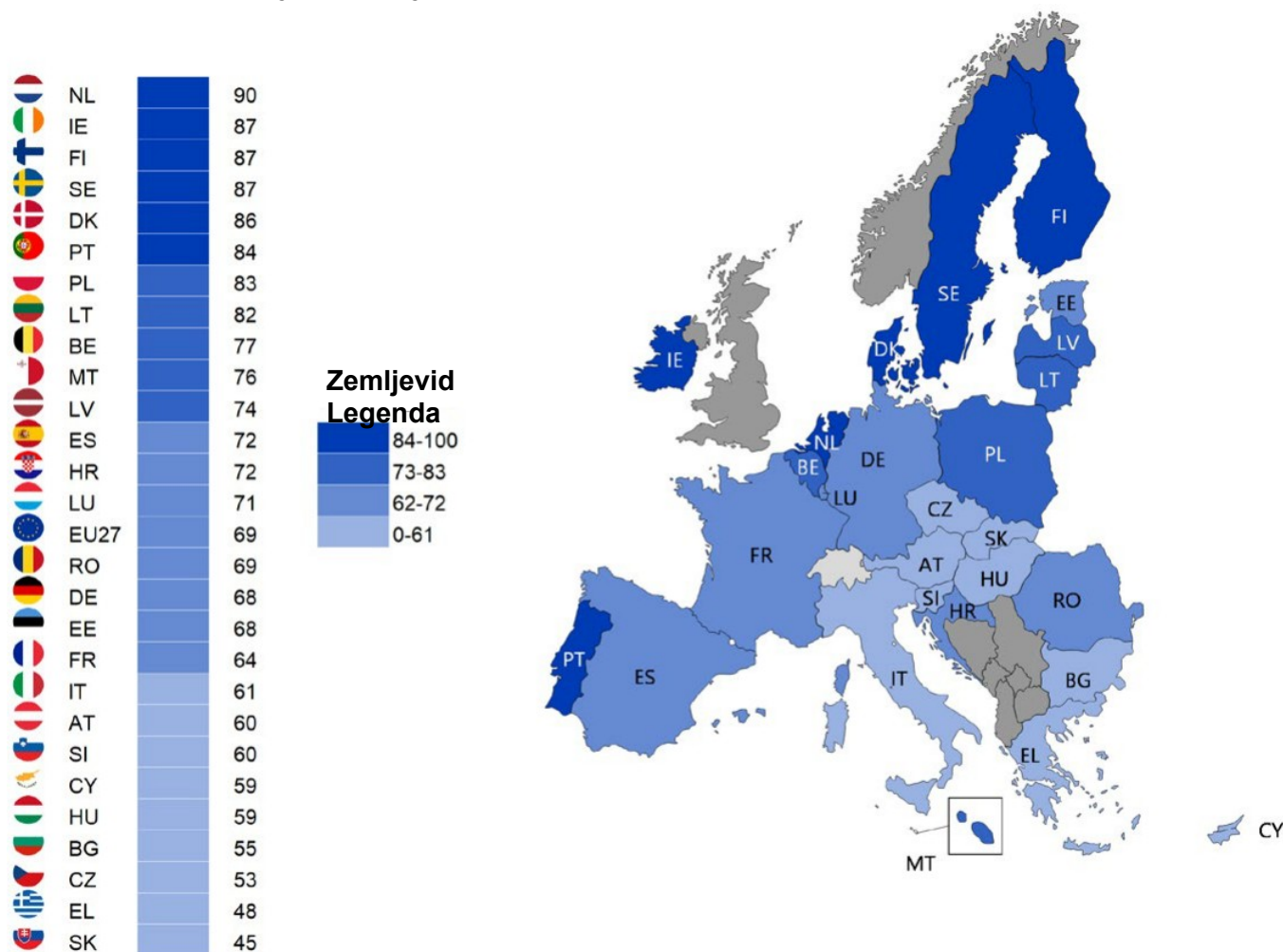
Ne vem

Na ravni držav je največji delež anketirancev, ki so zadovoljni z ukrepanjem EU, na vseh področjih na Irskem in Poljskem. Edina izjema je podpora Ukrajini, pri čemer so anketiranci na Irskem še vedno med najbolj zadovoljnimi z ukrepanjem EU. Vendar so Grčija in v manjši meri Bolgarija, Francija, Slovaška in Slovenija dosledno med državami z najnižjimi stopnjami zadovoljstva.

Skoraj sedem od desetih (69 %) jih je zadovoljnih s tem, kar je EU storila pri podpori Ukrajini, vključno s približno petino (21 %), ki pravijo, da so „zelo zadovoljni“. Nasprotno pa približno četrtina (26 %) ni zadovoljna z ukrepi EU na tem področju.

Večina v 25 državah je zadovoljna s podporo EU Ukrajini, zlasti na Nizozemskem (90 %), Finskem, Irskem in Švedskem (vseh 87 %). Slovaška (45 % „zadovoljen“ v primerjavi z 51 % „nezadovoljen“) in Grčija (48 % v primerjavi z 49 %) sta edini državi, v katerih je večina nezadovoljna.

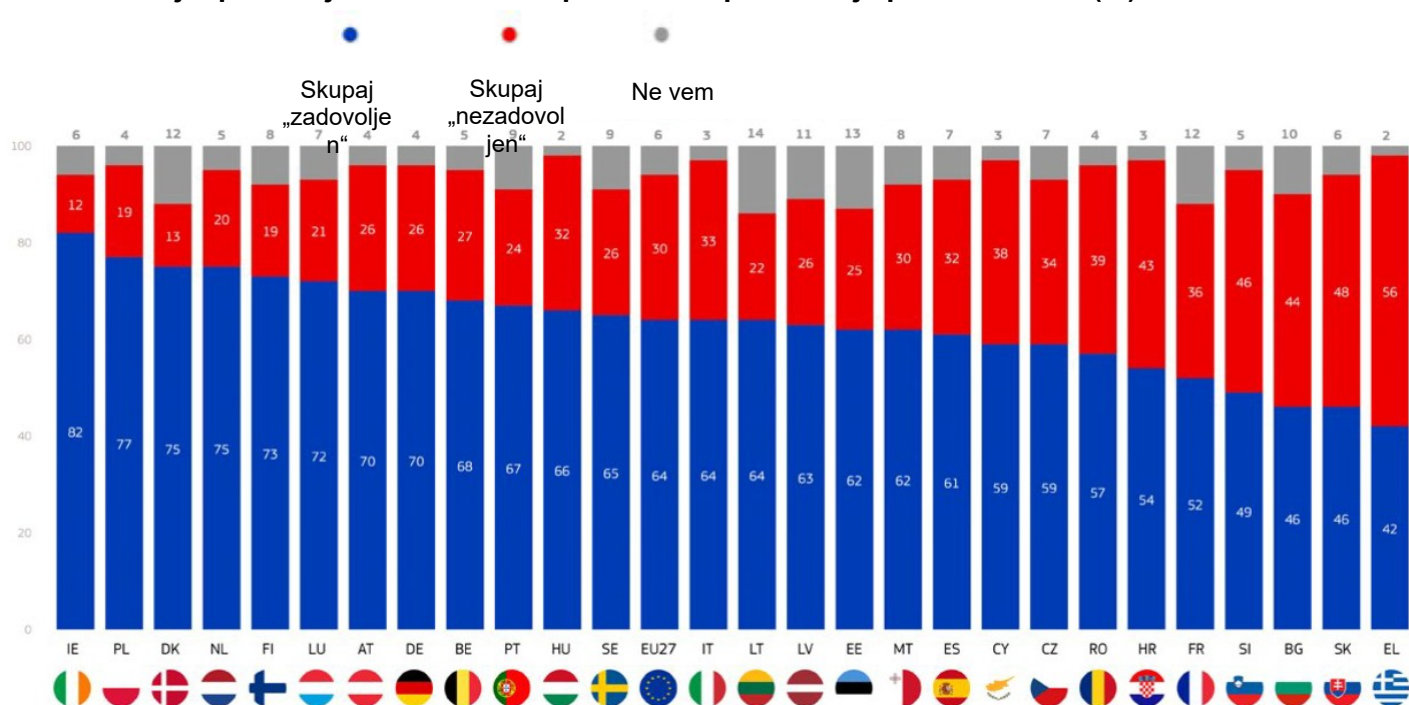
QA13.8 V zadnjih nekaj letih se je Evropska unija osredotočila na več ključnih področij politike. Kako zadovoljni ali ne ste zadovoljni s tem, kar je EU počela na vsakem od naslednjih področij? Podpora Ukrajini – Skupaj „zadovoljen“ (v %)

Skoraj dve tretjini anketirancev (64 %) je zadovoljnih z delovanjem EU na področju demokratičnih pravic in spoštovanja pravne države, pri čemer je nekaj več kot desetina (12 %) dejala, da so „zelo zadovoljni“. Trije od desetih so izrazili nezadovoljstvo s tem, kar je EU počela na tem področju.

V 25 državah je večina anketirancev zadovoljna z ukrepi EU na področju demokratičnih pravic in spoštovanja pravne države. Stopnje zadovoljstva so zlasti visoke na Irskem (82 %), Poljskem (77 %), Danskem in Nizozemskem (obe 75 %). Grčija (42 % „zadovoljen“ v primerjavi s 56 % „nezadovoljen“) in Slovaška (46 % v primerjavi z 48 %) sta edini državi, v kateri je večina nezadovoljna, manj kot polovica pa je zadovoljna tudi v Bolgariji (46 %) in Sloveniji (49 %).

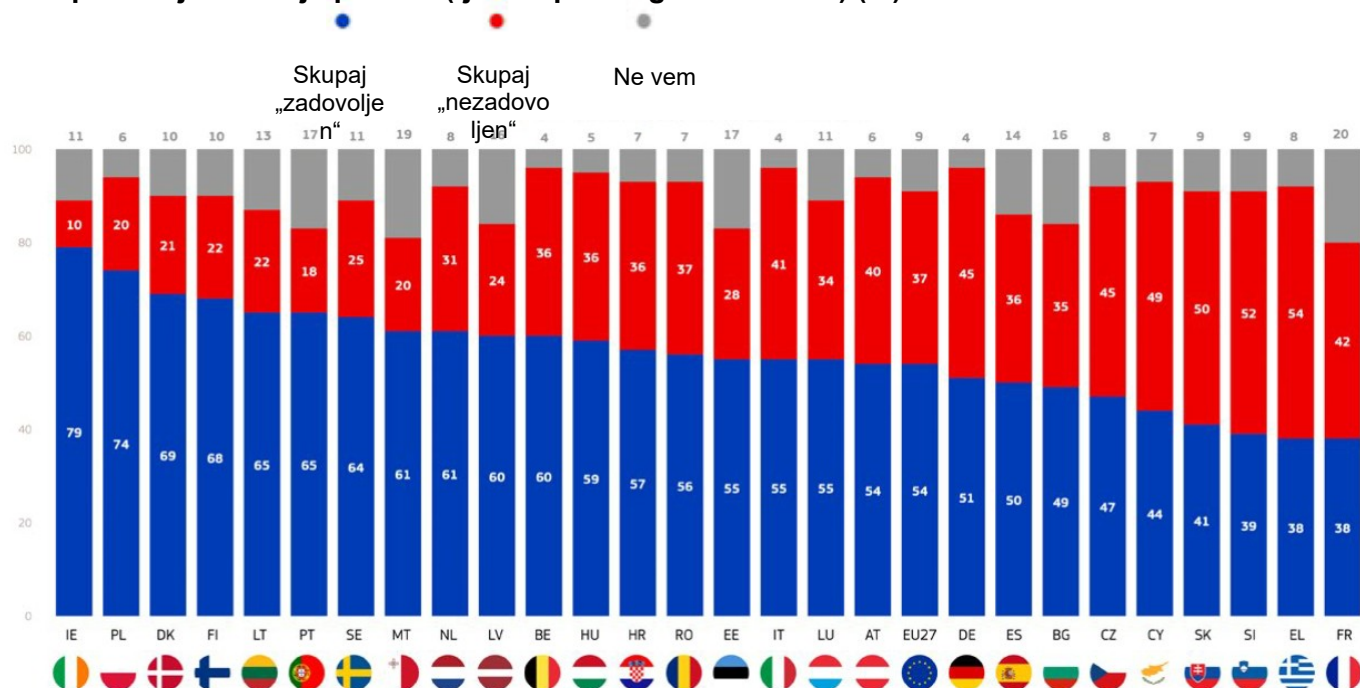
QA13.1 V zadnjih nekaj letih se je Evropska unija osredotočila na več ključnih področij politike. Kako zadovoljni ali ne ste zadovoljni s tem, kar je EU počela na vsakem od naslednjih področij? Demokratične pravice in spoštovanje pravne države (%)

Več kot polovica (54 %) je zadovoljna z delovanjem EU na področju zunanje politike, vključno z 9 %, ki so „zelo zadovoljni“. Več kot tretjina (37 %) meni, da niso zadovoljni.

Večina anketirancev izraža zadovoljstvo s tem, kar EU počne na področju zunanje politike v 22 državah, pri čemer se deleži gibljejo od 79 % na Irskem, 74 % na Poljskem in 69 % na Danskem do 38 % v Franciji in Grčiji ter 39 % v Sloveniji.

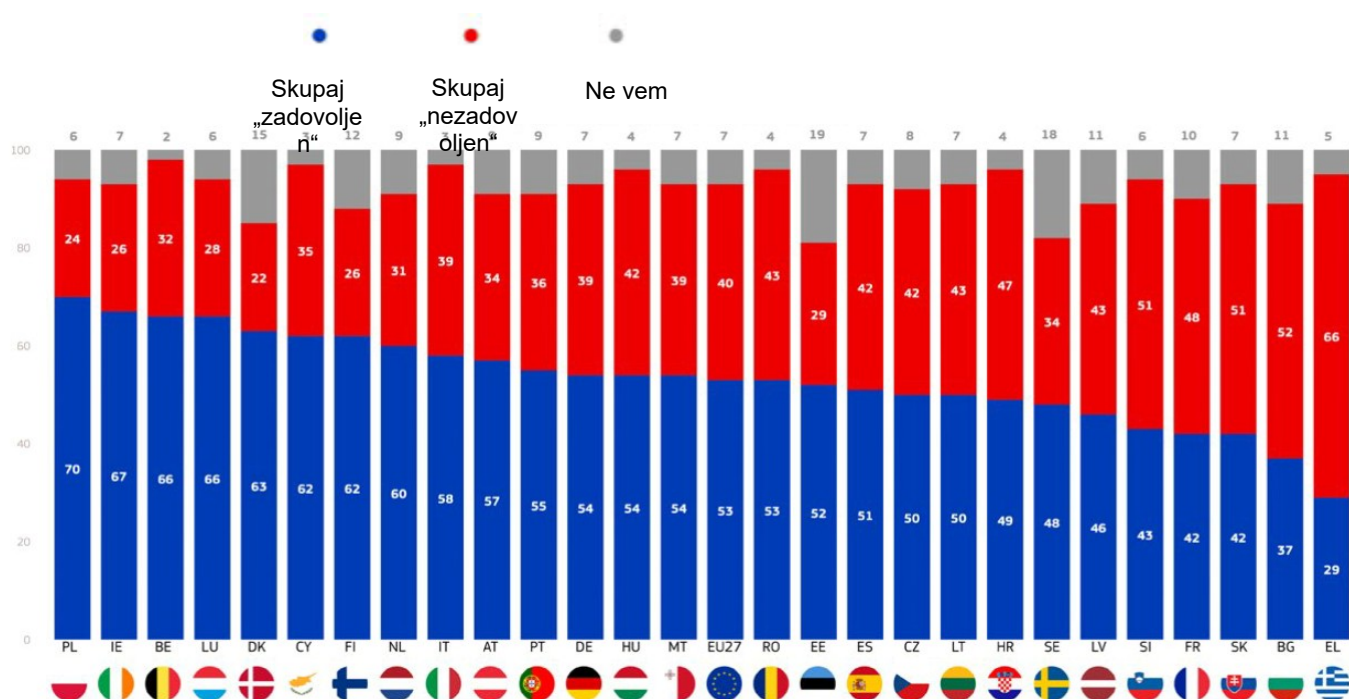
QA13.5 Evropska unija se je v zadnjih letih osredotočila na več ključnih področij politike. Kako zadovoljni ali ne ste zadovoljni s tem, kar je EU počela na vsakem od naslednjih področij? Zunanja politika (tj. Evropa kot globalni akter) (%)

Absolutna večina anketirancev (53 %) je zadovoljna z ukrepanjem EU na področju zdravja in varstva potrošnikov, skoraj eden od desetih (9 %) pa pravi, da so „zelo zadovoljni“. Štirje od desetih izražajo svoje nezadovoljstvo, vključno z enim od desetih, ki „niso zadovoljni“.

V 22 državah je večina zadovoljna z ravnanjem EU na področju zdravja in varstva potrošnikov, ki ga vodijo Poljska (70 %), Irska (67 %), Belgija in Luksemburg (obe 66 %). Najnižje stopnje zadovoljstva z ukrepi EU na tem področju so zabeležene v Grčiji (29 %), Bolgariji (37 %), Franciji in na Slovaškem (obe 42 %).

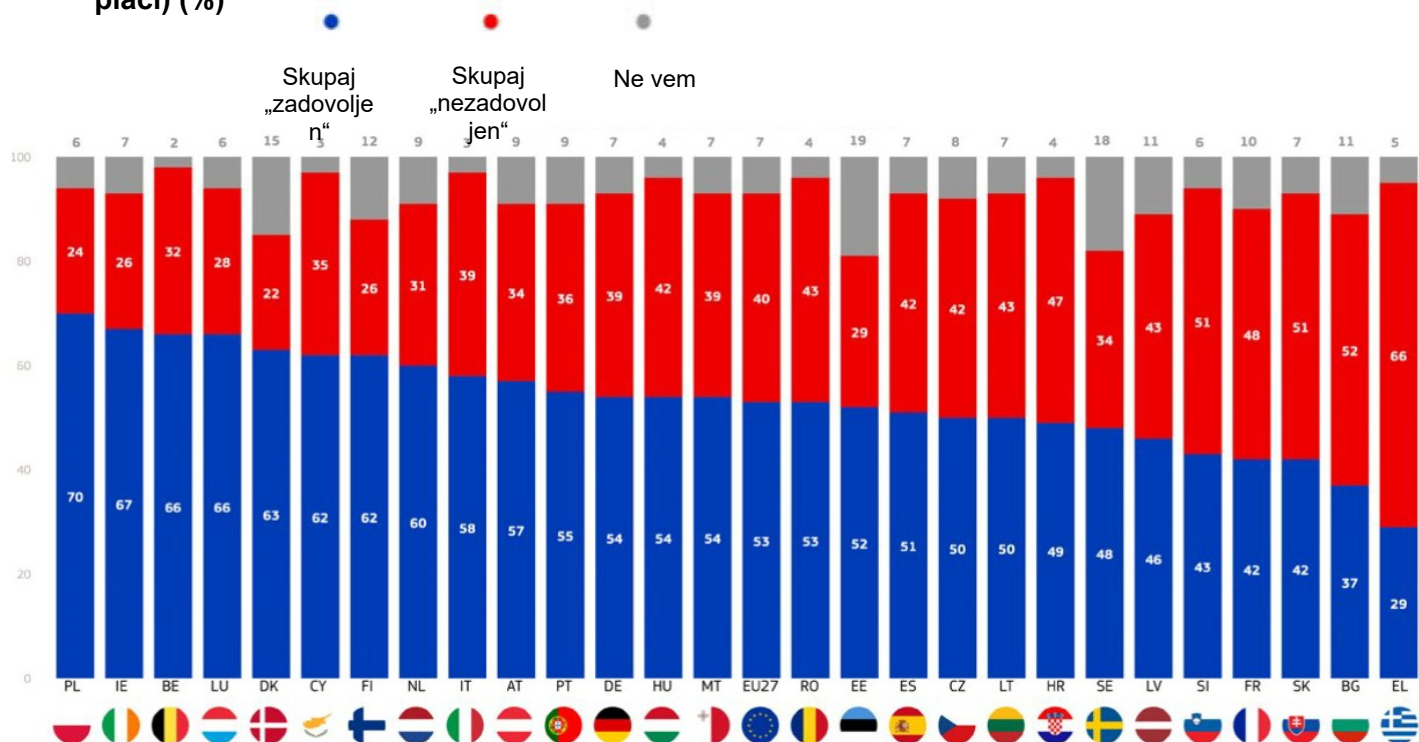
QA13.7 V zadnjih nekaj letih se je Evropska unija osredotočila na več ključnih področij politike. Kako zadovoljni ali ne ste zadovoljni s tem, kar je EU počela na vsakem od naslednjih področij? Zdravje in varstvo potrošnikov (tj. oblikovanje zdravstvene unije ali spodbujanje trajnostne potrošnje) (%)

Nekoliko več kot polovica (51 %) je zadovoljna s tem, kar je EU storila v zvezi z gospodarskim in socialnim okrevanjem, pri čemer je eden od desetih dejal, da so „zelo zadovoljni“. Več kot štirje od desetih (42 %) niso zadovoljni, vključno z 11 %, ki „niso zadovoljni“.

V 18 državah je večina anketirancev zadovoljna z ukrepi EU v zvezi z gospodarskim in socialnim okrevanjem. Stopnje zadovoljstva so še posebej visoke na Poljskem (75 %), na Irskem in Nizozemskem (obe 71 %), medtem ko je zadovoljstvo izrazilo nekoliko več kot petino v Grčiji (22 %), 33 % v Franciji in 34 % v Bolgariji.

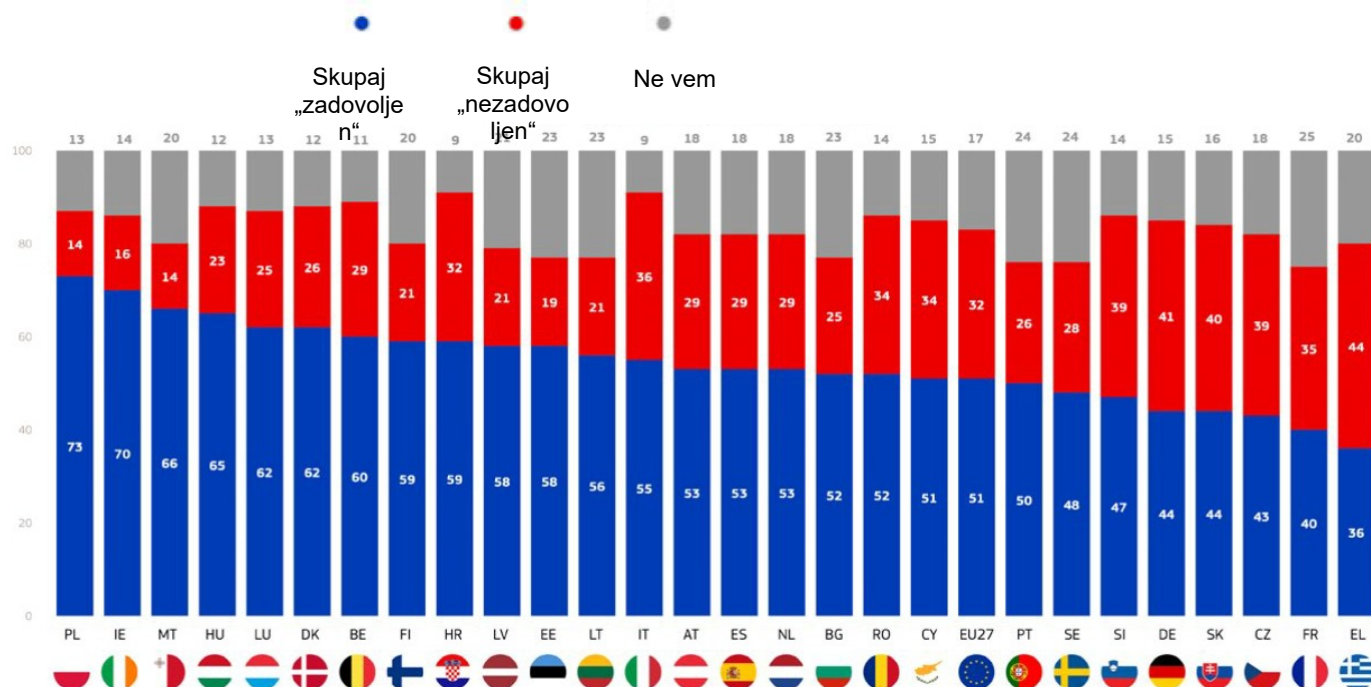
QA13.2 Evropska unija se je v zadnjih nekaj letih osredotočila na več ključnih področij politike. Kako zadovoljni ali ne ste zadovoljni s tem, kar je EU počela na vsakem od naslednjih področij? Gospodarsko in socialno okrevanje (tj. izvajanje zakona o minimalni plači) (%)

Večina anketirancev (51 %) je zadovoljna z ukrepanjem EU v zvezi z digitalno agendo, pri čemer jih je 9 % navedlo, da so „zelo zadovoljni“. Približno tretjina (32 %) je nezadovoljnih z ukrepi EU na tem področju. To je edino področje, za katerega več kot desetina (17 %) odgovarja, da „ne vedo“, ali so zadovoljni ali ne.

Večina anketirancev iz 26 držav meni, da so zadovoljni s tem, kar je EU storila v zvezi z digitalno agendo, pri čemer se deleži gibljejo od dveh tretjin ali več na Poljskem (73 %), Irskem (70 %) in Malti (66 %), 36 % v Grčiji, 40 % v Franciji in 43 % na Češkem. Vendar pa je treba opozoriti, da vsaj eden od petih pravi, da ne ve v desetih državah, zlasti v Franciji (25 %), na Portugalskem in Švedskem (obe 24 %).

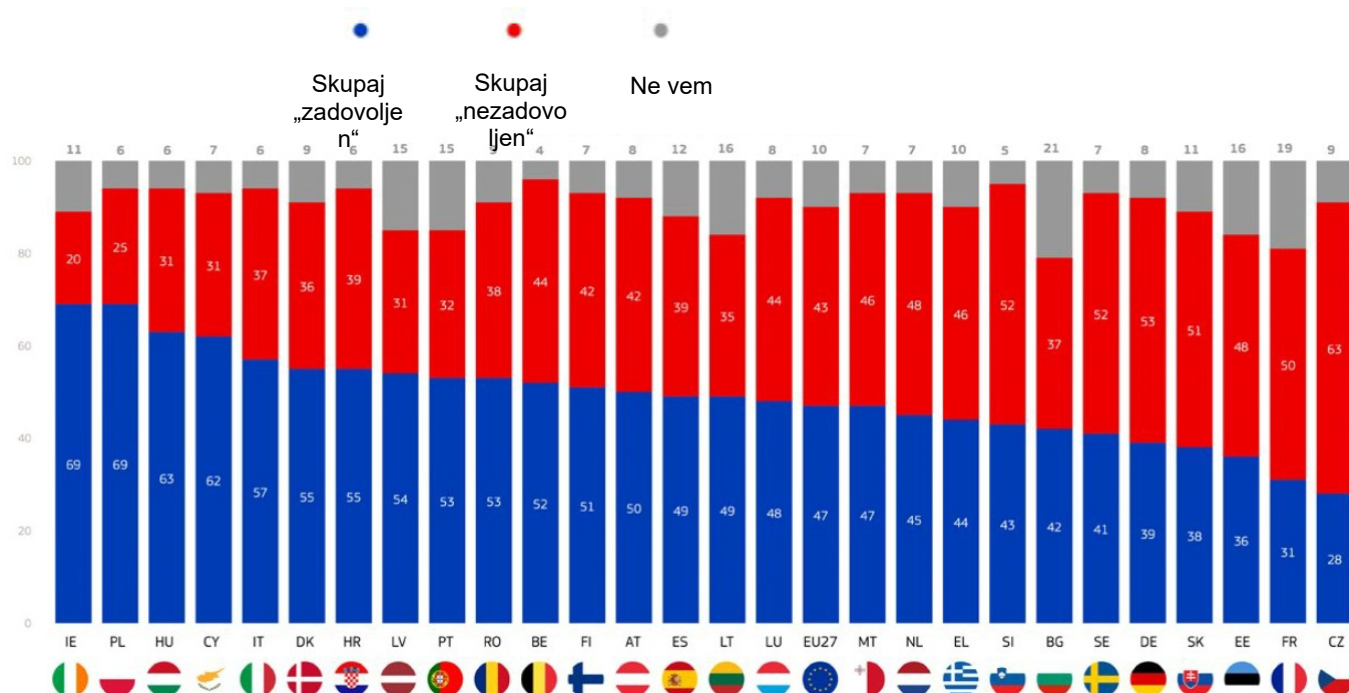
QA13.4 V zadnjih nekaj letih se je Evropska unija osredotočila na več ključnih področij politike. Kako zadovoljni ali ne ste zadovoljni s tem, kar je EU počela na vsakem od naslednjih področij? Digitalna agenda (tj. zagotavljanje varnih, pravičnih in preglednih spletnih storitev in platform) (%)

Več kot štirje od desetih (47 %) so zadovoljni z ukrepanjem EU v zvezi z zelenim dogovorom EU, od tega vsak deseti, ki pravi, da je „zelo zadovoljen“. Manjšina (43 %) pravi, da so nezadovoljni, 12 % jih pravi, da „niso zadovoljni“.

Večina anketirancev v 18 državah je zadovoljna z zelenim dogovorom EU, pri čemer je stopnja zadovoljstva najvišja na Irskem, Poljskem (69 %) in na Madžarskem (63 %). Po drugi strani pa 28 % na Češkem, 31 % v Franciji in 36 % v Estoniji meni, da so zadovoljni s tem, kar je EU storila na tem področju.

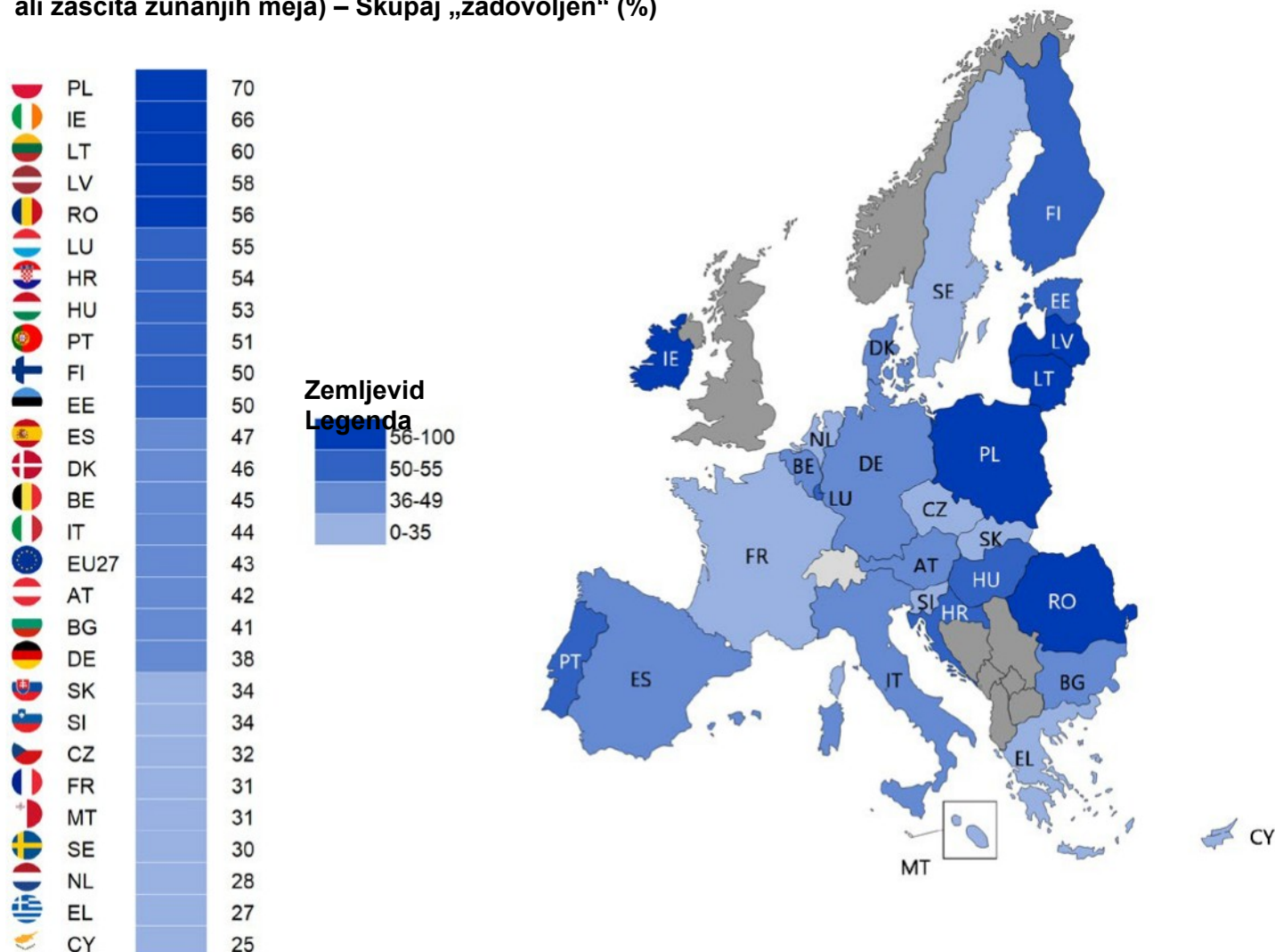
QA13.3 Evropska unija se je v zadnjih nekaj letih osredotočila na več ključnih področij politike. Kako zadovoljni ali ne ste zadovoljni s tem, kar je EU počela na vsakem od naslednjih področij? Zeleni dogovor EU (tj. cilj ničelnih emisij ogljika) (v %)

Migracije in azil so edino področje, na katerem so anketiranci, ki pravijo, da so zadovoljni z ukrepanjem EU, v manjšini (43 %), manj kot desetina (8 %) pa pravi, da so „zelo zadovoljni“. Nasprotno pa polovica anketirancev ni zadovoljna s tem, kar je storila EU, vključno s 14 % tistih, ki „niso zadovoljni“.

V 12 državah je večina zadovoljna z ukrepanjem EU na področju migracij in azila, pri čemer so najvišje ravni zadovoljstva na Poljskem (70 %), na Irskem (66 %) in v Litvi (60 %). Manj kot trije od desetih so zadovoljni na Cipru (25 %), v Grčiji (27 %) in na Nizozemskem (28 %). Mnenja so razdeljena na Dansko (46 % „zadovoljnih“ v primerjavi s 46 % „nezadovoljnih“).

QA13.6 V zadnjih nekaj letih se je Evropska unija osredotočila na več ključnih področij politike. Kako zadovoljni ali ne ste zadovoljni s tem, kar je EU počela na vsakem od naslednjih področij? Migracije in azil (tj. pravična obravnava državljanov tretjih držav ali zaščita zunanjih meja) – Skupaj „zadovoljen“ (%)

Socialno-demografska analiza kaže, da so najmlajši anketiranci najverjetneje zadovoljni s tem, kar je EU počela na vsakem od področij, preizkušenih v raziskavi. To je najbolj očitno, ko gre za digitalno agendo, saj je zadovoljnih šest od desetih oseb, starih od 15 do 24 let, v primerjavi s 44 % tistih, starih 55 let ali več.

Z izjemo vprašanj migracij in azila višja kot je stopnja izobrazbe, večja je verjetnost, da bodo anketiranci zadovoljni z ukrepanjem EU. Na primer, tisti, ki so zaključili izobraževanje s polnim delovnim časom, stari 20 let ali več, bodo bolj verjetno izrazili zadovoljstvo s tem, kar je EU počela v okviru digitalne agende (56 % v primerjavi s 37 % tistih, ki so opustili izobraževanje, stari 15 let ali manj) ter na področju demokratičnih pravic in spoštovanja pravne države (69 % v primerjavi s 56 %).

Anketiranci, ki so v boljšem finančnem položaju, so bolj verjetno zadovoljni z ukrepanjem EU na vsakem od področij. To velja zlasti za demokratične pravice in spoštovanje pravne države, za katere 69 % tistih, ki nikoli ali redko nimajo težav pri plačevanju računov, meni, da so zadovoljni z ukrepi EU, v primerjavi s 45 % tistih, ki imajo večino časa težave, ter za gospodarsko in socialno okrevanje (56 % v primerjavi z 32 %).

Tisti, ki imajo pozitivno podobo o EU, so bolj verjetno zadovoljni kot tisti, ki imajo negativno podobo na vsakem področju, pri čemer je vrzel na področju demokratičnih pravic in spoštovanja pravne države največja (82 % v primerjavi s 30 %). Stopnje zadovoljstva so višje tudi med tistimi, ki sledijo evropski politiki, in tistimi, ki pogosteje govorijo o evropskih političnih zadevah. 59 % tistih, ki sledijo evropski politiki (v primerjavi z 41 % tistih, ki tega ne storijo), in 61 % tistih, ki pogosto govorijo o evropskih političnih zadevah (v primerjavi z 41 % tistih, ki tega nikoli ne storijo), je zadovoljnih z ukrepi EU pri gospodarskem in družbenem okrevanju.

QA13 Evropska unija se je v zadnjih nekaj letih osredotočila na več ključnih področij politike. Kako zadovoljni ali ne ste zadovoljni s tem, kar je EU počela na vsakem od naslednjih področij? (V % – EU-27)

	Demokracije in spoštovanje pravne države	Gospodarsko in socialno okrevanje (tj. izvajanje zakona o minimalni plači)	Zeleni dogovor EU (tj. cilj ničelnih emisij ogljika)	Digitalna agenda (tj. zagotavljanje varnih, pravičnih in preglednih spletnih storitev in platform)	Zunanja politika (tj. Evropa kot globalni akter)	Migracije in azil (tj. pravična obravnava državljanov tretjih držav ali zaščita zunanjih meja)	Zdravje in varstvo potrošnikov (tj. oblikovanje zdravstvene unije ali spodbujanje trajnostne potrošnje)	Podpora Ukrajini
EU-27	64	51	47	51	54	43	53	69
Spol								
Človek	64	53	48	53	54	43	55	68
Žensko	63	51	46	49	53	42	52	70
Starost								
15–24	69	55	50	60	58	49	60	74
25–39	65	54	49	59	56	44	55	69
40–54	63	52	48	54	53	43	54	69
55+	62	48	45	44	52	40	50	68
Izobraževanje (konec)								
—15	56	43	42	37	47	41	47	64
16–19	61	50	47	50	52	42	52	66
20+	69	54	49	56	58	43	55	74
Še vedno študiram	71	57	49	59	60	49	62	76
Težave pri plačevanju računov								
Večino časa	45	32	34	36	39	30	35	54
Od časa do časa	58	47	47	50	51	43	50	64
Skoraj nikoli/Nikoli	69	56	49	54	57	45	57	73
Pogovor o evropskih političnih zadevah								
Pogosto	70	61	57	61	64	48	60	73
Občasno	67	55	50	55	57	45	56	71
Nikoli	55	41	38	42	44	37	45	64
Podoba EU								
Pozitiven	82	66	61	65	72	56	69	85
Nevtralen	57	45	40	45	45	38	47	64
Negativen	30	27	24	29	24	21	29	40
Spremljajte evropsko politiko								
Sledi	70	59	54	57	61	47	60	74
Ne sledi	55	41	39	44	45	38	45	63

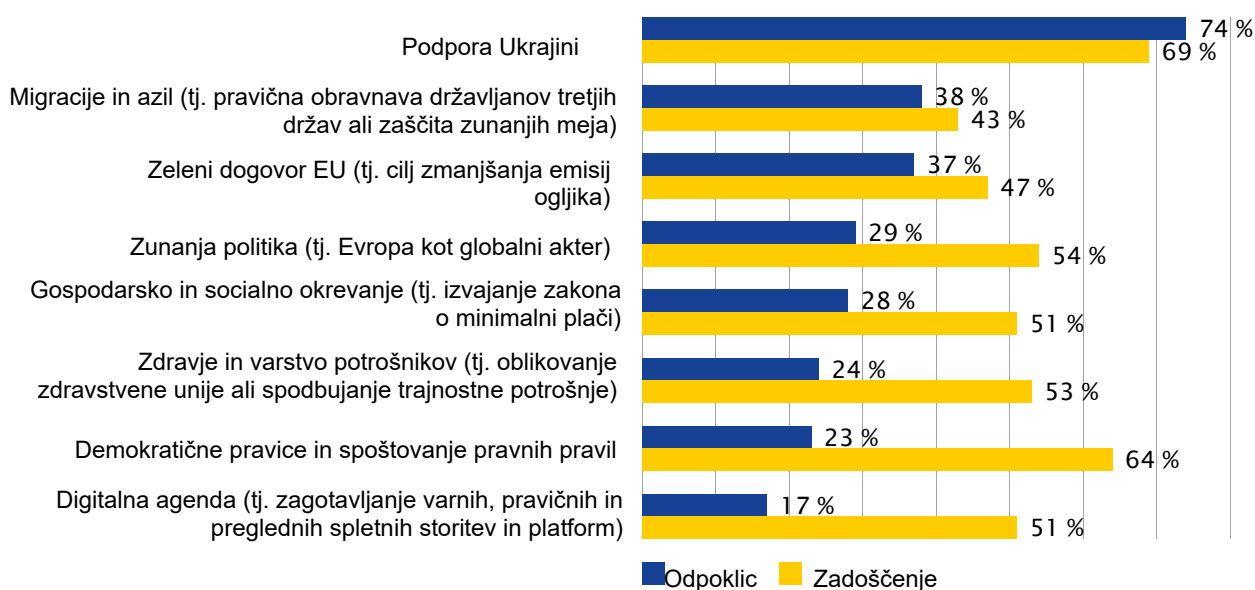
Združevanje ozaveščenosti državljanov o ukrepih EU na določenem področju politike in njihovega zadovoljstva s tem ukrepom zagotavlja dodaten vpogled. V primeru podpore EU Ukrajini odpoklic (74 %) in zadovoljstvo (69 %) sta tesno usklajena. Na ostalih sedmih področjih politike se ozaveščenost in zadovoljstvo državljanov zelo razlikujeta. Najvišja raven ozaveščenosti po podpori Ukrajini sta migraciji in azilu (38 %) ter zelenemu dogovoru EU (37 %), vendar sta zabeležili najnižjo stopnjo zadovoljstva v primerjavi s preostalimi temami (43 % oziroma 47 %).

Državljeni manj poznajo druga področja ukrepanja EU, vendar beležijo večje zadovoljstvo, kot je digitalna agenda s 17 % odpoklica, vendar 51 % zadovoljstvom. 23 % opozarja tudi na ukrepe na področju demokratičnih pravic in pravne države, vendar ima drugo največje zadovoljstvo (64 %). Zunanja politika je v srednjem položaju v smislu odpoklica (29 %), vendar uživa tretjo najvišjo vrednost zadovoljstva (54 %).

QA2 Katere od naslednjih tem, če sploh, ste prebrali, videli ali slišali? (V % – EU-27)

&

QA13 Kako zadovoljni ali ne ste zadovoljni s tem, kar je EU počela na vsakem od naslednjih področij? (V % – EU-27)

3. ENO LETO PRED EVROPSKIMI VOLITVAMI 2024: DRŽAVLJANI PRED GLASOVANJEM

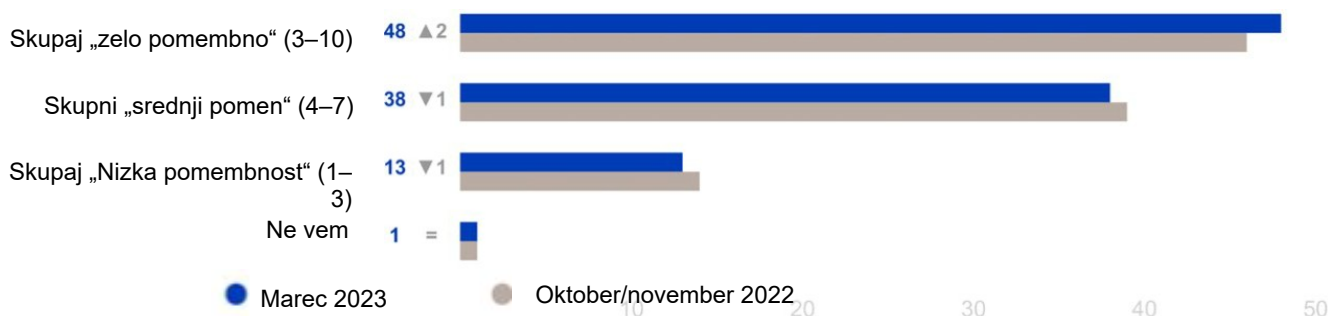
Tretje poglavje obravnava odnos državljanov do volitev, zlasti do evropskih volitev. Med drugim ocenjuje pomen, ki ga Evropejci pripisujejo glasovanju na evropskih in nacionalnih volitvah, zanimanje in verjetnost, da bodo volili na naslednjih evropskih volitvah leta 2024, njihovo ozaveščenost o datumu volitev, njihovo vedenje pri glasovanju in stališča o razlogih, zaradi katerih ljudje volijo ali ne. Poglavje vsebuje tudi poudarek na odnosu do naslednjih evropskih volitev med evropskimi mladimi.

Na splošno Evropejci običajno menijo, da je glasovanje na evropskih in nacionalnih volitvah zelo osebno pomembno in da jih zanimajo naslednje evropske volitve. Zato je verjetnost glasovanja na teh volitvah še vedno velika, pri čemer je znaten delež že seznanjen z datumom volitev. Pomembno je, da se zdi, da so državljani bolj zainteresirani za evropske volitve, kot so bili v podobnem trenutku pred zadnjimi volitvami leta 2019, prav tako pa so bolj seznanjeni z datumom volitev.

3.1. Evropske volitve

Pomen glasovanja na evropskih volitvah

QA16a Prosimo, povejte, kako pomembno je, da osebno glasujete na evropskih volitvah? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, ko 1 pomeni, da je glasovanje nekaj, kar za vas sploh ni pomembno, in 10 pomeni, da je glasovanje nekaj, kar se vam zdi bistveno ali ključna dolžnost za vas kot državljana. Preostale številke kažejo na nekaj med tema dvema položajema. (%)

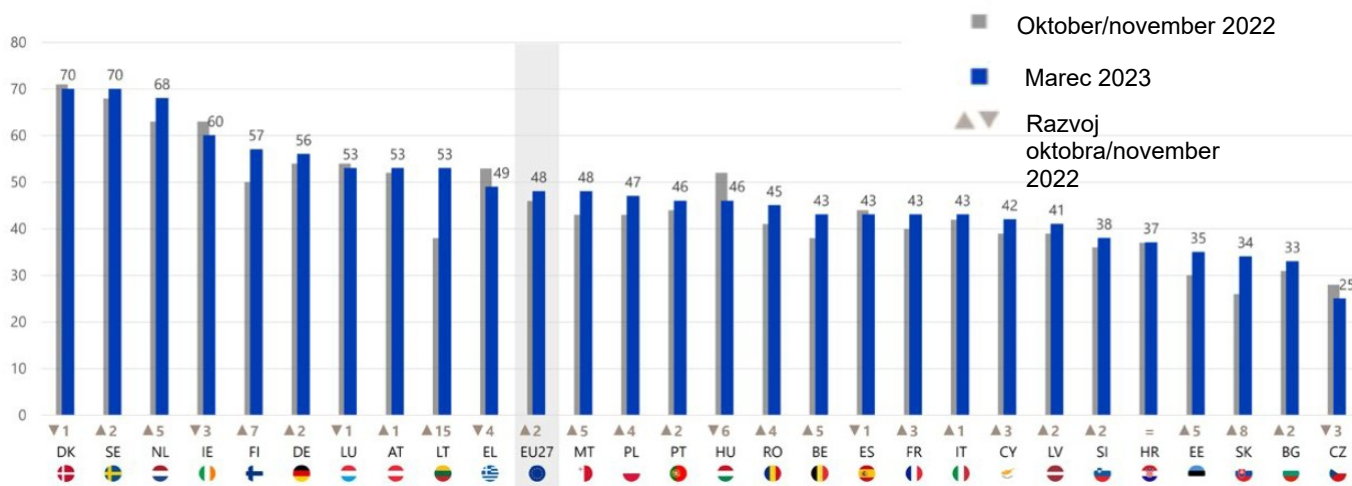

Pomen glasovanja na evropskih volitvah je v sedANJI raziskavi ostal na splošno nespremenjen v primerjavi z oktobrom in novembrom 2022, saj je skoraj polovica državljanov (48 %, +2 odstotni točki) dala velik pomen glasovanju. Skoraj štirje od desetih (38 %, -1 odstotne točke) menijo, da je glasovanje na evropskih volitvah srednje pomembno, 13 % (-1 odstotne točke) pa tem volitvam pripisuje majhen pomen.

Treba je omeniti, da so te številke skladne s tistimi, ki so bile zabeležene v enakovrednem času pred zadnjimi evropskimi volitvami leta 2019. V raziskavi Eurobarometra, ki jo je Evropski parlament opravil aprila 2018 (tj. približno 13 mesecev pred volitvami), jih 49 % pripisuje velik pomen glasovanju, 17 % pa jih pripisuje majhnemu pomenu²².

V 17 državah je pomembnost evropskih volitev priznana z večino, najvišji deleži pa pravijo, da je glasovanje zanje zelo pomembno na Danskem, Švedskem (70 %) in na Nizozemskem (68 %). V devetih državah članicah je glasovanje na teh volitvah srednje pomembno, zlasti v Romuniji, Italiji (46 %) in na Hrvaškem (45 %). V Belgiji enaki deleži pripisujejo velik pomen (43 %) in srednje velik pomen (43 %) tem volitvam. Nazadnje, v šestih državah je vsaj ena od petih mest manj pomembna pri glasovanju na teh volitvah, pri čemer je najbolj verjetno, da bodo anketiranci na Češkem (30 %), Bolgariji (23 %), Cipru in Slovaškem (obe 22 %) dali ta odgovor.

QA16a Prosimo, povejte, kako pomembno je, da osebno glasujete na evropskih volitvah? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, ko 1 pomeni, da je glasovanje nekaj, kar za vas sploh ni pomembno, in 10 pomeni, da je glasovanje nekaj, kar se vam zdi bistveno ali ključna dolžnost za vas kot državljana. Preostale številke kažejo na nekaj med tema dvema položajema. (% – skupaj „zelo pomembno (8–10)“)

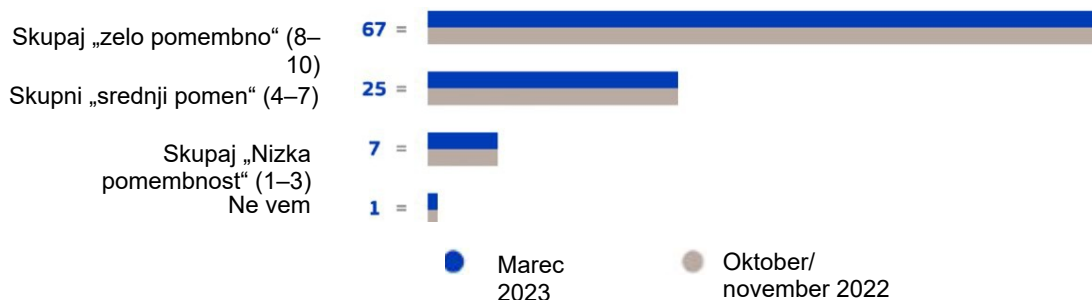
V 11 državah je verjetnost, da bodo anketiranci na evropskih volitvah namenili velik osebni pomen, večja kot v oktobru in novembru 2022. Litva (53 %, +15 odstotnih točk) izstopa po posebej velikem pozitivnem razvoju, sledita ji Slovaška (34 %, +8 odstotnih točk) in Finska (57 %, +7 odstotnih točk). Ta delež se je zmanjšal le na Madžarskem (46 %, –6 odstotne točke), Grčiji (49 %, –4 odstotne točke), na Češkem (25 %, –3 odstotne točke) in na Irskem (60 %, –3 odstotne točke), medtem ko je v preostalih 12 državah ostal stabilen ali nespremenjen.

²² Ugotovitve raziskave Eurobarometra Evropskega parlamenta iz aprila 2018 (EB 89.2) so na voljo na: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

Pomen glasovanja na nacionalnih volitvah

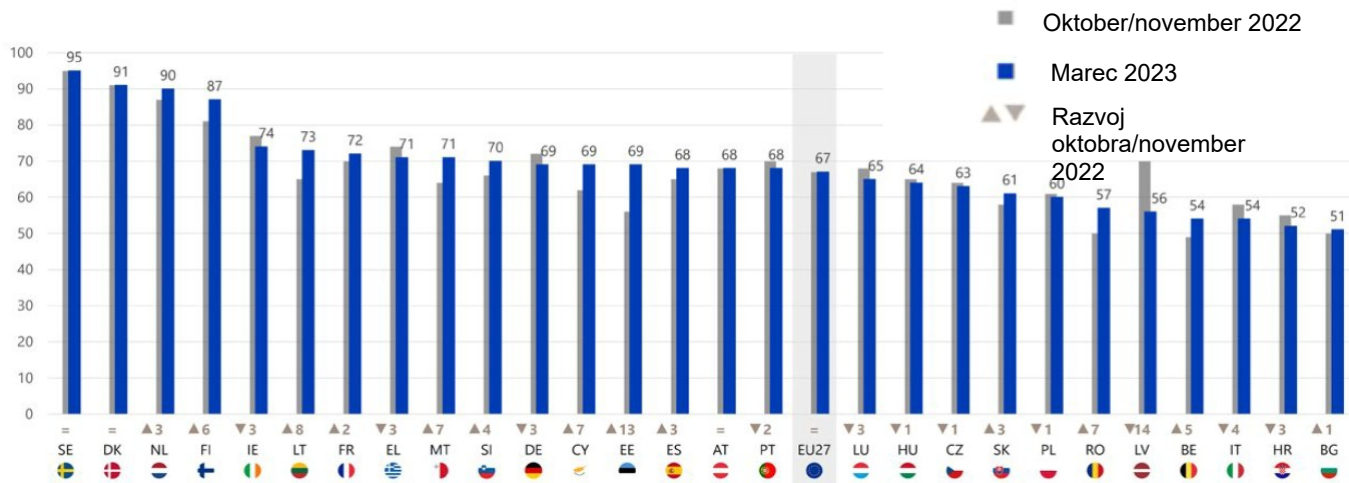
Približno dve tretjini vprašanih (67 %) meni, da je zanje zelo pomembno, da osebno glasujejo na nacionalnih volitvah. Četrtnina volitev na teh volitvah pripisuje srednji pomen, 7 % pa jih meni, da je to malo pomembno. Ti podatki so od oktobra do novembra 2022 ostali nespremenjeni.

QA16b In kako pomembno ali ne je za vas, da glasujete na državnih volitvah v (naša država)? (EU27) (%)

V vseh državah članicah ima večina anketirancev velik osebni pomen pri glasovanju na nacionalnih volitvah, pri čemer se deleži gibljejo od devetih od desetih ali več na Švedskem (95 %), Danskem (91 %) in na Nizozemskem (90 %), nekoliko nad polovico v Bolgariji (51 %), na Hrvaškem (52 %), v Belgiji in Italiji (obe 54 %). V osmih državah vsaj ena od desetih držav pripisuje majhen pomen glasovanju na teh volitvah, zlasti v Bolgariji (13 %), Cipru, Latviji in Malti (vseh 11 %).

QA16b In kako pomembno ali ne je za vas, da glasujete na državnih volitvah v (naša država)? (% – skupaj „zelo pomembno (8–10)“)

Anketiranci bolj verjetno pripisujejo velik pomen glasovanju na nacionalnih volitvah kot evropskim volitvam v vseh državah. Vendar se velikost te vrzeli med državami članicami zelo razlikuje. Največja je na Češkem (nacionalna 63 %, EU 25 %), sledita ji Estonija (nacionalna 69 %, EU 35 %) in Slovenija (nacionalna 70 %, EU 38 %). Najnižjo razliko je mogoče opaziti v Italiji, Belgiji (nacionalna 54 %, EU 43 % za obe državi), Luksemburgu (na nacionalni ravni 65 %, EU 53 %) in Romuniji (nacionalna 57 %, EU 45 %).

V 11 državah je bolj verjetno, da bodo anketiranci rekli, da je glasovanje na nacionalnih volitvah zanje osebno zelo pomembno kot v oktobru in novembru 2022. Največja povečanja so bila v Estoniji (69 %, +13 odstotnih točk), Litvi (73 %, +8 odstotnih točk), Malti (71 %, +7 odstotnih točk),

Cipru (69 %, +7 odstotnih točk) in Romuniji (57 %, +7 odstotnih točk). Ta delež se je zmanjšal v sedmih državah, vendar je bilo to zmanjšanje opazno le v Latviji (56 %, -14 odstotnih točk). Ta številka je v devetih državah ostala stabilna ali nespremenjena.

Pomen, ki ga anketiranci pripisujejo glasovanju na nacionalnih in evropskih volitvah, se razlikuje glede na starost, stopnjo izobrazbe in socialno-ekonomski status. Za anketirance, stare 25 let ali več, je bolj verjetno, da bodo imeli velik osebni pomen za glasovanje na nacionalnih volitvah (66–70 % v primerjavi z 58 %) in evropskih (48–50 % v primerjavi z 42 %). Podobno je pri tistih, ki so zaključili izobraževanje s polnim delovnim časom, stari 20 let ali več, bolj verjetno, da mu pripisujejo velik pomen (77 % v primerjavi s 63 % na nacionalnih volitvah, 58 % v primerjavi z 38 % na volitvah v EU).

Vodstveni delavci (80 % na nacionalni ravni, 61 % EU) so najbolj pomembni za glasovanje na teh volitvah, zlasti v primerjavi z brezposelnimi (53 % na nacionalni ravni, 36 % v EU) in domačimi osebami (55 % na nacionalni ravni, 33 % v EU). Tisti, ki imajo redko ali nikoli težave pri plačevanju računov, so veliko bolj verjetni kot tisti, ki imajo pogostejše težave pri glasovanju na nacionalnih volitvah (74 % v primerjavi s 54 %) in evropskih (55 % v primerjavi s 35–37 %) so zelo pomembni.

Verjetno je pomen glasovanja povezan tudi z občutkom, da je njegov glas pomemben, in s stopnjo zadovoljstva z demokracijo tako na nacionalni ravni kot na ravni EU. Na primer, tisti, ki se strinjajo, da njihov glas šteje v EU (67 % v primerjavi z 31 % tistih, ki se ne strinjajo), in tisti, ki so zadovoljni z demokracijo v EU (59 % v primerjavi s 36 % tistih, ki niso zadovoljni), pripisujejo večji pomen glasovanju na evropskih volitvah.

Podobno je bolj verjetno, da bodo tisti, ki imajo pozitivno podobo Evropskega parlamenta, rekli, da je glasovanje na evropskih volitvah zelo pomembno (67 % v primerjavi s 33 % tistih, ki imajo negativno podobo), prav tako pa tudi tisti, ki želijo, da bi imel Evropski parlament pomembnejšo vlogo (59 % v primerjavi s 33 % tistih, ki bi želeli, da bi bila njegova vloga manj pomembna).

QA16a Prosimo, povejte, kako pomembno je, da osebno glasujete na evropskih volitvah? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, ko 1 pomeni, da je glasovanje nekaj, kar za vas sploh ni pomembno, in 10 pomeni, da je glasovanje nekaj, kar se vam zdi bistveno ali ključna dolžnost za vas kot državljana. Preostale številke kažejo na nekaj med tema dvema položajema. (V % – EU-27)

	Skupaj „Nizka pomembnost“ (1–3)	Skupni „srednji pomen“ (4–7)	Skupaj „zelo pomembno“ (8–10)
EU-27	13	38	48
Spol			
Človek	15	37	47
Žensko	13	38	48
Starost			
15–24	13	42	42
25–39	12	40	48
40–54	14	38	48
55+	13	36	50
Izobraževanje (konec)			
—15	21	40	38
16–19	15	41	44
20+	9	33	58
Še vedno študiram	11	38	48
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	12	39	49
Upravitelji	7	32	61
Drugi beli ovratniki	10	40	50
Ročni delavci	15	44	41
Hišne osebe	18	48	33
Brezposeln	24	39	36
Upokojen	16	33	51
Študenti	11	38	48
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	24	40	35
Od časa do časa	15	47	37
Skoraj nikoli/Nikoli	11	34	55
Moj glas šteje v EU			
Se strinjam	4	29	67
Nestrinjanje	23	45	31
Zadovoljstvo z demokracijo v EU			
Zadovoljen	6	34	59
Nezadovoljen	21	43	36
Vloga Evropskega parlamenta			
Pomembneje	7	34	59
Manj pomembna	23	44	33
Brez sprememb	11	37	51

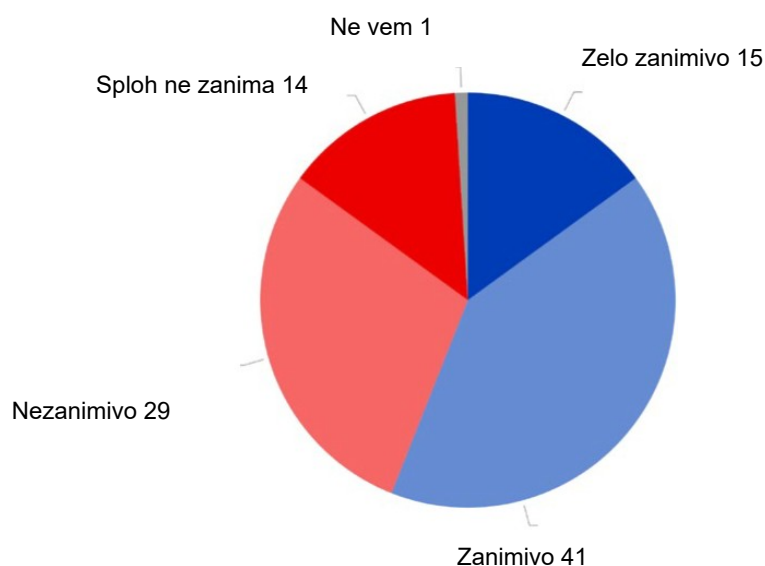
QA16b In kako pomembno ali ne je za vas, da glasujete na državnih volitvah v (naša država)? (V % – EU-27)

	Skupaj „Nizka pomembnost“ (1–3)	Skupni „srednji pomen“ (4–7)	Skupaj „zelo pomembno“ (8–10)
EU-27	7	25	67
Spol			
Človek	6	26	67
Žensko	7	25	67
Starost			
15–24	8	31	58
25–39	7	27	66
40–54	6	26	67
55+	7	23	70
Izobraževanje (konec)			
—15	12	25	63
16–19	8	30	62
20+	4	19	77
Še vedno študiram	7	28	62
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	5	26	69
Upravitelji	3	17	80
Drugi beli ovratniki	5	28	67
Ročni delavci	9	32	59
Hišne osebe	11	33	55
Brezposeln	14	32	53
Upokojen	7	20	73
Študenti	7	28	62
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	14	31	54
Od časa do časa	9	36	54
Skoraj nikoli/Nikoli	5	20	74
Moj glas šteje v EU			
Se strinjam	2	18	80
Nestrinjanje	11	32	56
Zadovoljstvo z demokracijo v EU			
Zadovoljen	3	21	75
Nezadovoljen	11	31	58
Podoba Evropskega parlamenta			
Pozitiven	2	17	80
Nevtralen	6	32	61
Negativen	15	27	57
Vloga Evropskega parlamenta			
Pomembneje	4	22	74
Manj pomembna	11	33	56
Brez sprememb	6	21	72

Zanimanje za naslednje evropske volitve

Velika večina anketirancev (56 %, +2 odstotni točki od oktobra do novembra 2022) se zanima za naslednje evropske volitve, vključno s 15 % (+1 odstotno točko), ki pravijo, da so „zelo zainteresirani“. Nasprotno pa več kot štirje od desetih (43 %, –2 odstotne točke) pravijo, da niso zainteresirani, pri čemer 14 % (–1 odstotne točke) pravi, da „niso zainteresirani“. Ti deleži so ostali stabilni v primerjavi z oktobrom in novembrom 2022.

QA15 Naslednje evropske volitve bodo maja ali junija 2024. Kako zainteresirani ali ne bi rekli, da ste na teh volitvah? (EU27) (%)

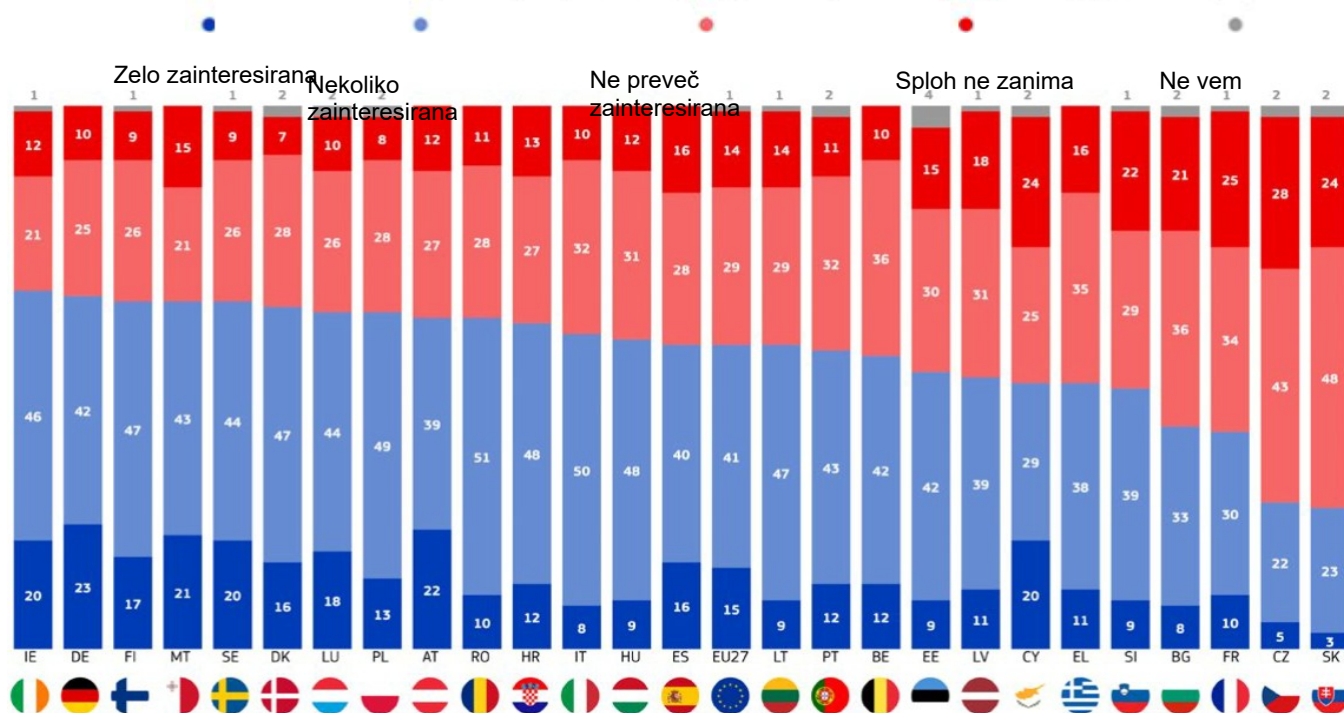

Če primerjamo rezultate z rezultati, ugotovljenimi v enakem časovnem okviru pred zadnjimi evropskimi volitvami, je mogoče ugotoviti, da je delež vprašanih, ki se zanimajo za naslednje evropske volitve, zdaj za 6 odstotnih točk višji kot aprila 2018, ko jih je 50 % izjavilo, da jih zanima, 48 % pa jih je menilo, da niso zainteresirani²³.

V 20 državah članicah jih večina zanima za naslednje evropske volitve, največ jih je bilo na Nizozemskem (75 %), na Irskem (66 %) in v Nemčiji (65 %). Slovaška (26 %) in Češka (27 %) sta daleč v državah z najmanjšim zanimanjem za naslednje volitve, sledita ji Francija (40 %) in Bolgarija (41 %).

²³ Ugotovitve raziskave Eurobarometra Evropskega parlamenta iz aprila 2018 (EB 89.2) so na voljo na: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

QA15 Naslednje evropske volitve bodo maja ali junija 2024. Kako zainteresirani ali ne bi rekli, da ste na teh volitvah? (%)

V 14 državah je bolj verjetno, da bodo anketiranci povedali, da jih zanimajo naslednje evropske volitve, kot so bili oktobra in novembra 2022. Raven obresti se je povečala za vsaj deset odstotnih točk v Estoniji (51 %, +14 odstotnih točk), na Finskem (64 %, +11 odstotnih točk) in Latviji (50 %, +10 odstotnih točk). Kljub temu se je delež zainteresiranih strani zmanjšal za sedem odstotnih točk v Grčiji (49 %) in na Malti (64 %), v 11 državah pa je ostal stabilen ali nespremenjen.

Tako kot pri pomembnosti glasovanja se raven zanimanja za naslednje evropske volitve razlikuje glede na starost, stopnjo izobrazbe in socialno-ekonomski status anketirancev. Tisti, stari 25 let ali več, so bolj verjetno kot mlajši anketiranci rekli, da jih zanima (56–58 % v primerjavi z 49 %). Tisti, ki so zaključili izobraževanje s polnim delovnim časom, stari 20 let ali več, so bolj nagnjeni k temu, da so zainteresirani v primerjavi s tistimi, ki so končali izobraževanje v starosti 15 let ali manj (65 % v primerjavi s 45 %). Vodstveni delavci (70 %) kažejo najvišjo raven zanimanja, zlasti v primerjavi z brezposelnimi (41 %), prav tako pa tudi tisti, ki nikoli ali redko nimajo težav pri plačevanju računov (62 % v primerjavi s 40 % tistih, ki imajo večino časa težave).

Anketiranci, ki živijo v velikih mestih, so bolj naklonjeni k zanimanju za naslednje evropske volitve kot tisti, ki živijo v podeželskih vaseh ali manjših mestih (62 % v primerjavi s 54 %).

Poleg tega tisti, ki se strinjajo s svojim glasom, štejejo v EU (76 % v primerjavi s 40 % tistih, ki se ne strinjajo) in tisti, ki so zadovoljni z demokracijo EU (69 % v primerjavi s 43 % tistih, ki niso zadovoljni), je bolj verjetno, da jih zanimajo naslednje evropske volitve. Raven zanimanja je višja tudi med anketiranci, ki imajo pozitivno podobo Evropskega parlamenta (79 % v primerjavi s 35 % tistih z negativno podobo), in tistimi, ki bi želeli, da bi imel pomembnejšo vlogo (70 % v primerjavi z 39 % tistih, ki bi si želeli, da bi bila njegova vloga manj pomembna).

QA15 Naslednje evropske volitve bodo maja ali junija 2024. Kako zainteresirani ali ne bi rekli, da ste na teh volitvah? (V % – EU-27)

	Skupaj „zainteresirani“	Skupaj „Nezainteresirano“
EU-27	56	43
Spol		
Človek	58	42
Žensko	54	45
Starost		
15–24	49	49
25–39	56	44
40–54	58	42
55+	58	42
Izobraževanje (konec)		
—15	45	54
16–19	53	46
20+	65	34
Še vedno študiram	56	43
Socialno-poklicna kategorija		
Samozaposlena oseba	61	39
Upravitelji	70	30
Drugi beli ovratniki	59	40
Ročni delavci	50	49
Hišne osebe	45	54
Brezposeln	41	58
Upokojen	57	42
Študenti	56	43
Težave pri plačevanju računov		
Večino časa	40	59
Od časa do časa	49	50
Skoraj nikoli/Nikoli	62	38
Subjektivna urbanizacija		
Podeželsko naselje	54	45
Pameten/srednjevelikost mesta	54	45
Veliko mesto	62	37
Moj glas šteje v EU		
Se strinjam	76	24
Nestrinjanje	40	59
Zadovoljstvo z demokracijo v EU		
Zadovoljen	69	30
Nezadovoljen	43	56
Podoba Evropskega parlamenta		
Pozitiven	79	20
Nevtralen	47	52
Negativen	35	64
Vloga Evropskega parlamenta		
Pomembneje	70	30
Manj pomembna	39	61
Brez sprememb	54	44

Rezultati tega vprašanja kažejo tudi na dejstvo, da je zanimanje državljanov za volitve povezano z njihovo višino dohodka. Evropske državljanke z nižjimi dohodki le 44 % zanima evropske volitve leta 2024. To je edina dohodkovna skupina, v kateri se na volitvah ne zanima več državljanov (55 %) kot tistih, ki jih zanima (44 %).

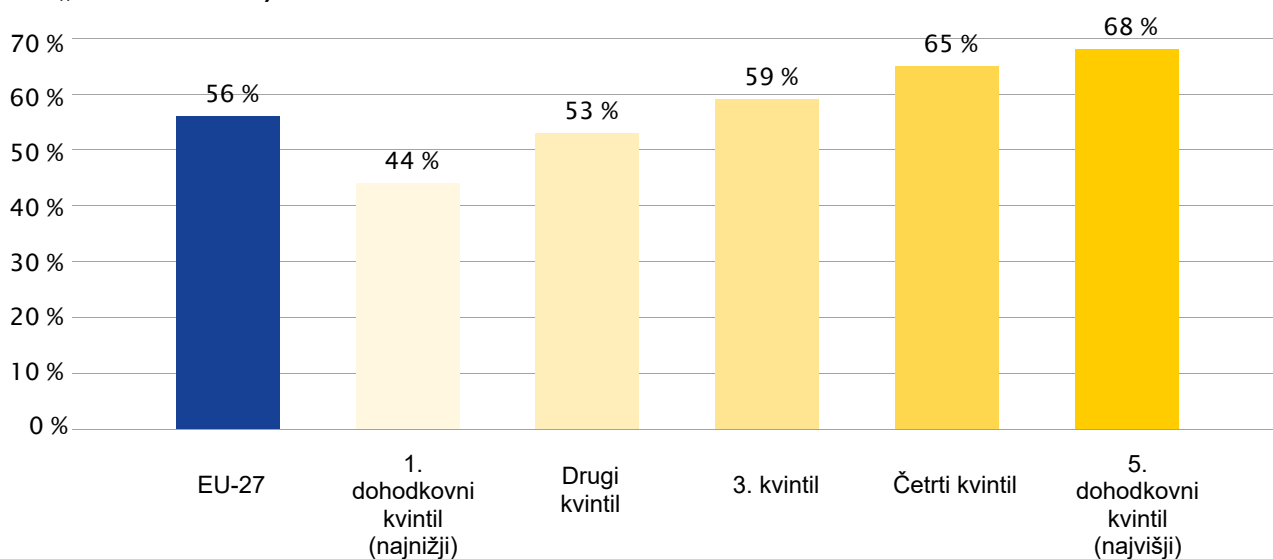
Za štiri višje dohodkovne skupine (kvintile) je večina državljanov, ki se zanimajo za volitve: od 53 %, ki jih zanimajo volitve v drugem kvintilu (še vedno pod povprečjem EU), do več kot dveh tretjin državljanov EU z najvišjim dohodkovnim kvintilom (68 %), ki jih te volitve zanimajo.

QA15 Naslednje evropske volitve bodo maja ali junija 2024. Kako zainteresirani ali ne bi rekli, da ste na teh volitvah? (V % – EU-27)

&

SD17 Skupni razpoložljivi dohodek gospodinjstva (kvintil) (v % – skupaj

80 %, obrestovano“)

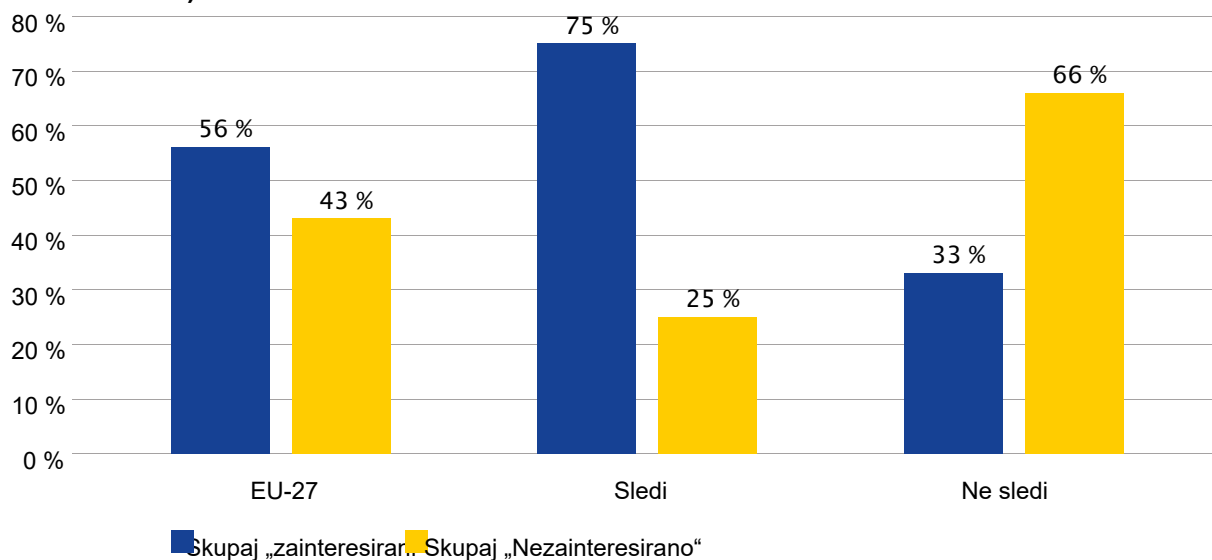
Opomba: v prvotnem grafikonu je bil „3th kvintil“ namesto „četrtega kvintila“.

Zanimanje za evropske volitve 2024 je tudi veliko večje med tistimi, ki sledijo politiki Evropske unije (75 % jih zanima evropske volitve 2024), kot med tistimi, ki ne sledijo politiki EU (33 %).

QA15 Naslednje evropske volitve bodo maja ali junija 2024. Kako zainteresirani ali ne bi rekli, da ste na teh volitvah? (V % – EU-27)

&

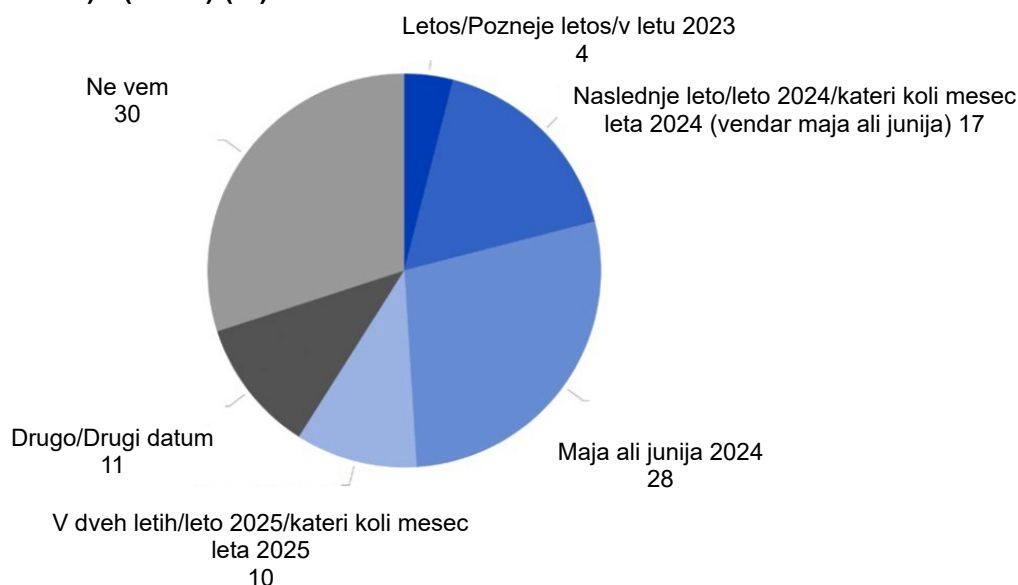
QA3 Ali bi rekli, da sledite dogajanju v politiki Evropske unije: (V % – skupaj „obrestovane“)

Poznavanje datuma naslednjih evropskih volitev

Skoraj trije od desetih (28 %) pravilno kažejo, da bodo naslednje evropske volitve potekale maja ali junija 2024, kar pomeni povečanje za tri odstotke od oktobra do novembra 2022²⁴. Delež, ki pravilno izbere leto volitev, vendar ne navaja nobenega meseca ali navaja napačen mesec, se je prav tako povečal (+6 odstotnih točk) in zdaj znaša 17 %. Četrtnina (+1 odstotne točke) daje napačen odgovor z navedbo, da bodo volitve potekale leta 2023 (4 %, +3 odstotne točke) ali leta 2025 (10 %, –3 odstotne točke) ali z navedbo drugega datuma (11 %, +1 odstotne točke).

QA14 Po vašem mnenju, kdaj bodo tukaj potekale naslednje evropske volitve (NAŠ DRŽAVA)? (EU27) (%)

Raven znanja o naslednjih evropskih volitvah je zdaj precej višja (+9 odstotnih točk) kot je bila v podobnem času pred zadnjimi evropskimi volitvami leta 2019. Približno 13 mesecev pred temi volitvami, aprila 2018, jih je 19 % pravilno opredelilo datum volitev (maj 2019), 13 % pa jih je vedelo le, da se bo to zgodilo naslednje leto²⁵.

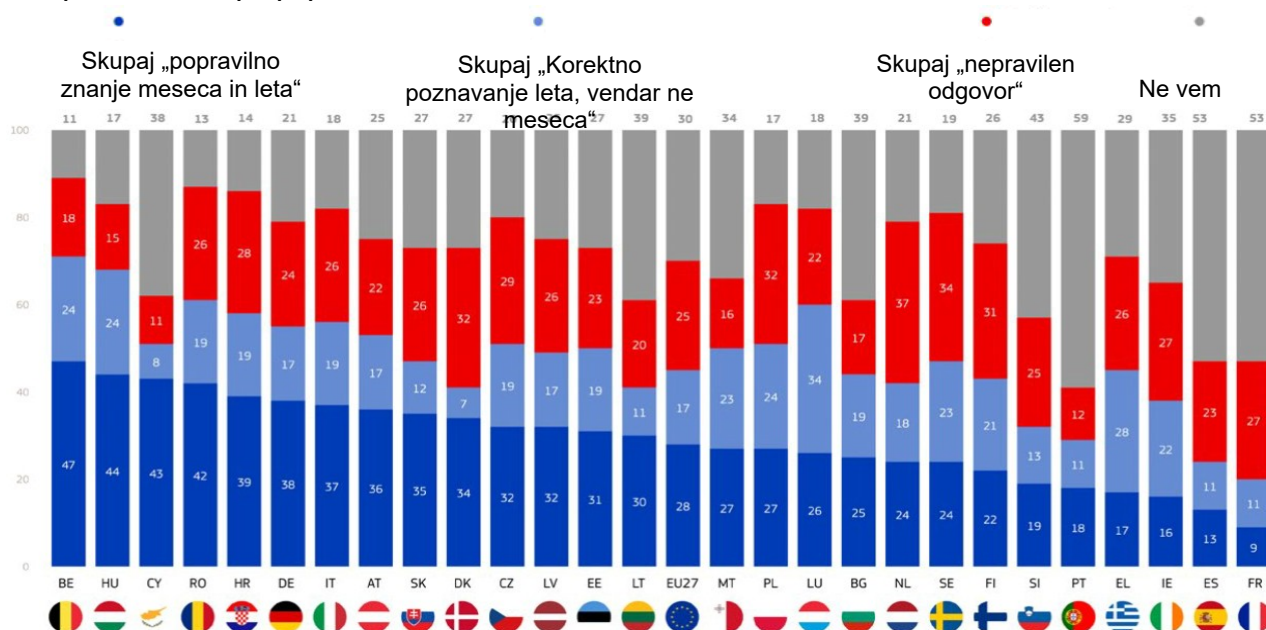
Raven poznavanja datuma evropskih volitev se med državami zelo razlikuje. V 14 državah članicah vsaj tri od desetih pravilno opredelijo maj ali junij 2024 kot datum volitev, pri čemer so največji deleži zabeleženi v Belgiji (47 %), na Madžarskem (44 %) in na Cipru (43 %). Na nasprotni strani lestvice 9 % v Franciji, 13 % v Španiji in 16 % na Irskem kaže pravilno poznavanje točnega datuma (maj ali junij 2024).

Nizozemska (37 %), Švedska (34 %), Poljska in Danska (obe 32 %) so države, v katerih je najbolj verjetno, da bodo anketiranci dali napačen odgovor. Več kot polovica na Portugalskem (59 %), Franciji in Španiji (obe 53 %) pravi, da ne vedo.

²⁴ Maj/junij 2024“ se je štel za pravilen odgovor, saj točen datum volitev v času terenskega dela še ni bil dogovorjen.

²⁵ Ugotovitve raziskave Eurobarometra Evropskega parlamenta iz aprila 2018 (EB 89.2) so na voljo na: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

QA14 Kdaj bodo po vašem mnenju naslednje evropske volitve v (naša država)? (%)

V 17 državah se je raven poznavanja datuma naslednjih evropskih volitev od oktobra do novembra 2022 povečala. To velja zlasti za Latvijo (32 %, +15 odstotnih točk), Romunijo (42 %, +12 odstotnih točk) in Litvo (30 %, +11 odstotnih točk). Ravni znanja so se zmanjšale na Malti (27 %, -24 odstotnih točk), Luksemburgu (26 %, -13 odstotnih točk), na Poljskem (27 %, -7 odstotne točke) in na Irskem (16 %, -6 odstotne točke), medtem ko je delež, ki daje pravilen odgovor, v šestih državah članicah ostal nespremenjen ali nespremenjen.

V socialno-demografskih ugotovitvah je poudarjeno, da je pri anketiranih v osrednjih starostnih skupinah (starih 25–54 let) verjetnost, da bodo pravilno določili datum naslednjih evropskih volitev (29–30 % v primerjavi s 24–26 %), nekoliko večja kot pri mlajših in starejših anketiranih.

Kljub temu se zdi, da imata raven izobrazbe in socialno-ekonomski položaj anketirancev večjo vlogo. Za tiste, ki so zaključili izobraževanje s polnim delovnim časom, stari 16 let ali več, je bolj verjetno, da bodo dali pravilen datum kot tisti, ki so končali v starosti 15 let ali manj (29–30 % v primerjavi z 18 %). Menedžerji in drugi beli ovratniki bodo bolj verjetno pravilno odgovorili na vprašanje (35–36 % v primerjavi s 14 % hišnih oseb), prav tako tisti, ki imajo težave pri plačevanju računov od časa do časa ali redko/nikoli (27–29 % v primerjavi s 17 % tistih, ki imajo večino časa težave).

Anketiranci, ki živijo v velikih mestih, bolj verjetno poznajo datum volitev kot tisti, ki živijo v podeželskih vaseh ali manjših mestih (32 % v primerjavi s 25–27 %).

Raven znanja je višja tudi med tistimi, ki imajo pozitivno podobo Evropskega parlamenta (34 % v primerjavi s 24 % tistih, ki imajo negativno podobo), in med tistimi, ki so glasovali na zadnjih evropskih volitvah (33 % v primerjavi z 18 % tistih, ki niso volili).

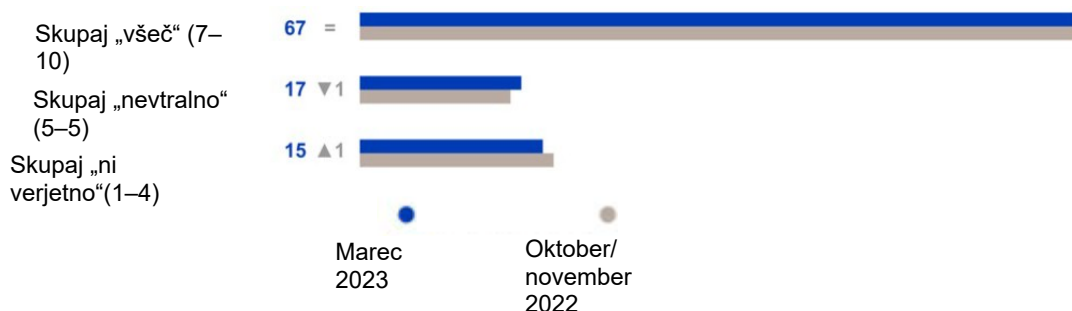
QA14 Kdaj bodo po vašem mnenju naslednje evropske volitve v (naša država)? (%)

	Skupaj „popravilno znanje meseca in leta“	Skupaj „Korektno poznavanje leta, vendar ne meseca“	Skupaj „nepravilen odgovor“
EU-27	28	17	25
Spol			
Človek	28	18	26
Žensko	27	16	25
Starost			
15–24	24	15	27
25–39	29	18	27
40–54	30	18	25
55+	26	17	25
Izobraževanje (konec)			
—15	18	12	25
16–19	29	17	25
20+	30	19	27
Še vedno študiram	24	17	25
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	30	21	25
Upravitelji	35	20	26
Drugi beli ovratniki	36	19	24
Ročni delavci	26	26	28
Hišne osebe	14	14	30
Brezposeln	18	11	28
Upokojen	25	16	24
Študenti	24	17	25
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	17	15	28
Od časa do časa	27	18	28
Skoraj nikoli/Nikoli	29	17	25
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko naselje	25	16	26
Pameten/srednjevelikost mesta	27	15	26
Veliko mesto	32	19	25
Glasovanje na zadnjih volitvah v Evropski parlament			
Da	33	20	24
Brez	18	13	29
Podoba Evropskega parlamenta			
Pozitiven	34	20	25
Nevtralen	25	15	26
Negativen	24	15	28

Verjetnost glasovanja na naslednjih evropskih volitvah

Po rahlem zmanjšanju med aprilom in majem ter oktobrom in novembrom 2022 je verjetnost glasovanja na naslednjih evropskih volitvah v sedanji anketi ostala nespremenjena, saj je približno dve tretjini (67 %, brez sprememb) dejalo, da bodo verjetno glasovale na takšnih volitvah, če bi bile izvedene naslednji teden (7–10 na lestvici od 1 do 10).

QA22 Če bodo naslednje evropske volitve prihodnji teden, kako verjetno bi lahko glasovali na teh volitvah? Uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer „1“ pomeni „ni verjetno“ in „10“ pomeni „zelo verjetno“. (EU27) (%)

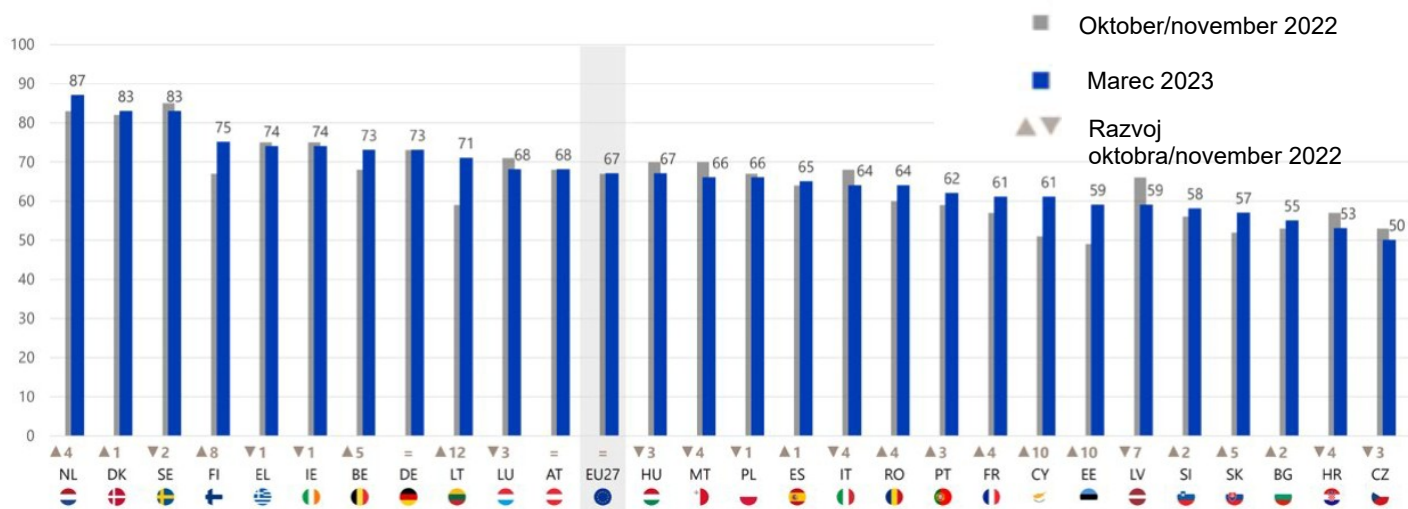

Podobno vprašanje je bilo aprila 2018 vključeno v raziskavo Eurobarometra Evropskega parlamenta. Anketiranci so bili na lestvici od 1 do 10 vprašani, kako verjetno bodo glasovali na naslednjih evropskih volitvah maja 2019, pri čemer jih je 58 % odgovorilo, da bodo to verjetno storili (7–10)²⁶. Čeprav je bilo vprašanje drugačno in bi bilo treba primerjavo razlagati previdno, bi to lahko kljub temu pomenilo, da so državljani trenutno bolj nagnjeni k udeležbi na evropskih volitvah leta 2024, kot so bili v podobnem času pred volitvami leta 2019.

Večina v vseh državah pravi, da bi lahko volili na evropskih volitvah, če bi bili naslednji teden, deleži pa segajo od več kot osem od desetih na Nizozemskem (87 %), na Danskem in Švedskem (obe 83 %) do 50 % na Češkem, 53 % na Hrvaškem in 55 % v Bolgariji. Vsaj četrtina jih pravi, da ne bodo glasovali na Češkem (29 %), v Sloveniji (27 %), Bolgariji, na Cipru in v Franciji (vseh 25 %).

²⁶ Opozoriti je treba, da so rezultati na ravni EU v letu 2018 vključevali tudi Združeno kraljestvo. Ugotovitve raziskave Eurobarometra Evropskega parlamenta iz aprila 2018 (EB 89.2) so na voljo na: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

QA22 Če bodo naslednje evropske volitve prihodnji teden, kako verjetno bi lahko glasovali na teh volitvah? Uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer „1“ pomeni „ni verjetno“ in „10“ pomeni „zelo verjetno“. (% – skupaj „všeč“ (7–10))

Verjetnost glasovanja na naslednjih evropskih volitvah se je od oktobra do novembra 2022 povečala v desetih državah, zlasti v Litvi (71 %, +12 odstotnih točk), Cipru (61 %, +10 odstotnih točk) in Estoniji (59 %, +10 odstotnih točk). Delež tistih, ki pravijo, da bodo verjetno glasovali na takšnih volitvah, se je zmanjšal za sedem odstotnih točk v Latviji (59 %) in za tri ali štiri točke v nadaljnjih šestih državah. Ta delež anketirancev je v desetih državah ostal nespremenjen ali nespremenjen.

Verjetnost glasovanja na naslednjih evropskih volitvah se povečuje, saj se povečujejo starost, stopnja izobrazbe in socialno-ekonomski status anketirancev.

Tisti, stari 25 let ali več, so bolj nagnjeni k temu, da bi volili, če bi bile te volitve prihodnji teden (68–70 % v primerjavi s 55 % tistih, starih od 15 do 24 let), prav tako pa tudi tisti, ki so zaključili redno izobraževanje v starosti 20 let ali več (78 % v primerjavi z 59 % tistih, ki so končali starost 15 let ali manj). Menedžerji (81 % v primerjavi s 54 % brezposelnih) in tisti, ki nikoli ali redko nimajo težav pri plačevanju računov (73 % v primerjavi z 52–58 % tistih, ki imajo težave pogostejše), imajo večjo verjetnost, da bodo glasovali.

Anketiranci, ki pogosto govorijo o evropskih političnih zadevah (84 % v primerjavi z 49 % tistih, ki tega nikoli ne storijo), in tisti, ki sledijo evropski politiki (80 % v primerjavi z 51 % tistih, ki tega ne storijo), so bolj verjetno, da bodo glasovali na jutrišnjih volitvah, prav tako pa tudi tisti, ki so že glasovali na zadnjih evropskih volitvah (88 % v primerjavi s 34 % tistih, ki niso volili). Poleg tega ima pomembno vlogo tudi podoba, ki jo imajo anketiranci o Evropskem parlamentu, saj je pri 85 % tistih, ki imajo pozitivno podobo, verjetnejše, da bodo glasovali, v primerjavi z 51 % tistih, ki imajo negativno podobo.

QA22 Če bodo naslednje evropske volitve prihodnji teden, kako verjetno bi lahko glasovali na teh volitvah? Uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer „1“ pomeni „ni verjetno“ in „10“ pomeni „zelo verjetno“. (V % – EU-27)

	Skupaj „ni verjetno“ (1–4)	Skupaj „nevtralno“ (5–6)	Skupaj „všeč“ (7–10)
EU-27	17	15	67
Spol			
Človek	17	15	66
Žensko	16	15	67
Starost			
15–24	21	17	55
25–39	17	15	68
40–54	16	14	70
55+	16	14	69
Izobraževanje (konec)			
—15	25	15	59
16–19	18	17	64
20+	11	11	78
Še vedno študiram	19	15	58
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	13	15	72
Upravitelji	8	11	81
Drugi beli ovratniki	13	16	71
Ročni delavci	19	18	63
Hišne osebe	24	19	56
Brezposeln	32	13	54
Upokojen	17	12	70
Študenti	19	15	58
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	28	18	52
Od časa do časa	21	20	58
Skoraj nikoli/Nikoli	13	12	73
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko naselje	16	15	67
Pameten/srednjevelikost mesta	18	16	65
Veliko mesto	14	13	71
Glasovanje na zadnjih volitvah v Evropski parlament			
Da	3	9	88
Brez	40	23	34
Podoba Evropskega parlamenta			
Pozitiven	5	8	85
Nevtralen	19	19	60
Negativen	33	16	51

Razlogi za glasovanje na evropskih volitvah

Najpogostejše omenjeni razlogi, zakaj anketiranci pravijo, da ljudje volijo na evropskih volitvah, so, ker je njihova dolžnost kot državljani (38 %, +1 odstotno točko od oktobra do novembra 2022), ker običajno volijo na političnih volitvah in ker želijo podpreti politično stranko (obe 36 %, +2 odstotni točki). Razvrstitev teh razlogov je ostala nespremenjena v primerjavi z oktobrom in novembrom 2022. Drugi razlogi, ki jih navaja vsaj eden od petih, so: želijo spremeniti stvari z glasovanjem na evropskih volitvah (29 %, brez sprememb), želijo podpreti določenega kandidata (23 %, +1 odstotno točko), želijo izraziti svoje nezadovoljstvo (21 %, –2 odstotne točke) in želijo izraziti svojo podporo Evropski uniji (21 %, brez sprememb).

QA17ab Kaj so po vašem mnenju razlogi, zaradi katerih ljudje volijo na evropskih volitvah? Najprej? In potem? (NAJVEČ 4 ODGOVORI) (EU27) (%)

V 14 državah je najbolj omenjeni razlog, da ljudje volijo na evropskih volitvah, ta, da je njihova dolžnost kot državljanka. Običajno je glasovanje na političnih volitvah najpogostejši razlog, ki ga navajajo anketiranci v petih državah in želijo podpreti politično stranko na vrhu seznama razlogov v naslednjih petih državah. Na Nizozemskem in Švedskem se najpogostejše navaja, da želijo spremeniti stvari z glasovanjem na evropskih volitvah, medtem ko je na Slovaškem želja po podpori določenega kandidata uvrščena na najvišje mesto.

Njihova državljanska dolžnost je med tremi najpomembnejšimi razlogi za volilno pravico na evropskih volitvah v 20 državah, pri čemer so največji deleži zabeleženi v Litvi (61 %), Cipru (52 %), Latviji in Luksemburgu (obe 51 %). Najmanj verjetno je, da bodo anketiranci izbrali ta razlog na Češkem (17 %), Poljskem in Slovaškem (obe 27 %).

V 17 državah je glasovanje na političnih volitvah med prvimi tremi razlogi. To najpogostejše omenjajo anketiranci na Švedskem (47 %), Danskem (46 %) in Finskem (44 %). V Latviji (21 %), Estoniji (24 %), Belgiji in na Slovaškem (obe 25 %) je najmanj verjetno, da bodo to navedli kot razlog.

Želja po podpori politični stranki je med tremi glavnimi razlogi, zaradi katerih naj bi ljudje glasovali v 23 državah članicah. Deleži, ki jih omenjajo, so še posebej visoki v Grčiji (65 %), Malti (61 %) in

Cipru (58 %). Izbere jih manj kot trije od desetih v Estoniji, Franciji, Latviji in Luksemburgu (vse 29 %).

QA17ab Kaj so po vašem mnenju razlogi, zaradi katerih ljudje volijo na evropskih volitvah? Najprej? In potem? (Največ 4 PREDLOGI) (% – najbolj omenjeni odgovor po državah)

Anketiranci na Švedskem (51 %), Nizozemskem (48 %) in na Finskem (43 %) najverjetneje mislijo, da ljudje volijo na evropskih volitvah, ker želijo s tem spremeniti stvari. Ta razlog je najmanj verjetno naveden na Poljskem, Portugalskem (obe 21 %), Franciji in Sloveniji (obe 22 %).

Največji deleži, ki omenjajo, da želijo podpreti določenega kandidata kot razlog, da ljudje volijo na evropskih volitvah, so na Cipru (53 %), Malti (52 %), Grčiji in Litvi (obe 39 %), najmanj pa na Nizozemskem, v Španiji (obe 13 %) in na Švedskem (14 %).

Vsaj četrtina v Franciji, na Nizozemskem (31 %) in v Belgiji (25 %) kot razlog za volivce navaja, da želijo izraziti svoje nezadovoljstvo, medtem ko 8 % v Litvi, 10 % v Bolgariji in 11 % na Cipru navaja ta razlog.

Nazadnje, na Danskem, v Grčiji in Sloveniji (vseh 27 %) je najbolj verjetno, da bodo ljudje glasovali na evropskih volitvah, ker želijo izraziti svojo podporo Evropski uniji, medtem ko je najmanj verjetno, da bodo to storili na Cipru (12 %), Romuniji (15 %) in Belgiji (16 %).

QA17ab Kaj so po vašem mnenju razlogi, zaradi katerih ljudje volijo na evropskih volitvah? Najprej? In potem? (%)

	EU-27	BO DI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	KA DR OV SK A	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	PR I	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
To je njihova dolžnost kot državljani	38	49	29	17	49	35	38	42	33	41	44	38	39	52	51	61	51	33	34	45	32	27	41	37	37	27	35	37
Običajno glasujejo na političnih volitvah	36	25	40	35	46	42	24	41	36	33	35	31	33	33	21	41	34	37	27	35	38	35	29	35	29	25	44	47
Želijo podpreti politično stranko	36	36	42	33	36	37	29	33	65	36	29	33	35	58	29	30	29	30	61	42	39	33	34	34	34	30	41	45
Želijo spremeniti stvari z glasovanjem na evropskih volitvah	29	28	29	32	26	33	29	26	37	26	22	29	31	34	38	27	25	27	23	48	29	21	21	25	22	29	43	51
Želijo podpreti določenega kandidata	23	25	33	30	23	15	37	35	39	13	19	29	24	53	30	39	15	22	52	13	31	31	34	30	33	35	38	14
Želijo izraziti svoje nezadovoljstvo	21	25	10	19	14	20	15	16	16	21	31	23	22	11	17	8	23	14	12	31	19	14	13	20	15	19	15	22
Želijo izraziti svojo podporo Evropski uniji	21	16	25	25	27	21	19	19	27	22	17	23	24	12	20	20	23	22	24	23	22	22	23	15	27	24	19	18
Želijo podpreti vlado (NATIONALITY)	16	13	10	13	14	19	16	22	23	12	12	10	21	17	21	17	14	17	26	9	21	14	28	16	17	11	15	9
Želijo se izogniti volilnemu uspehu drugih političnih strank, ki jim ni všeč	16	21	13	18	8	20	16	8	16	15	17	13	10	12	17	16	13	23	15	17	20	14	12	13	10	14	7	21
Med volilno kampanjo se izpostavljajo politična in družbena vprašanja, ki jih zanimajo.	13	19	14	12	24	14	18	17	14	9	6	17	14	7	13	12	8	14	9	28	20	12	11	16	12	14	23	26
Želijo izraziti nezadovoljstvo z Evropsko unijo	12	13	7	16	12	12	10	8	12	8	13	11	13	5	5	3	10	12	4	23	14	8	8	11	7	12	13	15
Želijo izraziti nezadovoljstvo z vlado (NATIONALITY)	11	14	8	10	4	10	6	8	13	7	14	15	10	4	11	4	5	14	10	10	14	13	8	13	7	10	4	6
Želijo vplivati na to, kdo postane naslednji predsednik Evropske komisije.	10	11	9	7	10	11	8	10	10	11	8	13	13	4	6	3	7	15	5	7	20	12	13	11	8	9	3	5
Informacije, ki so jih prejeli med kampanjo, so jih prepričale, da glasujejo	10	11	12	13	12	10	14	16	9	9	6	13	12	3	10	7	6	19	8	10	14	11	9	15	11	16	14	14
Hkrati so se zgodile še druge pomembne volitve.	5	10	3	9	13	4	2	8	4	3	2	6	7	1	4	7	2	6	5	6	6	7	4	12	5	3	2	6
Ne vem	2	1	3	4	4	1	2	1	1	2	5	2	1	0	2	1	2	2	3	0	1	2	3	0	2	3	2	1
Drugo (spontano)	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0
Jih ni (spontano)	1	0	0	3	1	2	2	1	0	2	3	1	1	3	2	2	4	1	1	1	2	0	0	0	1	2	1	2

Delež anketirancev, ki pravijo, da ljudje volijo na evropskih volitvah, ker je njihova dolžnost državljanov, se je od oktobra do novembra 2022 povečal v 14 državah, zlasti v Luksemburgu (51 %, +13 odstotnih točk), Litvi (61 %, +10 odstotnih točk) in Romuniji (37 %, +8 odstotnih točk). Ta delež se je zmanjšal v osmih državah, največji upad pa je bil zabeležen na Švedskem (37 %, –8 odstotne točke), na Portugalskem (41 %, –8 odstotnih točk), na Češkem (17 %, –7 odstotne točke). Ta delež anketirancev je v petih državah ostal nespremenjen ali nespremenjen.

V 12 državah je verjetnost, da bodo ljudje glasovali na evropskih volitvah, večja kot v oktobru in novembru 2022, saj običajno volijo na političnih volitvah. Povečanje za šest odstotnih točk je opaziti na Finskem (44 %) in v Litvi (41 %), medtem ko se je ta delež le rahlo zmanjšal na Cipru (33 %, –4 odstotne točke) in Estoniji (24 %, –3 odstotne točke), v 13 državah pa je ostal stabilen ali nespremenjen.

Povečanje deleža anketirancev, ki pravijo, da ljudje volijo na evropskih volitvah, ker želijo podpreti politično stranko, je zabeleženo v 12 državah članicah. Te znašajo vsaj deset odstotnih točk na Malti (61 %, +18 odstotnih točk), Latviji (29 %, +13 odstotnih točk) in Grčiji (65 %, +10 odstotnih točk). Zmanjšanje je opaziti le na Cipru (58 %, –7 odstotne točke) in na Češkem (33 %, –5 odstotne točke), medtem ko je v 13 državah ta delež anketirancev stabilen ali je ostal nespremenjen.

V sedmih državah se je povečal delež anketirancev, ki omenjajo, da želijo podpreti določenega kandidata kot razlog, zaradi katerega so ljudje glasovali, najbolj izrazito Malta (52 %, +7 odstotnih točk), Portugalska (34 %, +6 odstotnih točk) in Belgija (25 %, +6 odstotnih točk). Zmanjšanje je zabeleženo na Češkem (30 %, –5 odstotne točke), Slovaškem (35 %, –4 odstotne točke), Estoniji (37 %, –3 odstotne točke), Nemčiji (15 %, –3 odstotne točke) in na Nizozemskem (13 %, –3 odstotne točke). Ta delež je ostal stabilen ali nespremenjen v 15 državah.

Delež vprašanih, ki pravijo, da ljudje glasujejo za podporo Evropski uniji, se je od oktobra do novembra 2022 nekoliko povečal v osmih državah, zlasti v Estoniji (19 %, +5 odstotnih točk), na Danskem, v Grčiji, Sloveniji (vseh 27 %, –4 odstotne točke) in na Cipru (12 %, –4 odstotne točke). Ta delež anketirancev se je zmanjšal v petih državah, zlasti na Malti (24 %, –10 odstotnih točk), Luksemburgu (23 %, –5 odstotne točke) in na Švedskem (18 %, –4 odstotne točke), v 14 državah pa je ostal nespremenjen ali nespremenjen.

Anketiranci so trenutno bolj verjetno, kot so bili v oktobru in novembru 2022, da bi ljudje glasovali na evropskih volitvah, da bi izrazili nezadovoljstvo v Luksemburgu (23 %, +6 odstotnih točk), na Švedskem (22 %, +5 odstotnih točk), Latviji (17 %, +5 odstotnih točk) in na Nizozemskem (31 %, +3 odstotne točke). Nasprotno pa se je ta delež zmanjšal v Grčiji (16 %, –7 odstotne točke), Franciji (31 %, –4 odstotne točke), Italiji (22 %, –4 odstotne točke), Bolgariji (10 %, –4 odstotne točke) in Nemčiji (20 %, –3 odstotne točke), v 18 državah članicah pa je ostal stabilen ali nespremenjen.

Socialno-demografska analiza kaže, da je nekoliko bolj verjetno, da bodo ženske glasovale na evropskih volitvah kot moški, saj je to njihova dolžnost kot državljani (40 % v primerjavi s 36 %). Poleg tega je za anketirance, stare 55 let ali več, bolj verjetno, da bodo glasovali, ker je njihova dolžnost državljanov (40 % v primerjavi s 35 % tistih, starih od 15 do 24 let) in da običajno volijo na političnih volitvah (39 % v primerjavi z 32 %), medtem ko so tisti, stari od 15 do 24 let, najpogosteje omenili, da želijo spremeniti stvari kot razlog (33 % v primerjavi z 28 % tistih, starih 55 let ali več).

Dlje ko so anketiranci ostali v rednem izobraževanju, večja je verjetnost, da bodo ljudje glasovali, ker želijo spremeniti stvari (31 % tistih, ki so končali izobraževanje, stari 20 let ali več, v primerjavi s 25 % tistih, ki so zapustili 15 let ali manj) in ker želijo izraziti podporo Evropski uniji (24 % v primerjavi s 17 %).

Anketiranci, ki imajo najmanj težav pri plačevanju računov, bodo pogosteje rekli, da ljudje volijo, ker je njihova dolžnost državljanov (40 % v primerjavi z 32–33 % tistih, ki občasno ali pogosteje

imajo težave), ker običajno volijo na političnih volitvah (38 % v primerjavi z 31–34 %) in ker želijo izraziti podporo Evropski uniji (23 % v primerjavi z 18 %). Nasprotno pa so tisti, ki imajo večino časa težave, bolj nagnjeni k omembi, da želijo podpreti določenega kandidata kot razlog za glasovanje (28 % v primerjavi z 21 % tistih, ki redko ali nikoli nimajo težav).

Nazadnje, tisti, ki so glasovali na zadnjih evropskih volitvah, so bolj verjetno kot tisti, ki niso glasovali, da glasujejo, ker je njihova dolžnost kot državljani (43 % proti 28 %), ker običajno volijo na političnih volitvah (39 % proti 32 %), podpirati politično stranko (38 % v primerjavi s 33 %), spremeniti stvari (31 % v primerjavi s 26 %) in izraziti podporo Evropski uniji (23 % v primerjavi z 18 %).

QA17ab Kaj so po vašem mnenju razlogi, zaradi katerih ljudje volijo na evropskih volitvah? Najprej? In potem? (V % – EU-27)

	To je njihova dolžnost kot državljani	Želijo spremeni ti stvari z glasovanjem na evropskih volitvah	Želijo vplivati na to, kdo postane naslednji predsednik Evropske komisije.	Želijo izraziti svoje nezadovoljstvo	Želijo podpreti vlado (NATIONALITY)	Želijo izraziti nezadovoljstvo z vlado (NATIONALITY)	Želijo izraziti nezadovoljstvo z Evropsko unijo	Običajno glasujejo na političnih volitvah	Želijo izraziti svojo podporo Evropski uniji	Med volilno kampanjo se izpostavlja politična in družbeno vprašanja, ki jih zanimajo	Želijo se izogniti volilne mu uspehu drugih političnih strank, ki jim ni všeč	Želijo podpreti politično stranko
EU-27	38	29	10	21	16	11	12	36	21	13	16	36
Spol												
Človek	36	29	10	21	16	11	13	37	21	14	16	37
Žensko	40	30	10	21	16	10	11	35	21	13	15	35
Starost												
15–24	35	33	14	22	15	14	12	32	19	14	17	35
25–39	36	31	11	23	14	11	13	35	20	14	17	36
40–54	36	29	12	21	16	11	13	35	21	14	15	37
55+	40	28	8	19	17	9	11	39	22	13	15	35
Izobraževanje (konec)												
—15	40	25	8	21	20	9	9	36	17	9	12	35
16–19	37	28	10	21	17	12	12	35	20	12	16	35
20+	39	31	10	20	14	10	13	39	24	16	16	38
Še vedno študiram	36	34	13	23	14	12	12	33	19	16	17	36
Socialno-poklicna kategorija												
Samozaposlena oseba	32	30	11	18	16	11	13	37	24	15	14	36
Upravitelji	41	32	11	20	13	11	13	38	27	16	18	40
Drugi beli ovratniki	36	31	12	20	18	11	13	36	22	15	15	39
Ročni delavci	35	28	11	23	17	12	12	32	19	12	16	33
Hišne osebe	41	28	7	21	16	9	11	34	19	10	11	34
Brezposeln	35	26	11	26	11	15	13	36	15	11	16	34
Upokojen	41	27	7	19	18	9	11	40	22	12	15	34
Študenti	36	34	13	23	14	12	12	33	19	16	17	36
Težave pri plačevanju računov												
Večino časa	32	27	10	21	18	13	13	31	18	10	16	35
Od časa do časa	33	27	11	24	17	13	13	34	18	13	16	34
Skoraj nikoli/Nikoli	40	30	10	20	15	9	11	38	23	14	16	37
Podoba Evropskega parlamenta												
Pozitiven	43	32	12	15	17	8	9	39	29	17	15	37
Nevtralen	36	29	10	21	17	11	11	35	19	13	15	35
Negativen	32	26	8	32	13	15	20	33	12	9	18	34

Razlogi za nevolitev na evropskih volitvah

Najpogostejše omenjeni razlog anketirancev, zakaj ljudje ne volijo na evropskih volitvah, je prepričanje, da njihov glas ne bo spremenil ničesar (47 %, brez sprememb od oktobra do novembra 2022). Več kot tretjina ljudi pravi, da ne volijo, ker jih politika na splošno ne zanima (37 %, +3 odstotne točke) ali ker ne zaupajo političnemu sistemu na splošno (36 %, +2 odstotne točke).

Drugi razlogi, ki jih navaja približno ena petina ali več, so: menijo, da to, kar se dogaja v Evropskem parlamentu, ne zadeva njih (23 %, +1 odstotno točko), običajno ne volijo na političnih volitvah, jih ne prepriča nobena politična stranka ali kandidat (oboje 22 %, +1 odstotno točko), nasprotujejo Evropski uniji (19 %, brez sprememb), menijo, da Evropski parlament ne obravnava dovolj težav, ki zadevajo ljudi, kot so ti (19 %, -1 odstotne točke), in da ne vedo zelo dobro, kakšna je vloga Evropskega parlamenta (19 %, -2 odstotne točke).

Razen deleža, ki pravi, da jih politika na splošno ne zanima, kar se je nekoliko povečalo (+3 odstotne točke), so vse druge številke od oktobra do novembra 2022 ostale nespremenjene.

QA18ab Kaj so po vašem mnenju razlogi, zakaj ljudje ne volijo na evropskih volitvah? Najprej? In potem? (EU27) (%)

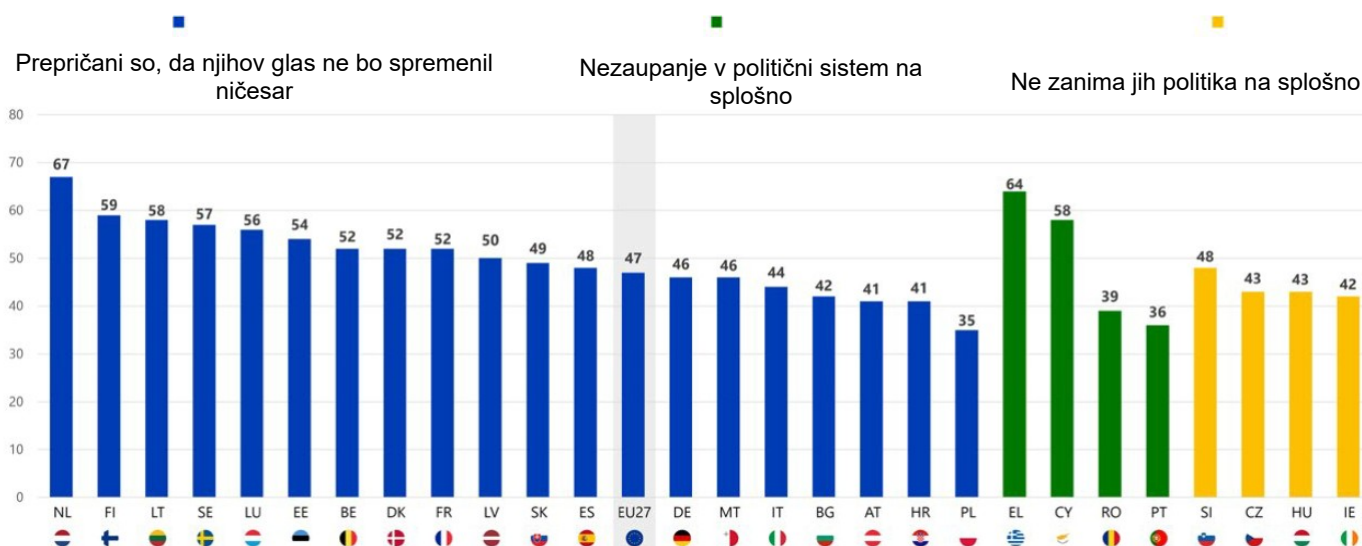
V 19 državah članicah je prepričanje, da njihov glas ne bo spremenil ničesar, prvi najpogostejše omenjeni razlog, da ljudje ne volijo na evropskih volitvah. V štirih državah je najpogostejši razlog anketirancev ta, da jih politika na splošno ne zanima, medtem ko je nezaupanje v politični sistem na splošno na vrhu seznama v nadaljnjih štirih državah.

V vseh državah je prepričanje, da njihov glas ne bo spremenil ničesar, prvi ali drugi najpogostejše omenjeni razlog anketirancev, da ljudje ne volijo na evropskih volitvah. Deleži se gibljejo od 67 % na Nizozemskem, 59 % na Finskem in 58 % v Litvi do 34 % na Portugalskem, 35 % na Poljskem in 37 % v Romuniji.

„Niso zainteresirani za politiko na splošno“ uvršča med tri glavne razloge, ki vodijo ljudi, da ne volijo v 25 državah. Največji delež anketirancev, ki so to omenili, je v Litvi (51 %), Sloveniji (48 %) in na Finskem (46 %). Na drugi strani spektra je ta razlog najmanj verjetno naveden v Avstriji (29 %), na Portugalskem (31 %) in na Poljskem (32 %).

Nezaupanje v politični sistem na splošno je med tremi najboljšimi odgovori v 23 državah članicah. Grčija (64 %) in Ciper (58 %) izstopata posebej visoka deleža, ki izbereta ta razlog za nevolitev, sledita ji Litva (46 %). Približno četrtina ali manj tega odgovora daje na Poljskem (23 %), Finskem in Švedskem (obe 27 %).

QA18ab Kaj so po vašem mnenju razlogi, zakaj ljudje ne volijo na evropskih volitvah? Najprej? In potem? (Največ 4 PREDLOGI) (% – najbolj omenjeni odgovor po državah)

Anketiranci na Danskem, Švedskem (47 %) in na Nizozemskem (41 %) najpogostejše pravijo, da ljudje ne volijo na evropskih volitvah, ker menijo, da se to, kar se dogaja v Evropskem parlamentu, ne tiče. Nasprotno pa 11 % v Španiji in 16 % na Poljskem, v Luksemburgu in Romuniji to navaja kot razlog.

Grčija (48 %) je država, v kateri so anketiranci najverjetneje rekli, da ljudje ne volijo, ker jih nobena politična stranka ali kandidat ne prepriča, sledita ji Ciper (36 %) in Avstrija (31 %). Najmanj verjetno je, da bodo anketiranci to omenili kot razlog na Danskem (6 %), Nizozemskem (10 %) in Švedskem (11 %).

Na Poljskem (31 %), na Madžarskem in Irskem (obe 29 %) se običajno ne glasuje na političnih volitvah, v Španiji (13 %), Malti (14 %), Belgiji in Estoniji (obe 15 %).

Največji delež vprašanih, ki pravijo, da ljudje ne volijo, ker nasprotujejo Evropski uniji, je opažen v Avstriji (36 %), Malti (30 %) in na Češkem (29 %). Nasprotno pa to omenja manj kot eden od desetih na Cipru (8 %), Litvi in Španiji (obe 9 %).

Več kot trije od desetih na Švedskem (36 %), na Danskem (34 %), na Nizozemskem in Portugalskem (obe 31 %) pravijo, da je razlog, da ljudje ne volijo, ta, da ne vedo zelo dobro, kakšna je vloga Evropskega parlamenta. V primerjavi z 11 % na Poljskem, 13 % v Grčiji in 14 % na Slovaškem, ki to navajajo kot razlog.

QA18ab Kaj so po vašem mnenju razlogi, zakaj ljudje ne volijo na evropskih volitvah? Najprej? In potem? (%)

	EU-27	BO	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	KA DR OV SK A	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	PR I	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Prepričani so, da njihov glas ne bo spremenil ničesar	47	52	42	42	52	46	54	38	55	48	52	41	44	57	50	58	56	39	46	67	41	35	34	37	42	49	59	57
Ne zanima jih politika na splošno	37	42	35	43	40	35	45	42	37	44	34	40	33	41	39	51	36	43	42	44	29	32	31	33	48	35	46	41
Nezaupanje v politični sistem na splošno	36	41	38	30	29	36	32	30	64	44	32	39	38	58	42	46	31	33	34	45	35	23	36	39	37	31	27	27
Čutijo, da se to, kar se dogaja v Evropskem parlamentu, ne tiče	23	28	28	29	47	24	29	17	25	11	24	20	18	21	22	21	16	21	27	41	25	16	22	16	18	22	38	47
Ne prepriča jih nobena politična stranka ali kandidat	22	15	27	20	6	26	22	18	48	24	15	25	26	36	18	25	14	21	29	10	31	21	16	29	20	25	17	11
Ponavadi ne volijo na političnih volitvah.	22	15	25	26	20	23	15	29	18	13	25	26	19	23	18	24	20	29	14	18	21	31	20	23	20	18	26	19
Nasprotujejo Evropski uniji	19	16	24	29	20	22	17	16	26	9	18	16	24	8	14	9	11	15	30	24	36	18	12	14	12	17	16	16
Ne vedo prav dobro, kakšna je vloga Evropskega parlamenta.	19	22	15	17	34	18	16	16	13	18	20	15	21	18	17	15	15	19	21	31	16	11	31	18	18	14	29	36
Menijo, da se Evropski parlament ne ukvarja dovolj s težavami, ki zadevajo ljudi, kot so ti.	19	21	28	24	23	24	22	14	33	11	16	22	18	17	20	16	16	20	20	23	26	17	14	19	15	24	20	24
Ne vedo dovolj o položaju različnih političnih strank v evropskih zadevah.	14	18	11	10	13	13	9	15	8	12	11	14	16	10	11	7	8	13	14	20	16	14	17	14	12	11	15	23
Teme, o katerih se je razpravljalo med kampanjo, se ne zanimajo.	13	17	12	11	14	15	9	19	9	12	11	14	13	4	9	10	9	19	27	12	18	13	14	15	15	13	10	12
Nimajo časa, so preveč zaposleni	11	10	8	11	12	11	13	18	5	9	7	13	10	6	14	12	12	13	4	11	19	16	8	20	13	16	9	10
Niso seznanjeni z volitvami	9	8	3	7	8	6	9	17	5	10	12	10	10	2	10	5	13	8	2	7	12	8	17	12	9	7	11	17
Ne vedo, kje in kako naj glasujejo	8	9	4	7	5	4	8	11	4	8	8	8	11	4	9	3	12	7	4	8	6	10	11	9	10	5	4	6
Soočajo se z nekaterimi praktičnimi vprašanji, ki jim preprečujejo glasovanje (težave pri prihodu na volišča, invalidnost, zdravstvena vprašanja itd.)	5	11	5	2	2	2	3	5	8	2	2	10	7	2	4	2	4	7	2	2	11	10	8	14	2	6	3	2
Ne vem	2	1	1	3	3	1	2	1	0	1	3	1	2	0	2	1	1	1	1	0	1	2	3	0	2	1	2	1
Drugo (SPONTANEOUS)	1	0	0	0	1	1	1	0	0	1	2	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0
Jih ni (SPONTANEOUS)	1	1	0	2	1	3	1	2	0	1	2	0	0	6	1	2	4	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1

Nazadnje, več kot četrtina v Grčiji (33 %), Bolgariji (28 %) in Avstriji (26 %) omenja dejstvo, da ljudje menijo, da Evropski parlament ne obravnava dovolj težav, ki zadevajo ljudi, kot so ti. V

Španiji (11 %), na Irskem in Portugalskem (obe 14 %) je najmanj verjetno, da bodo to navedli kot razlog za zavrnitev glasovanja.

V 11 državah so anketiranci bolj verjetno, kot so bili v oktobru in novembru 2022, da ljudje ne volijo na evropskih volitvah, ker menijo, da njihov glas ne bo spremenil ničesar. To velja zlasti za Malto (46 %, +14 odstotnih točk), Luksemburg (56 %, +12 odstotnih točk) in Estonijo (54 %, +7 odstotnih točk). Ta delež anketirancev se je zmanjšal v Franciji (52 %, –7 odstotne točke), Avstriji (41 %, –4 odstotne točke), Bolgariji (42 %, –3 odstotne točke) in na Portugalskem (34 %, –3 odstotne točke), v 12 državah pa je ostal nespremenjen ali nespremenjen.

Delež anketirancev, ki pravijo, da ljudje ne glasujejo, ker jih politika na splošno ne zanima, se je od oktobra do novembra 2022 povečal v 15 državah, zlasti na Malti (42 %, +12 odstotnih točk), na Irskem (42 %, +8 odstotnih točk) in na Švedskem (41 %, +7 odstotnih točk). Ta delež se je zmanjšal le na Portugalskem (31 %, –5 odstotne točke), Cipru (41 %, –5 odstotne točke) in Grčiji (37 %, –4 odstotne točke), v devetih državah pa je ostal stabilen ali nespremenjen.

Povečanje deleža anketirancev, ki pravijo, da ljudje ne volijo na evropskih volitvah, ker ne zaupajo političnemu sistemu na splošno, je zabeleženo v 14 državah članicah. Malta (34 %, +9 odstotnih točk) je ponovno zabeležila največje povečanje, sledili sta ji Ciper (58 %, +7 odstotne točke) in Latvija (42 %, +7 odstotnih točk). Ta delež anketirancev se je na Slovaškem le nekoliko zmanjšal (31 %, –3 odstotne točke), v 12 državah pa je ostal stabilen ali nespremenjen.

Devet držav kaže povečanje deleža, ki pravi, da se ljudje počutijo, kot da jih to, kar se dogaja v Evropskem parlamentu, ne obravnava kot razlog, da ne glasujejo. Največje povečanje je bilo ugotovljeno v Belgiji (28 %, +6 odstotnih točk), Estoniji (29 %, +5 odstotnih točk) in Cipru (21 %, +5 odstotnih točk). Zmanjšanje je opaziti v Luksemburgu (16 %, –7 odstotne točke), Španiji (11 %, –4 odstotne točke), Avstriji (25 %, –3 odstotne točke) in na Češkem (29 %, –3 odstotne točke). Ta številka je v 14 državah ostala nespremenjena ali nespremenjena.

Anketiranci iz sedmih držav so trenutno bolj verjetno, kot so bili v oktobru in novembru 2022, da ljudje ne glasujejo, ker jih nobena politična stranka ali kandidatka ne prepriča, zlasti na Malti (29 %, +9 odstotnih točk) in Latviji (18 %, +6 odstotnih točk). Ta delež se je nekoliko zmanjšal v Španiji (24 %, –4 odstotne točke) in na Danskem (6 %, –3 odstotne točke), v 18 državah pa je ostal stabilen ali nespremenjen.

V osmih državah se je povečal delež anketirancev, ki navajajo, da ljudje običajno ne volijo na političnih volitvah kot razlog za nevolitev na evropskih volitvah, kar velja zlasti za Litvo (24 %, +8 odstotnih točk), Slovenijo (20 %, +7 odstotnih točk), Madžarsko (29 %, +6 odstotnih točk) in Latvijo (18 %, +6 odstotnih točk). Ta delež se je nekoliko zmanjšal na Malti (14 %, –4 odstotne točke), na Češkem (26 %, –3 odstotne točke) in na Portugalskem (20 %, –3 odstotne točke), v 16 državah članicah pa je ostal stabilen ali nespremenjen.

Anketiranci v Latviji (14 %, +6 odstotnih točk) pogosteje kot v oktobru in novembru 2022 pravijo, da ljudje ne glasujejo, ker nasprotujejo Evropski uniji, medtem ko je za tiste na Malti (30 %, –6 odstotnih točk) trenutno manj verjetno, da bodo to storili. V Luksemburgu se je zmanjšal delež anketirancev, ki kot razloge, ki niso dobro vedeli, kakšna je vloga Evropskega parlamenta (15 %, –7 odstotnih točk), in menijo, da Evropski parlament ne obravnava dovolj težav, ki zadevajo ljudi, kot so ti (16 %, –5 odstotnih točk). V Grčiji (33 %, +5 odstotnih točk) je zdaj bolj verjetno, da bodo anketiranci rekli, da ljudje ne glasujejo, ker menijo, da Evropski parlament ne obravnava dovolj težav, ki zadevajo ljudi, kot so ti.

Anketiranci, stari od 15 do 24 let, najverjetneje pravijo, da ljudje ne volijo na evropskih volitvah, ker jih politika na splošno ne zanima (42 % v primerjavi s 35–37 % starejših) in najmanj verjetno je, da ljudje verjamejo, da njihov glas ne bo spremenil ničesar (42 % v primerjavi s 45–48 %),

nezaupanje v politični sistem na splošno (30 % v primerjavi s 36–38 %) in nasprotuje Evropski uniji (15 % v primerjavi z 19–20 %).

Dlje kot so anketiranci ostali v rednem izobraževanju, bolj verjetno je, da bodo omenili prepričanje, da njihov glas ne bo spremenil ničesar (49 % tistih, ki so končali izobraževanje v starosti 20 let ali več, v primerjavi s 43 % tistih, ki so končali šolanje, starih 15 let ali manj), občutek, da jih to, kar se dogaja v Evropskem parlamentu, ne zadeva (29 % v primerjavi s 16 %), ne vedo zelo dobro, kakšna je vloga Evropskega parlamenta (22 % v primerjavi s 16 %), in prepričanje, da Evropski parlament ne obravnava dovolj težav, ki zadevajo ljudi, kot so ti (21 % v primerjavi s 16 %), zaradi česar ljudje ne volijo. Vendar pa je bolj verjetno, da bodo anketiranci, ki so opustili izobraževanje, stari 15 let ali mlajši, rekli, da ljudje ne volijo, ker jih nobena politična stranka ali kandidat ne prepriča (25 % v primerjavi z 20 % tistih, ki so končali izobraževanje, stari 20 let ali več).

Anketiranci, ki imajo najmanj težav pri plačevanju računov, so bolj nagnjeni k temu, da ljudje ne glasujejo, ker jih politika na splošno ne zanima (38 % v primerjavi s 33 % tistih, ki imajo večino časa težave) in ker menijo, da se to, kar se dogaja v Evropskem parlamentu, ne tiče (25 % v primerjavi s 16 %). Obratno velja za nezaupanje v politični sistem na splošno (41 % tistih, ki imajo večino časa težave, v primerjavi s 35 % tistih, ki redko ali nikoli nimajo težav) in jih nobena politična stranka ali kandidat ne prepriča (27 % v primerjavi z 21 %).

Tisti, ki pogosto govorijo o evropskih političnih zadevah, so bolj verjetno kot tisti, ki tega nikoli ne storijo, da bi rekli, da ljudje ne glasujejo, ker menijo, da se to, kar se dogaja v Evropskem parlamentu, ne tiče (25 % proti 20 %) in ker menijo, da Evropski parlament ne obravnava dovolj težav, ki zadevajo ljudi, kot so ti (25 % proti 14 %).

Nazadnje, anketiranci, ki so glasovali na zadnjih evropskih volitvah, so bolj verjetno kot tisti, ki niso glasovali, da bi rekli, da ljudje verjamejo, da njihov glas ne bo spremenil ničesar (49 % v primerjavi s 43 %), in menijo, da se to, kar se dogaja v Evropskem parlamentu, ne nanaša na njih (25 % proti 18 %).

QA18ab Kaj so po vašem mnenju razlogi, zaradi katerih nekateri ljudje ne volijo na evropskih volitvah? Najprej? In potem? (V % – EU-27)

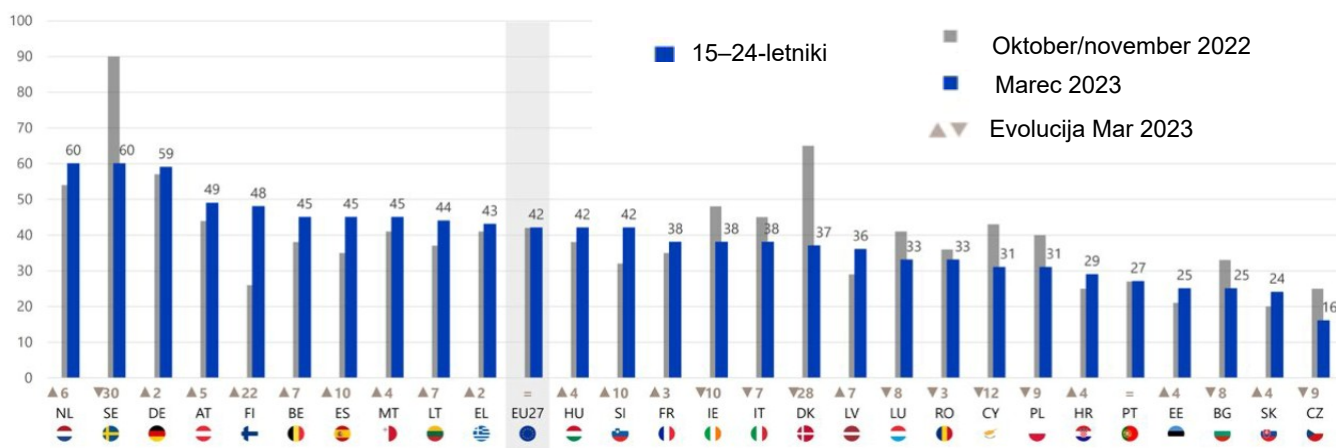
	Ne zanima jih politika na splošno	Prepričani so, da njihov glas ne bo spremenil ničesar	Nasprotujejo Evropski uniji	Ne vedo prav dobro, kakšna je vloga Evropskega parlamenta.	Menijo, da se Evropski parlament ne ukvarja dovolj s težavami, ki zadevajo ljudi, kot so ti.	Ne vedo dovolj o položaju različnih političnih strank v evropskih zadevah.	Nezaupanje v politični sistem na splošno	Ne prepričajo nobena politična stranka ali kandidat	Čutijo, da se to, kar se dogaja v Evropskem parlamentu, ne tiče
EU-27	15	6	6	0	1	1	36	22	23
Spol									
Človek	16	7	5	0	1	1	37	22	22
Žensko	15	6	6	0	1	1	35	23	23
Starost									
15–24	16	10	7	0	0	0	30	24	23
25–39	15	7	6	0	1	1	36	21	24
40–54	16	6	5	0	1	1	36	23	24
55+	15	5	5	0	1	1	38	22	21
Izobraževanje (konec)									
—15	14	5	5	1	1	1	40	25	16
16–19	15	6	5	0	1	1	37	23	19
20+	16	6	6	0	1	1	36	20	29
Še vedno študiram	17	11	8	0	0	0	30	23	25
Socialno-poklicna kategorija									
Samozaposlena oseba	15	6	5	0	0	1	37	21	24
Upravitelji	16	7	4	0	1	0	37	19	28
Drugi beli ovratniki	15	8	6	0	1	0	36	23	26
Ročni delavci	15	7	5	0	1	1	36	23	20
Hišne osebe	13	4	5	1	0	1	39	25	16
Brezposeln	15	4	5	1	1	1	40	25	19
Upokojen	15	4	5	1	1	1	37	22	21
Študenti	17	11	8	0	0	0	30	23	25
Težave pri plačevanju računov									
Večino časa	15	7	5	1	1	1	41	27	16
Od časa do časa	14	7	6	0	1	1	38	25	20
Skoraj nikoli/Nikoli	16	6	5	0	1	1	35	21	25
Podoba Evropskega parlamenta									
Pozitiven	17	6	6	0	1	1	34	22	26
Nevtralen	14	7	6	0	1	1	35	22	22
Negativen	14	5	3	1	2	1	43	24	19

3.2. Osredotočenost na mlade

Ta oddelek se osredotoča zlasti na odnos do volitev, zlasti do naslednjih evropskih volitev, med najmlajšimi anketiranci (tj. tistimi, starimi od 15 do 24 let) in prikazuje primerjavo med rezultati, opaženimi med evropsko mladino, in rezultati, ugotovljenimi med splošnim prebivalstvom. Raziskava Eurobarometra po volitvah iz leta 2019 je pokazala, da je bilo povečanje volilne udeležbe med letoma 2014 in 2019 največje med mladimi, mlajšimi od 25 let (42 %, +14 odstotnih točk), kar je dejavnik, ki je prispeval k doseganju najvišje splošne udeležbe na evropskih volitvah od leta 1994²⁷. Zato se zdi bistveno spremljati odnos v tej starostni skupini, da bi celoviteje razumeli trende volilne in politične udeležbe po vsej EU.

Več kot štiri od desetih anketirancev, starih od 15 do 24 let (42 %), meni, da je zanje zelo pomembno, da osebno volijo na evropskih volitvah, 13 % pa jim pripisuje majhen pomen. Mladi anketiranci so tako nekoliko manj verjetno od povprečja (48 %) pripisali velik pomen evropskim volitvam.

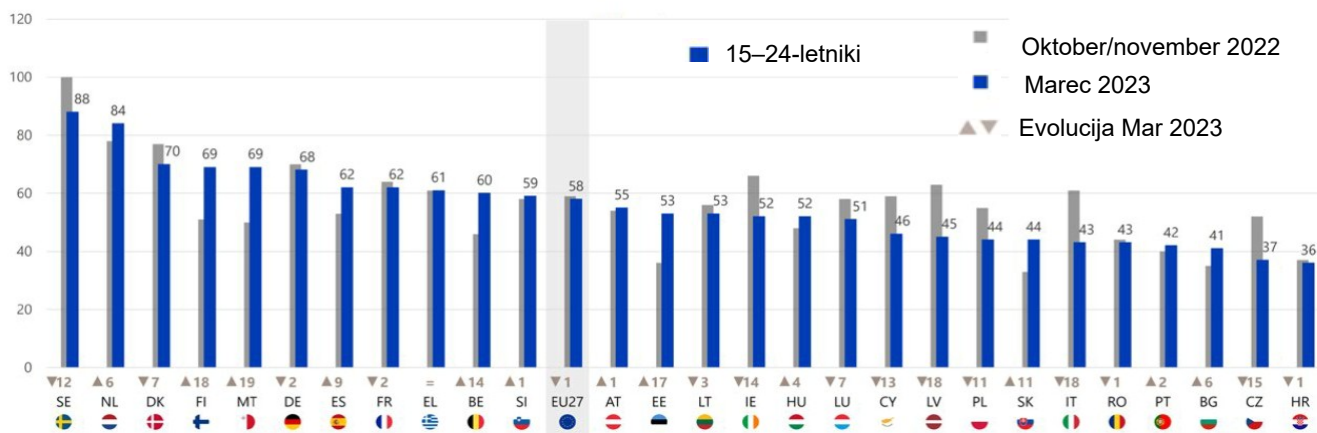
QA16a Prosimo, povejte, kako pomembno je, da osebno glasujete na evropskih volitvah? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, ko 1 pomeni, da je glasovanje nekaj, kar za vas sploh ni pomembno, in 10 pomeni, da je glasovanje nekaj, kar se vam zdi bistveno ali ključna dolžnost za vas kot državljana. Preostale številke kažejo na nekaj med tema dvema položajema. (% – skupaj „zelo pomembno (8–10)“)

Skoraj šest od desetih najmlajših anketirancev (58 %) pripisuje velik osebni pomen glasovanju na državnih volitvah, manj kot eden od desetih (8 %) pa pravi, da je glasovanje na teh volitvah malo pomembno. Še enkrat, ljudje, stari od 15 do 24 let, so manj verjetno od povprečja (67 %), da pripisujejo velik pomen glasovanju.

²⁷ Rezultati raziskave Eurobarometra po volitvah (EB 91.5), ki jo je Evropski parlament opravil junija 2019, so na voljo na spletni strani: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2312>

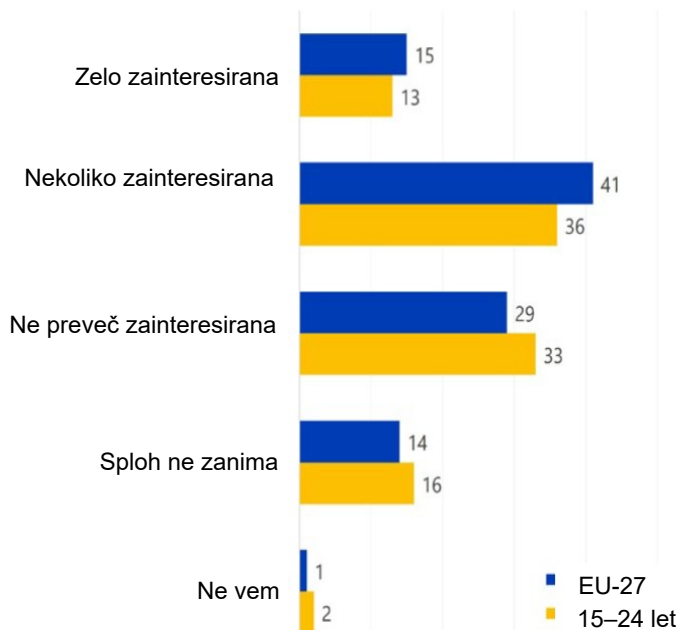
QA16b In kako pomembno ali ne je za vas, da glasujete na državnih volitvah v (naša država)? (% – skupaj „zelo pomembno (8–10)“)

Tako kot pri rezultatih med splošnim prebivalstvom je tudi pri mladih anketirancih verjetneje, da bodo priznali pomembnost nacionalnih volitev kot evropske volitve.

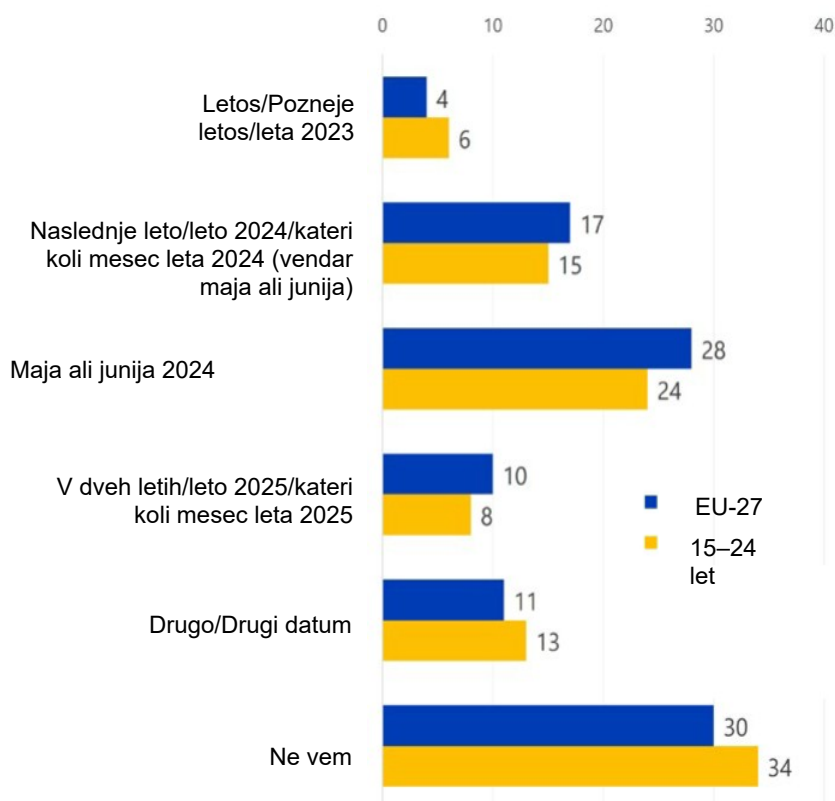
Enaki deleži pravijo, da so zainteresirani (49 %) in niso zainteresirani (49 %) na teh volitvah. Natančneje, 13 % jih pravi, da so „zelo zainteresirani“, 36 % pa jih nekoliko zanima, 16 % pa jih „niso zainteresirani“, 33 % pa jih „ni zelo zainteresirano“. Pri primerjavi teh podatkov s tistimi, ki so bili ugotovljeni med splošnim prebivalstvom, se zdi jasno, da je zanimanje mladih med 15 in 24 let manj verjetno od povprečja (56 %), čeprav je delež tistih, ki pravijo, da so „zelo zainteresirani“, nekoliko blizu tistemu, ki je bil opažen za celoten vzorec (15 %).

QA15 Naslednje evropske volitve bodo maja ali junija 2024. Kako zainteresirani ali ne bi rekli, da ste na teh volitvah? (V % – EU-27)

Na vprašanje o datumu naslednjih evropskih volitev skoraj četrtina najmlajših (24 %) poda pravilen odgovor maja ali junija 2024, 15 % pa pravilno določi leto, ne pa mesec, približno četrtina (27 %) pa napačen odgovor. To kaže, da je pri osebah, starih od 15 do 24 let, malo manj verjetno, da se bodo zavedali točnega datuma naslednjih volitev (24 % v primerjavi z 28 %).

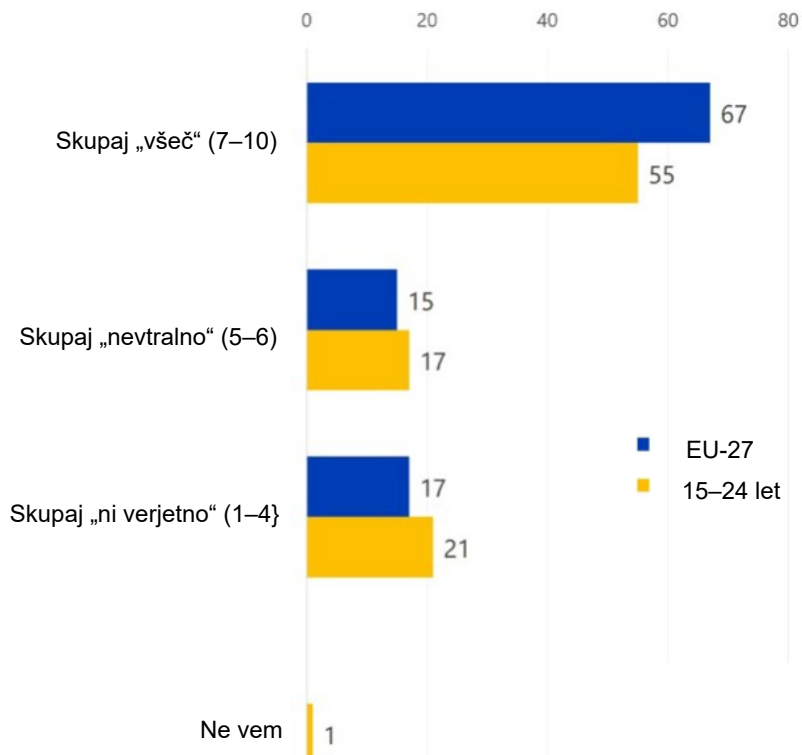
QA14 Naslednje evropske volitve bodo maja ali junija 2024. Kako zainteresirani ali ne bi rekli, da ste na teh volitvah? (V % – EU-27)

Verjetnost glasovanja na naslednjih evropskih volitvah je manjša med najmlajšimi kot med splošnim prebivalstvom, saj 55 % mladih, starih od 15 do 24 let, pravi, da bodo na naslednjih evropskih volitvah verjetno glasovali naslednji teden (v primerjavi s povprečjem 67 %). Kljub temu je treba opozoriti, da 6 % teh anketirancev še ni upravičenih do glasovanja.

Verjetno volivci še vedno predstavljajo absolutno večino mladih anketirancev, le približno petina (21 %) pa pravi, da ne bodo glasovali (v primerjavi s povprečjem 17 %).

QA22 Če bodo naslednje evropske volitve prihodnji teden, kako verjetno bi lahko glasovali na teh volitvah? Uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer „1“ pomeni „ni verjetno“ in „10“ pomeni „zelo verjetno“. (V % – EU-27)

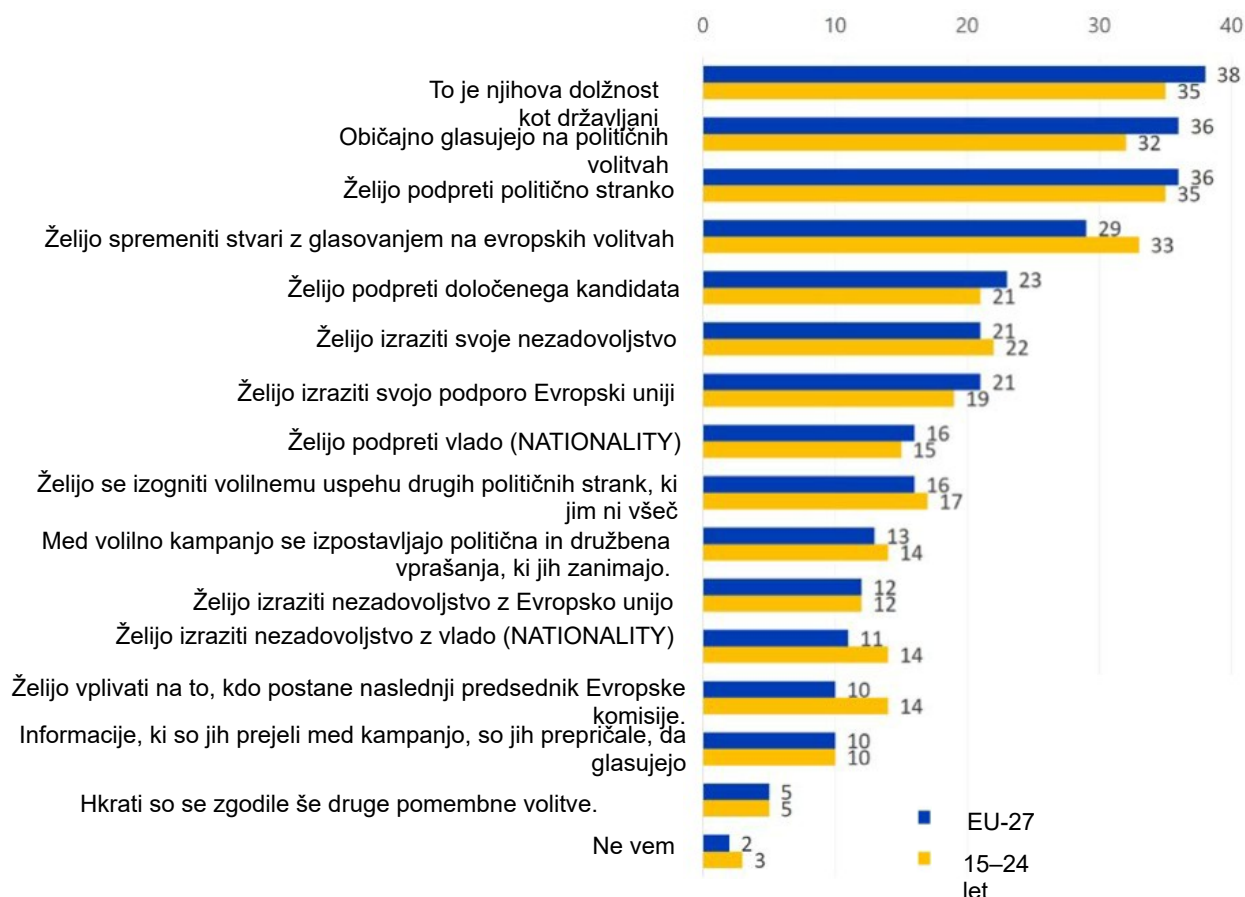

Razvrstitev razlogov, zaradi katerih ljudje volijo na evropskih volitvah, kot so jo izrazili anketiranci, stari od 15 do 24 let, je le nekoliko drugačna od tiste, ki je bila opažena med splošnim prebivalstvom. Dolžnost državljanov (35 % v primerjavi s povprečjem 38 %) in želja po podpori politični stranki (35 % v primerjavi s 36 %) sta še vedno med tremi najpomembnejšimi razlogi, ki jih navajajo osebe, stare od 15 do 24 let. Vendar pa ti anketiranci pogosteje od povprečja pravijo, da ljudje glasujejo, ker želijo spremeniti stvari (33 % v primerjavi z 29 %), kar je med navedenimi razlogi tretje. Nasprotno, čeprav je običajno glasovanje na političnih volitvah blizu četrtine (32 %), je pri najmlajših anketirancih manj verjetno, da bodo to omenili kot splošno prebivalstvo (36 %).

Drugi razlogi, ki jih je izbrala približno petina, sta želja po izražanju nezadovoljstva (22 % v primerjavi s povprečjem 21 %) in želja po podpori določenemu kandidatu (21 % v primerjavi s 23 %).

Nazadnje je treba omeniti, da je za najmlajše anketirance bolj verjetno, da bodo glasovali na evropskih volitvah od povprečja, ker želijo vplivati na to, kdo bo naslednji predsednik Evropske komisije (14 % v primerjavi z 10 %).

QA17ab Kaj so po vašem mnenju razlogi, zaradi katerih ljudje volijo na evropskih volitvah? Najprej? In potem? (NAJVEČ 4 ODGOVORI) (% – EU-27)

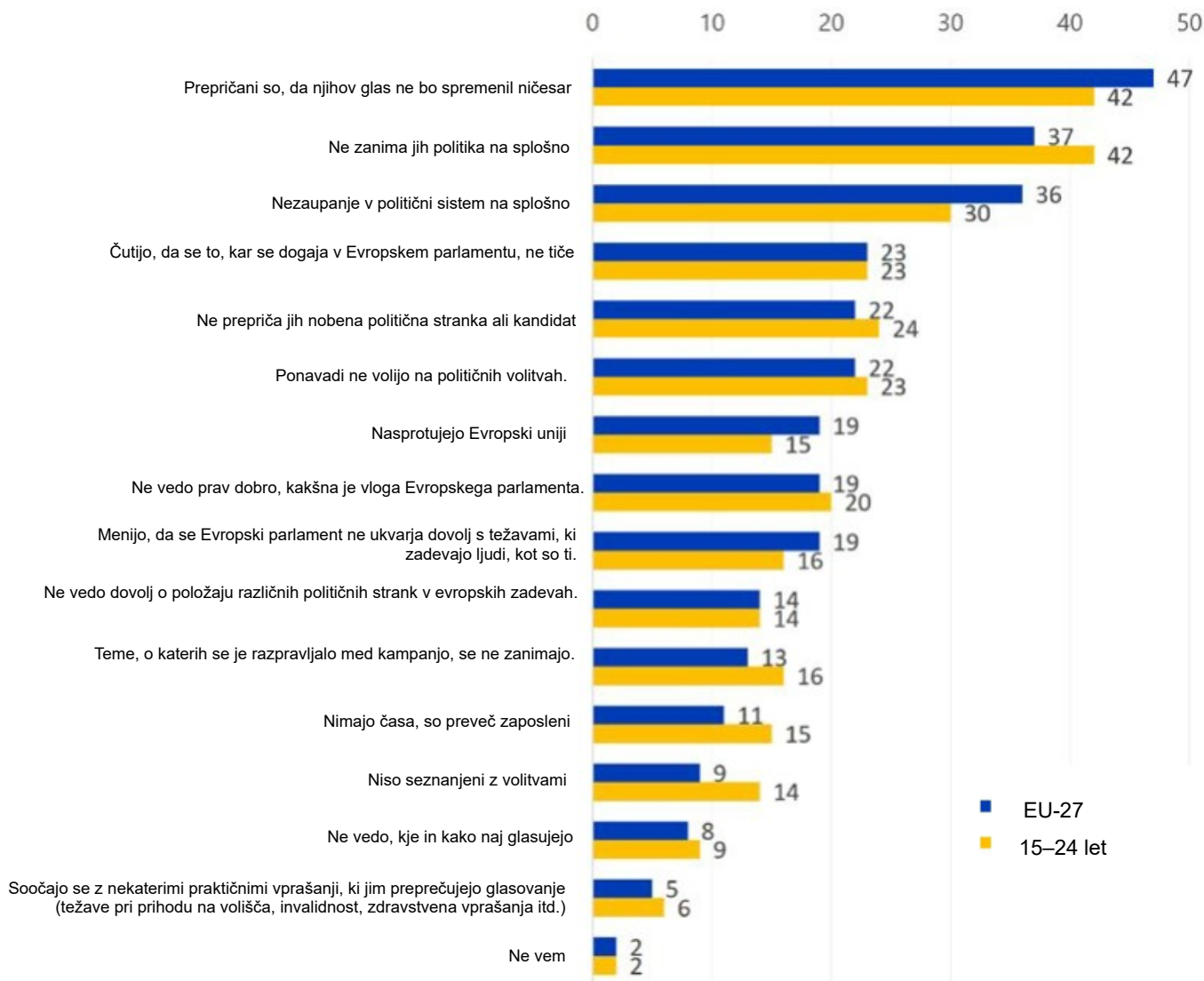

Med splošnim prebivalstvom so anketiranci najverjetneje rekli, da ljudje ne volijo na evropskih volitvah, ker menijo, da njihov glas ne bo spremenil ničesar, jih politika na splošno ne zanima ali pa ne zaupajo političnemu sistemu na splošno. Ta razvrstitev je na splošno enaka med najmlajšimi anketiranci, čeprav je mogoče opaziti razlike v deležih, ki izberejo vsakega od teh razlogov. Natančneje, ljudje, stari od 15 do 24 let, bolj verjetno od povprečja pravijo, da ljudje ne glasujejo, ker jih politika na splošno ne zanima (42 % v primerjavi s 37 %), zaradi česar je to najpogostejši razlog med mladimi. Čeprav je prepričanje, da njihov glas ne bo spremenil ničesar, skupni glavni razlog, so najmlajši anketiranci manj verjetno omenili to kot splošno prebivalstvo (42 % v primerjavi s 47 %), enako pa velja za nezaupanje v politični sistem na splošno (30 % v primerjavi s 36 %).

Drugi razlogi, ki jih navaja vsaj petina najmlajših anketirancev, so: ne prepriča jih nobena politična stranka ali kandidat (24 % v primerjavi s povprečjem 22 %), občutek, da se to, kar se dogaja v Evropskem parlamentu, ne nanaša nanje (23 % v primerjavi s 23 %), običajno ne volijo na političnih volitvah (23 % v primerjavi z 22 %) in ne vedo zelo dobro, kakšna je vloga Evropskega parlamenta (20 % v primerjavi z 19 %).

Med drugimi razlogi je treba omeniti, da je manj verjetno, da bodo ljudje, stari od 15 do 24 let, rekli, da ljudje ne volijo, ker nasprotujejo Evropski uniji (15 % v primerjavi z 19 %), vendar se bolj nagibajo k temu, da bi rekli, da nimajo časa ali so preveč zaposleni (15 % v primerjavi z 11 %) in ker niso seznanjeni z volitvami (14 % v primerjavi z 9 %).

QA18ab Kaj so po vašem mnenju razlogi, zaradi katerih nekateri ljudje ne volijo na evropskih volitvah? Najprej? In potem? (NAJVEČ 4 ODGOVORI) (% – EU-27)

3.3. Vedenje pri glasovanju

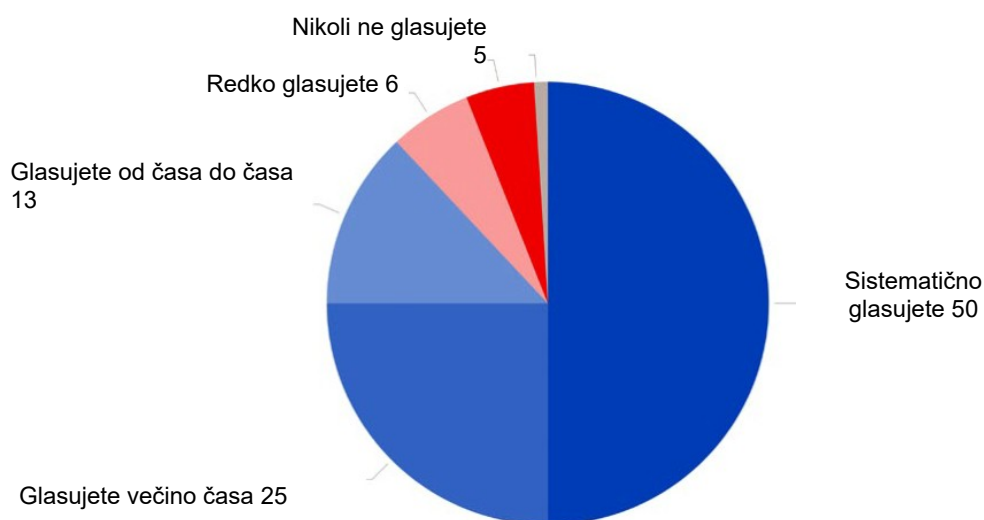
Pogostost glasovanja na lokalnih/regionalnih, nacionalnih in evropskih volitvah

Pri opisu svojega načina glasovanja v zadnjih letih na lokalni, regionalni, nacionalni ali evropski ravni polovica vprašanih (50 %, brez sprememb od oktobra do novembra 2022) pravi, da vedno glasujejo. Skoraj štirje od desetih (38 %, brez sprememb) pravijo, da pogosto glasujejo, bodisi „večina časa“ (25 %, –1 odstotne točke) ali „od časa do časa“ (13 %, +1 odstotne točke), medtem ko približno eden od desetih (11 %, brez sprememb) pravi, da „redko“ (6 %, brez sprememb) ali „nikoli“ (5 %, brez sprememb) glasov.

Ti deleži so stabilni ali nespremenjeni v primerjavi z oktobrom in novembrom 2022 ter so skladni s tistimi, ki so bili ugotovljeni v podobnem času (april 2018) pred evropskimi volitvami leta 2019, ko jih je 50 % izjavilo, da vedno volijo, 35 % pa, da pogosto volijo.

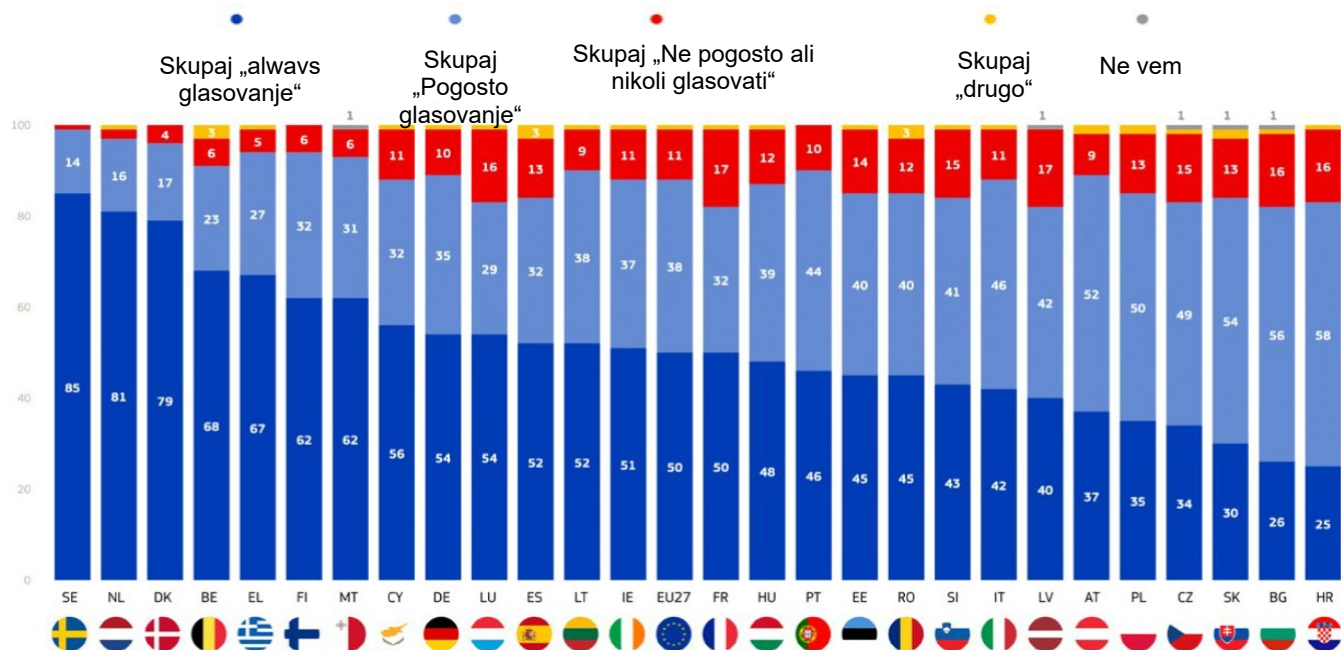
QA19 Sedaj govorimo o vašem osebnem volilnem vedenju. Katero od naslednjih primerov najbolje opisuje vaše volilno vedenje v zadnjih letih, bodisi na lokalni ali regionalni, nacionalni ali evropski ravni? (V % – EU-27)

Premlad si bil za glasovanje (SPONTANEDUS) 1

Anketiranci na Švedskem (85 %), na Nizozemskem (81 %) in na Danskem (79 %) najverjetneje pravijo, da vedno volijo na volitvah na lokalni ali regionalni, nacionalni ali evropski ravni. To glasovanje je manj razširjeno na Hrvaškem (25 %), Bolgariji (26 %) in na Slovaškem (30 %). Delež anketirancev, ki redko ali nikoli ne glasujejo, je največji v Franciji, Latviji (obe 17 %), Bolgariji, na Hrvaškem in v Luksemburgu (vseh 16 %), najmanjši pa na Švedskem (1 %), Nizozemskem (2 %) in Danskem (4 %).

QA19 Sedaj govorimo o vašem osebnem volilnem vedenju. Katero od naslednjih primerov najbolje opisuje vaše volilno vedenje v zadnjih letih, bodisi na lokalni ali regionalni, nacionalni ali evropski ravni? (%)

QA19 Sedaj govorimo o vašem osebnem volilnem vedenju. Katero od naslednjih primerov najbolj opisuje vaše volilno vedenje v zadnjih letih, bodisi na lokalni ali regionalni, nacionalni ali evropski ravni? (%)

	Sistematično glasujete		Večino časa glasujete		Občasno glasujete		Redko glasujete		Nikoli ne glasujeteš		Odvisno/Volite samo na nekaterih volitvah (SPONTANEOUS)	
	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022	Marec 2023	Diff. Marec 2023 – oktober 2022
EU-27	50	0	25	-1	13	1	6	0	5	0	0	0
BODI	68	2	16	0	7	0	3	-1	3	-2	0	0
BG	26	-1	33	-2	23	2	12	-1	4	1	0	0
CZ	34	-3	34	2	15	3	8	-2	7	0	0	-1
DK	79	1	14	-1	3	-1	2	1	2	1	0	0
DE	54	-3	23	-3	12	4	5	1	5	1	1	0
EE	45	13	25	0	15	-6	9	-5	5	-3	0	0
IE	51	-4	27	2	10	1	4	-1	7	2	0	0
EL	67	-2	19	0	8	3	3	0	2	0	0	0
ES	52	-6	24	3	8	1	6	0	7	1	1	1
FR	50	2	22	-3	10	1	8	1	9	-2	0	0
KADROVSKA	25	-8	35	3	23	4	10	0	6	1	0	0
TO JE	42	-2	31	1	15	2	8	1	3	-1	0	-1
CY	56	2	21	1	11	1	3	-4	8	1	1	1
LV	40	-15	25	3	17	7	10	3	7	1	0	0
LT	52	8	25	-5	13	1	5	0	4	-3	0	0
LU	54	2	21	-3	8	0	8	1	8	1	0	0
HU	48	-5	27	4	12	-1	7	2	5	0	0	0
MT	62	-3	21	-3	10	4	4	1	2	0	0	0
NL	81	4	14	-3	2	-1	1	0	1	-1	0	0
PRI	37	-2	34	-1	18	0	4	-1	5	3	0	0
PL	35	5	26	-4	24	-3	8	-1	5	3	0	0
PT	46	2	35	2	9	-4	4	-1	6	1	0	0
RO	45	13	24	-7	16	-4	9	-5	3	1	0	0
SI	43	4	29	-2	12	-1	9	1	6	-2	0	0
SK	30	-3	30	-3	24	5	7	-1	6	1	0	0
FI	62	10	25	-2	7	-2	3	-3	3	-2	0	0
SE	85	-4	12	4	2	0	0	-1	1	1	0	0

Delež, ki vedno glasuje na volitvah, se povečuje s starostjo, saj 57 % tistih, starih 55 let ali več, pravi, da vedno volijo, v primerjavi s 37 % tistih, starih od 15 do 24 let.

Pri volilnem vedenju imajo pomembno vlogo tudi ravni izobrazbe. Tisti, ki so končali izobraževanje s polnim delovnim časom, stari 20 let ali več, bodo pogosteje rekli, da volijo, kot tisti, ki so končali starost 19 let ali manj (61 % v primerjavi s 44–49 %).

Vodstveni delavci (63 %) bodo najverjetneje sistematično glasovali, zlasti v primerjavi z brezposelnimi (35 %). Razlika je tudi v finančnih pogojih anketirancev, saj so tisti, ki redko ali nikoli nimajo težav pri plačevanju računov, bolj verjetni kot tisti, ki imajo težave pogosteje reči, da vedno glasujejo (59 % v primerjavi s 34–37 %).

Občutek, da njegov glas šteje in zadovoljstvo z demokracijo v EU in v njihovi državi, sta tudi lastnosti, ki spremljata večjo nagnjenost k glasovanju na volitvah. Na primer, 61 % tistih, ki se strinjajo s svojim glasom, v svoji državi vedno glasuje, v primerjavi s 36 % tistih, ki se ne strinjajo. Enako velja za podobo, ki jo imajo anketiranci iz Evropskega parlamenta, saj 63 % tistih, ki imajo pozitivno podobo, pravi, da vedno glasujejo, v primerjavi z 39 % tistih, ki imajo negativno podobo.

Prijavljena udeležba na evropskih volitvah leta 2019 in na zadnjih nacionalnih volitvah

60 % (–1 odstotno točko od oktobra do novembra 2022) pravi, da so glasovali na zadnjih evropskih volitvah maja 2019, 36 % (+1 odstotno točko) pa jih ni glasovalo.

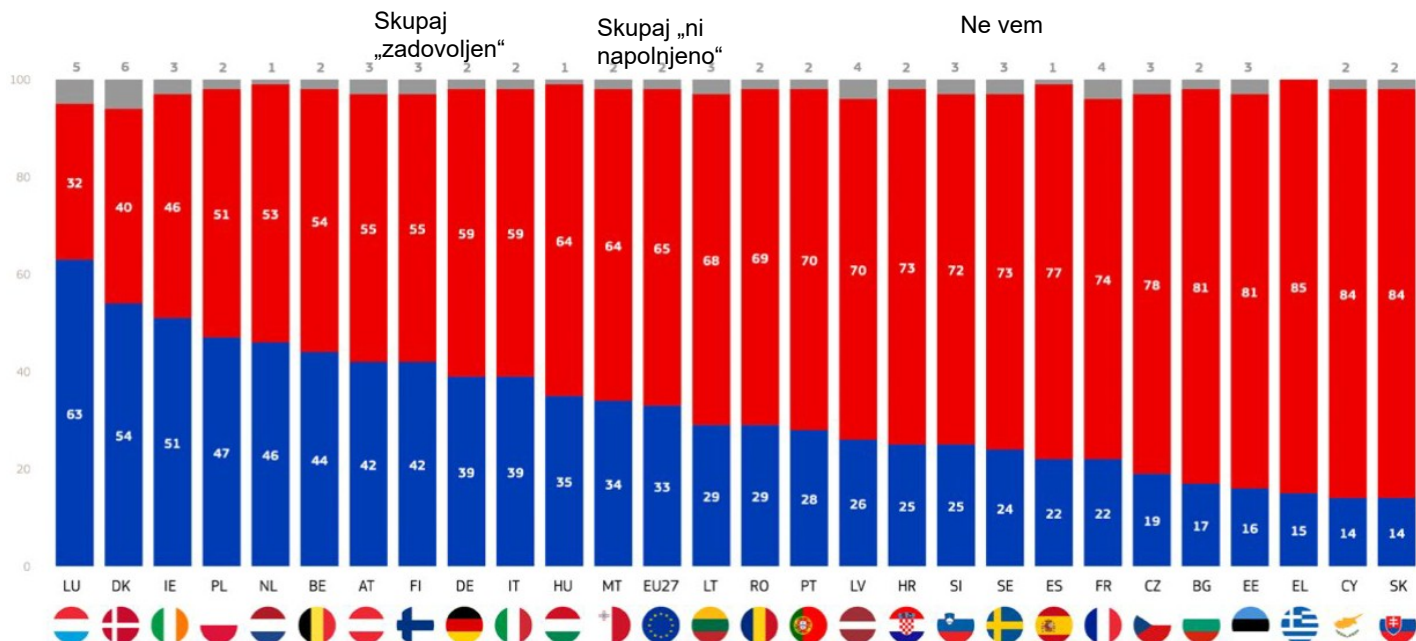
Opozoriti je treba, da je ta delež večji od dejanske udeležbe na zadnjih evropskih volitvah (50,6 %), kar kaže, da je več nevolilcev (vključno z deležem tistih, ki niso bili izvoljeni) poročalo, da so glasovali v sedanji raziskavi.

QA24.1 Kako ste zadovoljni z ukrepi, ki ste jih doslej sprejeli, da bi se spopadli z naraščajočimi življenjskimi stroški (na primer naraščajočimi cenami hrane ali energije) s strani vlade (NATIONALITY)? (EU27) (%)

V vseh državah je večina vprašanih dejala, da so glasovali na zadnjih evropskih volitvah. Največji delež anketirancev je na Nizozemskem (81 %), v Belgiji (78 %) in na Danskem (77 %). Manj kot polovica jih je glasovala na Češkem (47 %), v Sloveniji (48 %), v Franciji in na Slovaškem (obe 49 %).

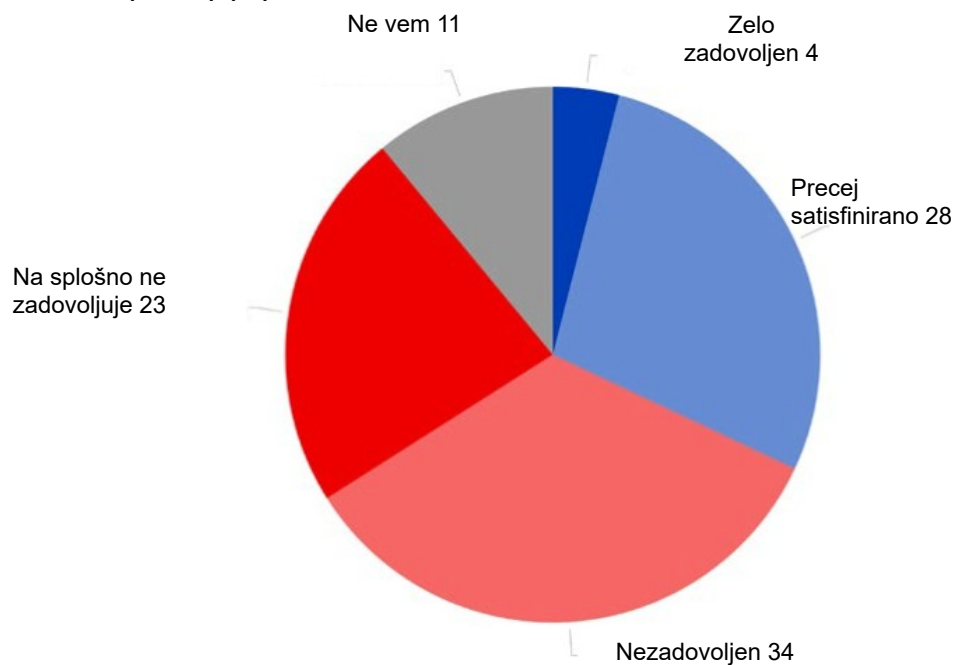
QA24.1 Kako ste zadovoljni z ukrepi, ki ste jih doslej sprejeli, da bi se spopadli z naraščajočimi življenjskimi stroški (na primer naraščajočimi cenami hrane ali energije) s strani vlade (NATIONALITY)? (%)

Anketiranci iz šestih držav bodo zdaj pogosteje rekli, da so glasovali na zadnjih evropskih volitvah, kot so bili oktobra in novembra 2022, zlasti v Estoniji (55 %, +15 odstotnih točk), Litvi (64 %, +8 odstotnih točk), Nizozemskem (81 %, +7 odstotnih točk) in Romuniji (68 %, +7 odstotnih točk). Ta delež se je zmanjšal v šestih državah in za 5 odstotnih točk na Hrvaškem (51 %), Švedskem (69 %) in Malti (74 %).

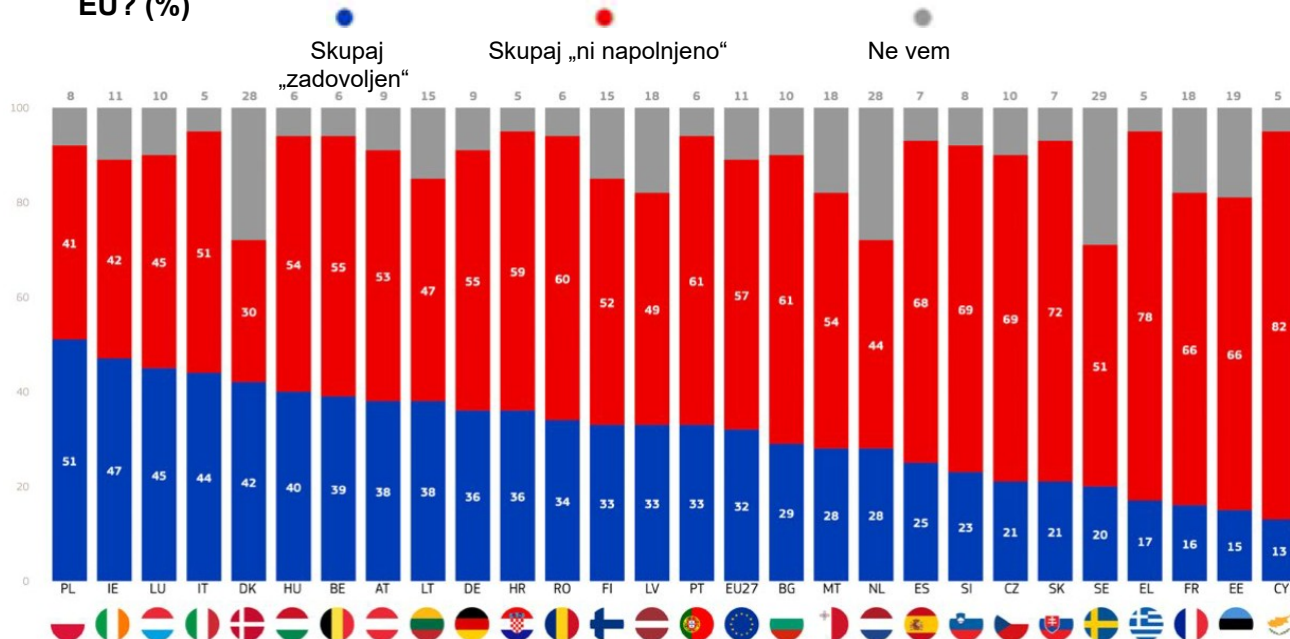
Prijavljena volilna udeležba je višja, ko gre za nacionalne volitve. Skoraj osem od desetih (79 %, – 1 odstotne točke od oktobra do novembra 2022) pravi, da so glasovali na zadnjih nacionalnih volitvah, medtem ko približno petina (19 %, +1 odstotno točko) pravi, da niso glasovali.

QA24.2 Kako zadovoljni ali ne ste z ukrepi, ki ste jih doslej sprejeli za spopadanje z naraščajočimi življenjskimi stroški (na primer naraščajočimi cenami hrane ali energije) s strani... EU? (EU27) (%)

Večina v vseh državah članicah pravi, da so glasovali na zadnjih nacionalnih volitvah, pri čemer so bili najvišji deleži zabeleženi na Nizozemskem (93 %), Danskem (92 %) in na Švedskem (91 %). Volilna udeležba na nacionalnih volitvah je najnižja v Luksemburgu (61 %), na Hrvaškem (68 %) in v Latviji (70 %).

QA24.1 Kako ste zadovoljni z dosedanjimi ukrepi za spopadanje z naraščajočimi življenjskimi stroški (na primer naraščajočimi cenami hrane ali energije) s strani... EU? (%)

Delež anketirancev, ki pravijo, da so glasovali na zadnjih nacionalnih volitvah, se je od oktobra do novembra 2022 povečal v osmih državah. Še enkrat, Estonija (73 %, +12 odstotnih točk) in Litva (76 %, +6 odstotnih točk) sta državi, v kateri se je prijavljena volilna udeležba najbolj povečala. Nasprotno se je ta delež zmanjšal v nadaljnjih osmih državah, najbolj izrazito v Latviji (70 %, –9 odstotne točke), na Hrvaškem (68 %, –7 odstotne točke) in na Švedskem (91 %, –6 odstotne točke).

Socialno-demografska analiza kaže, da je prijavljena volilna udeležba večja med anketiranci, starimi 55 let ali več (87 % na nacionalni ravni, 69 % Evropejcev), kot med tistimi, starimi od 25 do 39 let (80 % na nacionalni ravni, 59 % v Evropi). Kljub temu so številke najnižje med osebami, starimi od 15 do 24 let (45 % državljanov, 23 % Evropejcev), čeprav je to morda posledica dejstva, da številni anketiranci na teh volitvah niso bili polnoletni.

Stopnja izobrazbe je prav tako pomembna pri prijavljeni udeležbi, pri čemer je bolj verjetno, da bodo tisti, ki so končali izobraževanje, stari 20 let ali več, glasovali na vsaki od teh volitev v primerjavi s tistimi, ki so končali 15 let ali manj (89 % v primerjavi s 77 % na nacionalni ravni, 74 % v primerjavi z 58 % Evropejcev).

Vodstveni delavci (90 % na nacionalni ravni, 76 % Evropejcev) bodo najverjetneje glasovali, zlasti v primerjavi z brezposelnimi (61 % na nacionalni ravni, 46 % evropskih). Bolj ko imajo anketiranci finančne težave, manj verjetno je, da bodo glasovali. Na primer, 84 % tistih, ki redko ali nikoli nimajo težav pri plačevanju svojih zakonov, pravi, da so glasovali na nacionalnih volitvah, v primerjavi s 67 % tistih, ki imajo večino časa težave.

Prijavljena volilna udeležba je povezana tudi z občutkom, da glas šteje in zadovoljuje demokracijo na ravni EU in nacionalni ravni. Na primer, 68 % tistih, ki so zadovoljni z demokracijo v EU, pravi, da so glasovali na zadnjih evropskih volitvah, v primerjavi s 53 % tistih, ki niso zadovoljni. Poleg

tega so anketiranci, ki imajo pozitivno podobo Evropskega parlamenta, bolj verjetno rekli, da so glasovali na zadnjih evropskih volitvah, kot tisti, ki imajo negativno podobo (74 % v primerjavi z 52 %).

QA24.1 Iz enega ali drugega razloga nekateri v (naši državi) niso glasovali na nedavnih volitvah. Ste tudi vi glasovali v zadnjem... Evropske volitve maja 2019? (V % – EU-27)

	Da	Brez	Ne vem
EU-27	60	36	4
Spol			
Človek	61	36	3
Žensko	60	36	4
Starost			
15–24	23	71	6
25–39	59	38	3
40–54	66	31	3
55+	69	27	4
Izobraževanje (konec)			
—15	58	39	3
16–19	60	37	3
20+	74	23	3
Še vedno študiram	26	68	6
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	69	28	3
Upravitelji	76	21	3
Drugi beli ovratniki	64	33	3
Ročni delavci	56	40	4
Hišne osebe	56	41	3
Brezposeln	46	51	3
Upokojen	70	27	3
Študenti	26	68	6
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	47	49	4
Od časa do časa	54	42	4
Skoraj nikoli/Nikoli	66	31	3
Moj glas šteje v EU			
Se strinjam	74	23	3
Nestrinjanje	59	47	3
Moj glas šteje (naša država)			
Se strinjam	70	27	3
Nestrinjanje	49	48	3
Zadovoljstvo z demokracijo v državi			
Zadovoljen	67	30	3
Nezadovoljen	53	43	4
Zadovoljstvo z demokracijo v EU			
Zadovoljen	68	29	3
Nezadovoljen	53	43	4
Podoba Evropskega parlamenta			
Pozitiven	74	23	3
Nevtralen	53	42	5
Negativen	52	45	3

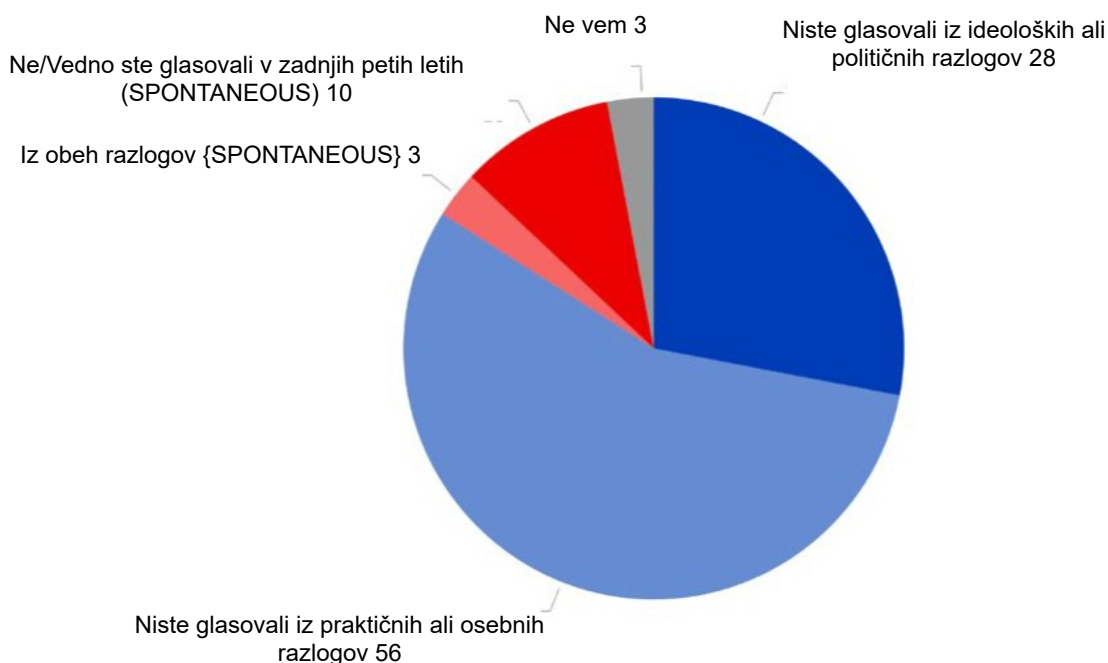
QA24.2 Iz enega ali drugega razloga nekateri v (naši državi) niso glasovali na nedavnih volitvah. Ste tudi vi glasovali v zadnjem... Državne volitve? (V % – EU-27)

	Da	Brez	Ne vem
EU-27	79	19	1
Spol			
Človek	79	20	1
Žensko	79	19	2
Starost			
15–24	45	50	5
25–39	80	19	1
40–54	83	16	1
55+	87	12	1
Izobraževanje (konec)			
—15	77	21	2
16–19	80	18	1
20+	89	10	1
Še vedno študiram	47	48	5
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	87	12	1
Upravitelji	90	9	1
Drugi beli ovratniki	85	14	1
Ročni delavci	77	21	2
Hišne osebe	72	27	1
Brezposeln	61	36	3
Upokojen	87	12	1
Študenti	47	48	5
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	67	30	3
Od časa do časa	72	26	2
Skoraj nikoli/Nikoli	84	15	1
Moj glas šteje v EU			
Se strinjam	88	11	1
Nestrinjanje	74	25	1
Moj glas šteje (naša država)			
Se strinjam	88	11	1
Nestrinjanje	69	30	1
Zadovoljstvo z demokracijo v državi			
Zadovoljen	83	16	1
Nezadovoljen	75	23	2
Zadovoljstvo z demokracijo v EU			
Zadovoljen	83	16	1
Nezadovoljen	76	23	1

Glavni razlogi za neudeležbo na volitvah ali referendumih

Anketirance, ki so dejali, da pogosto, redko ali nikoli ne volijo na volitvah na lokalni, regionalni, nacionalni ali evropski ravni, so vprašali tudi glavne razloge za neudeležbo na volitvah ali referendumu v zadnjih petih letih. Večina teh anketirancev (56 %, brez sprememb od oktobra do novembra 2022) pravi, da niso glasovali iz praktičnih ali osebnih razlogov, medtem ko so skoraj trije od desetih (28 %, +1 odstotno točko) navedli ideološke ali politične razloge. Eden od desetih (–1 odstotne točke) spontano trdi, da noben od obeh razlogov ne velja za njihov primer ali da so v zadnjih petih letih vedno glasovali.

QA20 Če v zadnjih petih letih niste sodelovali na volitvah ali referendumu, kaj je bil glavni razlog? (V % – EU-27)

Ti podatki so od oktobra do novembra 2022 nespremenjeni. Kot je navedeno tudi v zadnjem poročilu, v primerjavi z aprilom 2018 večji deleži zdaj pravijo, da so bili glavni razlogi za nevolitev praktični ali osebni (56 % v primerjavi z 41 %) ali ideološki ali politični (28 % v primerjavi s 23 %).

V vseh razen eni državi večina pravi, da se v zadnjih petih letih zaradi praktičnih ali osebnih razlogov niso udeležili volitev ali referendumov. Ta delež se giblje od približno sedem od desetih ali več na Nizozemskem (78 %), v Sloveniji (70 %) in na Poljskem (69 %) do polovice ali manj v Nemčiji, na Portugalskem (obe 46 %), na Cipru in Finskem (obe 50 %). Malta (33 %) je edina država, v kateri ta razlog navaja manjšina, večina pa pravi, da so bili razlogi večinoma ideološki ali politični (43 %).

QA20 Če v zadnjih petih letih niste sodelovali na volitvah ali referendumu, kaj je bil glavni razlog? (% – niste glasovali iz praktičnih ali osebnih razlogov)

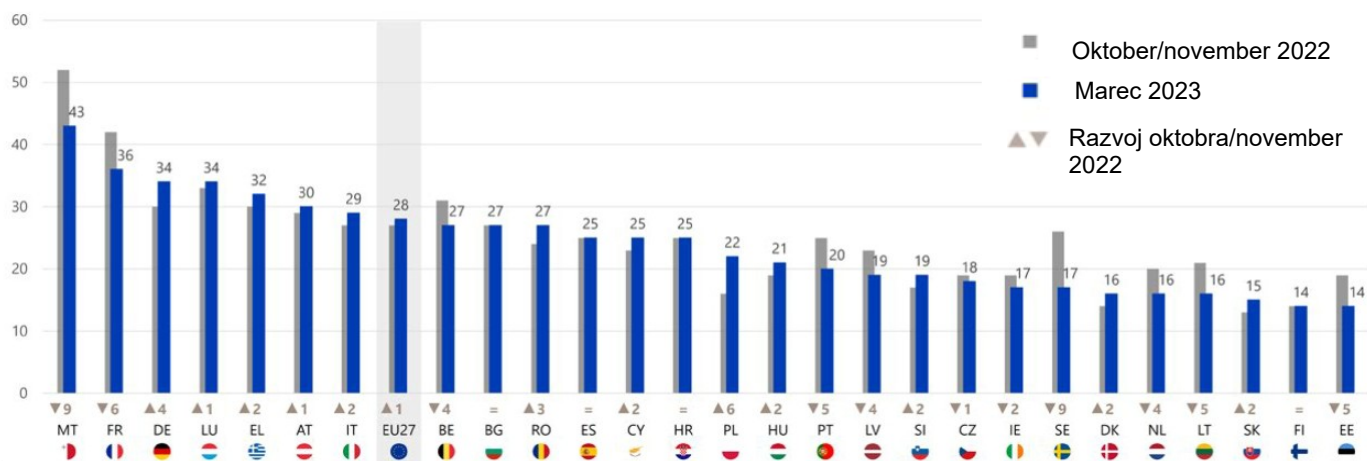

Za Malto več kot tretjina pravi, da so bili razlogi za nesodelovanje ideološki ali politični v Franciji (36 %), Nemčiji in Luksemburgu (obe 34 %). Najmanjši deleži, ki to navajajo kot razlog, so zabeleženi v Estoniji, na Finskem (v obeh 14 %) in na Slovaškem (15 %).

V desetih državah se je delež anketirancev, ki se v zadnjih petih letih iz praktičnih ali osebnih razlogov niso udeležili volitev ali referendumov, od oktobra do novembra 2022 povečal. To velja zlasti za Malto (33 %, +10 odstotnih točk), Švedsko (62 %, +10 odstotnih točk) in Francijo (55 %, +9 odstotnih točk). Nasprotno se je ta delež zmanjšal v šestih državah in zlasti na Cipru (50 %, –10 odstotnih točk).

Anketiranci na Poljskem (22 %, +6 odstotnih točk), Nemčiji (34 %, +4 odstotne točke) in Romuniji (27 %, +3 odstotne točke) pogosteje kot v oktobru in novembru 2022 navajajo ideološke ali politične razloge za neudeležbo. Ta delež se je zmanjšal v devetih državah, zlasti na Švedskem (17 %, –9 odstotne točke), Malti (43 %, –9 odstotne točke) in Franciji (36 %, –6 odstotne točke).

QA20 Če v zadnjih petih letih niste sodelovali na volitvah ali referendumu, kaj je bil glavni razlog? (% – niste glasovali iz ideoloških ali političnih razlogov)

Najpogostejši razlogi v vseh skupinah, da se v zadnjih petih letih niso udeležili volitev ali referendumov, so praktični ali osebni, ne pa ideološki ali politični.

Zlasti moški pogosteje kot ženske pravijo, da zaradi ideoloških ali političnih razlogov niso volili (30 % v primerjavi s 26 %), medtem ko je pri najmlajših anketirancih najmanj verjetno, da bodo to storili (21 % v primerjavi s 27–32 % tistih, starih 25 let ali več), vendar je najbolj verjetno, da bodo omenili praktične ali osebne razloge (68 % v primerjavi z 51–59 %). Brezposelni (32 %) in tisti, ki imajo težave pri plačevanju računov od časa do časa ali pogosteje (30–31 %), najverjetneje pravijo, da niso glasovali iz ideoloških ali političnih razlogov.

Deleži, ki niso glasovali iz ideoloških ali političnih razlogov, so prav tako visoki med tistimi, ki pogosto govorijo o evropskih političnih zadevah (33 % v primerjavi s 26 % tistih, ki tega nikoli ne storijo), tistimi, ki imajo negativno podobo o EU (41 % v primerjavi z 21 % tistih, ki imajo pozitivno podobo), in tistimi, ki imajo negativno podobo o Evropskem parlamentu (39 % v primerjavi s 23 % tistih, ki imajo pozitivno podobo).

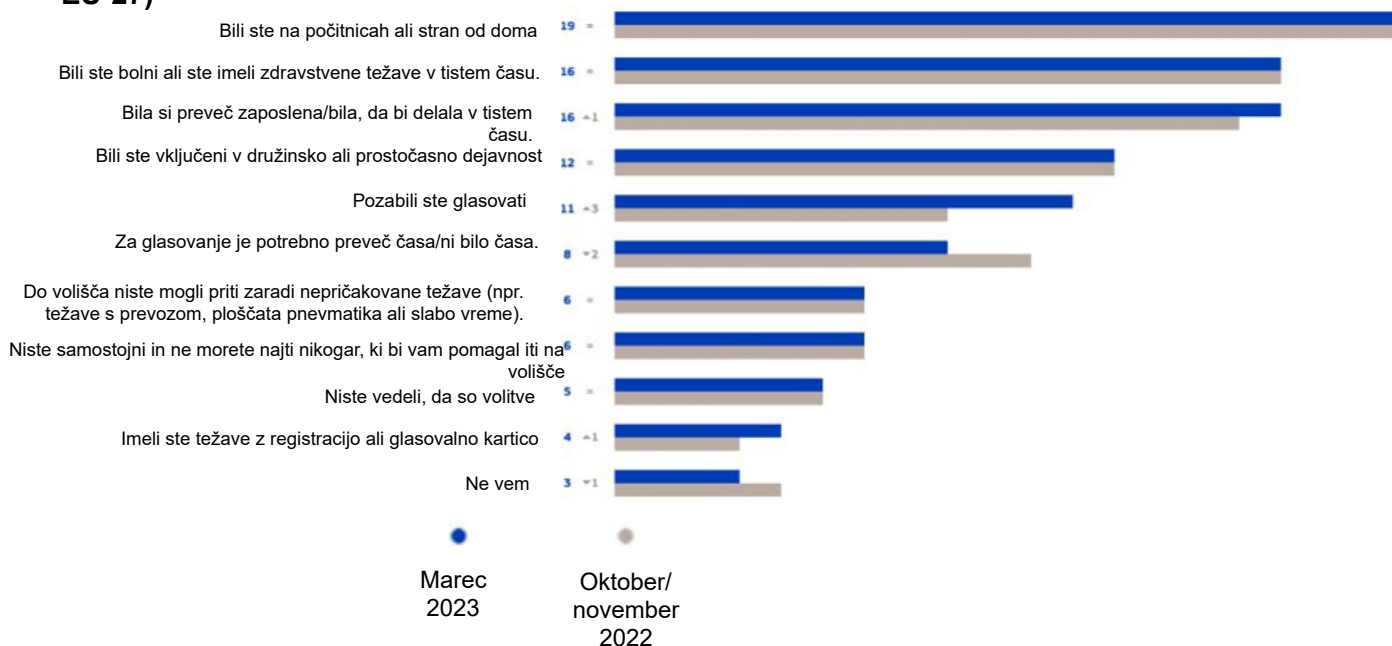
QA20 Če v zadnjih petih letih niste sodelovali na volitvah ali referendumu, kaj je bil glavni razlog? (V % – EU-27)

	Niste glasovali iz ideoloških ali političnih razlogov	Niste glasovali iz praktičnih ali osebnih razlogov	Ne vem
EU-27	28	56	3
Spol			
Človek	30	55	3
Žensko	26	58	3
Starost			
15–24	21	68	3
25–39	29	59	2
40–54	32	51	2
55+	27	55	3
Izobraževanje (konec)			
—15	25	60	3
16–19	31	54	2
20+	27	56	3
Še vedno študiram	21	68	4
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	29	51	5
Upravitelji	30	59	3
Drugi beli ovratniki	29	56	2
Ročni delavci	30	54	3
Hišne osebe	24	62	3
Brezposeln	32	54	4
Upokojen	26	56	3
Študenti	21	68	4
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	30	56	4
Od časa do časa	31	54	3
Skoraj nikoli/Nikoli	25	59	2
Pogovor o evropskih političnih zadevah			
Pogosto	33	55	1
Občasno	28	55	3
Nikoli	26	59	3
Podoba EU			
Positive	21	61	3
Nevtralen	27	58	3
Negativen	41	47	2
Podoba Evropskega parlamenta			
Positive	23	59	2
Nevtralen	26	59	3
Negativen	39	48	3

Praktični razlogi za nevolitev na volitvah ali referendumih

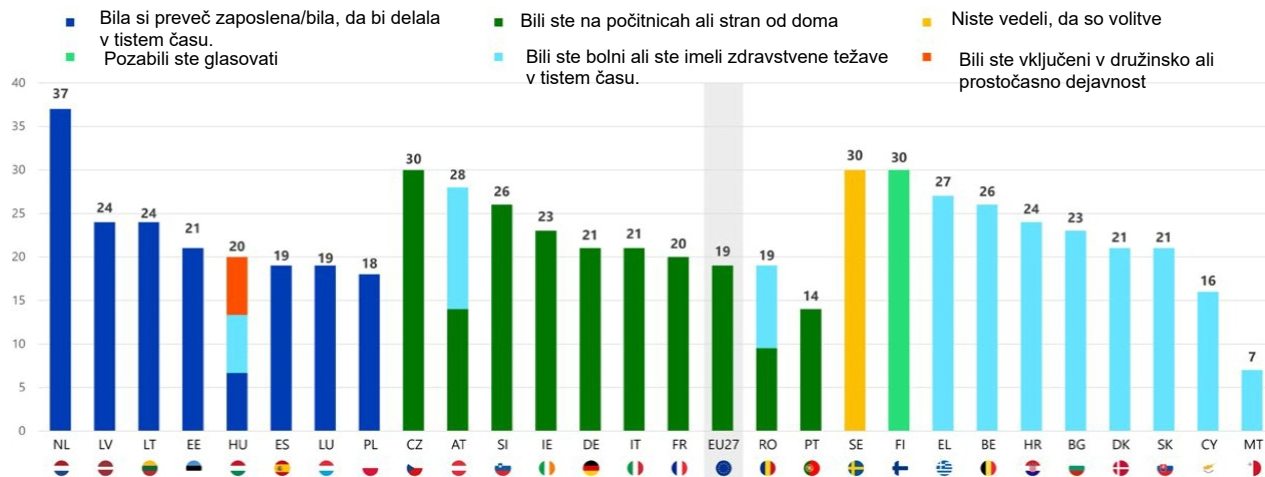
Ko so anketiranci podrobneje vprašali o praktičnih razlogih za nevolitev na volitvah ali referendumu, so najpogosteje odgovorili, da so bili na počitnicah ali stran od doma (19 %), da so bili bolni ali imeli zdravstvene težave (16 %, brez sprememb) ali da so bili preveč zaposleni ali so morali delati (16 %). Drugi razlogi, ki jih navaja več kot eden od desetih, so vpleteni v družinsko ali prostočasno dejavnost (12 %) in pozabljajo na glasovanje (11 %).

QA21 Kateri od naslednjih razlogov so vam kdaj preprečili, da bi glasovali na volitvah ali referendumu na lokalni, nacionalni ali evropski ravni? (MOŽNIH JE VEČ ODGOVOROV) (% – EU-27)

V osmih državah je najpogostejši (ali skupni) praktični razlog anketirancev, da niso glasovali na volitvah ali referendumu, ta, da so bili bolni ali so imeli zdravstvene težave. V sedmih državah je najpogostejši (ali skupni najpogostejši) razlog, da so na počitnicah ali stran od doma, in da je prezaposlen ali je moral delati v tistem času, je glavni razlog v nadaljnjih šestih državah. Na Finskem večina vprašanih pravi, da so pozabili glasovati, medtem ko na Švedskem večina ni vedela, da so volitve. Na Madžarskem je sodelovanje v družinski ali prostočasni dejavnosti skupni najpomembnejši odgovor, skupaj s prezaposlenostjo ali brez časa in boleznijo ali zdravstvenimi težavami.

QA21 Kateri od naslednjih razlogov so vam kdaj preprečili, da bi glasovali na volitvah ali referendumu na lokalni, nacionalni ali evropski ravni? (Več možnosti) (% – najbolj omenjeni odgovor po državah)

Anketiranci bodo najverjetneje rekli, da v zadnjih petih letih niso volili na volitvah ali referendumu, ker so bili na počitnicah ali stran od doma na Češkem (30 %), v Avstriji (28 %) in v Sloveniji (26 %). Najmanjši delež anketirancev, ki so navedli ta praktični razlog, je na Malti (5 %), v Španiji (9 %) in na Švedskem (12 %).

Bolezen ali zdravstvene težave v času volitev se najpogosteje omenjajo v Avstriji, na Češkem (28 %) in v Grčiji (27 %). V nasprotju s tem 7 % v Franciji in na Malti ter 8 % na Nizozemskem navaja ta razlog.

Nizozemska (37 %) je daleč največja država, ki pravi, da je bila prezaposlena ali je morala delati, sledita ji Latvija in Litva (obe 24 %). Najmanj verjetno je, da bodo anketiranci to omenili na Malti, Portugalskem (obe 6 %) in Italiji (11 %).

Vsaj eden od petih v Avstriji (21 %), Bolgariji in na Madžarskem (obe 20 %) navaja, da je vpleten v družinsko ali pristočasno dejavnost kot razlog za nevolitev. To je primerljivo z manj kot enim od dvajsetih, ki to navajajo kot razlog na Nizozemskem (2 %), v Grčiji in na Malti (obe 4 %).

Pozabljanje na glasovanje je najpogostejša na Finskem (30 %), Nizozemskem (20 %), Luksemburgu in na Švedskem (obe 18 %), najmanj pa v Grčiji (manj kot 1 %), Malti (1 %), Bolgariji in na Slovaškem (obe 3 %).

QA21 Kateri od naslednjih razlogov so vam kdaj preprečili, da bi glasovali na volitvah ali referendum na lokalni, nacionalni ali evropski ravni? (MOŽNIH JE VEČ ODGOVOROV) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Bili ste na počitnicah ali stran od doma	19	23	22	30	16	21	19	23	25	9	20	15	21	14	14	17	17	17	5	22	28	17	14	19	26	17	21	12
Bili ste bolni ali ste imeli zdravstvene težave v tistem času	16	26	23	28	21	16	19	11	27	11	7	24	19	16	14	23	9	20	7	8	28	17	13	19	17	21	10	11
Bila si preveč zaposlena/bila, da bi delala v tistem času	16	22	22	20	18	15	21	20	15	19	16	16	11	14	24	24	19	20	6	37	20	18	6	17	15	19	18	13
Drugo (SPONTANEOUS)	14	3	13	6	20	13	11	7	32	27	20	8	8	24	11	12	12	6	44	14	14	6	21	9	24	12	11	11
Bili ste vključeni v družinsko ali prostovoljno dejavnost	12	17	20	12	6	11	17	9	4	9	14	12	10	8	10	10	10	20	4	2	21	11	11	15	11	17	11	8
Pozabili ste glasovati	11	14	3	6	11	17	15	11	0	8	11	14	11	5	9	8	18	7	1	20	14	10	4	7	10	3	30	18
Za glasovanje je potrebno preveč časa/ni bilo časa.	8	12	5	9	7	11	13	7	3	3	5	10	8	4	8	9	8	12	3	19	17	13	5	7	6	6	7	9
Nihče/ste vedno glasovali (SPONTANEOUS)	7	5	8	4	4	8	7	4	5	10	5	10	7	18	10	12	6	6	18	2	4	5	9	8	3	16	4	4
Niste vedeli, da so volitve	6	15	2	4	9	7	5	12	1	7	5	7	6	3	6	2	13	5	5	5	11	6	4	6	7	2	3	30
Do volišča niste mogli priti zaradi nepričakovane težave (npr. težave s prevozom, ploščata pnevmatika ali slabo vreme).	6	14	3	4	5	4	4	5	6	2	2	5	14	6	6	1	3	6	4	4	10	8	5	13	3	2	4	3
Imeli ste težave z registracijo ali glasovalno kartico	5	10	3	5	3	3	3	13	2	4	11	2	6	2	1	2	11	3	4	3	9	6	5	4	1	1	1	1
Niste samostojni in ne morete najti nikogar, ki bi vam pomagal iti na volišče	4	10	2	4	2	2	3	3	5	1	2	5	6	1	4	1	1	4	2	0	7	9	2	8	2	1	2	3
Ne vem	3	2	4	6	3	3	5	2	0	1	5	3	2	4	3	5	0	2	8	2	2	1	14	1	3	5	7	1

Zanimive razlike je mogoče opaziti pri analizi rezultatov glede na socialno-demografske kategorije anketirancev. Ženske so bolj verjetno kot moški omenile, da so bile bolne ali so imele zdravstvene težave, ker niso glasovale (18 % v primerjavi s 14 %). Pri starejših anketirancih je bolj verjetno, da bodo to omenili kot razlog (24 % oseb, starih 55 let ali več, v primerjavi z 9–14 % tistih, starih od 15 do 54 let). Anketiranci, stari od 15 do 39 let, so bolj verjetno kot njihovi starejši kolegi rekli, da so pozabili glasovati (14 % v primerjavi s 7–11 %), medtem ko je bolj verjetno, da bodo tisti v srednjem starostnem kohortah omenili, da so bili takrat prezaposleni ali so morali delati (19–21 % oseb, starih od 25 do 54 let, v primerjavi s 15 % tistih, starih od 15 do 24 let, in 11 % tistih, starih 55 let ali več).

Razlike so tudi glede ravni izobrazbe, saj so anketiranci, ki so zaključili izobraževanje s polnim delovnim časom, stari 16 let ali več, pogostejše kot tisti, ki so odšli prej, da bi omenili, da so na počitnicah ali stran od doma (19–24 % v primerjavi z 12 %), so bili preveč zaposleni ali so morali delati (17–18 % v primerjavi z 10 %). Nasprotno pa so anketiranci, ki so končali izobraževanje, stari 15 let ali manj, najverjetneje rekli, da so bolni ali so imeli zdravstvene težave (26 % v primerjavi s 13–16 %).

Tisti, ki imajo manj finančnih težav, bodo pogostejše rekli, da so bili na počitnicah ali stran od doma (19–21 % tistih, ki imajo občasno težave pri plačevanju računov ali manj pogosto, v primerjavi s 13 % tistih, ki imajo večino časa težave), medtem ko obratno velja za deleže, ki omenjajo bolezen ali zdravstvene težave (15–16 % v primerjavi z 20 %).

QA21 Kateri od naslednjih razlogov so vam kdaj preprečili, da bi glasovali na volitvah ali referendumu na lokalni, nacionalni ali evropski ravni? (MOŽNIH JE VEČ ODGOVOROV) (% – EU)

	Bili ste bolni ali ste imeli zdravstvene težave v tistem času.	Bili ste na počitnicah ali stran od doma	Bila si preveč zaposlena/bila, da bi delala v tistem času.	Za glasovanje je potrebno preveč časa/n i bilo časa.	Bili ste vključeni v družinsko ali prostočasno dejavnost	Niste vedeli, da so volitve	Do volišča niste mogli priti zaradi nepričakovane težave (npr. težave s prevozom, ploščata pnevmatika ali slabo vreme).	Niste samostojni in ne morete najti nikogar, ki bi vam pomagal iti na volišče	Pozabili ste glasovati	Imeli ste težave z registracijo ali glasovalno kartico
EU-27	16	19	16	8	12	6	6	4	11	5
Spol										
Človek	14	18	18	9	12	7	7	4	10	6
Žensko	18	20	15	8	12	6	6	4	12	5
Starost										
15–24	9	18	15	11	9	8	4	4	14	8
25–39	10	21	21	9	13	9	6	4	14	7
40–54	14	19	19	9	14	5	7	3	11	5
55+	24	18	11	7	10	5	7	5	7	4
Izobraževanje (konec)										
—15	26	12	10	6	10	4	7	6	10	3
16–19	16	19	17	9	12	6	7	4	11	5
20+	13	24	18	7	12	5	5	4	10	7
Še vedno študiram	7	18	15	12	11	10	5	3	14	9
Socialno-poklicna kategorija										
Samozaposlena oseba	13	23	21	7	13	3	5	5	7	9
Upravitelji	12	26	17	9	13	7	8	4	13	7
Drugi beli ovratniki	13	24	22	8	15	7	6	4	12	4
Ročni delavci	12	17	20	10	12	6	7	4	13	6
Hišne osebe	20	15	13	7	11	4	8	6	14	3
Brezposeln	15	15	11	8	9	5	2	1	11	6
Upokojen	29	17	8	7	10	5	6	5	7	3
Študenti	7	18	15	12	11	10	5	3	14	9
Težave pri plačevanju računov										
Večino časa	20	13	17	6	11	4	6	5	10	6
Od časa do časa	16	19	16	9	13	8	9	5	11	6
Skoraj nikoli/Nikoli	15	21	16	9	11	6	5	3	11	5
Podoba Evropskega parlamenta										
Pozitiven	15	23	17	8	13	6	8	4	11	6
Nevtralen	17	19	16	9	11	7	7	4	12	5
Negativen	15	16	16	8	12	5	5	3	9	5

4. MNENJE DRŽAVLJANOV O EU IN EVROPSKEM PARLAMENTU

V zadnjem poglavju poročila so ocenjena mnenja državljanov EU in Evropskega parlamenta. Najprej razpravljamo o mnenju Evropejcev, da njihov glas šteje, o njihovem sodelovanju s političnimi/evropskimi zadevami in o njihovem odnosu do EU, preden se lotimo analize dojemanja Evropskega parlamenta.

Medtem ko je občutek, da je glas Evropejcev v EU nekoliko mlačen, večina državljanov razpravlja o evropskih političnih zadevah in sledi politiki EU. Poleg tega prevladujejo pozitivni odnosi in optimizem glede prihodnosti EU se ponovno povečuje, članstvo v EU pa se vrednoti in šteje za pomembno.

4.1. Dojemanje EU

Občutek, da v EU in v njihovi državi šteje glas

Občutek Evropejcev glede obsega, v katerem njihov glas šteje v njihovi državi in EU, ter število glasov njihove države v EU ostaja nespremenjen brez opazne razlike med oktobrom in novembrom 2022.

Mnenja so deljena o tem, ali se v EU šteje glas, saj se 47 % (od oktobra do novembra 2022) strinja, da njihov glas šteje, 48 % (–1 odstotne točke) pa se s to izjavo ne strinja.

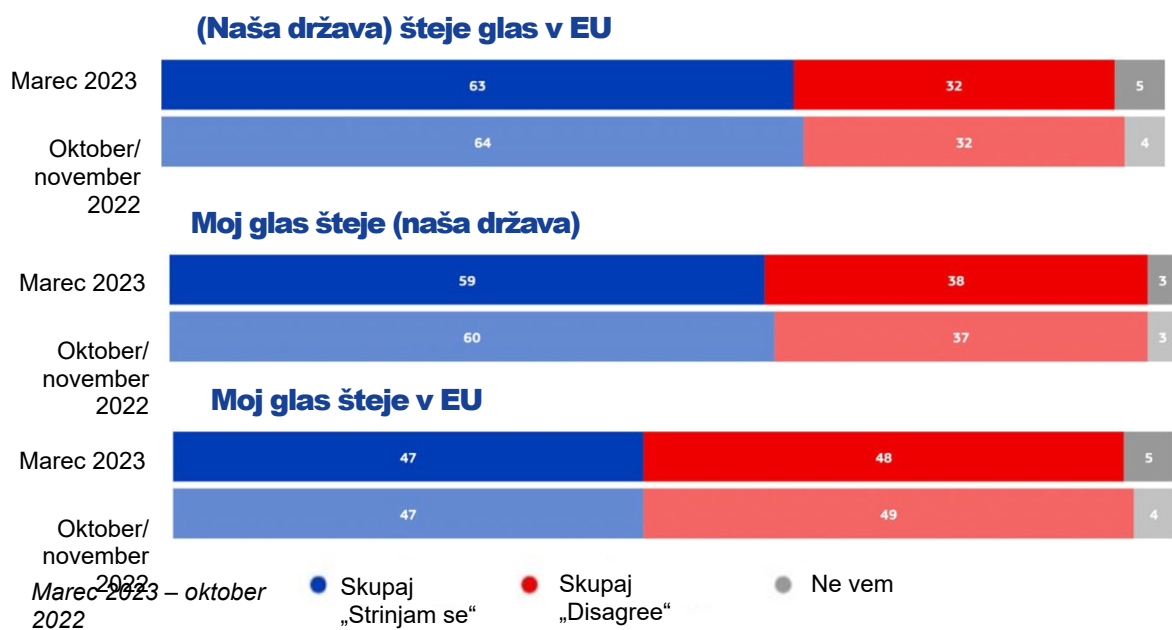
Delež, ki meni, da njihov glas v EU šteje, se je med aprilom in majem ter oktobrom in novembrom 2022 zmanjšal za šest odstotnih točk, in sicer po pozitivnem razvoju med novembrom in decembrom 2021 ter aprilom in majem 2022, in se je vrnil na ravni v obdobju 2017–2019.

Nasprotno pa se mnenje, da njihov glas v njihovi državi šteje, deli večina anketirancev (59 %, –1 odstotne točke od oktobra do novembra 2022), manj kot štiri od desetih (38 %, +1 odstotne točke) pa se ne strinjajo z njihovim glasom.

Ti deleži so v sedanji anketi ostali stabilni, in sicer po velikem pozitivnem razvoju med oktobrom 2019 in aprilom-majem 2022 ter manj hitrem upadu med aprilom in majem ter oktobrom in novembrom 2022.

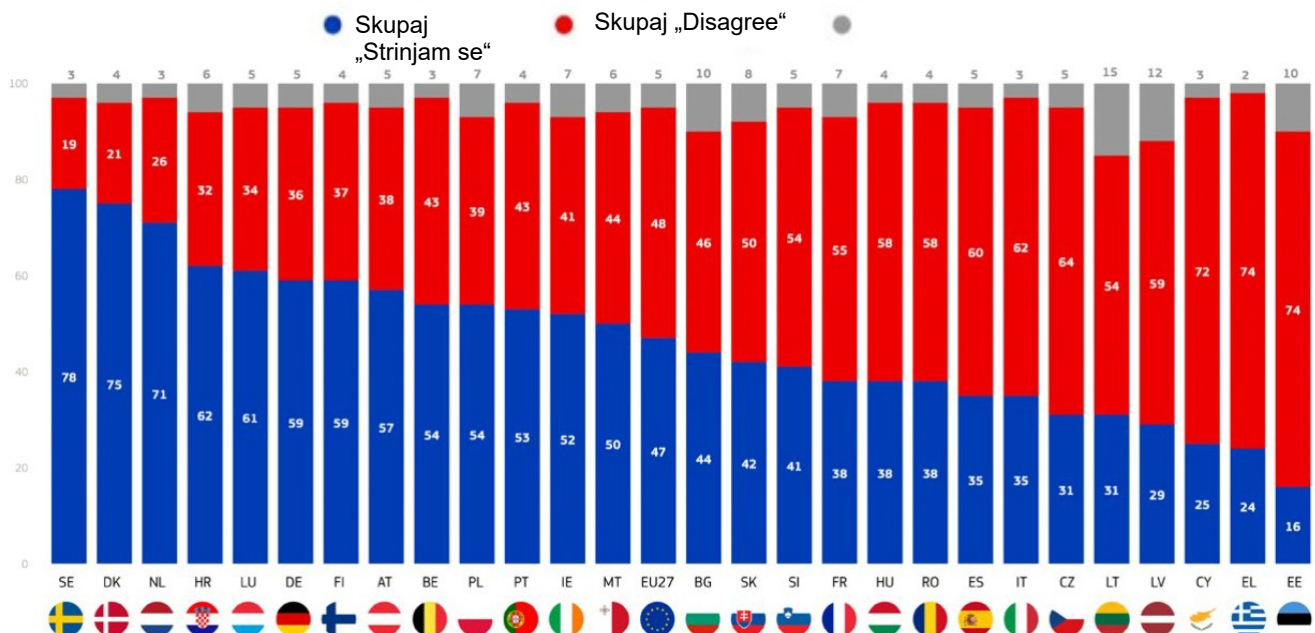
Poleg tega skoraj dve tretjini (63 %, –1 odstotno točko od oktobra do novembra 2022) meni, da glas njihove države v EU šteje, medtem ko 32 % (brez sprememb) meni, da to ni tako.

D72 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav? (EU27) (%)

V 13 državah se večina anketirancev strinja, da njihov glas šteje v EU, pri čemer jih je več kot sedem od desetih na Švedskem (78 %), na Danskem (75 %) in na Nizozemskem (71 %), ki menijo, da je tako. Nasprotno pa četrtna ali manj v Estoniji (16 %), Grčiji (24 %) in na Cipru (25 %) meni, da je njihov glas slišan na ravni EU.

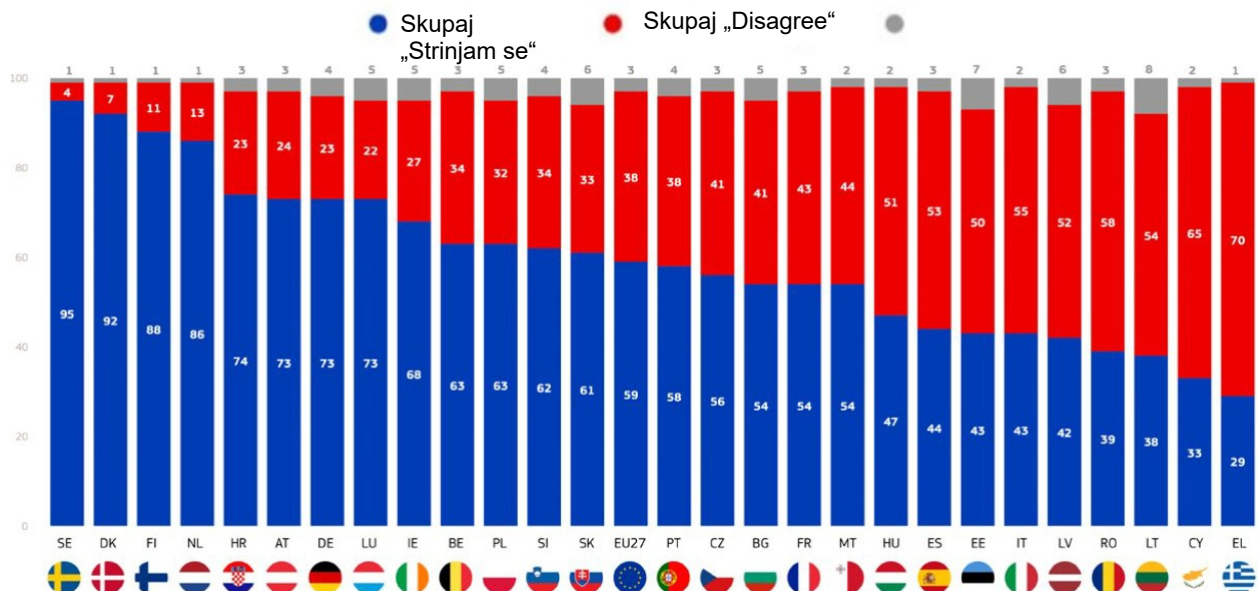
D72.1 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav? Moj glas šteje v EU (% – EU-27)

V primerjavi z oktobrom in novembrom 2022 so se stopnje soglasja s to izjavo v petih državah povečale, v sedmih pa so se znižale. Portugalska (53 %, +7 odstotnih točk) in Finska (59 %, +6 odstotnih točk) sta državi, v kateri je bilo povečanje največje, medtem ko Malta (50 %, –21 odstotnih točk) izstopa iz posebej velikega zmanjšanja tega deleža, sledijo ji Slovenija (41 %, –7 odstotne točke), Madžarska in Romunija (obe 38 %, –5 odstotne točke).

V 18 državah je večina mnenja, da glas državljanov šteje v njihovi državi, pri čemer so anketiranci na Švedskem (95 %), Danskem (92 %) in na Finskem (88 %) posebej naklonjeni temu mnenju. Nasprotno pa anketiranci v Grčiji (29 %), na Cipru (33 %) in v Litvi (38 %) najmanj verjetno menijo, da njihov glas šteje.

D72.2 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav? Moj glas šteje v (NAŠO DRŽAVO) (% – EU-27)

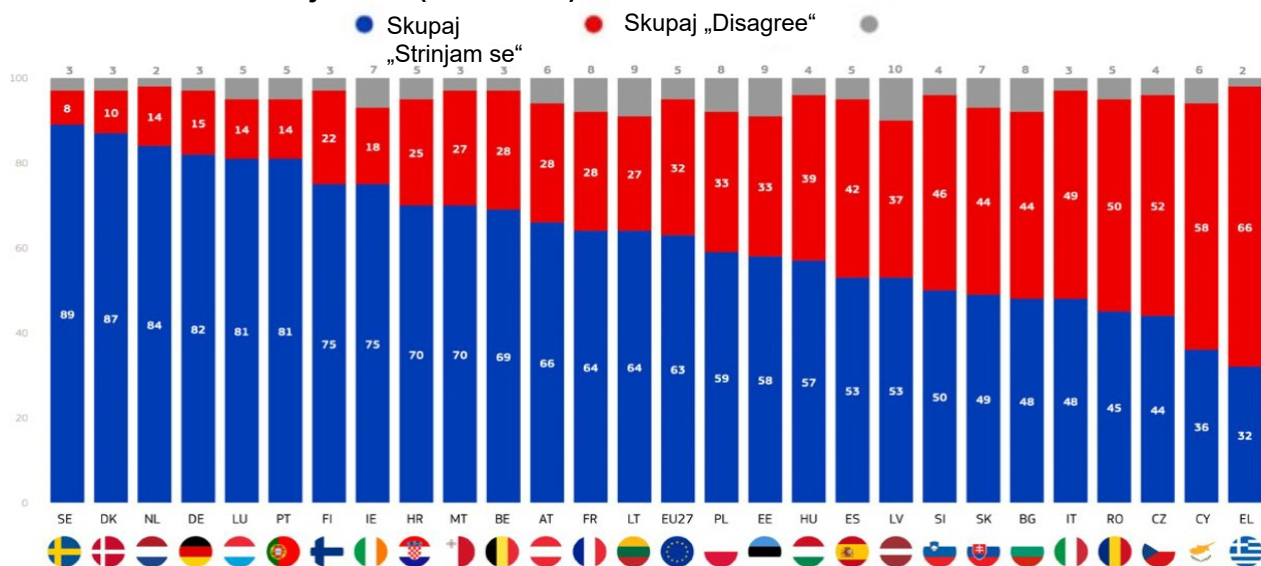

Od oktobra do novembra 2022 se je raven soglasja, ki ga njihov glas šteje v njihovi državi, povečala med anketiranci v šestih državah, zlasti v Litvi (38 %, +9 odstotnih točk), Estoniji (43 %, +7 odstotnih točk) in Luksemburgu (73 %, +6 odstotnih točk). Ravni sporazumov so se v sedmih državah znižale. Ponovno se je ta delež na Malti (54 %, -27 odstotnih točk) zelo močno zmanjšal, zmanjšanje za sedem odstotnih točk pa je zabeleženo v Franciji (54 %) in Sloveniji (62 %).

Večina v 22 državah članicah meni, da glas njihove države šteje v EU, pri čemer se anketiranci na Švedskem (89 %) in na Danskem (87 %) ponovno najbolj strinjajo s to izjavo, sledijo pa jima Nizozemska (84 %). Celo v tem primeru sta Grčija (32 %) in Ciper (36 %) državi z najnižjim deležem, ki se strinjata, skupaj s Češko (44 %).

D72.3

V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav? Glas naše države šteje v EU (% – EU-27)

V primerjavi z oktobrom in novembrom 2022 je mogoče v šestih državah, ki so jih vodile Irska (75 %, +8 odstotnih točk), Portugalska (81 %, +7 odstotnih točk) in Litva (64 %, +7 odstotne točke), opaziti povečanje ravni dogovora, ki ga njihov glas šteje v EU. Zmanjšanje je zabeleženo v petih državah, zlasti na Malti (70 %, –12 odstotnih točk), na Češkem (44 %, –7 odstotne točke) in v Sloveniji (50 %, –7 odstotne točke).

Ob upoštevanju rezultatov v skladu s socialno-demografskim profilom anketirancev je mogoče opozoriti, da je pri najmlajših anketirancih najmanj verjetno, da bodo čutili, da njihov glas šteje v njihovi državi (54 % v primerjavi s 57–60 % tistih, starih 25 let ali več). Poleg tega so razlike v stopnjah soglasja s tremi izjavami glede na stopnjo izobrazbe in socialno-ekonomske razmere.

Dlje ko so anketiranci ostali v rednem izobraževanju, večja je verjetnost, da se bodo strinjali z vsako izjavo. 55 % tistih, ki so končali izobraževanje v starosti 20 let ali več, meni, da njihov glas v EU šteje, v primerjavi s 36 % tistih, ki so zapustili 15 let ali manj.

Vodstveni delavci so najbolj verjetno, da se strinjajo z vsako izjavo, medtem ko hišne osebe in brezposelni so najmanj verjetno, da to storijo. 72 % vodstvenih delavcev na primer meni, da njihov glas v njihovi državi šteje, v primerjavi s 40 %, ki se strinjajo med brezposelnimi. Anketiranci, ki nikoli ali redko nimajo težav pri plačevanju računov, se bodo bolj verjetno strinjali, da njihov glas šteje v EU (52 % v primerjavi s 27–39 % tistih, ki imajo težave pogostejše) in v svoji državi (66 % v primerjavi s 37–48 %) ter da njihov glas šteje v EU (71 % v primerjavi s 46–53 %).

Anketiranci, ki živijo v velikih mestih, bolj verjetno čutijo, da njihov glas šteje v EU (50 % v primerjavi s 45 % tistih, ki živijo v manjših mestih ali podeželskih vaseh) in v njihovi državi (63 % v primerjavi s 56–58 %), in da glas njihove države šteje v EU (67 % v primerjavi z 62–63 %).

Tisti, ki sledijo evropski politiki, se bodo bolj verjetno strinjali z vsako izjavo. 72 % tistih, ki sledijo evropski politiki, na primer meni, da glas njihove države šteje v EU, v primerjavi s 53 % tistih, ki ne sledijo.

D72.1 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav? Moj glas šteje v EU (% – EU)

	Skupaj „Strinjam se“	Skupaj „Disagree“
EU-27	47	48
Spol		
Človek	47	49
Žensko	46	48
Starost		
15–24	47	45
25–39	47	49
40–54	46	50
55+	46	49
Izobraževanje (konec)		
—15	36	57
16–19	43	53
20+	55	41
Še vedno študiram	50	41
Socialno-poklicna kategorija		
Samozaposlena oseba	50	47
Upravitelji	62	35
Drugi beli ovratniki	49	47
Ročni delavci	40	56
Hišne osebe	33	60
Brezposeln	30	64
Upokojen	46	48
Študenti	50	41
Težave pri plačevanju računov		
Večino časa	27	67
Od časa do časa	39	57
Skoraj nikoli/Nikoli	52	43
Subjektivna urbanizacija		
Podeželsko naselje	45	49
Majhno/srednjeveliko mesto	45	50
Veliko mesto	50	45
Spremljajte e-ropsko politiko		
Sledi	58	39
Ne sledi	32	60

D72.2 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav? Moj glas šteje v (naša država) (% – EU)

	Skupaj „Strinjam se“	Skupaj „Disagree“
EU-27	59	38
Spol		
Človek	59	38
Žensko	58	38
Starost		
15–24	54	38
25–39	59	39
40–54	57	40
55+	60	37
Izobraževanje (konec)		
—15	49	47
16–19	55	42
20+	68	30
Še vedno študiram	58	34
Socialno-poklicna kategorija		
Samozaposlena oseba	61	38
Upravitelji	72	26
Drugi beli ovratniki	61	37
Ročni delavci	53	44
Hišne osebe	43	52
Brezposeln	40	56
Upokojen	61	36
Študenti	58	34
Težave pri plačevanju računov		
Večino časa	37	59
Od časa do časa	48	49
Skoraj nikoli/Nikoli	66	31
Subjektivna urbanizacija		
Podeželsko naselje	58	38
Majhno/srednjeveliko mesto	56	41
Veliko mesto	63	34
Spremljajte evropsko politiko		
Sledi	69	29
Ne sledi	46	49

D72.3 V kolikšni meri se strinjate ali se ne strinjate z vsako od naslednjih izjav? Glas naše države šteje v EU (% – EU)

	Skupaj „Strinjam se“	Skupaj „Disagree“
EU-27	63	32
Spol		
Človek	63	33
Žensko	63	32
Starost		
15–24	64	28
25–39	65	31
40–54	63	34
55+	63	32
Izobraževanje (konec)		
—15	53	38
16–19	60	36
20+	71	26
Še vedno študiram	67	24
Socialno-poklicna kategorija		
Samozaposlena oseba	65	32
Upravitelji	77	21
Drugi beli ovratniki	62	35
Ročni delavci	60	36
Hišne osebe	48	44
Brezposeln	53	40
Upokojen	64	30
Študenti	67	24
Težave pri plačevanju računov		
Večino časa	46	48
Od časa do časa	53	42
Skoraj nikoli/Nikoli	71	25
Subjektivna urbanizacija		
Podeželsko naselje	63	31
Majhno/srednjeveliko mesto	62	34
Veliko mesto	67	29
Spremljajte evropsko politiko		
Sledi	72	26
Ne sledi	53	39

Razprava o nacionalnih, evropskih in lokalnih političnih zadevah

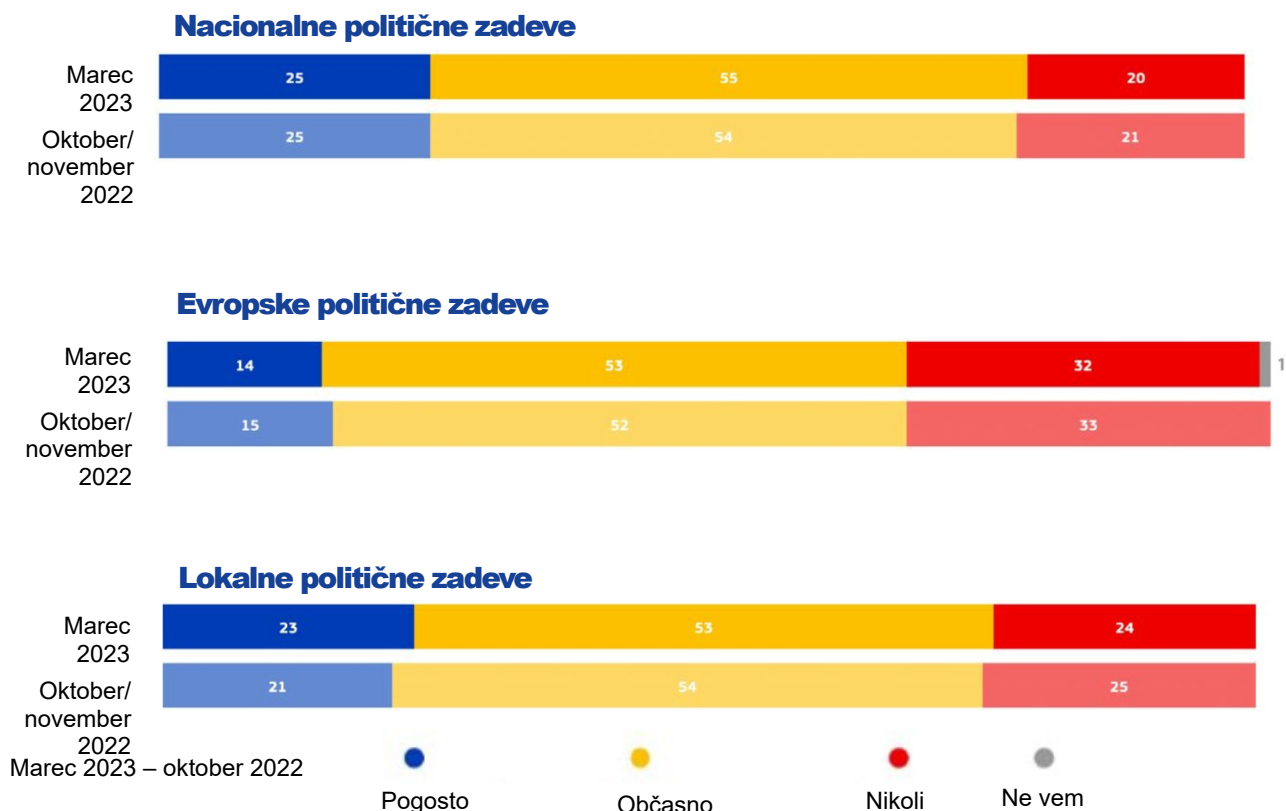
Velika večina državljanov vsaj občasno razpravlja o nacionalni, evropski in lokalni politiki s prijatelji ali sorodniki.

Absolutna večina (55 %, +1 odstotno točko od oktobra do novembra 2022) občasno razpravlja o nacionalnih političnih zadevah, ena četrtna (brez sprememb) pa „pogosto“ to počne, medtem ko se ena petina (–1 odstotne točke) nikoli ne vključi v take razprave. Ti podatki so od oktobra do novembra 2022 nespremenjeni.

Za primerjavo, o evropskih političnih zadevah razpravlja manj anketirancev, čeprav jih večina še vedno obravnava. Več kot polovica (53 %, +1 odstotno točko) občasno razpravlja o evropski politiki s prijatelji ali sorodniki, 14 % (–1 odstotne točke) pa pogosto razpravlja o teh razpravah, medtem ko približno tretjina (32 %, –1 odstotne točke) tega nikoli ne stori.

Nazadnje, več kot polovica (53 %, –1 odstotne točke) občasno razpravlja o lokalnih političnih zadevah, približno četrtna (23 %, +2 odstotni točki) pa pogosto, medtem ko približno četrtna (24 %, –1 odstotne točke) nikoli ne sodeluje v teh razpravah.

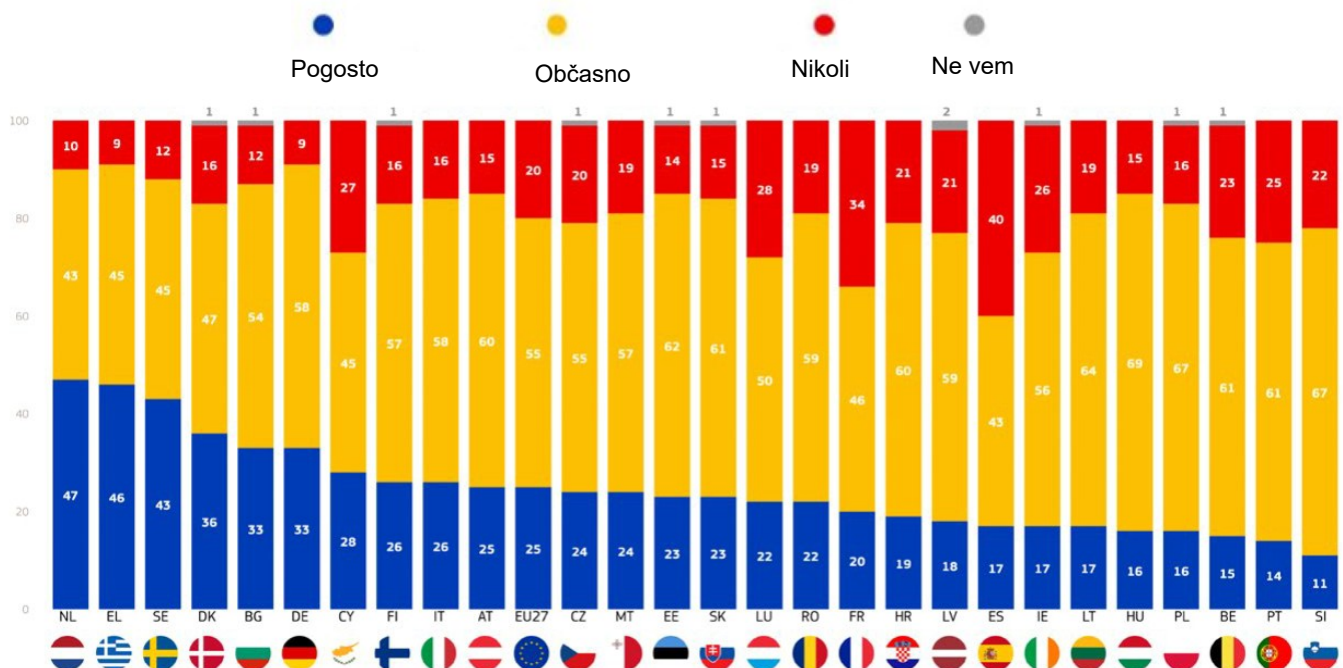
D71 Ko se srečate s prijatelji ali sorodniki, bi rekli, da se pogosto, občasno ali nikoli ne pogovarjate o...? (EU27) (%)

V 25 državah se o nacionalni politiki občasno razpravlja s prijatelji ali sorodniki, z najvišjimi deleži na Madžarskem (69 %), na Poljskem in v Sloveniji (obe 67 %).

Nizozemska (47 %) in Grčija (46 %) sta edini državi, v kateri večina pogosto razpravlja. Več kot štirje od desetih pogosto razpravljajo o nacionalni politiki tudi na Švedskem (43 %). Nasprotno pa 11 % v Sloveniji, 14 % na Portugalskem in 15 % v Belgiji pogosto razpravlja o nacionalnih političnih zadevah.

D71.1 Ko se srečate s prijatelji ali sorodniki, bi rekli, da se pogosto, občasno ali nikoli ne pogovarjate o...? Nacionalne politične zadeve (%)

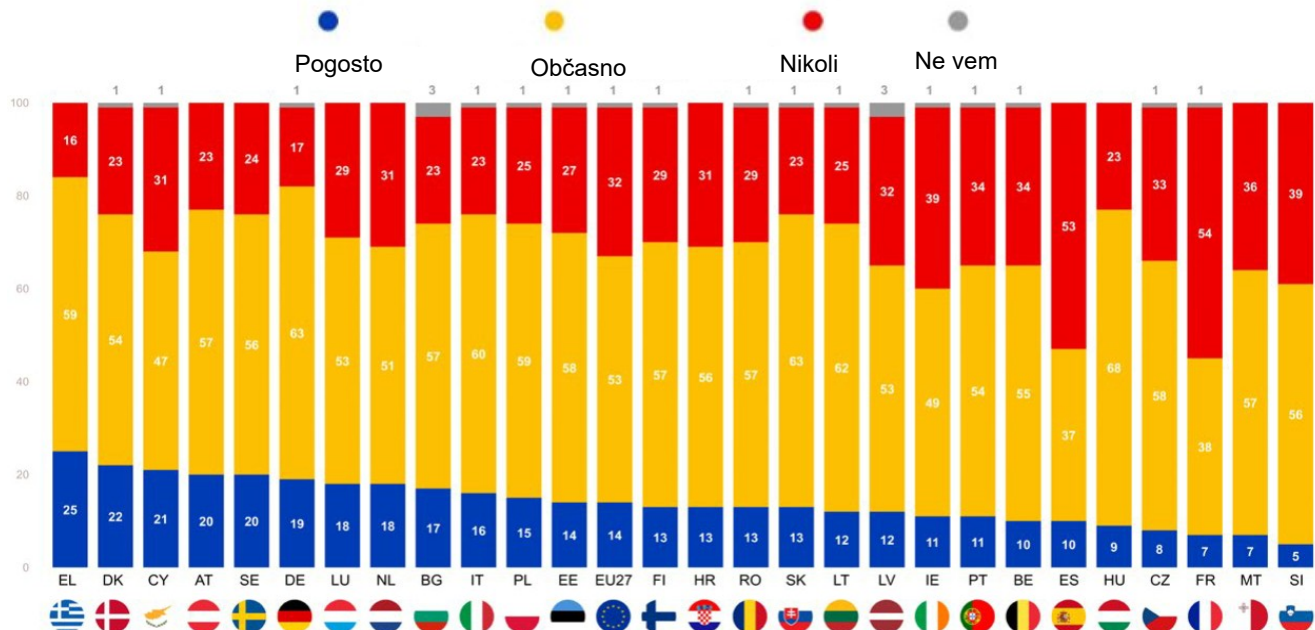

Tako kot v primeru nacionalne politike tudi večina v 25 državah občasno razpravlja o evropskih političnih zadevah s prijatelji ali sorodniki, zlasti na Madžarskem (68 %), v Nemčiji (63 %) in na Slovaškem (63 %).

Več kot petina v Grčiji (25 %), na Danskem (22 %) in na Cipru (21 %) pogosto razpravlja o evropski politiki. V primerjavi s 5 % v Sloveniji in 7 % v Franciji in na Malti, ki pravijo, da pogosto razpravljata o tem.

Francija (54 %) in Španija (53 %) sta edini državi, kjer večina nikoli ne razpravlja o evropskih političnih zadevah.

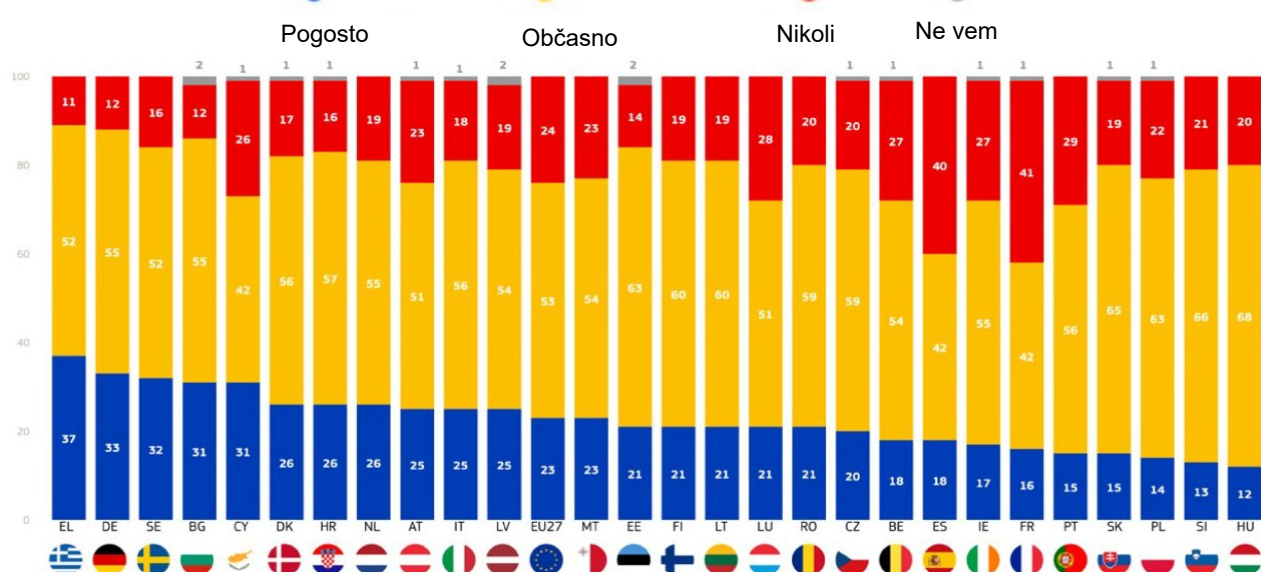
D72.2 Ko se srečate s prijatelji ali sorodniki, bi rekli, da se pogosto, občasno ali nikoli ne pogovarjate o...? Evropske politične zadeve (%)

Večina v vseh državah pravi, da občasno razpravljajo o lokalnih političnih zadevah. Še enkrat, največji delež, ki občasno sodeluje v takih razpravah, je na Madžarskem (68 %), sledita ji Slovenija (66 %) in Slovaška (65 %).

Anketiranci v Grčiji (37 %), Nemčiji (33 %) in na Švedskem (32 %) najpogosteje razpravljajo o lokalni politiki s prijatelji ali sorodniki, medtem ko je najmanj verjetno, da bodo to storili na Madžarskem (12 %), v Sloveniji (13 %) in na Poljskem (14 %).

D73.3 Ko se srečate s prijatelji ali sorodniki, bi rekli, da se pogosto, občasno ali nikoli ne pogovarjate o...? Lokalne politične zadeve (%)

V socialno-demografski analizi je poudarjeno, da so deleži, ki pogosto razpravljajo o nacionalnih, evropskih ali lokalnih političnih zadevah, večji med starejšimi in bolj izobraženimi anketiranci. Na primer, med 22 % in 25 % oseb, starih 25 let ali več, pogosto razpravlja o lokalnih političnih zadevah, v primerjavi s 13 % tistih, starih od 15 do 24 let. Podobno 34 % tistih, ki so končali izobraževanje s polnim delovnim časom, starih vsaj 20 let, pogosto razpravlja o nacionalni politiki, medtem ko 14 % tistih, ki so opustili izobraževanje, je starih 15 let ali manj.

Menedžerji najpogosteje razpravljajo o političnih zadevah na vsaki ravni, medtem ko so hišne osebe najmanj verjetno, da bodo to storile. Na primer, 23 % vodstvenih delavcev pogosto razpravlja o evropski politiki, v primerjavi s 6 % hišnih oseb.

Anketiranci, ki živijo v velikih mestih, pogosteje kot tisti, ki živijo v manjših mestih ali podeželskih vaseh, pogosto razpravljajo o nacionalnih (30 % v primerjavi z 22–24 %) in evropskih (17 % v primerjavi z 12–13 %) političnimi zadevami.

D71.1 Ko se srečate s prijatelji ali sorodniki, bi rekli, da se pogosto, občasno ali nikoli ne pogovarjate o...? Nacionalne politične zadeve (% – EU)

	Pogosto	Občasno	Nikoli
EU-27	25	55	20
Spol			
Človek	29	54	17
Žensko	22	55	23
Starost			
15–24	20	48	31
25–39	25	56	18
40–54	27	56	17
55+	26	54	20
Izobraževanje (konec)			
—15	14	51	35
16–19	23	58	19
20+	34	53	13
Še vedno študiram	21	50	28
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	37	53	10
Upravitelji	41	51	8
Drugi beli ovratniki	26	60	13
Ročni delavci	19	59	22
Hišne osebe	12	52	36
Brezposeln	16	50	33
Upokojen	25	53	22
Študenti	21	50	28
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko naselje	22	55	23
Majhno/srednjeveliko mesto	24	54	21
Veliko mesto	30	55	15

D71.2 Ko se srečate s prijatelji ali sorodniki, bi rekli, da se pogosto, občasno ali nikoli ne pogovarjate o...? Evropske politične zadeve (% – EU-27)

	Pogosto	Občasno	Nikoli
EU-27	14	53	32
Spol			
Človek	16	55	28
Žensko	12	52	35
Starost			
15–24	11	45	43
25–39	15	55	29
40–54	15	56	28
55+	14	53	32
Izobraževanje (konec)			
—15	7	43	49
16–19	13	56	31
20+	19	57	23
Še vedno študiram	12	47	40
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	21	58	21
Upravitelji	23	59	17
Drugi beli ovratniki	13	62	24
Ročni delavci	12	53	34
Hišne osebe	6	47	46
Brezposeln	9	40	50
Upokojen	13	53	34
Študenti	12	47	40
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko naselje	12	51	36
Majhno/srednjeveliko mesto	13	54	32
Veliko mesto	17	56	26

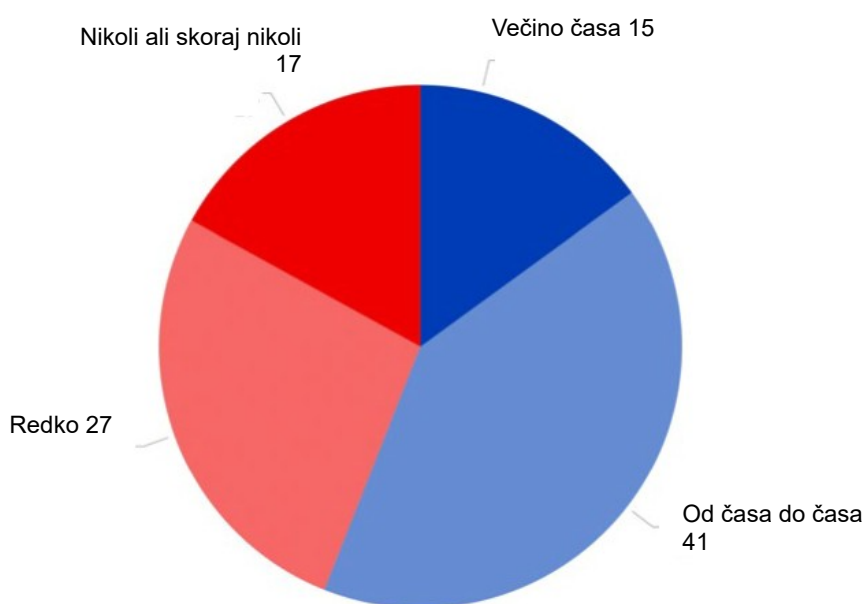
D71.3 Ko se srečate s prijatelji ali sorodniki, bi rekli, da se pogosto, občasno ali nikoli ne pogovarjate o...? Lokalne politične zadeve (% – EU-27)

	Pogosto	Občasno	Nikoli
EU-27	23	53	24
Spol			
Človek	26	53	21
Žensko	20	54	26
Starost			
15–24	13	48	38
25–39	22	54	24
40–54	24	56	20
55+	25	53	22
Izobraževanje (konec)			
—15	16	48	36
16–19	23	55	22
20+	28	55	17
Še vedno študiram	14	48	37
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	31	56	13
Upravitelji	34	54	11
Drugi beli ovratniki	22	58	19
Ročni delavci	20	54	26
Hišne osebe	11	50	39
Brezposeln	14	48	37
Upokojen	25	52	23
Študenti	14	48	37
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko naselje	22	53	25
Majhno/srednjeveliko mesto	22	53	25
Veliko mesto	24	55	20

Sodelovanje s politiko EU

Absolutna večina (56 %, brez sprememb od oktobra do novembra 2022) pravi, da sledijo dogajanju v politiki Evropske unije, in sicer 15 % (–1 odstotne točke) po večini časa in 41 % (+1 odstotno točko) od časa do časa. Nasprotno pa več kot štirje od desetih (44 %, brez sprememb) ne sledijo politiki EU: 27 % (brez sprememb) pravi, da redko sledijo, 17 % (brez sprememb) pa pravi, da nikoli ne sledijo.

QA3 Nekateri ljudje sledijo temu, kar se dogaja v politiki Evropske unije, ne glede na to, ali potekajo volitve ali ne. Drugi niso tako zainteresirani. Bi lahko rekli, da sledite temu, kar se dogaja v politiki Evropske unije? (EU27) (%)

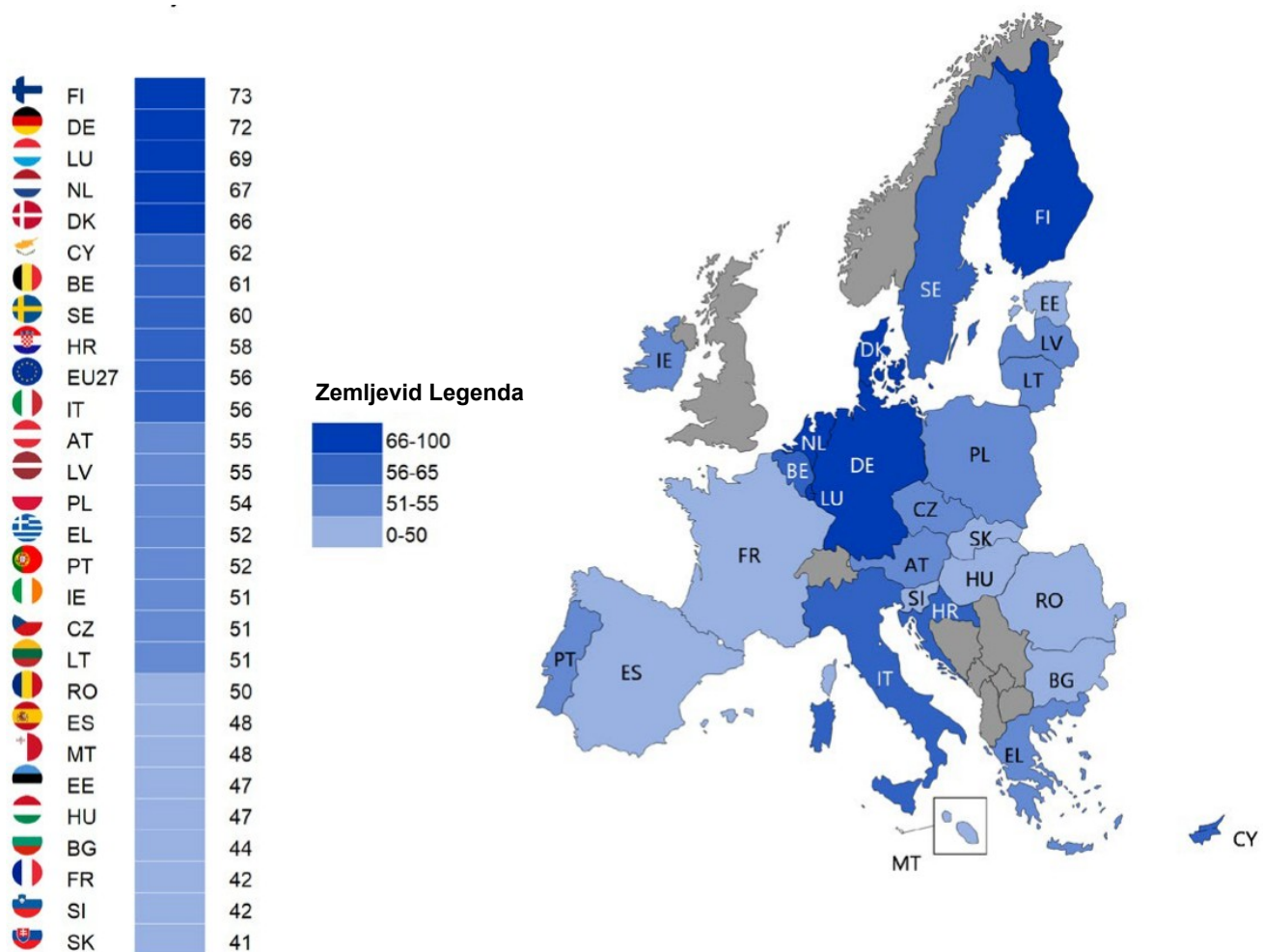

Po zmanjšanju za deset odstotkov med aprilom in majem ter oktobrom in novembrom 2022 je delež, ki sledi politiki EU, v sedanji raziskavi ostal nespremenjen.

V 18 državah večina vprašanih pravi, da sledijo dogajanju v politiki EU. Največji deleži so na Finskem (73 %), Nemčiji (72 %) in Luksemburgu (69 %). V nadaljnjih osmih državah manjšina sledi politiki EU, pri čemer je najmanj verjetno, da bodo to storili na Slovaškem (41 %), v Franciji in Sloveniji (obe 42 %). Enak delež „sledi“ in „ne sledi“ politiki EU v Romuniji (obe 50 %).

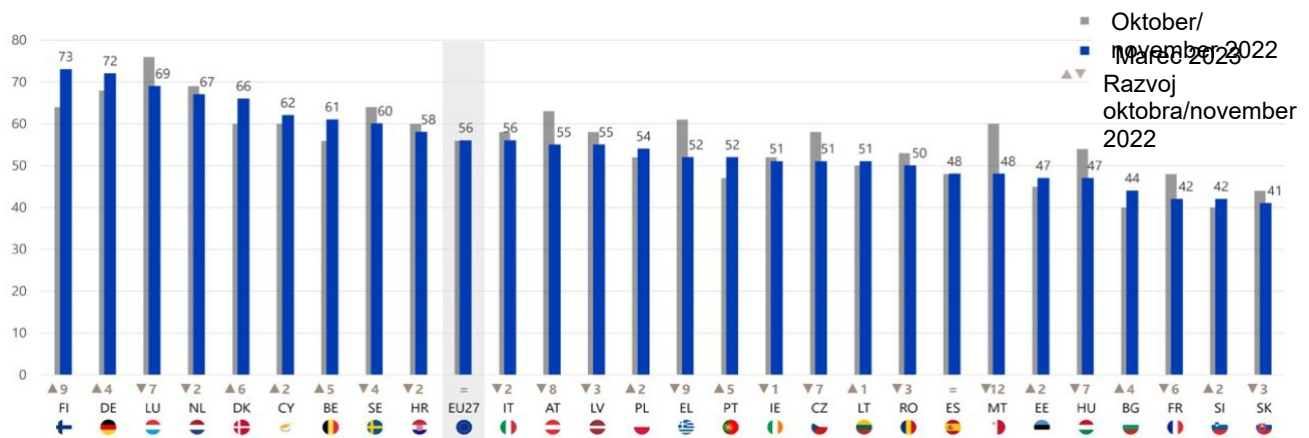
Vsaj četrtina anketirancev večinoma sledi politiki EU v Nemčiji (27 %), na Cipru in Finskem (obe 25 %). To je v nasprotju s 6 % na Hrvaškem, v Litvi, na Malti in Slovaškem.

QA3 Nekateri ljudje sledijo temu, kar se dogaja v politiki Evropske unije, ne glede na to, ali potekajo volitve ali ne. Drugi niso tako zainteresirani. Bi rekli, da sledite temu, kar se dogaja v politiki Evropske unije (Skupaj „sledi“ – %)

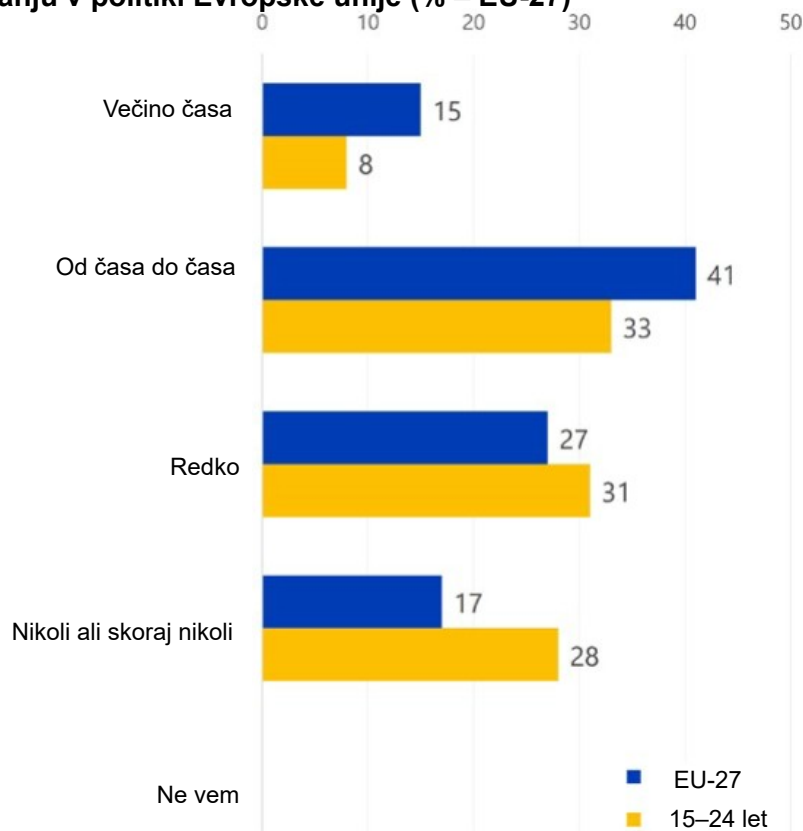
Sodelovanje s politiko EU se je od oktobra do novembra 2022 zmanjšalo v 11 državah. Največje zmanjšanje deleža, ki sledi politiki EU, je mogoče opaziti na Malti (48 %, –12 odstotnih točk), Grčiji (52 %, –9 odstotne točke) in Avstriji (55 %, –8 odstotnih točk). Povečanje za vsaj pet odstotnih točk je bilo ugotovljeno na Finskem (73 %, +9 odstotnih točk), na Danskem (66 %, +6 odstotnih točk), Belgiji (61 %, +5 odstotnih točk) in na Portugalskem (52 %, +5 odstotnih točk).

QA3 Nekateri ljudje sledijo temu, kar se dogaja v politiki Evropske unije, ne glede na to, ali potekajo volitve ali ne. Drugi niso tako zainteresirani. Bi rekli, da sledite dogajanju v politiki Evropske unije (% – Skupaj „Sledi“)

Osredotočenost na rezultate med najmlajšimi anketiranci kaže, da je manj verjetno, da bodo 15–24-letniki sledili politiki EU od povprečja. Zlasti približno štirje od desetih (41 %) pravijo, da sledijo politiki EU, kar je 15-odstotna vrzel v primerjavi z deležem, ki sledi politiki EU med splošnim prebivalstvom (56 %). Manj kot eden od desetih (8 %) sledi politiki EU večino časa (v primerjavi s 15 % med splošnim prebivalstvom) in občasno 33 % (v primerjavi z 41 %). Približno šest od desetih (59 %) ne sledi dogajanju v politiki EU (v primerjavi s 44 %), pri čemer je za najmlajše Evropejce veliko več od povprečja, da bodo rekli, da nikoli ne bodo sledili (28 % v primerjavi s 17 %).

QA3 Nekateri ljudje sledijo temu, kar se dogaja v politiki Evropske unije, ne glede na to, ali potekajo volitve ali ne. Drugi niso tako zainteresirani. Bi rekli, da sledite dogajanju v politiki Evropske unije (% – EU-27)

Podrobnejši pregled ugotovitev v vseh socialno-demografskih kategorijah kaže, da moški pogostejše kot ženske pravijo, da sledijo dogajanju v politiki EU (61 % v primerjavi z 51 %). Poleg tega dlje kot so anketiranci ostali v rednem izobraževanju, večja je verjetnost, da bodo sledili politiki EU (67 % tistih, ki so končali izobraževanje, stari 20 let ali več, v primerjavi s 44 % tistih, ki so končali izobraževanje v starosti 15 let ali manj).

Vodstveni delavci (73 %) bodo najverjetneje sledili politiki EU, zlasti v primerjavi s hišnimi osebami (42 %) in brezposelnimi (43 %). Pomembno vlogo ima tudi finančni položaj anketirancev, saj ima 60 % tistih, ki redko ali nikoli nimajo težav pri plačevanju računov po politiki EU, v primerjavi s 44 % tistih, ki imajo večino časa težave.

Tisti, ki živijo v velikih mestih, so bolj nagnjeni kot tisti, ki živijo v podeželskih vaseh ali manjših vaseh, da pravijo, da sledijo politiki EU (60 % v primerjavi z 52–55 %). Pri tistih, ki imajo pozitivno podobo EU, je bolj verjetno, da bodo sledili politiki EU kot tisti, ki imajo negativno podobo (69 % v primerjavi s 47 %), kar velja tudi za podobo Evropskega parlamenta (75 % v primerjavi s 46 %).

Sodelovanje v politiki EU je povezano tudi z občutkom, da v EU šteje glas, in z ravno zadovoljstva z demokracijo EU. Zlasti tisti, ki se strinjajo s svojim glasom, štejejo v EU (69 % v primerjavi s 45 % tistih, ki se ne strinjajo) in tisti, ki so zadovoljni z demokracijo v EU (64 % v primerjavi z 49 %, ki niso zadovoljni), je bolj verjetno, da bodo sledili politiki EU.

Nazadnje, tisti, ki so glasovali na zadnjih evropskih volitvah, so bolj verjetno kot tisti, ki niso volili, da bodo sledili politiki EU (68 % v primerjavi z 38 %).

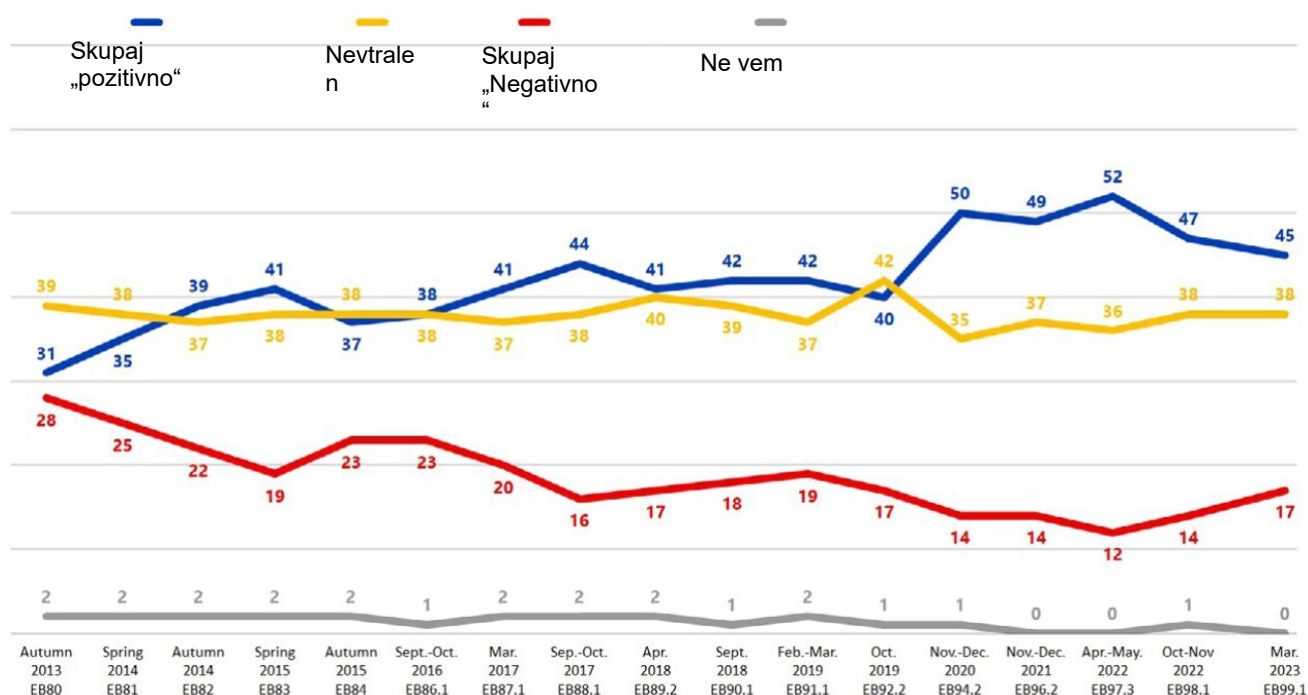
QA3 Nekateri ljudje sledijo temu, kar se dogaja v politiki Evropske unije, ne glede na to, ali potekajo volitve ali ne. Drugi niso tako zainteresirani. Bi rekli, da sledite dogajanju v politiki Evropske unije (% – EU-27)

EU-27	Skupaj „Nadaljuj“ 56	Skupaj „Ne sledi“ 44
Spol		
Človek	61	39
Žensko	51	49
Starost		
15–24	41	59
25–39	54	46
40–54	59	41
55+	59	41
Izobraževanje (konec)		
—15	44	56
16–19	54	46
20+	67	33
Še vedno študiram	45	55
Socialno-poklicna kategorija		
Samozaposlena oseba	62	38
Upravitelji	73	27
Drugi beli ovratniki	59	41
Ročni delavci	50	50
Hišne osebe	42	58
Brezposeln	43	57
Upokojen	59	41
Študenti	45	55
Težave pri plačevanju računov		
Večino časa	44	56
Od časa do časa	51	49
Skoraj nikoli/Nikoli	60	40
Subjektivna urbanizacija		
Podeželsko naselje	52	48
Majhno/srednjeveliko mesto	55	45
Veliko mesto	60	40
Podoba EU		
Postitive	69	31
Nevtralen	45	55
Negativen	47	53
Moj glas šteje v EU		
Se strinjam	69	31
Nestrinjanje	45	55
Zadovoljstvo z demokracijo v EU		
Zadovoljen	64	36
Nezadovoljen	49	51
Glasovanje na zadnjih volitvah v Evropski parlament		
Da	68	32
Brez	38	63
Podoba Evropskega parlamenta		
Pozitiven	75	25
Nevtralen	45	55
Negativen	46	54

Podoba EU

Podoba EU med državljani je pozitivna, čeprav se razkorak med pozitivnimi in negativnimi stališči še naprej zmanjšuje. Večina (45 %) pravi, da jim EU pričara pozitivno podobo, 38 % jih ima nevtralno podobo, 17 % pa negativno.

D78 Ali EU na splošno pričara za vas zelo pozitivno, dokaj pozitivno, nevtralno, precej negativno ali zelo negativno podobo? (V % – EU-27)

Delež vprašanih, ki imajo pozitivno mnenje o EU, je od oktobra do novembra 2022 ostal razmeroma stabilen (–2 odstotni točki), medtem ko se je raven tistih, ki imajo negativno mnenje, nekoliko povečala (+3 odstotne točke). Po negativnem razvoju med aprilom in majem ter oktobrom in novembrom 2022 se je razlika med pozitivnimi in negativnimi stališči še zmanjšala in zdaj znaša 28 odstotnih točk (–5 odstotnih točk). Kljub temu širša slika ostaja razmeroma ugodna, če te podatke opazujemo dolgoročno, pri čemer pozitivni pogledi ostajajo trdni v večini.

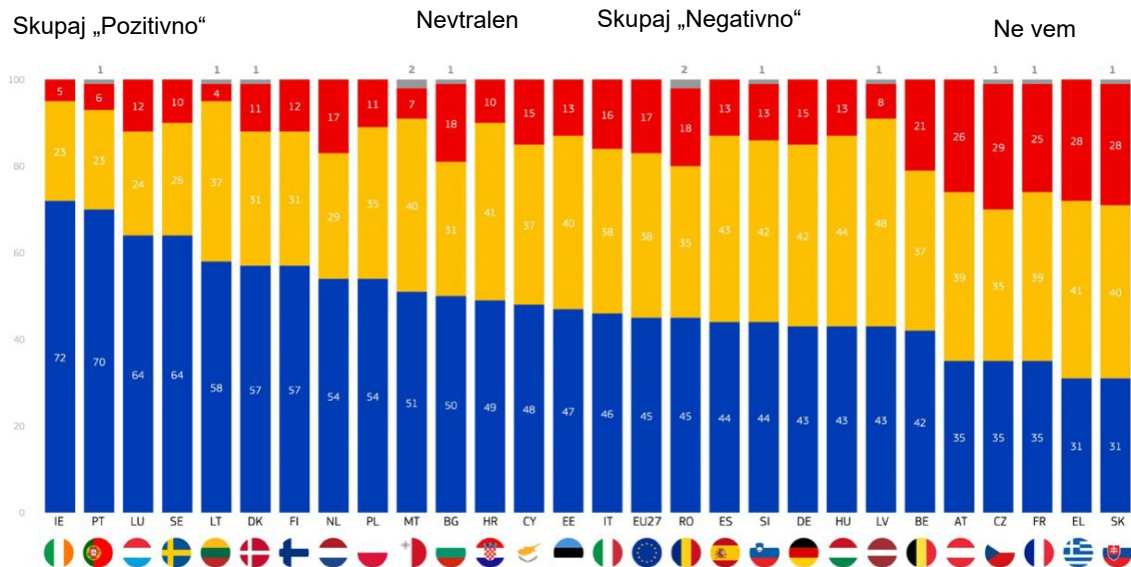
V vseh državah pozitivni pogledi prevladajo nad negativnimi stališči. Večina anketirancev ima pozitivno podobo EU v 20 državah, medtem ko v šestih državah prevladujejo nevtralna stališča. Na Češkem so mnenja razdeljena (35 % „pozitivnih“ v primerjavi s 35 % „nevtralnih“).

Anketiranci imajo najverjetneje pozitivno podobo EU na Irskem (72 %), na Portugalskem (70 %), v Luksemburgu in na Švedskem (obe 64 %). Na nasprotni strani lestvice ima 31 % v Grčiji in na Slovaškem ter 35 % v Avstriji, na Češkem in v Franciji pozitivno podobo.

Vsaj četrtina ima negativno podobo EU v petih državah: Češka (29 %), Grčija, Slovaška (obe 28 %), Avstrija (26 %) in Francija (25 %).

D78 Ali EU na splošno pričara za vas zelo pozitivno, dokaj pozitivno, nevtrarno, precej negativno ali zelo negativno podobo?

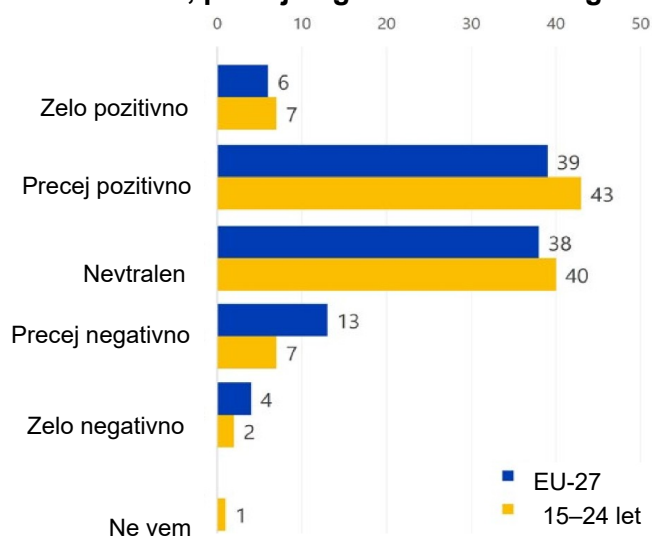
(%)

V primerjavi z oktobrom in novembrom 2022 so se pozitivna stališča EU povečala na Cipru (48 %, +6 odstotne točke), na Portugalskem (70 %, +5 odstotnih točk), na Finskem (57 %, +5 odstotnih točk), Italiji (46 %, +4 odstotne točke) in na Hrvaškem (49 %, +3 odstotne točke). Nasprotno pa so se te zmanjšale v desetih državah, zlasti na Malti (51 %, –13 odstotnih točk), Franciji (35 %, –8 odstotnih točk) in Latviji (43 %, –7 odstotne točke). Delež, ki ima pozitivno podobo o EU, je v preostalih 12 državah ostal nespremenjen.

Zdi se, da ima starost pomembno vlogo, ko gre za podobo, ki jo imajo anketiranci o EU, pri čemer je bolj verjetno, da bodo imeli mladi od povprečja pozitivno podobo EU. Polovica ljudi, starih od 15 do 24 let (50 %), pravi, da imajo pozitivno podobo o EU v primerjavi s povprečjem EU, ki znaša 45 %. Poleg tega samo 7 % mladih pravi, da imajo „dobro negativno“ podobo EU, kar je 13 % na ravni EU.

D78 Ali EU na splošno pričara za vas zelo pozitivno, dokaj pozitivno, nevtrarno, precej negativno ali zelo negativno podobo? (V % – EU-27)

Razlike je mogoče opaziti tudi glede na stopnjo izobrazbe in socialno-ekonomski status anketirancev. Za tiste, ki so zaključili izobraževanje s polnim delovnim časom, stari 20 let ali več, je bolj verjetno, da bodo imeli pozitivno mnenje o EU (53 % v primerjavi s 33 %). Vodstveni delavci (58 %) imajo zelo verjetno pozitivno mnenje, zlasti v primerjavi z brezposelnimi (34 %) in hišnimi osebami (35 %). Poleg tega je bolj verjetno, da bodo imeli anketiranci, ki imajo najmanj finančnih težav, pozitivno podobo EU (52 % tistih, ki redko ali nikoli nimajo težav pri plačevanju računov, v primerjavi z 28 % tistih, ki imajo večino časa težave).

Pozitivni pogledi so tudi bolj razširjeni med tistimi, ki živijo v velikih mestih, v primerjavi s tistimi, ki živijo v podeželskih vaseh ali manjših mestih (50 % v primerjavi z 42–44 %).

D78 Ali EU na splošno pričara za vas zelo pozitivno, dokaj pozitivno, nevtrarno, precej negativno ali zelo negativno podobo? (V % – EU-27)

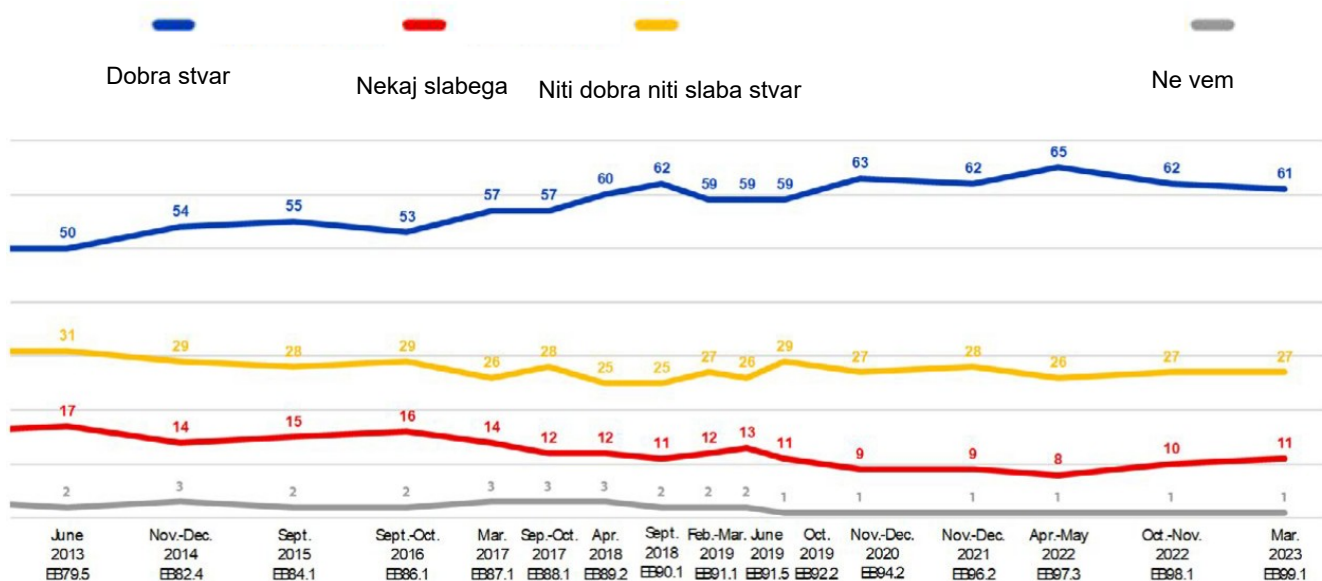
	Skupaj „pozitivno“	Nevtralen	Skupaj „Negativno“	Ne vem
EU-27	45	38	17	0
Spol				
Človek	46	35	19	0
Žensko	43	41	15	1
Starost				
15–24	50	40	9	1
25–39	46	39	15	0
40–54	46	36	18	0
55+	43	38	18	1
Izobraževanje (konec)				
—15	33	45	20	2
16–19	40	40	20	0
20+	53	32	14	1
Še vedno študiram	54	37	8	1
Socialno-poklicna kategorija				
Samozaposlena oseba	49	34	17	0
Upravitelji	58	29	13	0
Drugi beli ovratniki	48	37	15	0
Ročni delavci	37	43	19	1
Hišne osebe	35	43	21	1
Brezposeln	34	45	20	1
Upokojen	43	37	19	1
Študenti	54	37	8	1
Težave pri plačevanju računov				
Večino časa	28	43	28	1
Od časa do časa	36	43	20	1
Skoraj nikoli/Nikoli	52	34	14	0
Subjektivna urbanizacija				
Podeželsko naselje	88	10	2	0
Majhno/srednjeveliko mesto	26	68	6	0
Veliko mesto	8	23	68	1

Ali je članstvo v EU dobro?

Velika večina (61 %, –1 odstotne točke od oktobra do novembra 2022) meni, da je članstvo njihove države v EU dobra stvar, medtem ko samo približno ena od desetih (11 %, +1 odstotno točko) meni, da je to slaba stvar. Malo več kot četrtnina (27 %, brez sprememb) meni, da to ni niti dobra niti slaba stvar.

Ti podatki so stabilni v primerjavi z oktobrom in novembrom 2022, pri čemer je delež anketirancev, ki menijo, da je članstvo v EU dobro, od konca leta 2020 stalno nad 60 %.

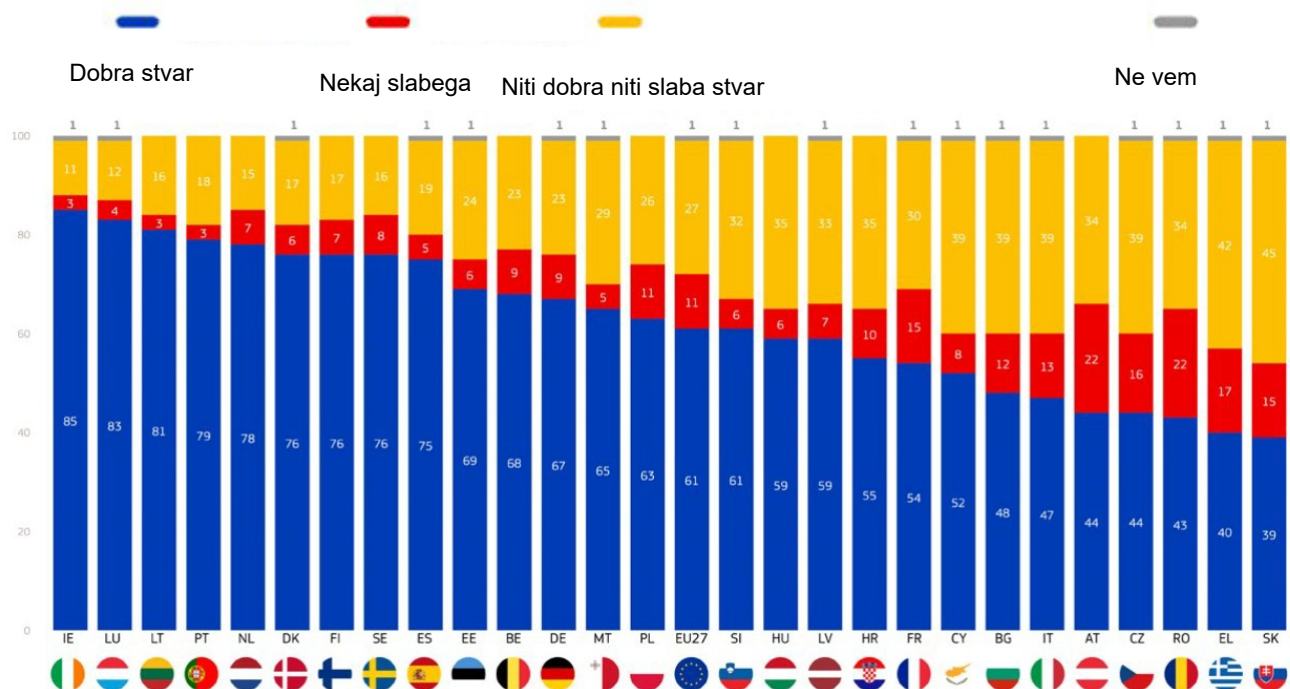
QA8 Na splošno, ali menite, da je (naša država) članstvo v EU...? (V % – EU-27)

Večina v 25 državah meni, da je članstvo njihove države v EU dobro, saj jih je več kot osem od desetih, ki imajo enako mnenje na Irskem (85 %), Luksemburgu (83 %) in Litvi (81 %). Slovaška (39 %), Grčija (40 %) in Romunija (43 %) so države, v katerih je to mnenje najmanj razširjeno. Slovaška in Grčija sta tudi edini državi, v kateri večina meni, da članstvo v EU ni niti dobro niti slabo (45 % oziroma 42 %).

Več kot petina meni, da je članstvo njihove države v EU slabo v Avstriji in Romuniji (obe 22 %).

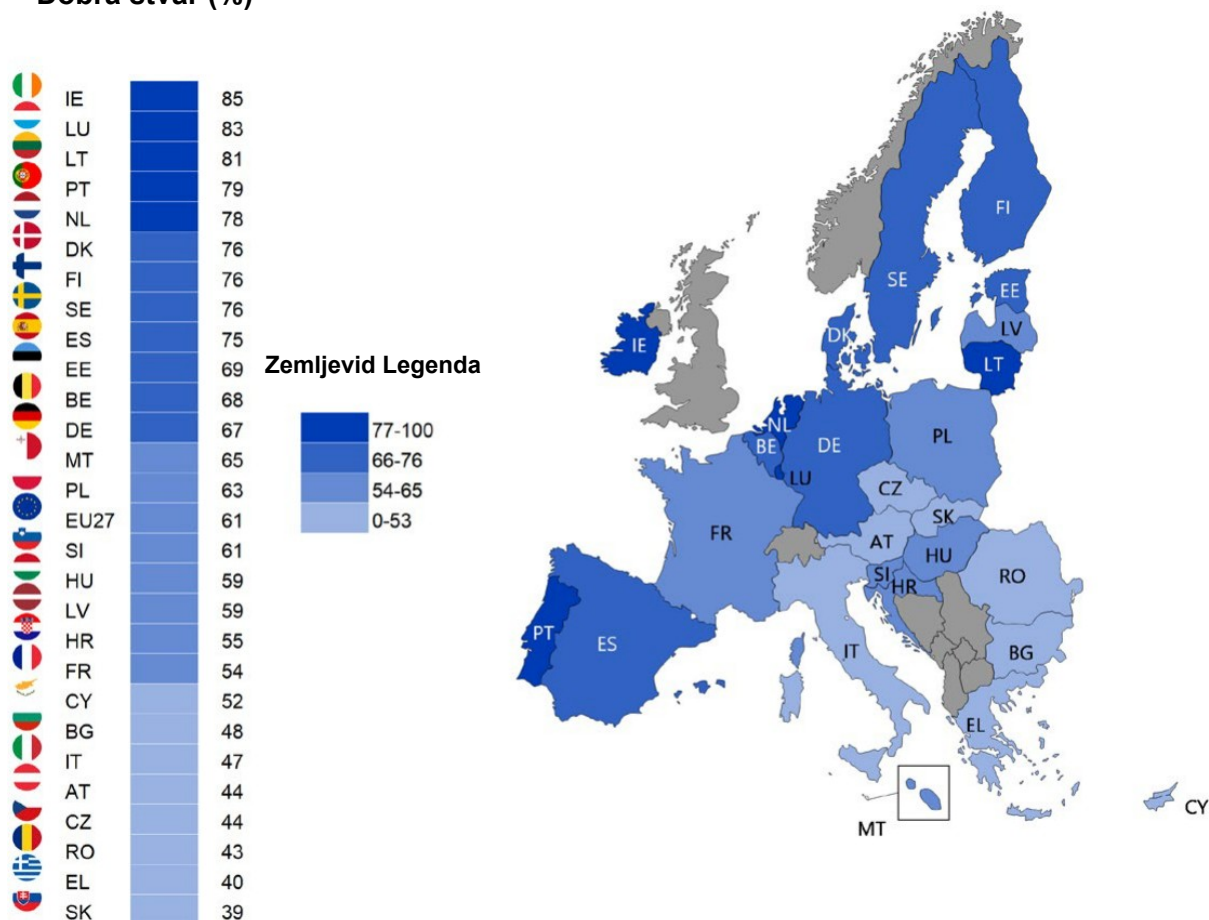
QA8 Na splošno, ali menite, da je (naša država) članstvo v EU...? (%)

Pozitivni pogledi na članstvo v EU so v severnih in zahodnih državah bolj razširjeni kot v vzhodnih državah, medtem ko so rezultati pri južnih državah mešani.

Estonija (69 %, +3 odstotne točke) in Slovenija (61 %, +3 odstotne točke) sta edini državi, kjer se je delež, ki meni, da je članstvo v EU dobro, od oktobra do novembra 2022 povečal, čeprav le rahlo. Ta delež anketirancev se je namesto tega zmanjšal v osmih državah, pri čemer je Malta (65 %, -14 odstotnih točk) spet izstopala pri največjem zmanjšanju, sledili sta ji Češka (44 %, -7 odstotne točke) in Luksemburg (83 %, -7 odstotne točke). To pozitivno mnenje o članstvu v EU je v 17 državah ostalo nespremenjeno ali nespremenjeno.

QA8 Na splošno, ali menite, da je (naša država) članstvo v EU...?
Dobra stvar (%)

Pozitivni pogledi na članstvo v EU so bolj razširjeni med mlajšimi anketiranci, tistimi z visokošolsko izobrazbo in tistimi, ki so v boljšem socialno-ekonomskem stanju.

Anketiranci, stari od 15 do 24 let, so bolj verjetno kot tisti, stari 55 let ali več, da bo članstvo njihove države v EU dobro (68 % v primerjavi z 58 %). Podobno je bolj verjetno, da bodo tisti, ki so zaključili izobraževanje s polnim delovnim časom, stari 20 let ali več, imeli pozitivno mnenje kot tisti, ki so ostali stari 15 let ali manj (72 % v primerjavi z 49 %).

Menedžerji (74 %) so daleč najbolj nagnjeni k temu, da menijo, da je članstvo v EU dobra stvar, medtem ko so hišne osebe (48 %) najmanj verjetno, da imajo to stališče. Anketiranci, ki nikoli ali redko nimajo težav pri plačevanju računov, so bolj verjetni kot tisti, ki imajo pogostejše težave s tem, da pravijo, da je članstvo v EU dobro (69 % v primerjavi z 41–49 %).

Za tiste, ki živijo v velikih mestih, je verjetneje, da menijo, da je članstvo njihove države v EU dobro (65 % v primerjavi z 58–60 % tistih, ki živijo v podeželskih vaseh ali majhnih/srednjih mestih).

Podpora članstvu v EU je tesno povezana tudi s podobo, ki jo imajo anketiranci o EU, saj ima 91 % tistih, ki imajo pozitivno mnenje o članstvu v EU, v primerjavi s 16 % tistih, ki imajo negativno podobo, pozitivno mnenje. Poleg tega imajo anketiranci, ki pogosto govorijo o evropski politiki (67 % v primerjavi z 52 % tistih, ki tega nikoli ne storijo), in tisti, ki sledijo politiki EU (71 % v primerjavi z 49 % tistih, ki ne sledijo), bolj verjetno pozitivno mnenje o članstvu v EU.

QA8 Ali EU na splošno pričara za vas zelo pozitivno, dokaj pozitivno, nevtrarno, precej negativno ali zelo negativno podobo? (V % – EU-27)

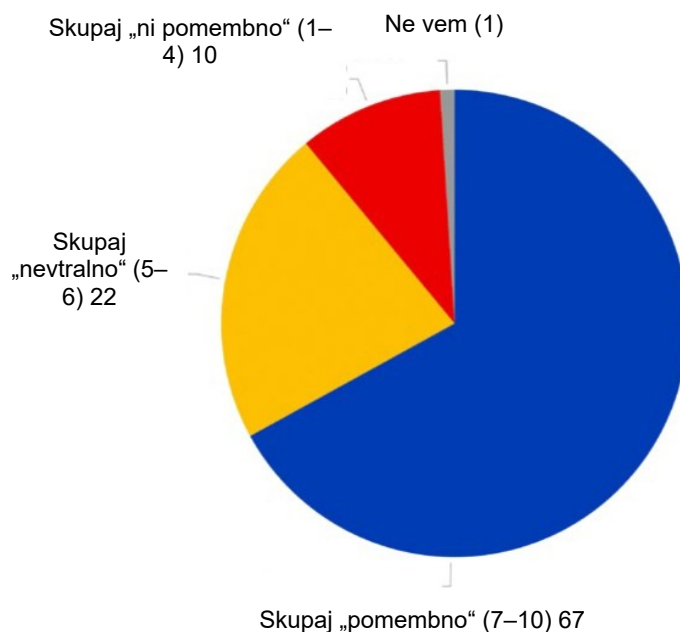
	Dobra stvar	Nekaj slabega	Niti dobra niti slaba stvar
EU-27	61	11	27
Spol			
Človek	62	12	25
Žensko	59	10	30
Starost			
15–24	68	7	24
25–39	62	11	26
40–54	60	13	27
55+	58	11	30
Izobraževanje (konec)			
—15	49	12	37
16–19	54	13	32
20+	72	8	20
Še vedno študiram	72	6	21
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	64	9	27
Upravitelji	74	9	16
Drugi beli ovratniki	65	10	25
Ročni delavci	52	14	33
Hišne osebe	48	15	35
Brezposeln	53	12	34
Upokojen	59	10	30
Študenti	72	6	21
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	41	18	40
Od časa do časa	49	16	34
Skoraj nikoli/Nikoli	69	8	23
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko naselje	60	11	28
Majhno/srednjeveliko mesto	58	12	29
Veliko mesto	65	9	26
Pogovor o evropskih političnih zadevah			
Pogosto	67	15	18
Občasno	64	10	26
Nikoli	52	11	35
Podoba EU			
Pozitiven	91	2	7
Nevtralen	45	8	46
Negativen	16	43	40
Spremljajte evropsko politiko			
Sledi	71	9	20
Ne sledi	49	13	37

Ali je članstvo v EU pomembno?

Približno dve tretjini (67 %, +1 odstotno točko od oktobra do novembra 2022) meni, da je članstvo njihove države v EU pomembno. Eden od desetih (–1 odstotne točke) meni, da ni pomembno, da je njihova država članica EU, 22 % (brez sprememb) pa ima nevtralno mnenje.

Ti podatki so od oktobra do novembra 2022 nespremenjeni.

QA9 Kako pomembno je za vas, da je (naša država) država članica Evropske unije? Uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer 1 pomeni „ni pomembno“ in 10 pomeni „zelo pomembno“? (EU27) (%)

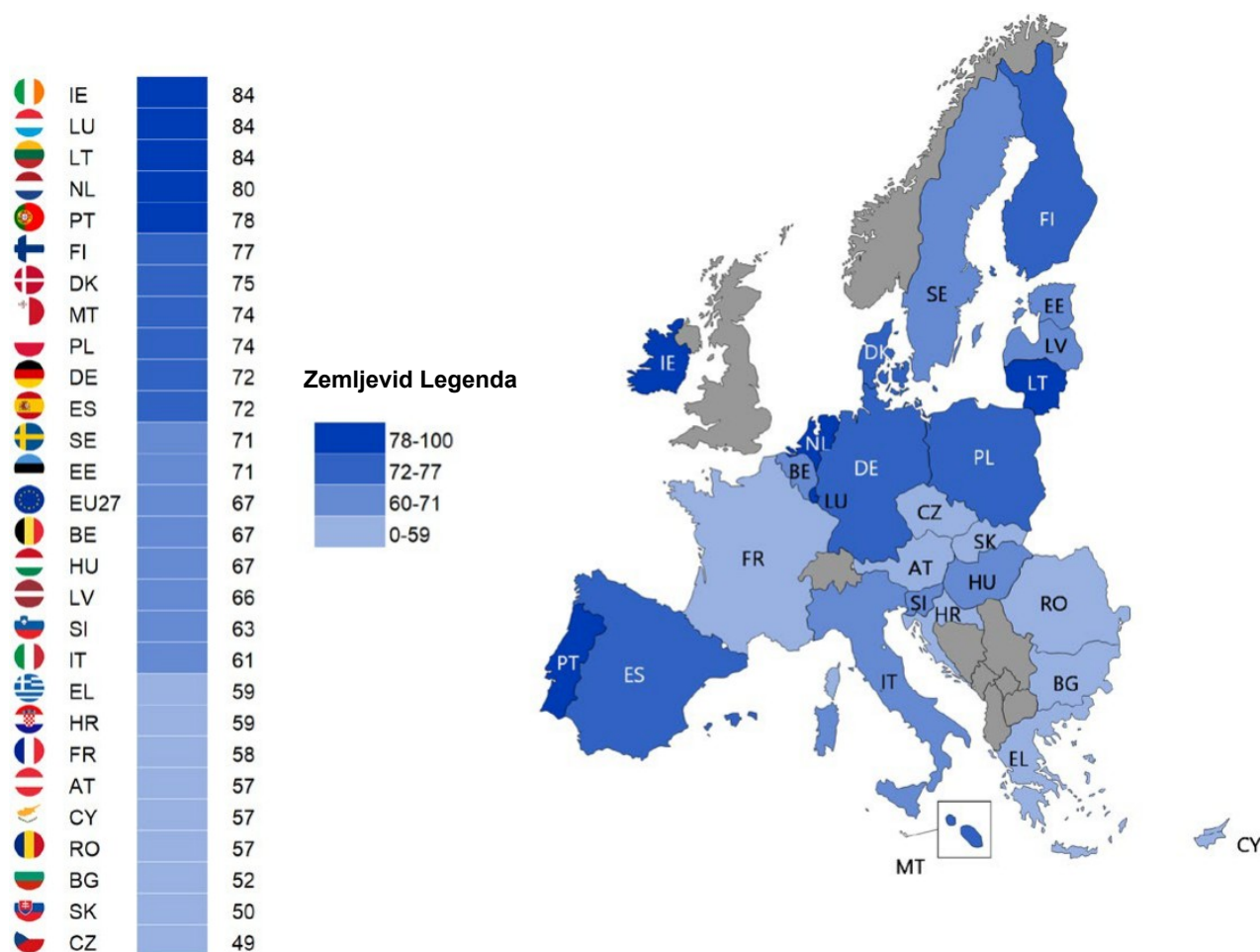

V vseh državah članicah večina meni, da je članstvo njihove države v EU pomembno, saj se deleži gibljejo od 84 % na Irskem, v Luksemburgu in Litvi do 49 % na Češkem, 50 % na Slovaškem in 52 % v Bolgariji.

Več kot petina meni, da članstvo v EU ni pomembno v treh državah: Češka (26 %), Avstrija in Bolgarija (obe 21 %).

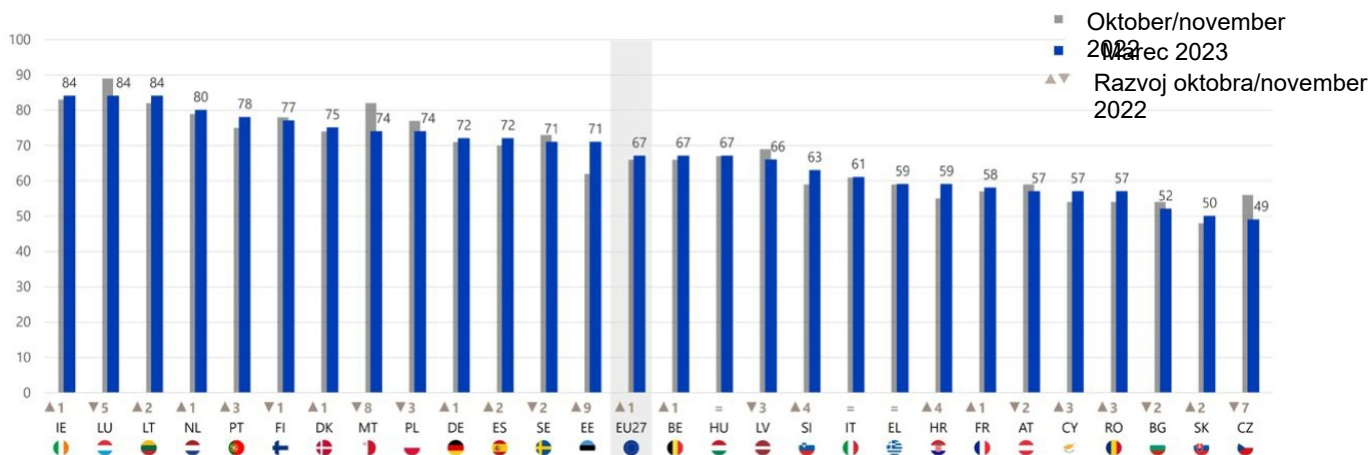
Mnenje, da je pomembno, da je njihova država članica EU, je med anketiranci v jugovzhodnih državah (Bolgarija, Romunija, Ciper in Grčija) in v nekaterih vzhodnih državah (kot sta Češka in Slovaška) manj razširjeno kot v drugih državah.

QA9 Kako pomembno je za vas, da je (naša država) država članica Evropske unije? Uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer 1 pomeni „ni pomembno“ in 10 pomeni „zelo pomembno“? (% – skupaj „pomembno“ (7–10))

Mnenje, da je članstvo njihove države v EU pomembno, je med anketiranci v šestih državah članicah od oktobra do novembra 2022 napredovalo, zlasti v Estoniji (71 %, +9 odstotnih točk), Sloveniji (63 %, +4 odstotne točke) in na Hrvaškem (59 %, +4 odstotne točke). Nasprotno se je delež, ki meni, da je to pomembno, zmanjšal v petih državah, zlasti na Malti (74 %, –8 odstotnih točk), na Češkem (49 %, –7 odstotne točke) in Luksemburgu (84 %, –5 odstotne točke). Ta delež anketirancev je v 16 državah ostal nespremenjen ali nespremenjen.

QA9 Kako pomembno je za vas, da je (naša država) država članica Evropske unije?
Uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer 1 pomeni „ni pomembno“ in 10 pomeni „zelo pomembno“? (% – skupaj „pomembno“ (7–10))

V skladu z rezultati drugih kazalnikov v zvezi z odnosom do EU je mnenje, da je članstvo njihove države v EU pomembno, bolj razširjeno med najmlajšimi anketiranci, tistimi z višjo stopnjo izobrazbe in tistimi, ki so v boljšem socialno-ekonomskem položaju.

Natančneje, ljudje, stari od 15 do 24 let (70 % v primerjavi s 65 % tistih, starih 55 let ali več), in tisti, ki so zaključili polno izobraževanje, stari 20 let ali več (76 % v primerjavi s 55 % tistih, ki so končali starost 15 let ali več), bolj verjetno menijo, da je to pomembno. Enako velja za vodstvene delavce (78 % v primerjavi s 53 % hišnih oseb) in tiste, ki nikoli ali redko nimajo težav pri plačevanju računov (73 % v primerjavi s 51–57 % tistih, ki imajo težave pogosteje).

Deleži, ki menijo, da je članstvo njihove države v EU pomembno, so prav tako višji med tistimi, ki živijo v velikih mestih (71 % v primerjavi s 65 % tistih, ki živijo v podeželskih vaseh ali manjših mestih).

Tisti, ki imajo pozitivno podobo o EU (92 % v primerjavi z 28 % tistih, ki imajo negativno podobo), tisti, ki pogosto razpravljajo o evropskih političnih zadevah (76 % v primerjavi s 55 %, ki tega nikoli ne storijo), in tisti, ki sledijo politiki EU (76 % v primerjavi s 54 % tistih, ki ne sledijo), pogosteje menijo, da je članstvo njihove države v EU pomembno.

QA9 Kako pomembno je za vas, da je (naša država) država članica Evropske unije? Uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer 1 pomeni „ni pomembno“ in 10 pomeni „zelo pomembno“? (V % – EU-27)

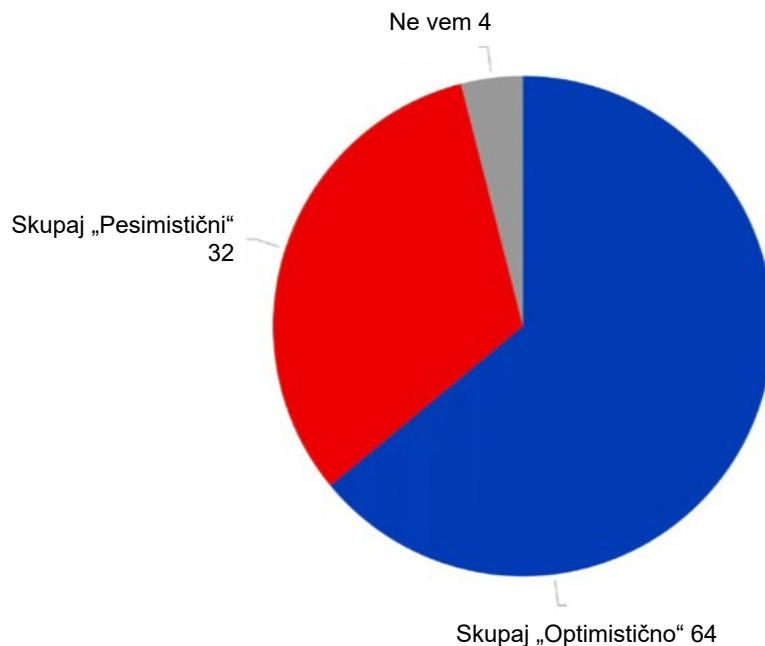
	Skupaj „ni pomembno“ (1–4)	Skupaj „nevtrarno“ (5–6)	Skupaj „pomembno“ (7–10)
EU-27	10	22	67
Spol			
Človek	13	19	67
Žensko	10	23	66
Starost			
15–24	8	20	70
25–39	10	22	67
40–54	13	19	67
55+	11	23	65
Izobraževanje (konec)			
—15	14	28	55
16–19	13	24	62
20+	9	15	76
Še vedno študiram	6	18	74
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	12	19	68
Upravitelji	8	14	78
Drugi beli ovratniki	10	19	71
Ročni delavci	13	26	60
Hišne osebe	18	27	53
Brezposeln	15	26	57
Upokojen	11	22	65
Študenti	6	18	74
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	19	28	51
Od časa do časa	14	28	57
Skoraj nikoli/Nikoli	9	17	73
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko naselje	12	22	65
Majhno/srednjeveliko mesto	12	22	65
Veliko mesto	10	18	71
Pogovor o evropskih političnih zadevah			
Pogosto	10	14	76
Občasno	9	20	71
Nikoli	16	27	55
Podoba EU			
Pozitiven	1	7	65
Nevtralen	9	35	54
Negativen	44	27	28
Spremljajte evropsko politiko			
Sledi	8	16	76
Ne sledi	15	29	54

Optimizem glede prihodnosti EU

Optimizem glede prihodnosti EU je v porastu. Skoraj dve tretjini (64 %) pravi, da so optimistični glede prihodnosti EU, 32 % pa jih pravi, da so pesimistični.

Optimistični delež se je v sedanji anketi povečal za sedem odstotnih točk, kar je več kot odtehtalo zmanjšanje za pet odstotnih točk, zabeleženo med aprilom in majem ter oktobrom in novembrom 2022.

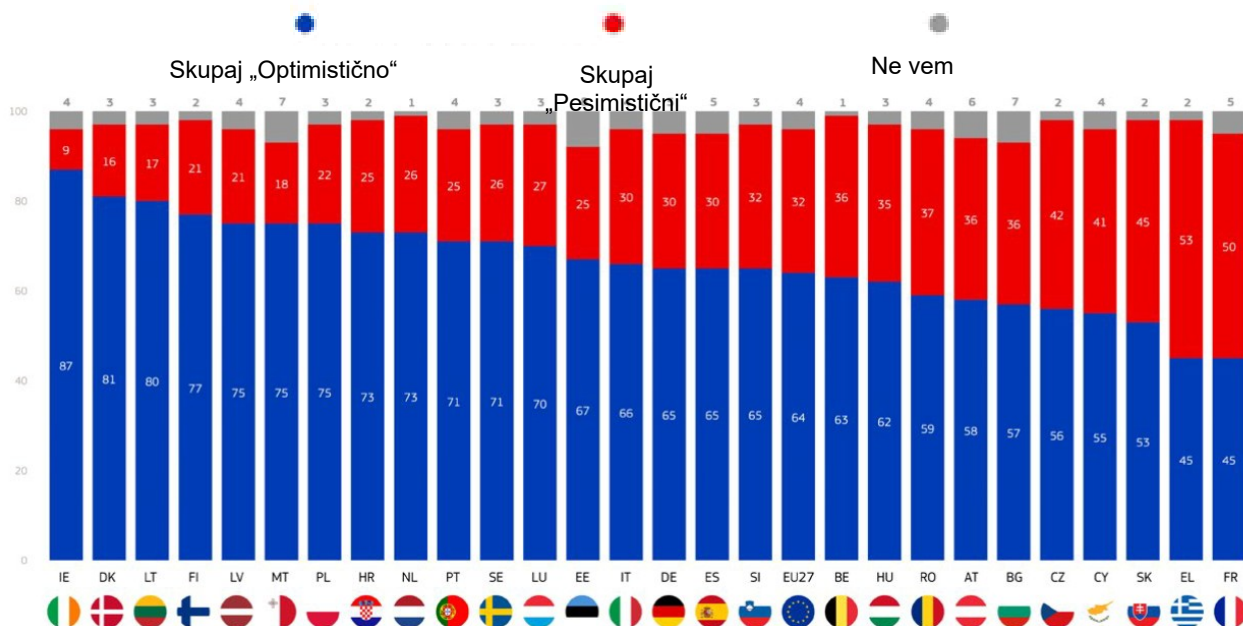
SD22 Ali bi rekli, da ste zelo optimistični, dokaj optimistični, precej pesimistični ali zelo pesimistični glede prihodnosti EU? (EU27) (%)

V 25 državah je večina optimističnih glede prihodnosti EU. Vsaj osem od desetih jih je optimističnih na Irskem (87 %), na Danskem (81 %) in v Litvi (80 %), medtem ko je najmanj verjetno, da bodo anketiranci v Franciji, Grčiji (45 %) in na Slovaškem (53 %) optimistični.

Grčija (53 %) in Francija (50 %) sta tudi edini državi, v kateri je večina pesimističnih glede prihodnosti EU.

SD22 Ali bi rekli, da ste zelo optimistični, dokaj optimistični, precej pesimistični ali zelo pesimistični glede prihodnosti EU? (%)

Stopnja optimizma glede prihodnosti EU se je od oktobra do novembra 2022 povečala v 19 državah, v treh državah pa za več kot deset odstotnih točk: Portugalska (71 %, +17 odstotnih točk), Latvija (75 %, +12 odstotnih točk) in Ciper (55 %, +11 odstotnih točk). V preostalih osmih državah je optimizem ostal stabilen ali nespremenjen.

Stopnja optimizma glede prihodnosti EU je najvišja pri osebah, starih od 15 do 24 let (70 % v primerjavi z 59 % tistih, starih 55 let ali več), in tistih, ki so zaključili polno izobraževanje, stari 20 let ali več (69 % v primerjavi z 52 % tistih, ki so končali starost 15 let ali več).

Optimizem je najbolj razširjen med menedžerji (73 %) kot med hišnimi osebami in brezposelnimi (obe 55 %) in je večji med tistimi, ki redko ali nikoli nimajo težav pri plačevanju računov (68 % v primerjavi s 45 % tistih, ki imajo večino časa težave).

Anketiranci, ki živijo v velikih mestih, so najbolj optimistični glede prihodnosti EU (68 % v primerjavi z 61 % tistih, ki živijo v podeželskih vaseh ali majhnih/srednjih mestih).

Optimizem glede prihodnosti EU je tudi tesno povezan s podobo, ki jo imajo anketiranci o EU, saj 90 % tistih, ki imajo pozitivno podobo, pravi, da so optimistični, v primerjavi s 13 % tistih, ki imajo negativno podobo. Nazadnje, tisti, ki sledijo politiki EU, so bolj verjetno optimistični glede prihodnosti EU (72 % v primerjavi z 52 % tistih, ki ne sledijo).

SD22 Ali bi rekli, da ste zelo optimistični, dokaj optimistični, precej pesimistični ali zelo pesimistični glede prihodnosti EU? (V % – EU-27)

	Skupaj „Optimistično“	Skupaj „Pesimistični“
EU-27	64	32
Spol		
Človek	63	34
Žensko	63	32
Starost		
15–24	70	26
25–39	65	32
40–54	64	33
55+	59	36
Izobraževanje (konec)		
—15	52	41
16–19	59	37
20+	69	28
Še vedno študiram	73	23
Socialno-poklicna kategorija		
Samozaposlena oseba	65	32
Upravitelji	73	26
Drugi beli ovratniki	69	29
Ročni delavci	57	39
Hišne osebe	55	38
Brezposeln	55	40
Upokojen	59	36
Študenti	73	23
Težave pri plačevanju računov		
Večino časa	45	51
Od časa do časa	56	40
Skoraj nikoli/Nikoli	68	28
Subjektivna urbanizacija		
Podeželsko naselje	61	34
Majhno/srednjeveliko mesto	61	35
Veliko mesto	68	29
Podoba EU		
Pozitiven	90	9
Nevtralen	54	39
Negativen	13	85
Spremljajte evropsko politiko		
Sledi	72	26
Ne sledi	52	41

4.2. Dojemanje Evropskega parlamenta in njegove vloge

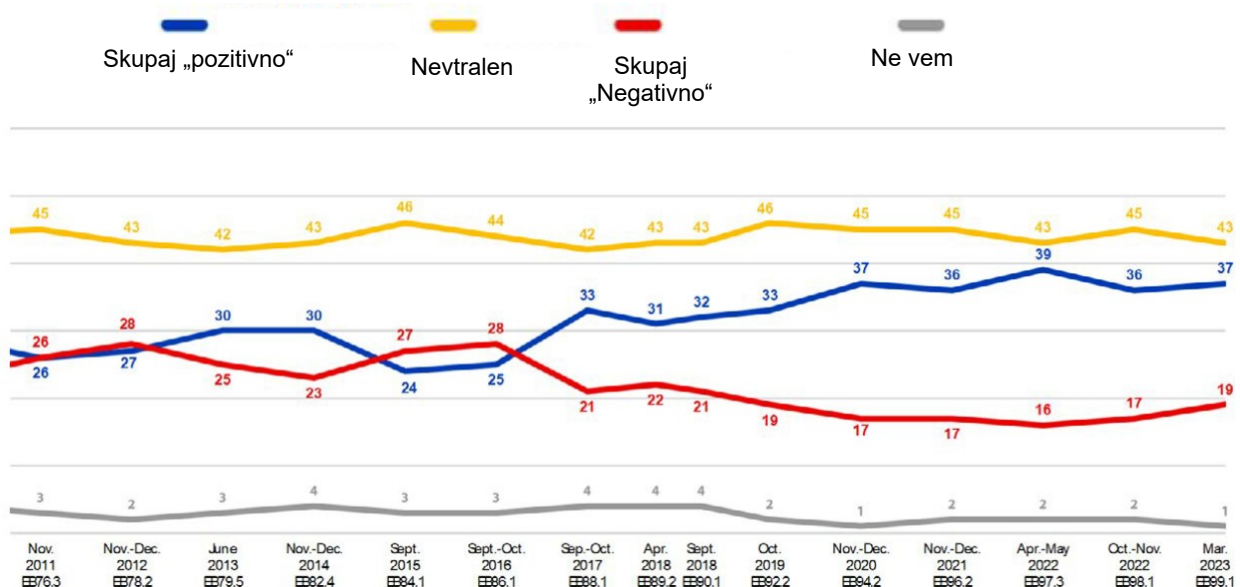
Ta oddelek je bolj osredotočen na dojemanje in odnos Evropejcev do Evropskega parlamenta in njegove vloge. Najprej bo preučila podobo, ki jo imajo državljani o tej instituciji EU, nato pa se bo posvetila njihovem mnenju o temah, ki bi jih morala obravnavati prednostno in ali bi morala imeti bolj ali manj pomembno vlogo. Če povzamemo, Evropski parlament pričara nevtravno do pozitivnih mnenj in Evropejci menijo, da bi morala biti njegova vloga pomembnejša. Poleg tega v razmerah, ki jih zaznamujejo naraščajoči življenjski stroški in negotovosti glede prihodnjega življenjskega standarda, večina državljanov kot prednostno nalogo izbere boj proti revščini in socialni izključenosti.

Podoba Evropskega parlamenta

Pri anketirancih je veliko verjetneje, da bodo imeli pozitivno mnenje, kot da bi imeli negativno podobo o Evropskem parlamentu. Več kot tretjina (37 %, +1 odstotno točko od oktobra do novembra 2022) ima pozitivno podobo Evropskega parlamenta, medtem ko ima manj kot petina (19 %, +2 odstotne točke) negativno podobo. Večina anketirancev (43 %, –2 odstotne točke) ima nevtravno stališče do te institucije.

Ti podatki so od oktobra do novembra 2022 na splošno stabilni. Ob upoštevanju dolgega trenda je delež, ki ima pozitivno podobo Evropskega parlamenta, še vedno na razmeroma visoki ravni in blizu rekordne ravni, ki je bila dosežena v aprilu in maju 2022 (39 %).

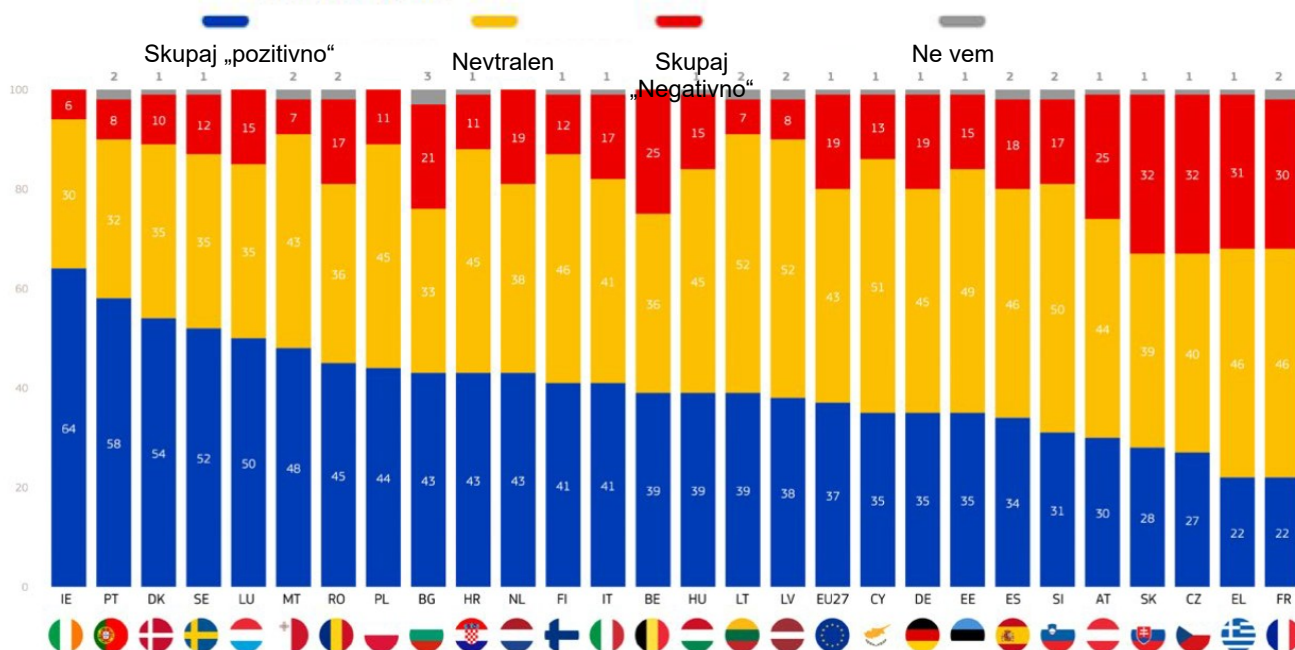
QA4 Ali imate na splošno zelo pozitivno, dokaj pozitivno, nevtravno, precej negativno ali zelo negativno podobo Evropskega parlamenta? (V % – EU-27)

V desetih državah so anketiranci, ki imajo pozitivno mnenje o Evropskem parlamentu, večinoma, medtem ko pozitivna mnenja prevladajo nad negativnimi stališči v 23 državah. To velja zlasti za Irsko (64 %), Portugalsko (58 %) in Dansko (54 %). Nasprotno pa so Francija (22 % „pozitivna“ v primerjavi s 30 % „negativna“), Grčija (22 % v primerjavi z 31 %), Češka (27 % v primerjavi z 32 %) in Slovaška (28 % v primerjavi z 32 %) edine države, v katerih negativna stališča prevladajo nad pozitivnimi stališči.

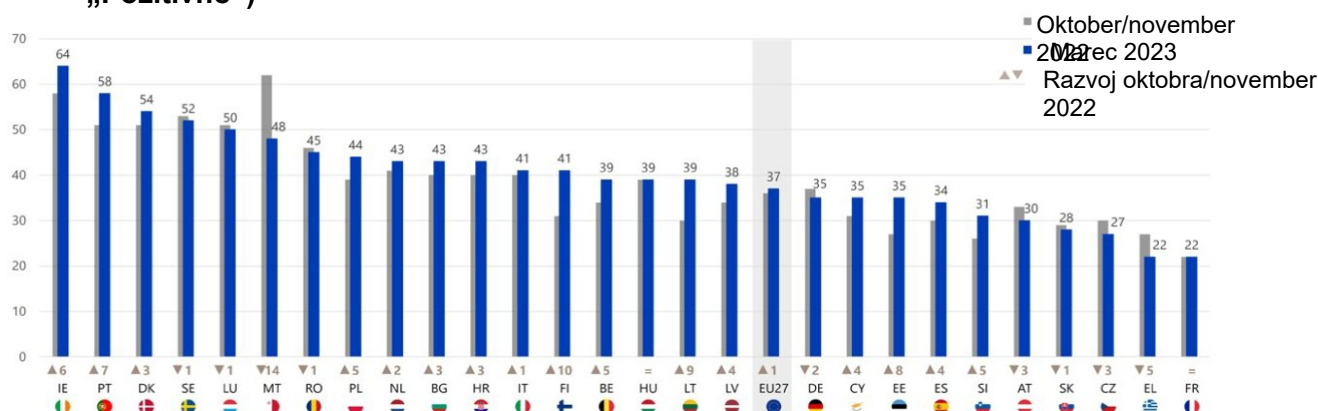
Večina ima nevtralnno stališče do Evropskega parlamenta v 16 državah članicah, mnenja pa so razdeljena v Italiji (41 % „pozitivno“ in 41 % „nevtralnno“).

QA4 Ali imate na splošno zelo pozitivno, dokaj pozitivno, nevtralnno, precej negativno ali zelo negativno podobo Evropskega parlamenta? (%)

Pozitivno dojemanje Evropskega parlamenta je od oktobra do novembra 2022 napredovalo v 14 državah, zlasti na Finskem (41 %, +10 odstotnih točk), Litvi (39 %, +9 odstotnih točk) in Estoniji (35 %, +8 odstotnih točk). Delež anketirancev, ki imajo pozitivno mnenje o tej instituciji, se je zmanjšal v štirih državah: Malta (48 %, –14 odstotnih točk), Grčija (22 %, –5 odstotne točke), Češka (27 %, –3 odstotne točke) in Avstrija (30 %, –3 odstotne točke). Ta delež je v preostalih devetih državah ostal stabilen ali nespremenjen.

QA4 Ali imate na splošno zelo pozitivno, dokaj pozitivno, nevtravno, precej negativno ali zelo negativno podobo Evropskega parlamenta? (% – skupaj „Pozitivno“)

Rezultati so skladni v vseh starostnih skupinah, čeprav je za najmlajše anketirance, stare od 15 do 24 let, najmanj verjetno, da bodo imeli negativno mnenje o Evropskem parlamentu (12 % v primerjavi z 18–21 % tistih, starih 25 let ali več).

Za anketirance z visokošolsko ravno in tiste z višjim socialno-ekonomskim statusom je bolj verjetno, da bodo imeli pozitivno podobo Evropskega parlamenta. Tisti, ki so končali izobraževanje, stari 20 let ali več, imajo bolj verjetno pozitivno mnenje kot tisti, ki so zapustili 15 let ali manj (43 % v primerjavi s 27 %). Vodstveni delavci (47 % v primerjavi s 26 % brezposelnih) imajo največ pozitivnih stališč, prav tako tisti, ki redko ali nikoli nimajo težav pri plačevanju računov (41 % v primerjavi s 23–30 % tistih, ki imajo težave pogosteje).

Za anketirance, ki živijo v velikih mestih, je bolj verjetno, da bodo imeli pozitivno podobo Evropskega parlamenta (41 % v primerjavi s 34–36 % tistih, ki živijo v podeželskih vaseh ali majhnih/srednjih mestih).

Poleg tega so pozitivna stališča Evropskega parlamenta veliko bolj razširjena med tistimi, ki imajo pozitivno podobo o EU na splošno (72 % v primerjavi s 3 % tistih, ki imajo negativno podobo), tisti, ki pogosto govorijo o evropskih političnih zadevah (50 % v primerjavi s 23 % tistih, ki tega nikoli ne storijo) in sledijo politiki EU (50 % v primerjavi z 21 % tistih, ki ne sledijo), in tisti, ki so glasovali na zadnjih evropskih volitvah (45 % v primerjavi s 24 % tistih, ki niso glasovali).

QA4 Ali imate na splošno zelo pozitivno, dokaj pozitivno, nevtrarno, precej negativno ali zelo negativno podobo Evropskega parlamenta? (V % – EU-27)

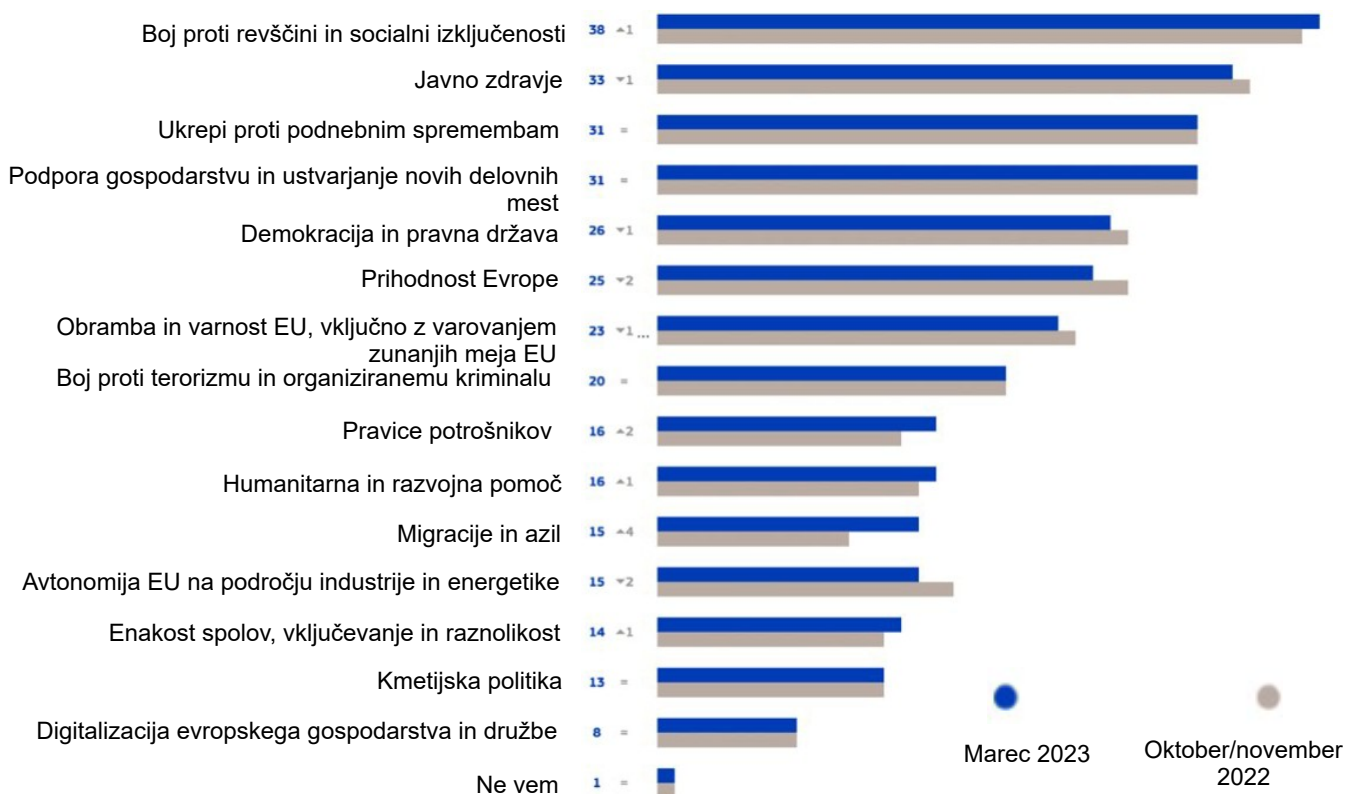
	Skupaj „pozitivno“	Skupaj „Negativni“
EU-27	37	19
Spol		
Človek	38	22
Žensko	35	17
Starost		
15–24	37	12
25–39	37	18
40–54	37	21
55+	36	21
Izobraževanje (konec)		
—15	27	22
16–19	34	22
20+	43	17
Še vedno študiram	39	11
Socialno-poklicna kategorija		
Samozaposlena oseba	42	20
Upravitelji	47	17
Drugi beli ovratniki	42	17
Ročni delavci	30	21
Hišne osebe	29	23
Brezposeln	26	26
Upokojen	36	21
Študenti	39	11
Težave pri plačevanju računov		
Večino časa	23	31
Od časa do časa	30	23
Skoraj nikoli/Nikoli	41	17
Subjektivna urbanizacija		
Podeželsko naselje	34	20
Majhno/srednjeveliko mesto	36	20
Veliko mesto	41	17
Pogovor o evropskih političnih zadevah		
Pogosto	50	18
Občasno	42	17
Nikoli	23	23
Podoba EU		
Postitive	72	3
Nevtralen	10	11
Negativen	3	79
Glasovanje na zadnjih volitvah v Evropski parlament		
Da	45	17
Brez	24	24
Spremljajte evropsko politiko		
Sledi	50	16
Ne sledi	21	23

Prednostne naloge Evropskega parlamenta

Boj proti revščini in socialni izključenosti (38 %, +1 odstotno točko od oktobra do novembra 2022) je na vrhu lestvice tem, za katere si državljani želijo, da bi jih Evropski parlament prednostno obravnaval. Približno trije od desetih si želijo, da bi Evropski parlament obravnaval javno zdravje (33 %, –1 odstotne točke), ukrepe proti podnebnim spremembam in podporo gospodarstvu ter ustvarjanje novih delovnih mest (31 %, brez sprememb). Vsaj eden od petih meni, da bi bilo treba prednostno obravnavati demokracijo in pravno državo (26 %, –1 odstotne točke), prihodnost Evrope (25 %, –2 odstotne točke), obrambo in varnost EU, vključno z zaščito zunanjih meja EU (23 %, –1 odstotne točke) ter bojem proti terorizmu in organiziranemu kriminalu (20 %, brez sprememb).

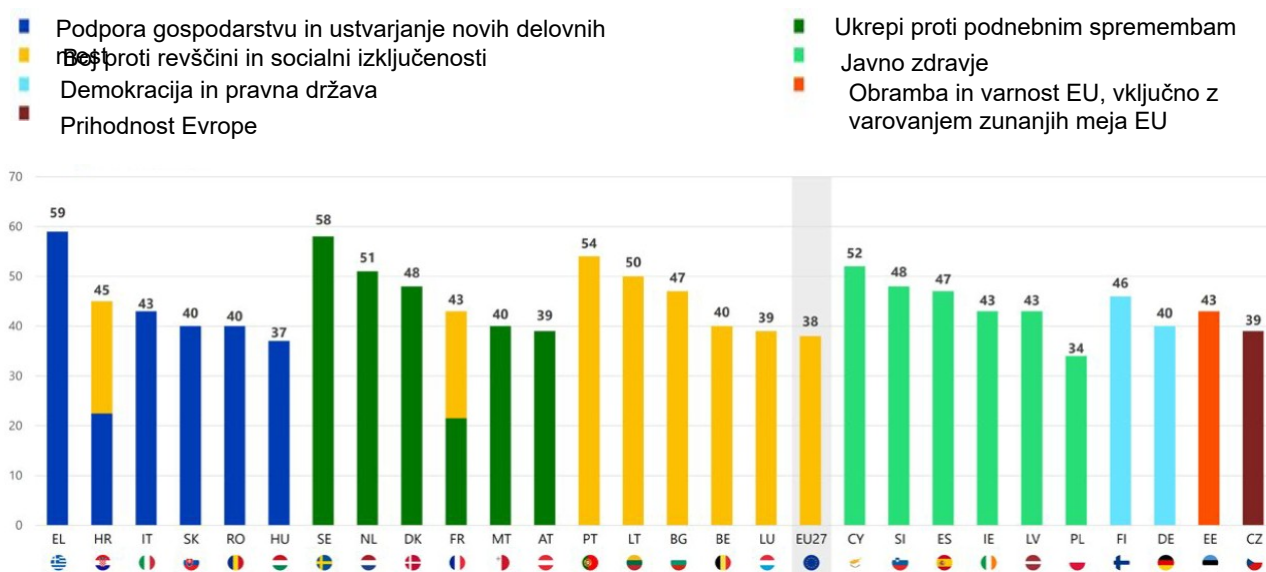
Od zadnjega vprašanja oktobra do novembra 2022 se ti deleži niso bistveno spremenili.

QA7ab Katere od naslednjih tem bi rad prednostno obravnaval Evropski parlament? Najprej? In potem? (NAJVEČ 4 ODGOVORI) (EU27) (%)

V sedmih državah je boj proti revščini in socialni izključenosti najpomembnejša (ali skupna) prednostna naloga anketirancev, ki menijo, da bi moral Evropski parlament obravnavati, medtem ko je najpogostejši odgovor v šestih državah javno zdravje. Ukrepanje proti podnebnim spremembam je tudi najpogostejša (ali najpogostejše skupna) prednostna naloga v šestih državah, v nadaljnjih šestih pa je podpora gospodarstvu in ustvarjanju novih delovnih mest uvrščena med najpomembnejše (ali skupne) prednostne naloge. Anketiranci v Nemčiji in na Finskem najverjetneje navajajo demokracijo in pravno državo, medtem ko je prihodnost Evrope najpogostejši odgovor na Češkem. Estonija je edina država, v kateri sta obramba in varnost EU najpogostejše omenjena prednostna naloga, ki bi jo moral obravnavati Evropski parlament.

QA7ab Katere od naslednjih tem bi rad prednostno obravnaval Evropski parlament? Najprej? In potem? (Največ 4 PREDLOGI) (% – najbolj omenjeni odgovor po državah)

Boj proti revščini in socialni izključenosti je med tremi najpomembnejšimi temami, ki bi jih moral Evropski parlament prednostno obravnavati v 22 državah, pri čemer se deleži gibljejo od vsaj polovice v Grčiji (56 %), na Portugalskem (54 %) in Litvi (50 %) do manj kot treh od desetih na Češkem (24 %), Poljskem (27 %) in Romuniji (29 %).

Javno zdravje je ena od treh najpogostejše omenjenih prednostnih nalog v 16 državah. Anketiranci na Cipru (52 %), Grčiji (50 %) in v Sloveniji (48 %) so to najbolj verjetno omenili, medtem ko je najmanj verjetno, da bodo to storili na Švedskem (16 %), na Češkem (18 %) in v Nemčiji (19 %).

V desetih državah je ukrepanje proti podnebnim spremembam med tremi prednostnimi nalogami, ki jih je treba obravnavati. To velja zlasti za Švedsko (58 %), Nizozemsko (51 %) in Dansko (48 %). Najmanjši deleži, ki to navajajo kot prednostno nalogo, so v Bolgariji (10 %), Romuniji (11 %) in Estoniji (12 %).

Podpora gospodarstvu in ustvarjanje novih delovnih mest sta med tremi prednostnimi nalogami v 17 državah. Največji deleži, ki jih omenjajo, so v Grčiji (59 %), na Cipru in Portugalskem (obe 49 %). V primerjavi z 12 % na Nizozemskem, 16 % na Danskem in 17 % na Švedskem, ki menijo, da je to prednostna naloga Evropskega parlamenta.

Vsaj štirje od desetih na Finskem, Švedskem (46 %) in Nemčiji (40 %) menijo, da sta demokracija in pravna država prednostna naloga Evropskega parlamenta, medtem ko to velja za 12 % v Litvi, 15 % na Portugalskem in 16 % v Luksemburgu.

Prihodnost Evrope se najpogostejše omenja na Češkem (39 %), v Nemčiji in Luksemburgu (obe 35 %). To je primerljivo z manj kot petino, ki to navaja kot prednostno nalogo na Cipru (12 %), v Grčiji (17 %), Franciji in na Portugalskem (obe 18 %).

Obramba in varnost EU, vključno z varovanjem zunanjih meja EU, se obravnavata kot tema, ki bi jo moral Evropski parlament prednostno obravnavati vsaj štiri od desetih v Estoniji, Litvi (obe 43 %) in na Finskem (40 %). Najmanj verjetno je, da bodo anketiranci v Španiji (8 %), Sloveniji (12 %) in Franciji (13 %) omenili to temo.

Največji delež anketirancev, ki menijo, da bi moral Evropski parlament prednostno obravnavati boj proti terorizmu in organiziranemu kriminalu, je na Švedskem (39 %), sledita ji Danska in Nizozemska (obe 28 %). To je najmanj verjetno, da bo omenjeno v Litvi (12 %), Luksemburgu in na Poljskem (obe 14 %).

Kar zadeva druge teme, se pravice potrošnikov omenjajo za 27 % v Bolgariji in na Malti, medtem ko visoki deleži na Češkem (37 %), Estoniji (28 %) in na Portugalskem (27 %) menijo, da je avtonomija EU na področju industrije in energetike prednostna naloga Evropskega parlamenta. Na Cipru (33 %), na Nizozemskem (28 %), na Irskem (26 %) in v Avstriji (25 %) izberejo migracije in azil, tretjina pa navaja enakost spolov, vključevanje in raznolikost na Švedskem (33 %). Razmeroma visoki deleži menijo, da je kmetijska politika prednostna naloga na Slovaškem (33 %) in v Latviji (27 %). Vse druge teme omenja manj kot četrtina anketirancev v vsaki državi.

QA7ab Katere od naslednjih tem bi rad prednostno obravnaval Evropski parlament? Najprej? In potem? (NAJVEČ 4 ODGOVORI) (%)

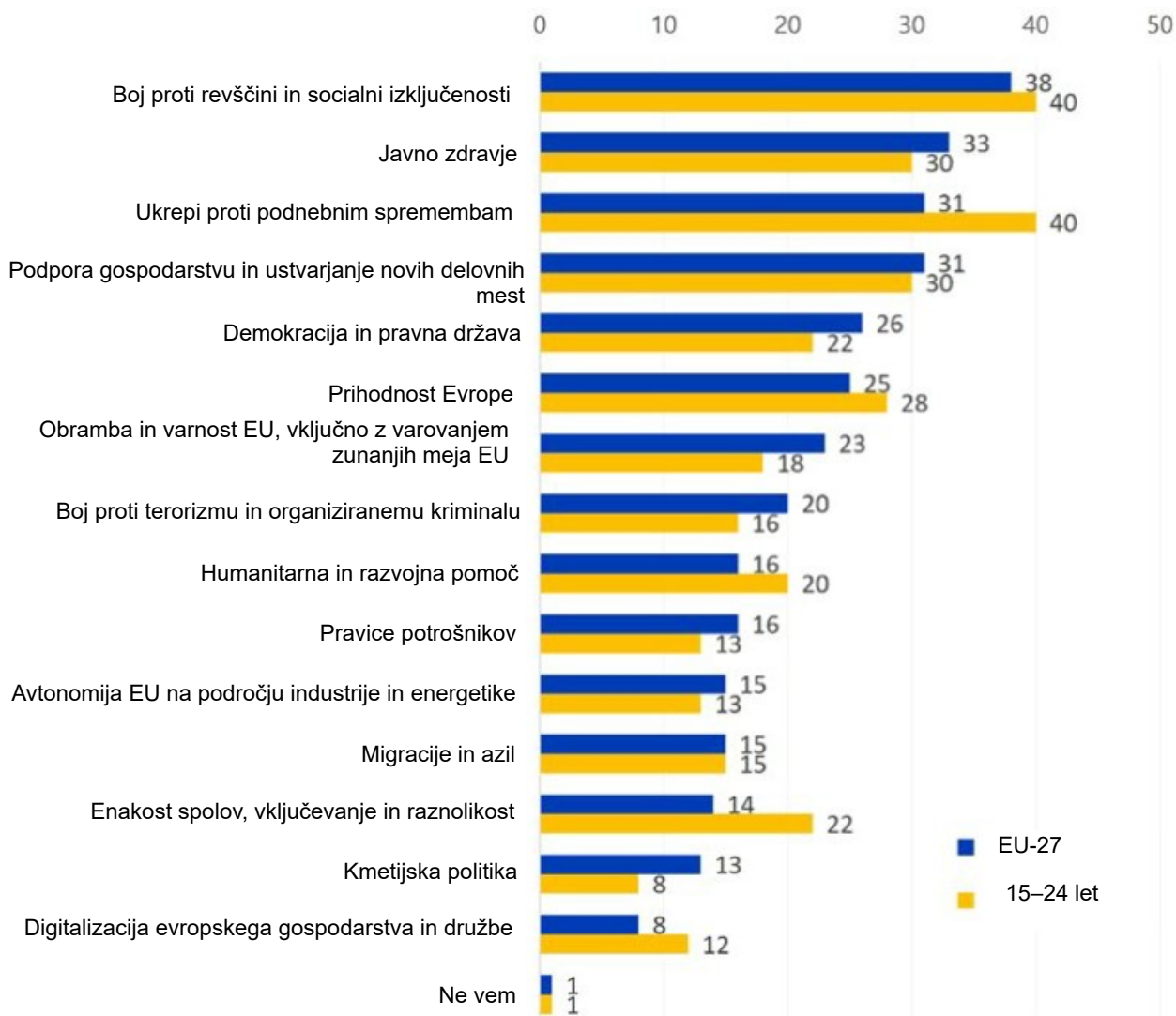
	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Boj proti revščini in socialni izključenosti	38	40	47	24	30	38	31	38	56	44	43	45	33	48	33	50	39	34	37	42	34	27	54	29	42	36	31	38
Javno zdravje	33	29	34	18	20	19	30	43	50	47	41	26	38	52	43	36	32	36	39	20	21	34	45	36	48	33	26	16
Ukrepi proti podnebnim spremembam	31	37	10	15	48	36	12	28	22	25	43	22	28	19	13	19	38	25	40	51	39	16	21	11	25	17	35	58
Podpora gospodarstvu in ustvarjanje novih delovnih mest	31	24	44	26	16	20	40	32	59	40	21	45	43	49	40	43	20	37	21	12	31	30	49	40	31	40	34	17
Demokracija in pravna država	26	20	27	24	36	40	19	23	33	21	18	20	19	23	21	12	16	31	26	32	24	28	15	24	18	20	46	46
Prihodnost Evrope	25	22	26	39	33	35	28	20	17	22	18	25	20	12	29	23	35	31	21	32	31	24	18	23	29	29	31	22
Obramba in varnost EU, vključno z varovanjem zunanjih meja EU	23	15	24	38	31	28	43	15	23	8	13	20	21	23	31	43	14	29	20	34	29	33	19	19	12	34	40	27
Boj proti terorizmu in organiziranemu kriminalu	20	27	21	22	28	27	16	23	17	15	21	23	16	16	18	12	14	16	25	28	22	14	16	16	17	17	27	39
Humanitarna in razvojna pomoč	16	18	16	9	12	14	8	18	22	20	16	16	17	13	13	10	13	11	14	16	13	18	19	16	14	10	7	13
Pravice potrošnikov	16	17	27	10	15	14	11	16	16	17	18	21	20	18	17	10	15	14	27	10	22	15	11	23	11	13	11	5
Avtonomija EU na področju industrije in energetike	15	21	19	37	16	12	28	14	14	9	10	13	20	12	14	19	14	18	6	19	19	15	27	22	11	12	9	10
Migracije in azil	15	20	9	18	16	15	15	26	12	11	11	6	21	33	11	9	16	17	24	28	25	8	6	9	8	7	9	19
Enakost spolov, vključevanje in raznolikost	14	15	7	8	21	11	7	19	7	12	19	12	15	5	5	4	18	9	14	9	16	12	11	13	8	8	17	33
Kmetijska politika	13	18	14	16	8	9	16	8	19	12	15	22	9	12	27	20	10	15	11	18	20	10	9	19	19	33	16	11
Digitalizacija evropskega gospodarstva in družbe	8	8	6	5	7	11	9	5	5	3	4	12	13	2	8	9	5	11	5	9	9	12	11	10	8	9	6	5
Jih ni (SPONTANEOUS)	1	1	0	2	1	1	1	0	1	2	0	1	1	1	2	3	0	2	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1
Ne vem	1	0	2	3	2	1	1	1	0	1	2	0	0	0	1	1	1	1	2	0	1	2	2	1	1	1	1	0
Drugo (SPONTANEOUS)	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0

V 11 državah je bolj verjetno, da bodo anketiranci, kot so bili oktobra in novembra 2022, izjavili, da je boj proti revščini in socialni izključenosti tema, za katero bi si želeli, da bi jo Evropski parlament prednostno obravnaval. To velja zlasti za tiste na Malti (37 %, +12 odstotnih točk), Cipru (48 %, +7 odstotnih točk) in Sloveniji (42 %, +7 odstotnih točk). Ta delež se je zmanjšal le v treh državah: Portugalska (54 %, -5 odstotne točke), Češka (24 %, -4 odstotne točke) in Slovaška (36 %, -3 odstotne točke). Podatki so stabilni ali nespremenjeni v preostalih 13 državah.

V primerjavi z oktobrom in novembrom 2022 je bolj verjetno, da bo javno zdravje izbrano kot tema, ki jo je treba prednostno obravnavati v sedmih državah, zlasti v Latviji (43 %, +7 odstotnih točk) in Luksemburgu (32 %, +7 odstotnih točk). Nasprotno pa se je ta delež anketirancev zmanjšal v petih državah, zlasti na Nizozemskem (20 %, -5 odstotnih točk) in na Hrvaškem (26 %, -5 odstotnih točk).

Če se osredotočimo na rezultate med najmlajšimi anketiranci, je mogoče opozoriti, da je razvrstitev prednostnih nalog, ki jih želi evropska mladina obravnavati v Evropskem parlamentu, nekoliko drugačna od tiste, ki je bila opažena med splošnim prebivalstvom. Čeprav je boj proti revščini in socialni izključenosti (40 % v primerjavi s povprečjem 38 %) še vedno na vrhu, se temu pridružujejo ukrepi proti podnebnim spremembam, za katere je precej verjetneje, da jih omenjajo osebe, stare od 15 do 24 let, kot splošno prebivalstvo (40 % v primerjavi z 31 %). Trije od desetih najmlajših navajajo javno zdravje (30 % v primerjavi s povprečjem 33 %) in podporo gospodarstvu in ustvarjanje novih delovnih mest (30 % v primerjavi z 31 %), sledijo pa jim prihodnost Evrope (28 % v primerjavi s 25 %). Pri najmlajših anketirancih je manj verjetno, da bodo omenili demokracijo in pravno državo (22 % v primerjavi s 26 %), vendar je veliko bolj verjetno, da bodo enakost spolov, vključevanje in raznolikost (22 % v primerjavi s 14 %) obravnavali kot prednostno nalogo, ki bi jo moral obravnavati Evropski parlament.

QA7ab Katere od naslednjih tem bi rad prednostno obravnaval Evropski parlament? Najprej? In potem? (NAJVEČ 4 ODGOVORI) (% – EU-27)

Za posameznike, stare od 15 do 24 let, je bolj verjetno, da bodo humanitarno pomoč in razvojno pomoč (20 % v primerjavi s 16 %) ter digitalizacijo evropskega gospodarstva in družbe (12 % v primerjavi z 8 %) obravnavali kot prednostno nalogo Evropskega parlamenta. Vendar se manj nagibajo k omembi obrambe in varnosti EU, vključno z varovanjem zunanjih meja EU (18 % v

primerjavi s 23 %), bojem proti terorizmu in organiziranemu kriminalu (16 % v primerjavi z 20 %), pravicami potrošnikov (13 % v primerjavi s 16 %) in kmetijsko politiko (8 % v primerjavi s 13 %).

Socialno-demografska analiza se osredotoča na osem najpomembnejših prednostnih nalog, za katere si želijo, da bi jih Evropski parlament obravnaval. Kaže, da je za boj proti revščini in socialni izključenosti (40 % v primerjavi s 36 %) in javno zdravje (36 % v primerjavi s 30 %) bolj verjetno, da bodo ženske obravnavale boj proti revščini in socialni izključenosti kot moški (36 % v primerjavi s 30 %), obratno pa velja za prihodnost Evrope (27 % moških v primerjavi s 23 % žensk) ter obrambo in varnost EU, vključno z zaščito zunanjih meja EU (25 % v primerjavi z 21 %).

Za starejše anketirance je bolj verjetno, da bodo javno zdravje (36 % oseb, starih 55 let in več v primerjavi s 30 % oseb, starih od 15 do 39 let), demokracija in pravna država (28 % oseb, starih 55 let in več v primerjavi z 22 % oseb, starih od 15 do 24 let), obramba in varnost EU (25 % v primerjavi z 18 %) ter boj proti terorizmu in organiziranemu kriminalu (23 % v primerjavi s 16 %), ki bi jih moral obravnavati Evropski parlament.

Razlike je mogoče opaziti tudi v zvezi s stopnjo izobrazbe. Anketiranci, ki so več časa preživel v rednem izobraževanju, bodo pogosteje omenili ukrepe proti podnebnim spremembam (38 % tistih, ki so končali izobraževanje, stari 20 let ali več, v primerjavi z 22 % tistih, ki so končali izobraževanje, stari 15 let ali manj), demokracijo in pravno državo (30 % v primerjavi s 23 %) in prihodnost Evrope (26 % tistih, ki so končali izobraževanje, stari 16 let ali več, v primerjavi z 19 % tistih, ki so končali izobraževanje, stari 15 let ali manj). Nasprotno pa so anketiranci, ki so opustili redno izobraževanje, stari 15 let ali manj, bolj naklonjeni boju proti revščini in socialni izključenosti (42 % v primerjavi s 35 % tistih, ki so končali izobraževanje, stari 20 let ali več), javnemu zdravju (44 % v primerjavi s 30 %) ter podpori gospodarstvu in ustvarjanju novih delovnih mest (34 % v primerjavi z 28 %) kot temam, ki bi jih moral Evropski parlament obravnavati prednostno.

Najbolj verjetno je, da bodo brezposelni omenili boj proti revščini in socialni izključenosti (48 %) ter javno zdravje (39 %). Vodstveni delavci se najbolj nagibajo k izbiri ukrepov proti podnebnim spremembam (41 %), demokraciji in pravni državi (32 %) ter, skupaj s samozaposlenimi, obrambo in varnostjo EU (obe 26 %), vendar je najmanj verjetno, da bodo navedli podporo gospodarstvu in ustvarjanje novih delovnih mest (27 %).

Pogosteje imajo anketiranci težave pri plačevanju računov, bolj verjetno je, da bo Evropski parlament obravnaval boj proti revščini in socialni izključenosti (46 % tistih, ki imajo večino težav v primerjavi s 36 % tistih, ki imajo težave redko ali nikoli) in javno zdravje (40 % v primerjavi z 31 %). Obratno velja za ukrepe proti podnebnim spremembam (34 % tistih, ki imajo težave redko ali nikoli, v primerjavi z 21 % tistih, ki imajo večino težav) ter obrambo in varnost EU (25 % v primerjavi z 18 %). Anketiranci, ki redko ali nikoli nimajo težav pri plačevanju računov, najverjetneje omenjajo demokracijo in pravno državo (29 % v primerjavi z 21–22 % tistih, ki imajo težave pogosteje) in prihodnost Evrope (27 % v primerjavi z 22–23 %), vendar je najmanj verjetno, da bodo podporo gospodarstvu in ustvarjanje novih delovnih mest (29 % v primerjavi s 34 %) obravnavali kot prednostno nalogo.

Anketiranci, ki so glasovali na zadnjih evropskih volitvah, bodo bolj verjetno razmišljali o ukrepih proti podnebnim spremembam (33 % v primerjavi s 27 % tistih, ki niso glasovali), demokraciji in pravni državi (30 % proti 21 %), prihodnosti Evrope (27 % v primerjavi s 23 %) ter obrambi in varnosti EU (25 % v primerjavi z 19 %). Te teme bodo pogosteje omenili tudi tisti, ki imajo pozitivno podobo Evropskega parlamenta, in ne tisti, ki imajo negativno podobo. Nasprotno pa je bolj verjetno, da se bodo tisti, ki imajo negativno podobo, sklicevali na boj proti revščini in socialni izključenosti (40 % v primerjavi s 35 % tistih, ki imajo pozitivno podobo), javno zdravje (35 % v primerjavi s 30 %) ter boj proti terorizmu in organiziranemu kriminalu (23 % v primerjavi z 18 %).

QA7ab Katere od naslednjih tem bi rad prednostno obravnaval Evropski parlament? Najprej? In potem? (NAJVEČ 4 ODGOVORI) (% – EU-27)

	Javno zdravje	Ukrepi proti podnebnim spremembam	Boj proti revščini in socialni izključenosti	Podpora gospodarstvu in ustvarjanje novih delovnih mest	Prihodnost Evrope	Boj proti terorizmu in organizirani kriminalu	Demokracija in pravna država	Obramba in varnost EU, vključno z varovanjem zunanjih meja EU
EU-27	33	31	38	31	25	20	26	23
Spol								
Človek	30	30	36	32	27	20	28	25
Žensko	36	31	40	29	23	21	25	21
Starost								
15–24	30	40	40	30	28	16	22	18
25–39	30	32	36	32	25	18	25	20
40–54	33	29	39	33	25	20	27	23
55+	36	28	38	29	25	23	28	25
Izobraževanje (konec)								
—15	44	22	42	34	19	22	23	21
16–19	34	26	39	32	26	22	26	24
20+	30	38	35	28	26	19	30	24
Še vedno študiram	28	43	39	28	27	15	24	15
Socialno-poklicna kategorija								
Samozaposlena oseba	28	30	33	32	30	18	28	26
Upravitelji	27	41	33	27	28	17	32	26
Drugi beli ovratniki	31	33	36	34	25	20	28	23
Ročni delavci	36	26	40	32	25	22	24	21
Hišne osebe	37	20	37	36	21	19	21	16
Brezposeln	39	27	48	35	23	15	23	17
Upokojen	37	28	39	28	24	25	28	26
Študenti	28	43	39	28	27	15	24	15
Težave pri plačevanju računov								
Večino časa	40	21	46	34	22	18	21	18
Od časa do časa	36	27	40	34	23	20	22	20
Skoraj nikoli/Nikoli	31	34	36	29	27	21	29	25
Glasovanje na zadnjih volitvah v Evropski parlament								
Da	33	33	37	30	27	21	30	25
Brez	34	27	40	32	23	20	21	19
Podoba Evropskega parlamenta								
Pozitiven	30	36	35	31	29	18	31	26
Nevtralen	35	30	40	31	25	22	24	21
Negativen	35	23	40	31	20	23	23	21

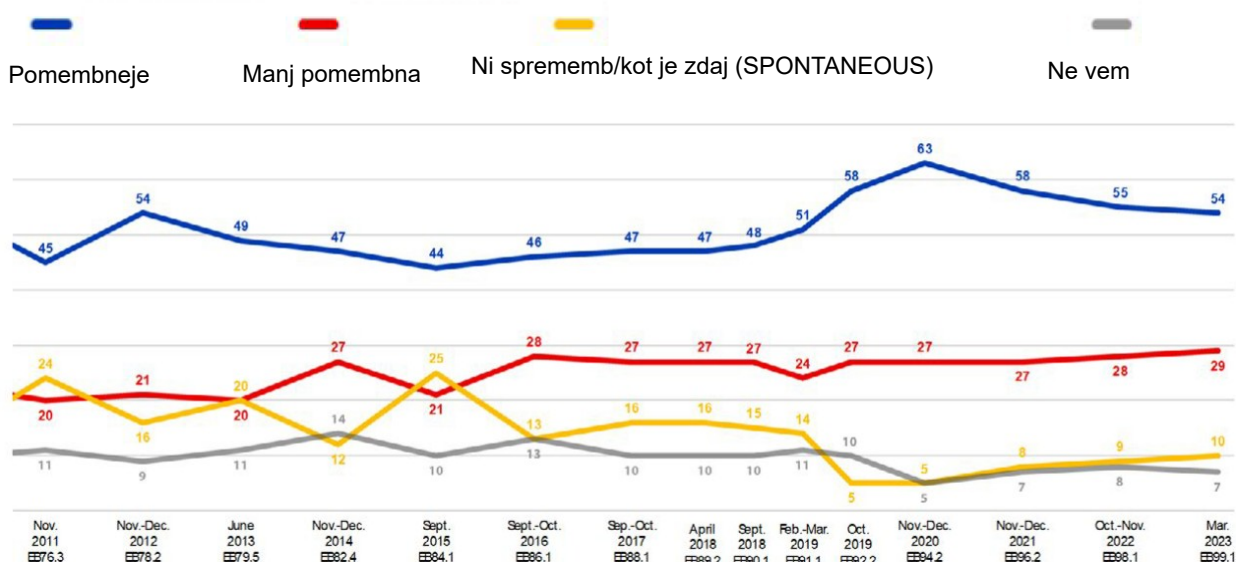
Ali bi moral imeti Evropski parlament pomembnejšo vlogo?

Absolutna večina (54 %, –1 odstotne točke od oktobra do novembra 2022) bi osebno želela, da bi imel Evropski parlament pomembnejšo vlogo, medtem ko bi približno tri od desetih (29 %, +1 odstotno točko) raje odigrale manj pomembno vlogo.

Ta ugotovitev je v skladu s standardnimi rezultati Eurobarometra, ki kažejo, da je Evropski parlament od leta 2006 vedno na vrhu seznama institucij, ki jim Evropejci najbolj zaupajo. Zadnja standardna raziskava Eurobarometra na primer kaže, da Evropskemu parlamentu zaupa skoraj polovica (49 %) anketirancev²⁸.

Po zmanjšanju med novembrom in decembrom 2020 ter oktobrom in novembrom 2022 se je delež anketirancev, ki želijo, da bi imel Evropski parlament pomembnejšo vlogo, v sedanji raziskavi stabiliziral. Čeprav je ta delež zdaj daleč od najvišje vrednosti, dosežene konec leta 2020 (63 %), ostaja na ravni, ki je še vedno višja od tiste, ki je bila zabeležena v večini anket pred oktobrom 2019.

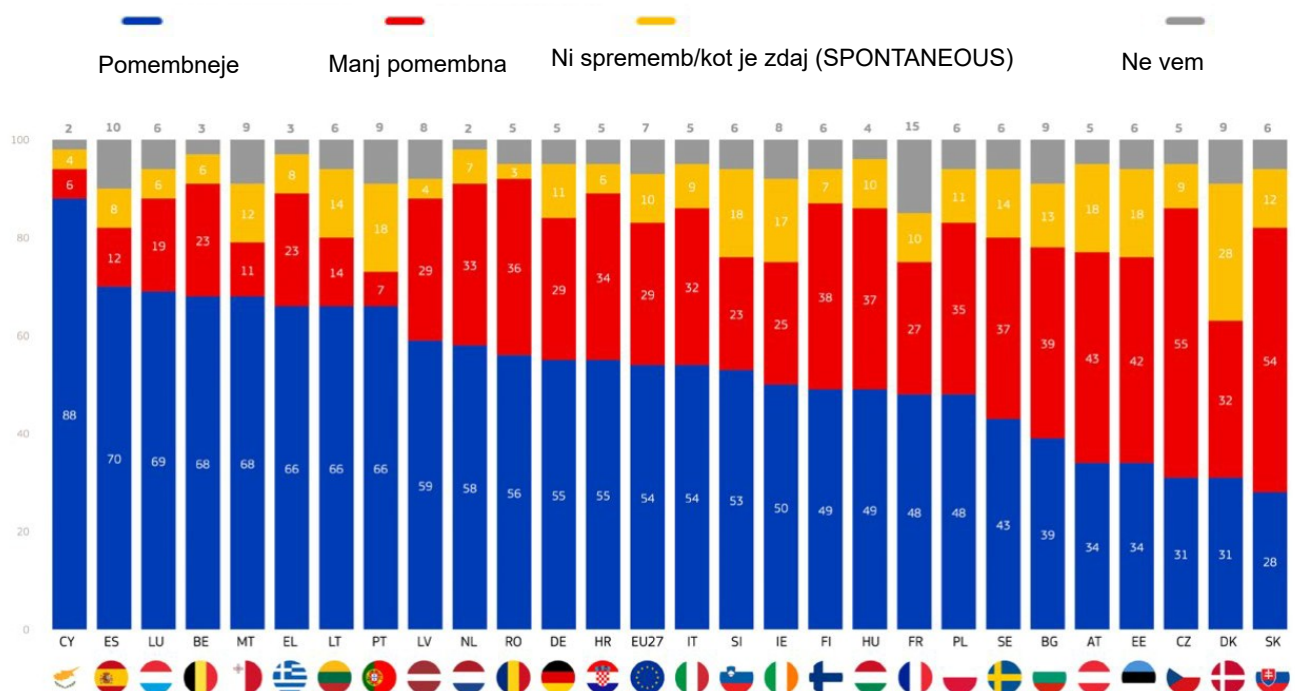
QA5 Ali želite, da bi Evropski parlament imel pomembnejšo ali manj pomembno vlogo? (V % – EU-27)

Želja po pomembnejši vlogi Evropskega parlamenta je skupna večini anketirancev iz 21 držav, najbolj izrazito na Cipru (88 %), Španiji (70 %) in Luksemburgu (69 %). V petih državah si večina želi, da bi Evropski parlament odigral manj pomembno vlogo: Češka (55 % manj pomembna v primerjavi z 31 % „bolj pomembna“), Slovaška (54 % v primerjavi z 28 %), Avstrija (43 % v primerjavi s 34 %) in Estonija (42 % v primerjavi s 34 %). Mnenja so razdeljena v Bolgariji (39 % v primerjavi z 39 %).

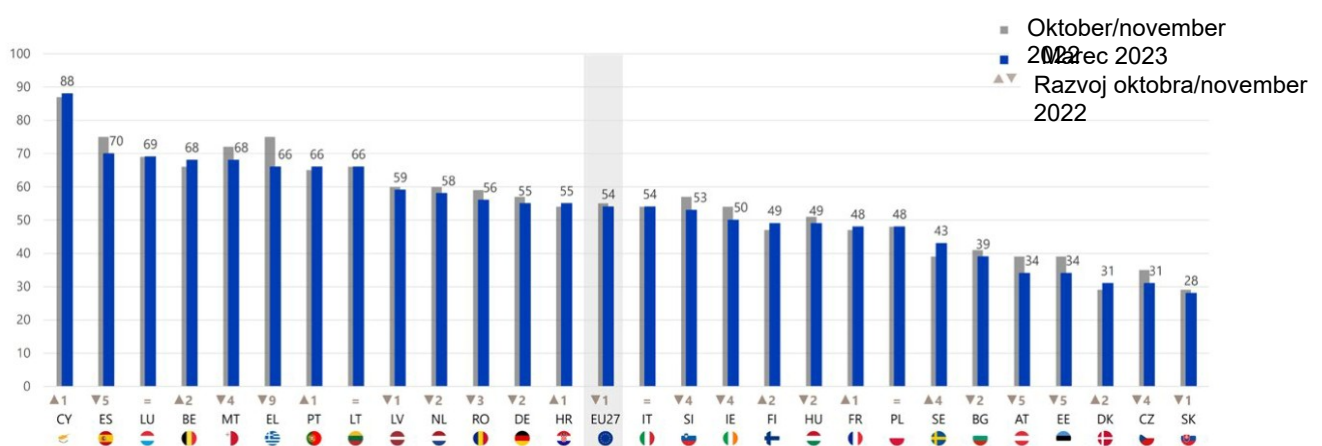
²⁸ Evropska komisija, Standard Eurobarometer 98 – zima 2022–2023 (EB 98.2), na voljo na: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

QA5 Ali želite, da bi Evropski parlament imel pomembnejšo ali manj pomembno vlogo? (%)

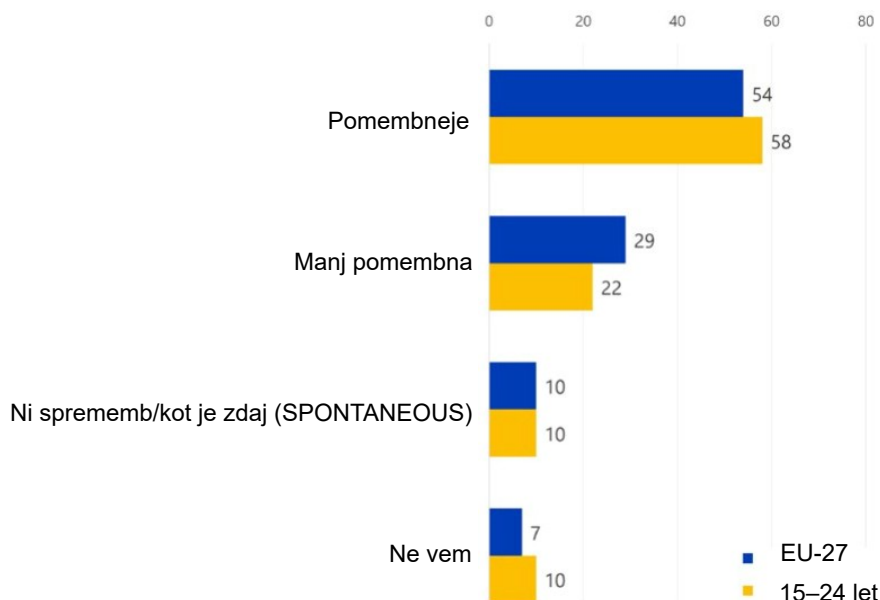
V primerjavi z oktobrom in novembrom 2022 se je delež anketirancev, ki želijo, da bi imel Evropski parlament pomembnejšo vlogo, v devetih državah zmanjšal. Grčija (66 %, –9 odstotne točke) izstopa iz razmeroma velikega zmanjšanja, sledijo Avstrija, Estonija (34 %, –5 odstotne točke) in Španija (70 %, –5 odstotne točke). Švedska (43 %, +4 odstotne točke) je edina država, v kateri se je ta delež povečal, v preostalih 17 državah pa je ostal stabilen ali nespremenjen.

QA5 Ali želite, da bi Evropski parlament imel pomembnejšo ali manj pomembno vlogo? (% – pomembnejše)

Kot je bilo že navedeno v poročilu, je najmanj verjetno, da bodo ljudje, stari od 15 do 24 let, imeli negativno podobo Evropskega parlamenta. Zato ni presenetljivo, da najmlajši Evropejci pogosteje od povprečja želijo, da bi Evropski parlament igral pomembnejšo vlogo (58 % v primerjavi s 54 %), zato je manj verjetno, da bo imel manj pomembno vlogo (22 % v primerjavi z 29 %).

QA5 Ali želite, da bi Evropski parlament imel pomembnejšo ali manj pomembno vlogo? (V % – EU-27)

Podrobnejši pregled rezultatov glede na socialno-demografske značilnosti anketirancev kaže, da najstarejši anketiranci najmanj verjetno želijo, da bi Evropski parlament igral pomembnejšo vlogo (50 % oseb, starih 55 let ali več, v primerjavi s 54–58 % mlajših anketirancev). Razlike je mogoče opaziti tudi v smislu ravni izobrazbe anketirancev, saj je bolj verjetno, da bodo tisti, ki zaključijo redno izobraževanje, stari 20 let ali več, želeli, da Evropski parlament igra vidnejšo vlogo kot tisti, ki so zapustili 15 let ali manj (59 % v primerjavi s 46 %).

Vodstveni delavci (62 %) najverjetneje menijo, da bi moral imeti Evropski parlament pomembnejšo vlogo, zlasti v primerjavi s hišnimi uslužbenci (48 %) ali fizičnimi delavci (49 %). Anketiranci, ki večino časa težko plačujejo račune, bodo najmanj verjetno izrazili željo po pomembnejši vlogi Evropskega parlamenta (47 % v primerjavi s 53–55 % tistih, ki imajo manj pogosto težave).

Anketiranci, ki živijo v velikih mestih, so bolj nagnjeni k temu, da bi Evropski parlament imel vidnejšo vlogo kot tisti, ki živijo v podeželskih vaseh (57 % v primerjavi s 50 %).

Obstaja tudi povezava med željo, da bi imel Evropski parlament pomembnejšo vlogo, in podobo anketirancev o Evropskem parlamentu, pri čemer je veliko verjetneje, da bodo tisti, ki imajo pozitivno podobo, želeli, da bi imel Evropski parlament vidnejšo vlogo (77 % v primerjavi s 27 % tistih, ki imajo negativno podobo).

Nazadnje, tisti, ki so glasovali na zadnjih evropskih volitvah, bodo bolj verjetno želeli, da bi imel Evropski parlament pomembnejšo vlogo (60 % v primerjavi s 43 % tistih, ki niso volili), prav tako pa tudi tisti, ki sledijo politiki EU (64 % v primerjavi s 40 % tistih, ki ne sledijo).

QA5 Ali želite, da bi Evropski parlament imel pomembnejšo ali manj pomembno vlogo?

	Pomembneje	Manj pomembna	Ne vem
EU-27	54	29	7
Spol			
Človek	54	31	6
Žensko	53	27	9
Starost			
15–24	58	22	10
25–39	57	27	6
40–54	54	31	6
55+	50	31	8
Izobraževanje (konec)			
—15	46	29	14
16–19	50	33	7
20+	59	27	4
Še vedno študiram	62	18	11
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposlena oseba	55	30	5
Upravitelji	62	26	3
Drugi beli ovratniki	57	30	4
Ročni delavci	49	33	8
Hišne osebe	48	30	10
Brezposeln	52	30	10
Upokojen	49	30	9
Študenti	62	18	11
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	47	33	11
Od časa do časa	53	33	6
Skoraj nikoli/Nikoli	55	27	7
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko naselje	77	10	3
Majhno/srednjeveliko mesto	46	30	11
Veliko mesto	27	65	5
Glasovanje na zadnjih volitvah v Evropski parlament			
Da	60	25	5
Brez	43	37	11
Podoba Evropskega parlamenta			
Pozitiven	77	10	3
Nevtralen	46	30	11
Negativen	27	65	5

ZAKLJUČEK

Leto dni po ruski invaziji na Ukrajino in v času okrevanja gospodarstva po pandemiji, ki so ga prizadeli naraščajoča inflacija in življenjski stroški, je v sedanji anketi Eurobarometra iz pomladi 2023 poudarjeno, da so Evropejci v naslednjem letu že opazili ali predvideli poslabšanje življenjskega standarda. Morda deloma zaradi tega niso zadovoljni z ukrepi, sprejetimi na nacionalni in evropski ravni za reševanje krize stroškov življenja, in na splošno menijo, da gredo stvari v napačno smer tako v njihovi državi kot v EU. Zato ni presenetljivo, da menijo, da je boj proti revščini in socialni izključenosti glavna prednostna naloga, ki bi jo moral obravnavati Evropski parlament.

Kljub temu ugotovitve te raziskave nikakor ne kažejo negativne slike. Kljub težavam Evropejci še naprej v veliki meri odobravajo podporo EU Ukrajini. Menijo, da gredo stvari v pravo smer v njihovem življenju osebno in so zdaj manj pesimistične kot jeseni 2022 glede razmer v njihovem nacionalnem gospodarstvu.

Državljanji še naprej izkazujejo zavezanost demokratičnim vrednotam, so na splošno zadovoljni z delovanjem demokracije v EU in v svoji državi ter zadovoljni z bolj specifičnimi vidiki demokracije EU, kot so svobodne in poštene volitve ter svoboda govora. V skladu s temi ugotovitvami je stopnja zadovoljstva pri obravnavi ukrepov EU (zlasti Evropskega parlamenta) v zadnjih letih na splošno visoka, zlasti kar zadeva podporo Ukrajini in demokratičnim pravicam ter spoštovanju pravne države.

Sprejemanje demokratičnih vrednot s strani Evropejcev se najbolje odraža v njihovem odnosu do volitev na splošno in zlasti do evropskih volitev. Večina pripisuje velik osebni pomen glasovanju na nacionalnih volitvah in, čeprav v manjši meri, evropskih volitvah. Poleg tega so državljani običajno zainteresirani za naslednje evropske volitve in pravijo, da bi se verjetno udeležili, če bi bili naslednji teden. Poleg tega so na zahtevo, da se navede datum teh volitev, skoraj trije od desetih dali pravilen odgovor maja ali junija 2024. Treba je omeniti, da sta tako raven zanimanja kot raven ozaveščenosti o datumu volitev zdaj višji, kot sta bili v podobnem času pred evropskimi volitvami leta 2019.

Mnenji EU in Evropskega parlamenta sta na splošno še vedno pozitivni in zdi se, da se je slabšanje odnosa med pomladjo in jesenjo 2022 ustavilo. Stopnja optimizma glede prihodnosti EU je v porastu in večina ima pozitivno podobo o EU. Podobno Evropejci še vedno menijo, da je članstvo njihove države v EU dobra stvar in da je to pomembno. Čeprav so mnenja razdeljena glede tega, ali njihov glas šteje v EU, večina razpravlja o evropskih političnih zadevah s prijatelji ali sorodniki in sledi dogajanju v evropski politiki.

V skladu s temi ugotovitvami je večina nedavno prebrala, videla ali slišala nekaj o Evropskem parlamentu, vtis, ki mu je ta informacija ostala, pa je na splošno pozitiven. Posledično Evropski parlament še naprej daje pozitivno podobo, večina Evropejcev pa si želi, da bi ta institucija imela vidnejšo vlogo.

TEHNIČNE SPECIFIKACIJE

Med 2. in 26. marcem 2023 je Kantar Public v imenu Kantar Belgium izvedel 99.1 raziskave Eurobarometra na zahtevo Evropskega parlamenta, Generalnega direktorata za komuniciranje, Oddelek za spremljanje javnega mnenja.

Val 99.1 zajema prebivalstvo posameznih državljanstev držav članic Evropske unije, ki prebivajo v vsaki od 27 držav članic ter so stari 15 let in več.

Osnovna zasnova vzorca, ki se uporablja v vseh državah, je stratificirana večstopenjska, naključna (verjetnost) ena. V vsaki državi je vzorčni okvir najprej stratificiran po regijah NUTS in znotraj vsake regije z merilom urbanosti (DEGURBA). Število vzorčnih točk, izbranih v vsakem sloju, odraža populacijo sloja 15+. Na drugi stopnji so bila vzorčevalna mesta izbrana z verjetnostjo, sorazmerna z njihovo velikostjo populacije 0+ iz vsakega sloja.

Vzorci tako predstavljajo celotno ozemlje držav, vključenih v raziskavo v skladu z EUROSTAT NUTS II (ali enakovrednim) in glede na porazdelitev rezidenčnega prebivalstva zadevnih narodnosti glede na metropolitanska, mestna in podeželska območja.²⁹

Na vsaki od izbranih vzorčevalnih mest je bila naključno izbrana začetna koordinata in orodje za povratno geografsko kodiranje, ki se je uporabilo za identifikacijo najbližjega naslova koordinate. Ta naslov je bil začetni naslov za naključni sprehod. Drugi naslovi (vsak deveti naslov) so bili izbrani po standardnih postopkih „naključna pot“ iz začetnega naslova. V vsakem gospodinjstvu je bil anketiranec izbran naključno. Pristop k naključnemu izboru je bil pogojen z velikostjo gospodinjstva. Na primer za gospodinjstva z dvema članoma 15+ je bil scenarij uporabljen za izbiro informatorja (oseba, ki je odgovorila na vprašalnik za pregledovalce) ali drugega upravičenega člana v gospodinjstvu. Za gospodinjstva s tremi člani 15+ je bil izbran obveščevalec (1/3 časa) ali dva druga upravičena člana v gospodinjstvu (2/3 časa). Kjer sta bila izbrana dva druga člana, so intervjuvancu naročili, naj prosi za najmlajšega ali najstarejšega. Scenarij bi naključno dodelil izbor najmlajšim ali najstarejšim z enako verjetnostjo. Ta proces se nadaljuje za štiri člane gospodinjstva 15+ – naključno prosi za najmlajše, 2. najmlajše in najstarejše. Za gospodinjstva s petimi 15+ člani se vrnemo k pravilu zadnjega rojstnega dne.

Če ni bil vzpostavljen stik z nikomer v gospodinjstvu ali če izbrani anketiranec ni bil na voljo (zasedeno), je anketar do trikrat dodatno obiskal isto gospodinjstvo (skupaj štiri poskuse stika). Anketiranci nikoli ne navedejo, da se anketa opravi v imenu Evropske komisije; te informacije lahko dajo, ko je anketa končana, na zahtevo.

²⁹ Klasifikacija urbanega podeželja na podlagi DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Faza zaposlovanja je bila nekoliko drugačna na Nizozemskem, Finskem in Švedskem. V zadnjih dveh državah je bil iz registra naslovov ali populacije izbran vzorec naslovov znotraj vsake vzorčevalne točke (na Finskem se izbira ne opravi na vseh vzorčnih točkah, ampak v nekaterih, kjer se pričakuje, da se bo stopnja odziva izboljšala). Izbira naslovov je bila izvedena naključno. Gospodinjstva so bila nato kontaktirana po telefonu in so bila zaposlena za sodelovanje v raziskavi. Na Nizozemskem se uporablja dvojni vzorec RDD (mobilne in stacionarne številke), saj ni celovitega registra prebivalstva s telefonskimi številkami. Izbira števil na obeh sličicah poteka naključno, vsako število pa dobi enako verjetnost izbire. Za razliko od Švedske in Finske je vzorec nevključen.

DRŽAVE		INŠTITUTI	ŠT. Intervjuje v	DATUMI TERENSKEGA DELA		Prebivalstvo 15+	Delež EU-27
BE	Belgija	Mobiel Centre Market Research	1,039	03/03/2023	20/03/2023	9,619,330	2.53%
BG	Bolgarija	Kantar TNS BBSS	1,024	02/03/2023	23/03/2023	5,917,534	1.56%
CZ	Češka	STEM/MARK	1,014	03/03/2023	19/03/2023	8,982,036	2.36%
DK	Danska	Mantle Denmark (Kantar Public)	1,006	03/03/2023	22/03/2023	4,891,261	1.29%
DE	Nemčija	Mantle Germany (Kantar Public)	1,531	03/03/2023	23/03/2023	71,677,231	18.87%
EE	Estonija	Norstat Eesti	1,008	03/03/2023	23/03/2023	1,111,597	0.29%
IE	Irska	B and A Research	1,005	06/03/2023	26/03/2023	4,005,909	1.05%
EL	Grčija	Kantar Greece	1,006	04/03/2023	21/03/2023	9,167,896	2.41%
ES	Španija	Mantle Spain (Kantar Public)	1,013	08/03/2023	22/03/2023	40,639,381	10.70%
FR	Francija	ESP - Leaderfield	1,001	03/03/2023	16/03/2023	55,700,114	14.66%
HR	Hrvaška	Hendal	1,020	03/03/2023	16/03/2023	3,461,468	0.91%
IT	Italija	Testpoint Italia	1,027	03/03/2023	16/03/2023	51,599,668	13.58%
CY	Rep. št. Cipra	CYMAR Market Research	504	03/03/2023	17/03/2023	752,304	0.20%
LV	Latvija	Kantar TNS Latvia	1,000	03/03/2023	21/03/2023	1,590,245	0.42%
LT	Litva	Norstat LT	1,011	04/03/2023	22/03/2023	2,373,312	0.62%
LU	Luksemburg	TNS Ilres	507	03/03/2023	23/03/2023	533,335	0.14%
HU	Madžarska	Kantar Hoffmann	1,029	03/03/2023	22/03/2023	8,313,539	2.19%
MT	Malta	MISCO International	516	04/03/2023	26/03/2023	446,788	0.12%
NL	Nizozemska	Kantar Netherlands	1,001	03/03/2023	20/03/2023	14,763,684	3.89%
AT	Avstrija	Das Österreichische Gallup Institut	1,011	03/03/2023	20/03/2023	7,647,176	2.01%
PL	Poljska	Research Collective	1,004	03/03/2023	19/03/2023	31,982,941	8.42%
PT	Portugalska	Marktest – Marketing, Organização e Formação	1,002	04/03/2023	21/03/2023	8,915,624	2.35%
RO	Romunija	Centrul Pentru Studierea Opiniei si Pietei (CSOP)	1,044	03/03/2023	22/03/2023	16,174,719	4.26%
SI	Slovenija	Mediana DOO	1,017	03/03/2023	23/03/2023	1,791,246	0.47%
SK	Slovaka	MNFORCE	1,003	03/03/2023	20/03/2023	4,591,487	1.21%
FI	Finska	Taloustutkimus Oy	1,011	03/03/2023	23/03/2023	4,672,932	1.23%
SE	Švedska	Mantle Sweden (Kantar Public)	1,022	03/03/2023	23/03/2023	8,541,497	2.25%
EU-27 SKUPAJ			26,376	02/03/2023	26/03/2023	379,864,254	100%

* Treba je opozoriti, da lahko skupni odstotek, prikazan v tej tabeli, zaradi zaokroževanja preseže 100 %.

Način anketiranja po državah

Razgovori so bili opravljeni z osebnimi razgovori, bodisi fizično na domu ljudi bodisi prek video interakcije na daljavo v ustreznem nacionalnem jeziku. Intervjuji z video interakcijo na daljavo („spletni iz oči v oči“ ali CAVI, računalniško podprt video Intervjuing so bili opravljeni samo na Češkem, Danskem, Malti in Finskem.

DRŽAVE	Št. intervjujev o CAPI	Št. intervjujev odbora CAVI	Skupaj št. intervjujev
BE Belgija	1,039		1,039
BG Bolgarija	1,024		1,024
CZ Češka	751	263	1,014
DK Danska	832	174	1,006
DE Nemčija	1,531		1,531
EE Estonija	1,008		1,008
IE Irska	1,005		1,005
EL Grčija	1,006		1,006
ES Španija	1,013		1,013
FR Francija	1,001		1,001
HR Hrvaška	1,020		1,020
IT Italija	1,027		1,027
CY Rep. št. Cipra	504		504
LV Latvija	1,000		1,000
LT Litva	1,011		1,011
LU Luksemburg	507		507
HU Madžarska	1,029		1,029
MT Malta	346	170	516
NL Nizozemska	1,001		1,001
AT Avstrija	1,011		1,011
PL Poljska	1,004		1,004
PT Portugalska	1,002		1,002
RO Romunija	1,044		1,044
SI Slovenija	1,017		1,017
SK Slovaška	1,003		1,003
FI Finska	996	15	1,011
SE Švedska	1,022		1,022
EU-27 skupaj	25,754	622	26,376

CAPI: Računalniško podprto osebno anketiranje
CAVI: Računalniško podprt video intervju

Deleži odziva

Za vsako državo se opravi primerjava med odzivnim vzorcem in vesoljem (tj. celotno populacijo v državi). Uteži se uporabljajo za ujemanje odzivnega vzorca z vesoljem glede na spol glede na starost, regijo in stopnjo urbanizacije. Za evropske ocene (tj. povprečje EU) se uteži posameznih držav prilagodijo tako, da se ponderirajo navzgor ali navzdol, da se upošteva delež prebivalstva EU 15+.

Delež odgovorov se izračuna tako, da se skupno število popolnih razgovorov deli s številom vseh obiskanih naslovov, razen tistih, ki niso upravičeni, vendar vključno s tistimi, pri katerih upravičenost ni znana. Za val 99.1 raziskave EUROBAROMETER so stopnje odziva za države EU-27, ki jih izračuna Kantar Public, naslednje:

DRŽAVE		Deleži odziva
BE	Belgija	43.9%
BG	Bolgarija	46.5%
CZ	Češka	49.0%
DK	Danska	38.2%
DE	Nemčija	22.4%
EE	Estonija	45.7%
IE	Irska	36.2%
EL	Grčija	30.2%
ES	Španija	33.4%
FR	Francija	36.7%
HR	Hrvaška	40.6%
IT	Italija	23.0%
CY	Rep. št. Cipra	47.7%
LV	Latvija	44.4%
LT	Litva	42.4%
LU	Luksemburg	26.0%
HU	Madžarska	59.5%
MT	Malta	80.1%
NL	Nizozemska	67.7%
AT	Avstrija	41.9%
PL	Poljska	47.3%
PT	Portugalska	44.4%
RO	Romunija	53.8%
SI	Slovenija	39.5%
SK	Slovaška	54.5%
FI	Finska	24.4%
SE	Švedska	62.4%

Meje napak

Bralce opozarjamo, da so rezultati ankete ocene, katerih natančnost, če je vse enako, temelji na velikosti vzorca in na opazovanem odstotku. Z vzorci približno 1.000 intervjujev se realni odstotki razlikujejo znotraj naslednjih meja zaupanja:

Statistične razlike zaradi postopka vzorčenja

(pri 95-odstotni stopnji zaupanja)

različne velikosti vzorcev so v vrsticah

različni opaženi rezultati so v stolpcih

	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N = 2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N = 2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000
N=7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N=7500
N=8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N=8000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N = 10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N = 10000
N = 11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 11000
N = 12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 12000
N = 13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N = 13000
N = 14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 14000
N = 15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 15000
	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	

Raziskava Eurobarometra iz pomladi 2023, ki jo je pripravil Evropski parlament, prikazuje, da so državljani še naprej navezani na demokratične vrednote in njihovo splošno zadovoljstvo z demokracijo EU ob nenehnih osebnih in gospodarskih težavah. Poleg tega se osredotoča na ozaveščenost in odnos Evropejcev do ukrepov Evropske unije in Evropskega parlamenta ter ocenjuje pomen, ki ga Evropejci pripisujejo glasovanju na evropskih in nacionalnih volitvah.

To raziskavo je KANTAR PUBLIC izvedel med 2. in 26. marcem 2023 v vseh 27 državah članicah EU. Izvedena je bila iz oči v oči, video intervjuji (CAVI) pa so bili dodatno uporabljeni na Češkem, Danskem, Finskem in Malti. Skupaj je bilo opravljenih 26.376 intervjujev. Rezultati EU so bili ponderirani glede na število prebivalcev v posamezni državi.

Za več informacij o celotni anketi skenirajte kodo QR:

OBJAVA ENOTE ZA SPREMLJANJE JAVNEGA MNENJA
GENERALNI DIREKTORAT ZA KOMUNICIRANJE
EVROPSKI PARLAMENT

dgcomm-pom@ep.europa.eu
europa.eu/eurobarometer

EB043EP

KATALOŠKA ŠTEVILKA: QA-CE-23-001-EN-N

ISBN: 978-92-848-0498-6

DOI: 10.2861/93879

© Evropska unija, 2023

Komentarji v svobodi

(Pierre Dieumegard)

[Izvirni dokument Eurobarometra](#) je bil na voljo le v angleščini, razen sporočila [za javnost Evropskega parlamenta](#), ki je bilo na voljo v različnih uradnih jezikih.

Samočestitke v sporočilu za javnost ne nadomeščajo točnih informacij

To sporočilo za javnost, ki vsebuje predvsem trditve o samozadovoljstvu, je bilo široko razširjeno. Teden dni po objavi poročila je Googlovo iskanje po tej temi vsebovalo približno deset člankov v francoskem jeziku. V teh členih so bili povzeti stavki sporočila, nekateri so vključevali besedilne informacije iz poročila, vendar noben ni imel grafov, ki bi prikazovali raznolikost nacionalnih pogledov. To je mogoče pričakovati, saj je bilo grafe v angleščini težko prevesti v druge jezike.

Zato bralci glavnih časopisov ali spletnih strani, specializiranih v Evropi, niso mogli prebrati rezultatov te raziskave Eurobarometra.

Dobro bi bilo, če ne bi citirali le pozitivnih rezultatov.

Izjava se začne z različnimi trditvami, ki niso napačne, vendar so le del rezultata preiskave.

„Mladi bodo najverjetneje podprli pomembnejšo vlogo Evropskega parlamenta“; to drži (QA5), vendar bi bilo dobro dodati, da so mladi manj zainteresirani za evropske volitve (QA15) in da so na naslednjih volitvah manj verjetno od povprečja (QA22).

Besedilo v angleščini je pogosto nejasno in pred objavo ni bilo pravilno pregledano.

Na začetku je na dvojni strani predstavljenih 10 ključnih točk ankete. Naslov je „10 KEY TAKE AWAYS“, ki ga ni lahko razumeti in prevajati. Vsaka točka ima tudi naslov, ki ni vedno preprost.

Začetek povzetka se nanaša na spomladanske in češnjeve cvetove na Japonskem ter na besedo „permacrise“ iz najnovejše izdaje slovarja Collins English: ima malo povezave z glavnim predmetom.

Obstajajo različne napake v podrobnostih:

— dvojniki odstavkov: zadnji odstavek na strani 98 izvirnika (vprašanje QA2) in zadnji odstavek na strani 108 izvirnika (vprašanje QA13)

— napake v grafičnem napisu: na prvotni strani 25 („% – Enakost med ženskami in moškimi“) je v naslovu drugega grafa preveč.)

— stran 124 („tretji kvartil“).

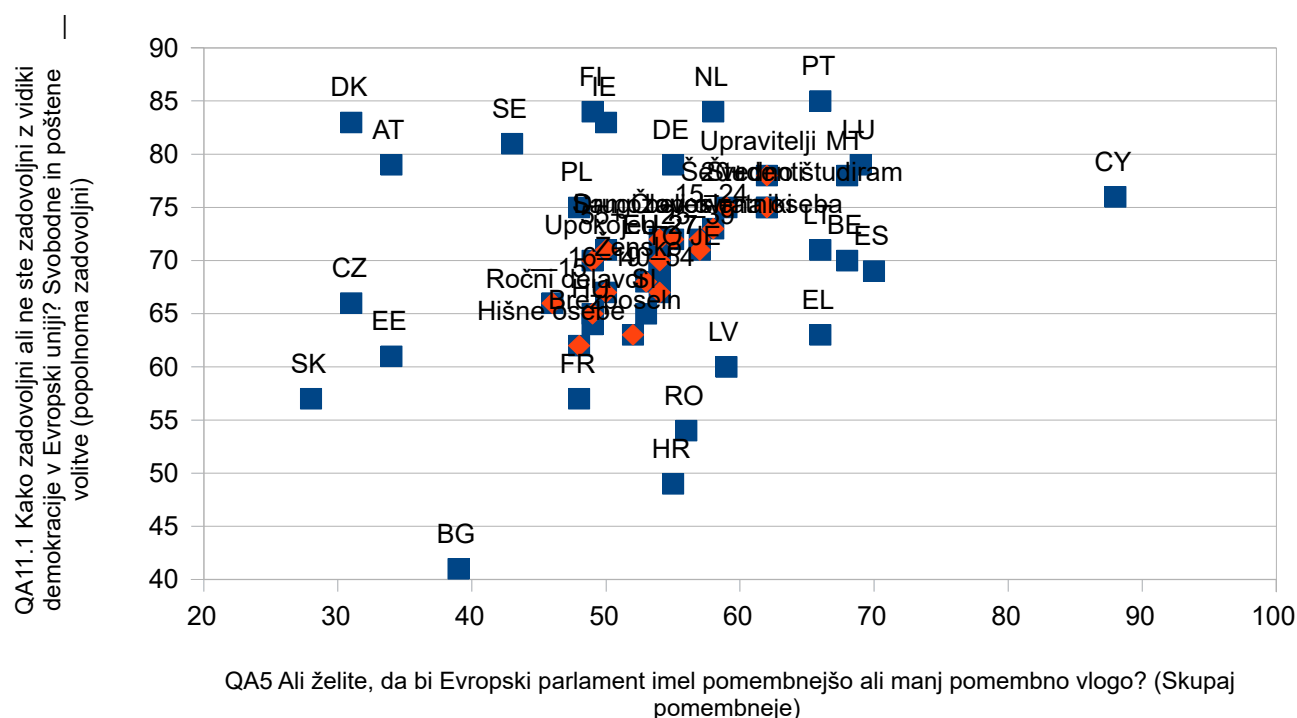
— na strani 28 je graf, namenjen čustvenemu stanju anketirancev (QA10ab), naslovljen „Kateri od naslednjih tem bi po vašem mnenju prednostno obravnaval Evropski parlament? Najprej? In potem? (EU27) (%)“, medtem ko bi moralo biti „Ko razmišljate o življenju, ki ga vodite, kako bi najbolje opisali svoje trenutno čustveno stanje?“ Zadevni naslov je naslov vprašanja QA7ab.

Podobno je na strani 145 izvirnika graf o poznavanju datumov volitev (QA14) z naslovom QA15 "Naslednje evropske volitve bodo maja ali junija 2024. Kako zainteresirani ali ne bi rekli, da ste na teh volitvah? (% – EU-27)“, kdaj bi morala imeti po vašem mnenju, kdaj bodo naslednje evropske volitve tukaj v (naši državi)?

— napačen sklic na stran, stran 19 izvirnika: „Za več informacij glej tabelo, navedeno na strani XX, za stopnjo napake, odvisno od števila razgovorov.“ Simbol XX bi bilo treba nadomestiti z navedbo „218“, stran s tabelo statističnih stopenj zaupanja pa se nahaja.

Ni zelo resna, vendar kaže, da to poročilo pred objavo ni bilo ustrezno korektivno.

Razlike v mnenjih med državami so veliko večje kot med družbenimi skupinami.

To je le en primer, ki ga je mogoče najti za številna vprašanja, v tej raziskavi Eurobarometra ali v drugem.

Sklepna ugotovitev; običajne kategorije nacionalnih politik na ravni EU niso relevantne.

Ženske in moški imajo enako mnenje, bogati in revni se malo razlikujejo in med mladimi in starimi je malo razlike. Na evropski ravni je država tista, ki šteje: Pole imajo izrazito drugačno mnenje kot Portugalci ali Danci.

Glavni vzrok teh razlik v mnenjih, čeprav ne edini, je razlika v jeziku. V državi se ljudje pogovarjajo s svojimi sosedi in sorodniki, gledajo isto televizijo in berejo iste časopise, ne glede na to, ali so bogati ali revni, mladi ali stari. Lahko pride do soglasja, ki se razlikuje od soglasja sosednje države.

Naslov tega poročila Eurobarometra je „Demokracija v akciji“. To je ambiciozen naslov: da bi bila demokracija mogoča v Evropi, bi morala biti mogoča demokratična razprava. Evropejci morajo imeti možnost, da iste informacije delijo, komentirajo, kritizirajo, razširjajo in razlagajo skupaj.

Da bi bila v Evropi mogoča resnična demokracija, potrebujemo skupni jezik. Najboljši skupni jezik, ki se ga je najlažje naučiti, najbolj natančen, najbolj pošten, je mednarodni jezik esperanto.